

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINKU

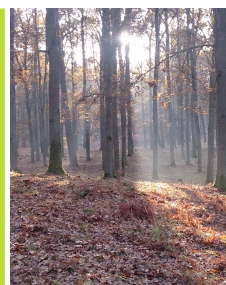

foto. K. Krzak

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWO POLANÓW

stan na 1 stycznia 2017 roku

TOM IB

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

30-023 Kraków, ul. Mazowiecka 108
e-mail: sekretariat@krameko.com.pl tel: +48(12) 294-52-22
fax: +48(12) 376-73-94

 KRAMEKO Sp. z o.o.
Za KRAMEKO sp. z o.o.
Z-ca Prezesa

mgr inż. Andrzej Krawiec

Wykonano na zlecenie:

Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku
ul. Mickiewicza 2, 78-400 Szczecinek

Wykonawca:

KRAMEKO sp. z o. o.
ul. Mazowiecka 108,
30-023 Kraków.
tel: +48(12) 294-52-20 do 24 , fax: +48(12) 376-73-94,
e-mail: sekretariat@krameko.com.pl, www.krameko.com.pl

Opracowali:

mgr Grzegorz Szewczyk (11.2015r. - 07.2016r.)
mgr inż. Tadeusz Szmalec (08.2016r. - 01.2017r.)

Nadzór metodyczny i merytoryczny prowadzili:

mgr inż. Andrzej Krawiec
mgr inż. Tadeusz Szmalec

Niniejszy Program Ochrony Przyrody stanowi aktualizację poprzedniego Programu. Dokument ten został opracowany w firmie KRAMEKO sp. z o. o. z Krakowa w okresie od listopada 2015 roku do stycznia 2017r.

Podpis autora opracowania:

Spis treści

1. WSTĘP	7
1.1. Podstawy prawne opracowania	8
1.2. Forma i zakres Programu	10
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA.....	11
2.1. Rys historyczny.....	11
2.2. Położenie Nadleśnictwa.....	15
2.2.1. Miejsce Nadleśnictwa Polanów w strukturze Lasów Państwowych.....	15
2.2.2. Podział powierzchniowy i administracyjno-leśny	16
2.2.3. Przynależność administracyjna	19
2.2.4. Struktura użytkowania ziemi.....	20
2.3. Miejsce i rola Nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej.....	20
2.3.1. Regionalizacja fizycznogeograficzna.....	20
2.3.2. Regionalizacja przyrodniczo-leśna.....	21
2.3.3. Regionalizacja geobotaniczna.....	25
3. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	27
3.1. Rezerваты przyrody	27
3.1.1. Projektowane rezerваты przyrody.....	32
3.1.2. Proponowane rezerваты przyrody.....	34
3.2. Obszary chronionego krajobrazu.....	38
3.3. Obszary Natura 2000.....	39
3.3.1. Obszary specjalnej ochrony (OSO).....	41
3.3.1.1. Ostoja Drawska PLB320019.....	41
3.3.2. Specjalne obszary ochrony (SOO).....	47
3.3.2.1. „PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli”.....	47
3.3.2.2. „PLH 320040 Jezioro Bobięcińskie”.....	53
3.3.2.3. „PLH 320003 Dolina Grabowej”.....	57
3.4. Pomniki przyrody.....	61
3.4.1. Proponowane pomniki przyrody.....	72
3.5. Użytki ekologiczne.....	76
3.5.1. Proponowane użytki ekologiczne.....	82
3.6. Proponowane parki krajobrazowe.....	85
3.7. Strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków zwierząt chronionych.....	85
3.8. Stanowiska gatunków chronionych.....	87
3.8.1. Chronione gatunki porostów.....	89
3.8.2. Chronione gatunki grzybów.....	90
3.8.3. Chronione gatunki roślin.....	93
3.8.4. Chronione gatunki zwierząt.....	98
3.9. Państwowy monitoring środowiska.....	107
4. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE.....	109
4.1. Rzeźba terenu i gleby.....	109
4.1.1. Rzeźba terenu.....	109
4.1.2. Gleby.....	111
4.2. Klimat.....	113
4.3. Hydrologia.....	113
4.3.1. Wody płynące.....	113
4.3.2. Wody stojące.....	114
4.3.3. Wody podziemne.....	115
4.4. Roślinność.....	117
4.4.1. Historia flory i gospodarki leśnej.....	117
4.4.2. Potencjalna roślinność naturalna na terenie Nadleśnictwa Polanów.....	124
4.5. Typy siedliskowe lasu.....	126
4.6. Siedliska przyrodnicze Natura 2000.....	127
4.6.1. Charakterystyka siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Nadleśnictwie Polanów.....	131
4.6.2. Siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000.....	145
4.7. Ogólna charakterystyka drzewostanów.....	147
4.7.1. Pochodzenie drzewostanów.....	147
4.7.2. Wielkość kompleksów leśnych.....	148

4.7.3. Grupy funkcji lasów, podział na gospodarstwa, lasy ochronne.....	148
4.7.4. Bogactwo gatunkowe.....	149
4.7.5. Struktura pionowa drzewostanów.....	150
4.7.6. Zgodność składu gatunkowego z warunkami siedliskowymi.....	151
4.7.7. Formy degeneracji ekosystemu leśnego.....	153
4.8. Grunty leśne niezalesione pozostawione do naturalnej sukcesji.....	155
4.9. Inne działania zmierzające do zachowania walorów przyrodniczych i różnorodności biologicznej...	156
4.9.1. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych HCVF (High Conservation Value Forests).....	156
5. WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE.....	160
5.1. Historia Polanowa.....	160
5.2. Zabytki i stanowiska archeologiczne.....	161
5.3. Cmentarze.....	166
5.4. Zabytki architektoniczne.....	169
5.5. Parki i zespoły parkowo-dworskie	174
5.6. Ślady z okresu II wojny światowej.....	182
6. ZAGROŻENIA.....	187
6.1. Zagrożenia antropogeniczne.....	187
6.1.1. Zanieczyszczenia powietrza.....	187
6.1.2. Zanieczyszczenia wód i gleb.....	188
6.1.3. Zagrożenia związane z przebiegiem szlaków komunikacyjnych.....	191
6.1.4. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy.....	191
6.1.5. Zakłady uciążliwe dla środowiska.....	193
6.1.6. Pożary.....	193
6.2. Zagrożenia abiotyczne.....	195
6.3. Zagrożenia biotyczne.....	196
7. WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO.....	203
8. PLAN DZIAŁAŃ	204
8.1. Kształtowanie i ochrona stosunków wodnych.....	204
8.2. Kształtowanie strefy ekotonowej.....	205
8.3. Ochrona różnorodności biologicznej.....	206
8.4. Zalecenia w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych.....	207
8.4.1. Siedliska leśne.....	207
8.4.2. Siedliska nieleśne.....	210
8.4.3. Propozycje składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych.....	213
8.5. Formy ochrony przyrody.....	214
9. PLAN DZIAŁAŃ-TABELE.....	216
10. TURYSTYKA W LASACH.....	227
11. NAUKA, PROMOCJA I EDUKACJA LEŚNA.....	230
11.1. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Środkowopomorskie”.....	230
11.2. Badania naukowe na terenie Nadleśnictwa Polanów.....	232
11.2.1. Powierzchnia referencyjna.....	233
11.2.2. Etologia dziko żyjącej populacji jelenia szlachetnego.....	233
11.2.3. Badania wpływu liczebności jeleniowatych na występowanie szkód w drzewostanach gospodarczych.....	233
11.2.4. Szkody w drzewostanach bukowych.....	234
11.2.5. Planowanie hodowlane w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.....	235
11.3. Promocja i edukacja leśna.....	236
11.3.1. Obiekty edukacyjne.....	237
11.4. Dni Różnorodności Biologicznej.....	246
12. ŹRÓDŁA DANYCH.....	248
12.1. Literatura.....	248
12.2. Strony internetowe.....	251
13. WYKAZ INSTYTUCJI I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ PRZYRODY, ISTOTNYCH DLA NADLEŚNICTWA	253
14. ZAŁĄCZNIKI.....	257
14.1. Wykaz siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie.....	257
14.2. Wykaz wydzieleń z kategoriami HCVF.....	293
15. KRONIKA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.....	341

Spis tabel

Tabela nr 1. Zestawienie danych historycznych w Nadleśnictwie Polanów.....	14
Tabela nr 2. Zestawienie powierzchni leśnictw w Nadleśnictwie Polanów.....	17
Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg grup użytków gruntowych.....	20
Tabela nr 4. Zestawienie powierzchni użytku „Ls” w rozbiciu na grupy kategorii użytkowania wg danych ewidencyjnych.....	20
Tabela nr 5. Rezerwy przyrody w Nadleśnictwie Polanów (tabela opracowana w oparciu o Wzór 3 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”).....	30
Tabela nr 7. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019.....	44
Tabela nr 8. Obszary specjalnej ochrony siedlisk na gruntach Nadleśnictwa Polanów.....	47
Tabela nr 9. Zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.....	49
Tabela nr 10. Zestawienie gatunków wymienionych w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.....	52
Tabela nr 11. Zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru PLH320040 Jezioro Bobięcińskie.....	55
Tabela nr 12. Zestawienie gatunków wymienionych w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej będących przedmiotami ochrony obszaru Jezioro Bobięcińskie PLH320040.....	56
Tabela nr 13. Zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Grabowej PLH320003.....	58
Tabela nr 14. Zestawienie gatunków wymienionych w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Grabowej PLH320003.....	59
Tabela nr 15. Zestawienie istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Polanów.....	62
Tabela nr 16. Zestawienie istniejących pomników przyrody na gruntach innej własności w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów.....	64
Tabela nr 17. Proponowane pomniki przyrody (wg danych z „Waloryzacji przyrodniczych gmin”).....	72
Tabela nr 18. Wykaz użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Polanów.....	78
Tabela nr 19. Wykaz proponowanych użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Polanów.....	82
Tabela nr 20. Ochrona strefowa w Nadleśnictwie Polanów.....	86
Tabela nr 21. Chronione gatunki porostów.....	89
Tabela nr 22. Chronione gatunki grzybów wielkoowocnikowych.....	90
Tabela nr 23. Chronione gatunki roślin – glony.....	93
Tabela nr 24. Chronione gatunki roślin – wątrobowce.....	93
Tabela nr 26. Chronione gatunki roślin – paprotniki.....	95
Tabela nr 27. Chronione gatunki roślin – widłaki.....	96
Tabela nr 28. Chronione gatunki roślin – nasienne.....	96
Tabela nr 29. Chronione gatunki bezkręgowców.....	99
Tabela nr 30. Chronione gatunki ryb.....	100
Tabela nr 31. Chronione gatunki płazów.....	100
Tabela nr 32. Chronione gatunki gadów.....	101
Tabela nr 33. Chronione gatunki ptaków.....	101
Tabela nr 34. Chronione gatunki ssaków.....	106
Tabela nr 35. Syntetyczne zestawienie roślinności potencjalnej na terenie Nadleśnictwa Polanów.....	125
Tabela nr 36. Typy siedliskowe lasu na terenie Nadleśnictwa Polanów	126
Tabela nr 37. Wykaz powierzchniowy leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych.....	128
Tabela nr 38. Wykaz powierzchniowy leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych przyjętych do PUL.....	130
Tabela nr 39. Wykaz siedlisk przyrodniczych w poszczególnych obszarach Natura 2000 i poza nimi według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026.....	146
Tabela nr 40. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa Polanów (tabela opracowana w oparciu o Wzór 1a „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”).....	147
Tabela nr 41. Zestawienie powierzchni według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (tabela opracowana w oparciu o Wzór 15 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”).....	147
Tabela nr 42. Liczba i wielkość kompleksów leśnych (tabela opracowana w oparciu o Wzór 2 „Instrukcji	

sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie").....	148
Tabela nr 43. Podział lasów Nadleśnictwa Polanów na podstawowe grupy lasów.....	148
Tabela nr 44. Podział lasów Nadleśnictwa Polanów ze względu na kategorie ochronności.....	149
Tabela nr 45. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.....	150
Tabela nr 46. Zestawienie powierzchni drzewostanów według grup wiekowych i struktury.....	151
Tabela nr 47. Zestawienie powierzchni według zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.....	152
Tabela nr 48. Zestawienie powierzchni drzewostanów według form degeneracji lasów – borowacenie.....	153
Tabela nr 49. Zestawienie powierzchni według form degeneracji lasów – neofityzacja (tabela opracowana w oparciu o Wzór 24 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”).....	154
Tabela nr 50. Zestawienie powierzchni neofityzacji dolnej warstwy drzewostanów (tabela opracowana w oparciu o Wzór 24a „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie”).....	155
Tabela nr 51. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych pozostawionych do naturalnej sukcesji	155
Tabela nr 52. Zabytki niewpisane do rejestru zabytków znajdujące się na terenie Nadleśnictwa Polanów.....	164
Tabela nr 53. Nieczynne cmentarze na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Polanów.....	166
Tabela nr 54. Wykaz obiektów z okresu II wojny światowej na terenie Nadleśnictwa Polanów	186
Tabela nr 55. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie zachodniopomorskim w latach 2000-2013 (wg danych z Raportu).....	190
Tabela nr 56. Pożary na terenie Nadleśnictwa Polanów w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa).....	194
Tabela nr 57. Powierzchnia szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa).....	195
Tabela nr 58. Wykaz powierzchni uszkodzeń, wykonanych poprawek i uzupełnień oraz grodzień w Nadleśnictwie Polanów w latach 2007-2016 (dane Nadleśnictwa Polanów).....	196
Tabela nr 59. Wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzę w uprawach i młodnikach wg metod w latach 2007 – 2016.....	198
Tabela nr 60. Występowanie szkód od owadów w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa).....	200
Tabela nr 61. Wykaz szkód powodowanych przez zgorzel siewek, osutkę modrzewia, osutki sosny, rdze i szarą pleśń w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa).....	202
Tabela nr 62. Wykaz szkód powodowanych przez mączniaka dębu, opieńkową zgniliznę korzeni, hubę korzeniową i sosny latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa).....	202
Tabela nr 63. Propozycje składów gatunkowych dla leśnych siedlisk przyrodniczych (wg KZP).....	213
Tabela nr 64. Zalecane wskazania ochronne.....	217
Tabela nr 65. Obligatoryjne zadania ochronne.....	225
Tabela nr 66. Szczegółowy wykaz siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026.....	257
Tabela nr 67. Szczegółowy wykaz siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026.....	283
Tabela nr 68. Wykaz wydzieli i powierzchni (ha) z kategoriami HCVF w Nadleśnictwie Polanów	293

Spis ilustracji

Ilustracja 1: Położenie Nadleśnictwa Polanów w strukturze Lasów Państwowych.....	16
Ilustracja 2: Położenie Nadleśnictwa Polanów wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej.....	22
Ilustracja 3: Położenie Nadleśnictwa Polanów wg regionalizacji geobotanicznej.....	26
Ilustracja 4: Położenie rezerwatu przyrody „Wieleń” w Nadleśnictwie Polanów.....	29
Ilustracja 5: Położenie projektowanego rezerwatu przyrody „Wapienny Las”	33
Ilustracja 6: OSO Ostoja Drawska PLB320019 na tle zasięgu Nadleśnictwa Polanów.....	42
Ilustracja 7: SOO Dolina Radwi, Chocieli i Chotli w granicach Nadleśnictwa Polanów.....	48
Ilustracja 8: Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) na terenie Nadleśnictwa Polanów - PLH320040 Jezioro Bobięcińskie.....	54
Ilustracja 10: Lokalizacja grodziska wpisanego do rejestru zabytków.....	163
Ilustracja 11: Lokalizacja zabytkowego parku w Rzeczy Małej.....	164
Ilustracja 12: Lokalizacja Parku w Wietrznie.....	176
Ilustracja 13: Przebieg ścieżki edukacyjnej Krąg.....	238
Ilustracja 14: Przebieg ścieżki zdrowia.....	239
Ilustracja 15: Przebieg ścieżki edukacyjnej w dolinie Pustynki.....	240
Ilustracja 16: Przebieg ścieżki biegowej Szlakiem Góry Warblewskiej.....	241

1. WSTĘP

Niniejszy Program Ochrony Przyrody został wykonany dla gruntów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Polanów. Stanowi on integralną część Planu Urządzenia Lasu sporządzonego na okres gospodarczy od 01.01.2017 r. do 31.12.2026 r.

Program Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Polanów został sporządzony w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów,
- przedstawienia walorów przyrodniczych oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego lasów,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- prezentacji obiektu oraz opracowania wytycznych do kształtowania środowiska przyrodniczego na tle regionu i kraju,
- ulepszenia metod sprawowania i rozwijania ochrony przyrody,
- umożliwienia w przyszłości porównań i analiz zmian wybranych charakterystyk Nadleśnictwa.

Podstawę merytoryczną wykonania Programu Ochrony Przyrody stanowią:

- „Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”, wydana przez Departament Leśnictwa Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zatwierdzona do użytku służbowego w dniu 28 maja 1996 roku przez Podsekretarza Stanu prof. dr hab. Andrzeja Szujckiego.
- Poprzedni Program Ochrony Przyrody sporządzony na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2016 roku. Niniejsze opracowanie stanowi jego aktualizację.

Program Ochrony Przyrody na lata 2017-2026, zaktualizowany został zgodnie z § 110-112 Instrukcji Urządzania Lasu oraz zaleceniami wynikającymi z postanowień Komisji Założeń Planu (KZP) powołanej w celu ustalenia wytycznych do opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów, która odbyła się dnia 28 maja 2014 roku.

1.1. Podstawy prawne opracowania

Realizacja ochrony przyrody i kształtowanie środowiska naturalnego w Lasach Państwowych dokonywane są na podstawie obowiązujących aktów prawnych oraz przepisów i wytycznych branżowych. Dokumentami tymi są:

Ustawy, w tym przede wszystkim:

- I. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 2100),
- II. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.),
- III. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.),
- IV. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 2168),
- V. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.)
- VI. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm).

Rozporządzenia Ministra Środowiska, w tym zwłaszcza:

- I. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r., poz. 1408),
- II. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183),
- III. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r., poz. 1409),
- IV. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity: Dz. U. 2014 r., poz. 1713),
- V. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów

- specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. nr 25 , poz. 133 z późn. zm.),
- VI. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki (Dz. U. 1992 Nr 67, poz. 337),
- VII. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. 2012, poz 1302),
- VIII. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. 2005 Nr 60, poz. 533),
- IX. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. 2011 Nr 210, poz. 1260).

Polityki i Strategie, między innymi:

- I. Polityka Leśna Państwa (1997),
- II. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (2009),
- III. Polska Polityka Kompleksowej Ochrony Zasobów Leśnych (1994),
- IV. Strategia ochrony różnorodności biologicznej w lasach (1996).

Konwencje międzynarodowe:

- I. o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego (Ramsar 1971),
- II. w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego (Paryż 1972),
- III. o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Waszyngton 1973),
- IV. o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Berno 1979),
- V. o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Bonn 1979),
- VI. o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro 1992),

VII.o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (Helsinki 1992).

Dyrektywy EWG i WE dotyczące ptaków i siedlisk:

- I. Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wcześniej Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa),
- II. Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa) - Dyrektywa Rady 92/43/EWG (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

1.2. Forma i zakres Programu

Program zgodnie z ustaleniami podanymi w Protokole z Komisji Założeń Planu, stanowi odrębne opracowanie. Treść programu została podzielona na główne rozdziały, zawierające kolejno:

- omówienie podstaw metodycznych i prawnych programu,
- ogólną charakterystykę Nadleśnictwa Polanów,
- opis istniejących na gruntach Nadleśnictwa form ochrony przyrody,
- charakterystykę walorów przyrodniczo-leśnych oraz historyczno-kulturowych Nadleśnictwa,
- opis zagrożeń dla środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa,
- plan działań z zakresu ochrony przyrody w lasach Nadleśnictwa,
- opis działań z zakresu edukacji leśnej i turystyki w lasach.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

2.1. Rys historyczny

Historia lasów Nadleśnictwa Polanów nieodłącznie związana jest z historią osadnictwa i przemian społeczno-gospodarczo-kulturowych.

Analiza dostępnych materiałów przeprowadzona przez J. Plit (2010) wskazuje, że Pomorze Środkowe, w tym obszar objęty opracowaniem, zasiedlane było od dawna. W gminie Polanów do najstarszych miejscowości należą: Warblewo (1288), Polanów (1307), Cetuń (1346) oraz Karsina (1383). Lokacja miasta Polanów na prawie niemieckim datowana jest na 1319 rok. W XIV wieku wykarczowano większość puszczy i lokowano tam wsie na prawie niemieckim. Miały one charakterystyczny niwowy układ użytków rolnych. Region został zasiedlony przez ludność słowiańską oraz niemiecką i zagospodarowany rolniczo (głównie na pola uprawne oraz pastwiska dla owiec, koni i bydła). Pozostawiono tylko te kompleksy leśne, w których wypasano zwierzęta hodowlane i pozyskiwano karmę na zimę (wycinając odnowienia i młode drzewa liściaste) oraz niewielkie enklawy służące jako rezerwuar drewna opałowego i budowlanego.

Cytowane powyżej opracowanie J. Plit wykazuje, na podstawie analizy mapy Lubinusa z 1618 roku, że teren dzisiejszej gminy Polanów był w ogromnej części odlesiony. Niemal cały obszar gminy był wykorzystywany gospodarczo jako pola i pastwiska. Jedyny większy, zwarty kompleks leśny, znajdował się na południowy wschód od Polanowa, na wysoczyźnie morenowej Pojezierza Bytowskiego (dzisiejsze okolice Żydowa). Autor mapy zaznacza, że były to lasy liściaste. Zgodnie z potencjałem siedliska można odtworzyć, że rosły tam żyzne buczyny i kwaśne buczyny, natomiast w wilgotnych obniżeniach i wokół jezior były torfowiska, olsy i bory bagienne.

Wojna trzydziestoletnia, która objęła region w 1623 roku i trwała z przerwami aż do roku 1648, spowodowała w Księstwie Pomorskim ogromne zniszczenia. Działania zbrojne, kwaterowanie i przemarsze wielkich armii, głód, epidemie, zdziesiątkowały ludność, niszczyły gospodarkę. Mapa Gilly'ego z 1789 roku przedstawia obszar gminy Polanów znacznie słabiej zagospodarowany. Nieużytkowane grunty zarosły lasem lub krzakami. Powierzchnia lasów wyraźnie uległa powiększeniu (dwukrotnie większa niż na mapie Lubinusa). W 1789 roku lasy rosły przede wszystkim na siedliskach uboższych: borów, borów mieszanych, a także lasów dębowo-bukowych i kwaśnych buczyn. Siedliska żyznych buczyn przeznaczano głównie na pola uprawne. Na północ od Polanowa w

wyniku naturalnej sukcesji pojawił się duży, o powierzchni powyżej 25 km², kompleks leśny. Jest bardzo prawdopodobne, że lasy odrodziły się drogą naturalnej sukcesji i były zgodne z potencjałem siedliska. Natomiast kondycja drzewostanu niemal na pewno nie była dobra – dorodne drzewa były wycinane przez okupantów, niszczone w czasie działań wojennych, na masową skalę służyły ludności miejscowej do odbudowywania domów i na opał. Musiały dominować rzadkie młode drzewostany, w których udział drzew pionierskich (brzozy, topoli i wierzby) był duży.

W drugiej połowie XIX wieku nastąpiła intensyfikacja gospodarowania na całym Pomorzu. Wycinano lasy na żyznych siedliskach, zamieniając je na pola. Jednocześnie z sukcesem prowadzono akcję zalesiania na gruntach mało urodzajnych oraz na obszarach, gdzie uprawa jest utrudniona z powodu dużych spadków terenu. Sadzono szybko rosnące, iglaste gatunki drzew, głównie sosnę, a na siedliskach wilgotniejszych i nieco bogatszych świerka i modrzewia.

Urządzanie lasów na terenie gminy Polanów napotykało na duże trudności. Lasy rosnące na obszarach płaskich lub falistych zostały urządzone i pocięte szachownicą duktów (stanowiły one jednak mniej niż połowę areалу). Były to lasy produkcyjne, głównie sosnowe, lub mieszane sosnowo-bukowo-dębowe. Prowadzono w nich wiekową i gatunkową przebudowę drzewostanów. Lasy na stromych zboczach i pagórkach morenowych oraz lasy siedlisk wilgotnych, a także bardzo małe kompleksy pozostawiono spontanicznej sukcesji, na pozostałych prowadzono gospodarkę wycinając w nich gniazdowo dorodne drzewa, a dosadzano sosny, modrzewie i świerki. W 1900 roku lasy iglaste sosnowe i świerkowe stanowiły już 90% drzewostanów (Salmonowicz 2000). Gospodarka leśna doprowadziła do zwiększenia efektywności (szybciej pozyskiwano drewno pożądaných gatunków drzew), ale jednocześnie degradowano siedliska, zmniejszano odporność ekosystemów na pożary i gradacje szkodników, zmniejszano różnorodność biologiczną przyrody. Wycinanie bukowych i dębowych drzewostanów nasiennych w lasach oraz sadzenie młodników sosnowych i świerkowych ograniczało możliwości wypasu świń w lasach. W XX wieku, gdy w produkcji rolniczej pojawiły się nadwyżki ziemniaków, rozpoczęto dokarmianie zwierząt hodowlanych i wypas w lasach uległ zmniejszeniu.

Czterdziestolecie 1893–1936 cechuje się brakiem większych zmian zasięgu lasów. Obserwuje się jedynie kosmetyczne wyrównywanie przebiegu granic kompleksów. Nie oznacza to jednak braku gospodarowania w lasach. Leśnicy wycinali drzewostan w wieku

rębnym, a poręby zalesiali, sadząc gatunki szybko rosnące. Prowadzona była akcja urządzania lasów i przebudowy drzewostanów (upraszczanie struktury wiekowej i gatunkowej). Tereny te stopniowo wskutek procesów osadniczych i gospodarczych nabierały niemieckich cech kulturalnych i etnicznych, podobnie jak całe Pomorze Środkowe.

Jeszcze przed II wojną światową obszar dzisiejszego Nadleśnictwa Polanów był w kręgu zainteresowań przyrodników i archeologów niemieckich. W rejonie jeziora Kwiecko utworzono rezerwat archeologiczny obejmujący grodzisko na półwyspie wspomnianego jeziora. Tereny w pobliżu jeziora były badane przez florystów niemieckich, którzy już w 1924 roku postulowali utworzenie w tym rejonie rezerwatu przyrody. Jedną z ówczesnych form ochrony był również utworzony w 1941 roku w okolicach Wielenia rezerwat widokowy.

Stan lasów opisywany tuż po II wojnie światowej wskazywał, że w byłych lasach niemieckich, zarówno należących do państwa jak i większych majątków wprowadzono sztuczny podział powierzchniowy, charakteryzujący się oddziałami w kształcie prostokąta i powierzchnią 20-25 ha. W drzewostanach sosnowych i mieszanych z przewagą sosny stosowano zrębowy sposób zagospodarowania. Odnowienia prowadzono sztucznie, głównie sosną i świerkiem, z domieszkami dębu, buka, modrzewia i brzozy. Na siedliskach lasowych w drzewostanach bukowych i mieszanych stosowano przerębowo-zrębowy sposób użytkowania. Uzyskiwano w nich odnowienia naturalne – głównie buka oraz rzadziej świerka i dębu. Znacznie gorzej były zagospodarowane mniejsze kompleksy leśne. Nie było uporządkowanego podziału powierzchniowego. Lokalizacja zrębów była przypadkowa, zręby nieregularne, a odnowienie następowało często w wyniku samosiewu z drzew wątpliwej jakości. W drzewostanach liściastych prowadzono nierzadko gospodarkę rabunkową, wybierając posztucznie lepsze jakościowo drzewa.

Nadleśnictwo Polanów jako jednostka administracyjna zostało utworzone w 1946 roku. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na dzień 1.01.1953 r. wynosiła 5904,64 ha. W latach następnych ulegała ona znacznym przemianom i w roku 1965 wynosiła 9487,41 ha, a wg stanu na 1.10.1974 r. – 10130,75 ha. Zmiany powierzchni w latach 1953-1965 polegały głównie na przyjęciu z Nadleśnictwa Karnieszewice, Przytocko i Zalesie 2410,84 ha gruntów leśnych oraz na zalesianiu gruntów porolnych na łącznej powierzchni 1259,29 ha. Zmiany w latach 1965-1974 związane były z przejęciem i zalesieniem 543,34 ha gruntów porolnych.

W roku 1975 Nadleśnictwo Polanów zostało zlikwidowane i weszło w skład Nadleśnictwa Warcino jako obręb Polanów. W 1983r. zarządzeniem ówczesnego Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych (z dnia 14.01.1983r.) zostało utworzone ponownie, obejmując swym zasięgiem, oprócz dawnego obrębu Polanów część obrębu Przytocko (1737,39 ha), natomiast od 01.01.1987r. przyłączono obręb Żydowo, należący dotychczas do Nadleśnictwa Miastko. Powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 1.01.1987 roku wynosiła 16324,36 ha.

Kolejny Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 1997-2006 obejmował powierzchnię 16647,11 ha, a ostatni wg stanu na 1 stycznia 2007 roku – 16728,12 ha. Obecnie, ogólna powierzchnia Nadleśnictwa Polanów wynosi 16830,16 ha i podzielona jest na 13 leśnictw (Żytnik, Krąg, Buszyno, Puławy, Wieleń, Jacinki, Dadzewo, Warblewo, Rzeczyca, Zacisze, Wierzchlas, Gołogóra, Żydowo).

Poniżej w tabeli zestawiono najważniejsze dane liczbowe z poszczególnych okresów gospodarczych.

Tabela nr 1. Zestawienie danych historycznych w Nadleśnictwie Polanów

Lp.	Wyszczególnienie		Jedn.	Stan na:					
				01. 10. 1965r.	01. 10. 1974 r.	01. 01. 1987 r.	01. 01. 1997 r.	01.01. 2007 r.	01.01. 2017r.
1	2		3	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona		ha	8896,36	9423,54	15278,50	15551,23	15687,63	15829,37
2	Zasoby miąższości		tys. m ³	1425	1734	2703	3466	3960	4141
4	Przeciętna zasobność na 1 ha		m ³	160	184	177	223	253	262
5	Przeciętny wiek drzewostanów		lat	47	48	56	57	62	66
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy		m ³				6,3	6,3	6,8
7	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha		m ³					8,32	8,2
8	Roczny rozmiar użytkowania rębego	plan	ha	79,82	109,01	231,69	246,03	346,91	407,30
		wykonanie	ha	59,00	114,83	168,80	220,40	338,40	-
		plan	m ³	19068	26184	34821	38443	51387	85526
		wykonanie	m ³	17009	23573	22074	32840	49414	-

Lp.	Wyszczególnienie		Jedn.	Stan na:					
				01. 10. 1965r.	01. 10. 1974 r.	01. 01. 1987 r.	01. 01. 1997 r.	01.01. 2007 r.	01.01. 2017r.
1	2		3	6	7	8	9	10	11
9	Roczny rozmiar użytkowania przedrębego	plan	ha	607,77	792,07	1123,40	1080,28	1014,00	733,76
		wykonanie	ha	301,79	810,65	1440,00	836,80	791,52	-
		plan	m ³	7102	12532	16391	28002	45100	42000
		wykonanie	m ³	10021	16971	30392	33524	46522	-
10	Roczna wielkość odnowień i zalesień otwartych	plan	ha	118,65	92,95	172,79	64,28	46,05	92,19
		wykonanie	ha	138,71	77,72	157,33	44,01	35,79	-
11	Roczna wielkość odnowień pod osłoną	plan	ha	32,32	80,11	60,88	68,59	143,70	181,45
		wykonanie	ha	7,77	30,60	18,05	42,20	72,95	-

W dniu 14.10.2004 roku teren Nadleśnictwa (razem z Nadleśnictwem Warcino o powierzchni 20 608 ha) wszedł w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”. Kompleks ten powstał, podobnie jak inne tego typu obiekty, w celu wprowadzania wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, będącej elementem zrównoważonego rozwoju regionu i kraju. W tego typu działaniach niezbędne jest integrowanie celów trwałej gospodarki leśnej i aktywnej ochrony przyrody. Może być ona realizowana poprzez trwałe zachowanie lub odtwarzanie naturalnych walorów lasu metodami gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawach ekologicznych.

Zarządzeniem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z dnia 2 grudnia 2011 roku, dokonano zmian terytorialnych i zmiany nazwy Leśnego Kompleksu Promocyjnego "Lasy Warcińsko-Polanowskie", w skład którego Nadleśnictwo Polanów wchodziło razem z Nadleśnictwem Warcino. Zaistniała potrzeba przyłączenia do LKP Nadleśnictwa Karnieszewice wraz z Lasami Miasta Koszalin. Tym samym została zmieniona nazwa Leśnego Kompleksu Promocyjnego na "Lasy Środkowopomorskie". Ogólna powierzchnia Leśnego Kompleksu Promocyjnego wynosi obecnie 55 655 ha.

2.2. Położenie Nadleśnictwa

2.2.1. Miejsce Nadleśnictwa Polanów w strukturze Lasów Państwowych

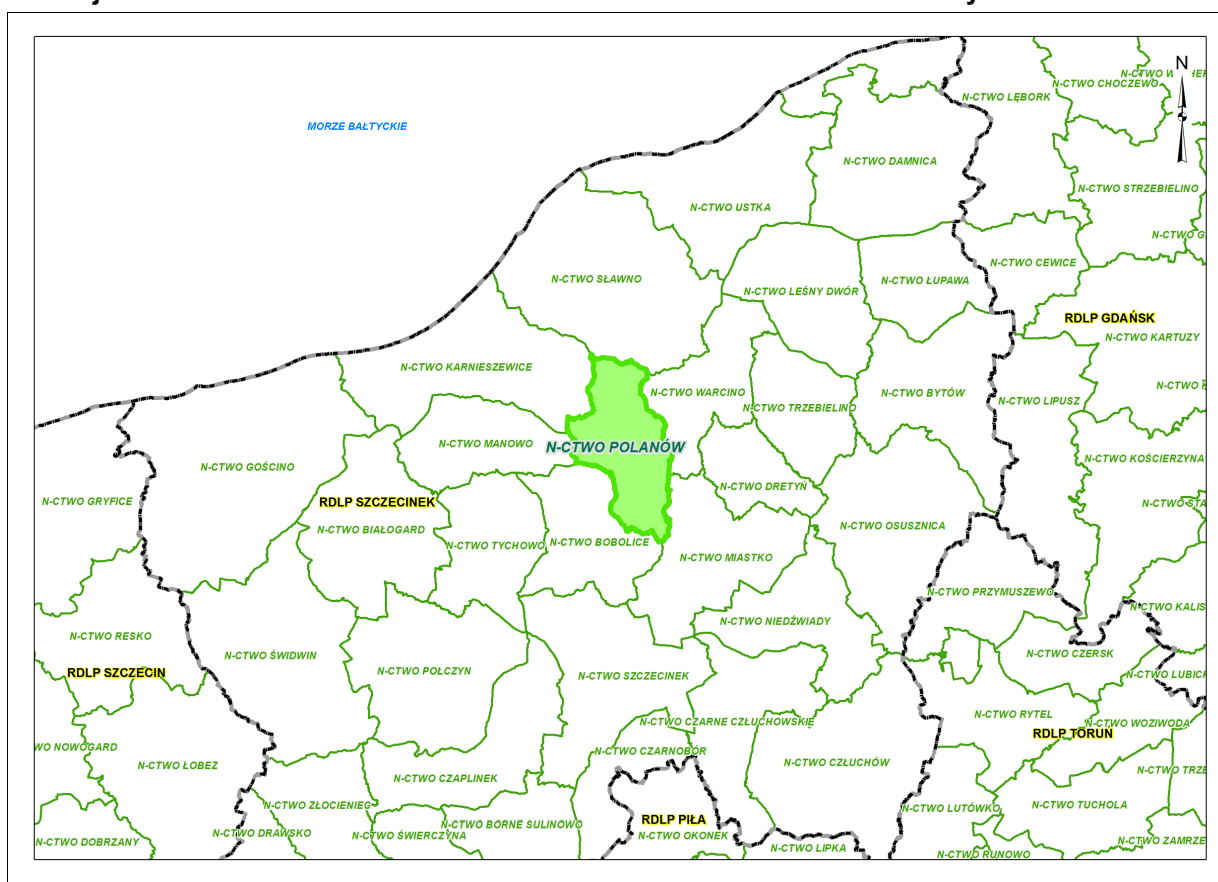
Nadleśnictwo Polanów wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Szczecinku. Jest jednym z 30 nadleśnictw tej jednostki. Od północy graniczy z Nadleśnictwem Sławno, od wschodu z Nadleśnictwami Warcino i Miastko, od zachodu z

Nadleśnictwami Karnieszewice i Manowo, natomiast od południowego-zachodu z terenem Nadleśnictwa Bobolice.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje obszar położony jest pomiędzy podanymi wartościami współrzędnych geograficznych:

- ◆ 53° 58' 32" a 54° 15' 35" szerokości geograficznej północnej,
- ◆ 16° 31' 26" a 16° 48' 16" długości geograficznej wschodniej.

Ilustracja 1: Położenie Nadleśnictwa Polanów w strukturze Lasów Państwowych

2.2.2. Podział powierzchniowy i administracyjno-leśny

Nadleśnictwo Polanów jest jednostką składającą się z jednego obrębu leśnego. Na posiedzeniu Komisji Założeń Planu (KZP) została podjęta decyzja o przyjęciu podziału na leśnictwa zgodnie z nowym Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Polanów. Zgodnie z nimi zachowano dotychczasową ilość 13 leśnictw utrzymując ich dotychczasową numerację. Korektom uległa część granic poszczególnych leśnictw względem podziału obowiązującego w kończącym się okresie gospodarczym. W

niektórych nielicznych miejscach nastąpiły również zmiany przebiegu granic oddziałów. W Nadleśnictwie znajduje się również gospodarstwo szkółkarskie oraz Ośrodek Hodowli Zwierzyny.

Przyjęty do projektu Planu podział powierzchniowy jest charakterystyczny dla dominującej rzeźby nizinnej falistej, dużymi fragmentami pagórkowatej oraz miejscami wzgórzowej. Linie podziału powierzchniowego oparte są głównie na przeciętych liniach oddziałowych oraz na istniejących szczegółach terenowych tj. drogach, ciekach wodnych i liniach energetycznych. Tak zaprojektowany podział powierzchniowy sprawia, że oddziały są jednorodne pod względem położenia, a w ich obszarze stosunkowo łatwo oznaczyć można granice siedliskowe.

Statystyczne dane dotyczące oddziałów przedstawiają się następująco:

Ilość oddziałów	Zakres numeracji oddziałów	Śr. pow. [ha]	Max. pow. [ha]	Min. pow. [ha]
1	2	3	4	5
680	1-659	24,75	57,56 [oddz. nr 193]	5,76 [oddz. nr 359]

Poniżej w tabeli nr 2, przedstawiono zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Polanów z podziałem na obręby leśne i leśnictwa.

Tabela nr 2. Zestawienie powierzchni leśnictw w Nadleśnictwie Polanów

L.p.	Nr obrębu leśnego	Nazwa obrębu leśnego	Nr leśnictwa	Nazwa leśnictwa	Numery oddziałów	Powierzchnia (ha)			
						Leśna zalesiona i niezalesiona	Leśna związana z gospodarką leśną	Nieleśna	Razem
1	1	POLANÓW	01	Żytnik	1 - 43, 53 - 56	1249,81	23,12	66,46	1339,39
2	1	POLANÓW	03	Krąg	48 - 52, 57 - 74, 81 - 92, 96 - 102	1147,65	24,83	20,62	1193,10
3	1	POLANÓW	04	Buszyno	109 - 128, 131 - 140, 146 - 154, 166 - 174, 198 - 201, 214 - 216	1301,82	33,95	37,33	1373,10
4	1	POLANÓW	05	Puławy	44 - 47, 75 - 80, 93 - 95, 103 - 108, 129 - 130, 141 - 145A, 155 - 165, 175 - 185, 202 - 207	1205,46	27,44	12,21	1245,11
5	1	POLANÓW	06	Wieleń	186 - 197, 208 - 213, 222 - 223, 233 - 236, 246 - 251, 262 - 268, 278 - 284	1224,86	25,46	40,07	1290,39
6	1	POLANÓW	07	Jacinki	217 - 221, 224 - 232, 237 - 245, 252 - 261, 269 - 277, 285 - 290, 372 - 373, 374 - 380	1236,25	30,46	42,00	1308,71

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

L.p.	Nr obrębu leśnego	Nazwa obrębu leśnego	Nr leśnictwa	Nazwa leśnictwa	Numery oddziałów	Powierzchnia (ha)			
						Leśna zalesiona i niezalesiona	Leśna związana z gospodarką leśną	Nieleśna	Razem
7	1	POLANÓW	08	Dadzewo	373A, 381 - 410, 434, 438 - 439, 443 - 445, 451 - 453	1030,45	19,5	39,36	1089,31
8	1	POLANÓW	09	Warblewo	291 - 337	1103,17	33,09	19,75	1156,01
9	1	POLANÓW	10	Rzeczycza	338 - 341, 345 - 356, 411 - 419, 454 - 462, 474 - 479, 497 - 502, 520 - 522, 544	1282,21	28,96	23,31	1334,48
10	1	POLANÓW	11	Zacisze	344, 358B - 362, 364 - 371, 425 - 433, 435 - 437, 440 - 442, 446 - 450, 468 - 473, 488 - 496, 511 - 519, 535 - 537	1365,3	30,19	32,2	1427,69
11	1	POLANÓW	12	Wierzchlas	342 - 343, 357 - 358A, 363, 420 - 424, 463 - 467, 480 - 487, 503 - 510, 523 - 530, 543, 544A - 551, 563 - 568	1143,64	30,6	83,15	1257,39
12	1	POLANÓW	14	Gołogóra	592 - 606, 614 - 616, 621 - 622, 627 - 659	1204,56	25,67	118,7	1348,93
12	1	POLANÓW	15	Żydowo	531 - 534, 538 - 542, 552 - 562, 569 - 591, 607 - 613, 617 - 620, 623 - 626	1334,19	32,87	99,49	1466,55
Razem						15829,37	366,14	634,65	16830,16

- powierzchnia z uwzględnieniem współwłasności i po zaokrągleniu do pełnych arów

Powierzchnia Nadleśnictwa Polanów (stan na 01.01.2017r.):

- Planem Urządzania Lasu objęto całość gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Polanów, obejmujących 1034 działek w 40 obrębach ewidencyjnych, na powierzchni **16827,4386 ha**. Powierzchnia podana z dokładnością do 1m² służy jedynie do rozliczenia stanu posiadania Nadleśnictwa. W pozostałych zestawieniach PUL opisujących głównie stan lasu i zadania gospodarcze powierzchnia podawana jest z dokładnością do 0,01 ha i po zaokrągleniu powierzchni w poszczególnych wyłączeniach wynosi łącznie **16827,79 ha**.
- Zgodnie z obowiązującą Ustawą o lasach, nie uwzględniono działek pozostających we współwłasności Skarbu Państwa i osób fizycznych. Suma powierzchni działek pozostających we współwłasności wynosi **2,3610 ha**. Po zaokrągleniu do pełnych arów powierzchnia ta wynosi **2,37 ha**. W całości współwłasności te dotyczą gruntów nieleśnych.

- Powierzchnia Nadleśnictwa wynikająca z opisów taksacyjnych (uwzględniająca współwłasności) wynosi **16830,16** ha, w tym leśna „Ls” - **16195,51** ha (leśna zalesiona: **15688,88** ha, leśna niezalesiona: **140,49** ha, leśna związana z gospodarką leśną: **366,14** ha), nieleśna – **634,65** ha.

2.2.3. Przynależność administracyjna

Nadleśnictwo Polanów położone jest na wschodnich krańcach województwa zachodniopomorskiego w powiecie koszalińskim i sławieńskim oraz w niewielkiej części powiatu słupskiego.

Według podziału administracyjnego kraju, grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Polanów położone są w zasięgu następujących jednostek:

Jednostka administracyjna	Powierzchnia [ha] *	Udział [%]
1	2	3
Województwo pomorskie		
Powiat słupski		
Gmina Kępice	25,6300	0,15
Województwo zachodniopomorskie		
Powiat koszaliński		
Gmina Bobolice	413,5087	2,46
Miasto Polanów	54,1939	0,32
Gmina Polanów	14216,8414	84,49
Powiat sławieński		
Gmina Malechowo	2117,2646	12,58
Ogółem	16827,4386	100,00

- - Dane powierzchniowe podane są bez uwzględniania współwłasności.

Najwięcej, bo blisko 84,5 % powierzchni gruntów Nadleśnictwa, znajduje się na terenie gminy wiejskiej Polanów. W dalszej kolejności są gminy Malechowo oraz Bobolice obejmujące swoim zasięgiem łącznie nieco ponad 15 % powierzchni. Grunty gmin Kępice i miasto Polanów mają znikomy udział (niecałe 0,5%) w terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Polanów.

2.2.4. Struktura użytkowania ziemi

W tabelach poniżej przedstawiono udział poszczególnych grup użytków gruntowych w powierzchni Nadleśnictwa oraz udział grup kategorii użytkowania w ramach rodzaju użytku „Lasy”- „Ls” - z dokładnością do 1m².

Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg grup użytków gruntowych

Grupy użytków gruntowych	Powierzchnia (ha)	Udział procentowy
Grunty leśne	16195,1645	96,24
Grunty zadrzewione i zakrzewione	45,0835	0,27
Użytki rolne	183,9072	1,09
Grunty pod wodami	22,1000	0,13
Użytki ekologiczne	-	-
Tereny różne	10,0500	0,06
Nieużytki	365,6035	2,09
Grunty zabudowane i zurbanizowane	5,5299	0,03
Razem:	16827,4386	100,00

Tabela nr 4. Zestawienie powierzchni użytku „Ls” w rozbiciu na grupy kategorii użytkowania wg danych ewidencyjnych

Rodzaj użytku gruntowego	Grupa kategorii użytkowania	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
Lasy (Ls)	Grunty leśne zalesione	15688,6314	96,87
	Grunty leśne niezalesione	140,5076	0,87
	Grunty związane z gospodarką leśną	366,0255	2,26
Razem użytek „Ls”:		16195,1645	100,00

2.3. Miejsce i rola Nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej

2.3.1. Regionalizacja fizycznogeograficzna

Region fizycznogeograficzny to jednostka przestrzenna wykazująca pewien stopień wewnętrznej jedności wynikający z położenia geograficznego, dominującej rzeźby terenu, historii rozwoju, charakteru współczesnych procesów geograficznych oraz wzajemnego powiązania poszczególnych elementów tworzących daną jednostkę. Z powyższymi cechami stanowiącymi kryteria wyróżnienia danego regionu związany jest charakter szaty roślinnej i świata zwierzęcego oraz gospodarcze użytkowanie gruntu.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego (2013), obszar Nadleśnictwa Polanów położony jest w poniższych jednostkach:

- obszaru – Europy Zachodniej,
- podobszaru – Pozaalpejskiej Europy Środkowej,
- prowincji – Niżu Środkowoeuropejskiego,
- podprowincji – Pojezierzy Południowobałtyckich,
- makroregionu – Pojezierza Zachodniopomorskiego,
- mezoregionach – Równiny Słupskiej, Wysoczyzny Polanowskiej oraz Pojezierza Bytowskiego.

Najważniejszą rzeką tego obszaru jest rzeka Grabowa, odprowadzająca wody z 90% powierzchni Nadleśnictwa, wypływająca z jeziora Łęczno (Zielone).

Z południowo-zachodniej części Nadleśnictwa, z jeziora Kwiecko bierze swój początek rzeka Radew, która wpada do Parsęty. Na terenie Nadleśnictwa występują liczne źródła zasilające swymi wodami wspomniane rzeki.

Rzeźba terenu jest silnie zróżnicowana charakterystyczna dla moreny czołowej ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Obserwujemy tutaj liczne wzgórza morenowe o stromych zboczach porośniętych głównie lasami liściastymi, tzw. buczyną pomorską. Najniższe wzniesienia znajdują się na północy, wyrastając wprost z doliny rzeki Grabowej i osiągają do 110 m n.p.m., w środkowej części Nadleśnictwa najwyższym wzniesieniem jest Barania Góra o wysokości 217 m n.p.m. W części południowej Nadleśnictwa, pomiędzy Gołogórą a Dalimierzem znajduje się Góra Złocień, która jest najwyższym naturalnym wzniesieniem w województwie zachodniopomorskim – 231,5 m n.p.m. Nadaje to krajobrazowi niepowtarzalny charakter kojarzony z regionami podgórskimi.

Występują tu liczne jeziora morenowe, których lustra znajdują się na różnych wysokościach np.: Jezioro Bobęcińskie Wielkie 176 m n.p.m., Jezioro Kamienne 166 m n.p.m., Jezioro Kwiecko 86 m n.p.m. czy Jezioro Nidno 70 m n.p.m. Różnica położenia jezior Kwiecko i Kamienne została wykorzystana do wybudowania tu elektrowni szczytowo-pompowej. Lesistość na terenie Nadleśnictwa sięga 51%.

2.3.2. Regionalizacja przyrodniczo-leśna

Według regionalizacji przyrodniczo – leśnej Polski (2010r.) obszar Nadleśnictwa Polanów położony jest w zasięgu następujących jednostek:

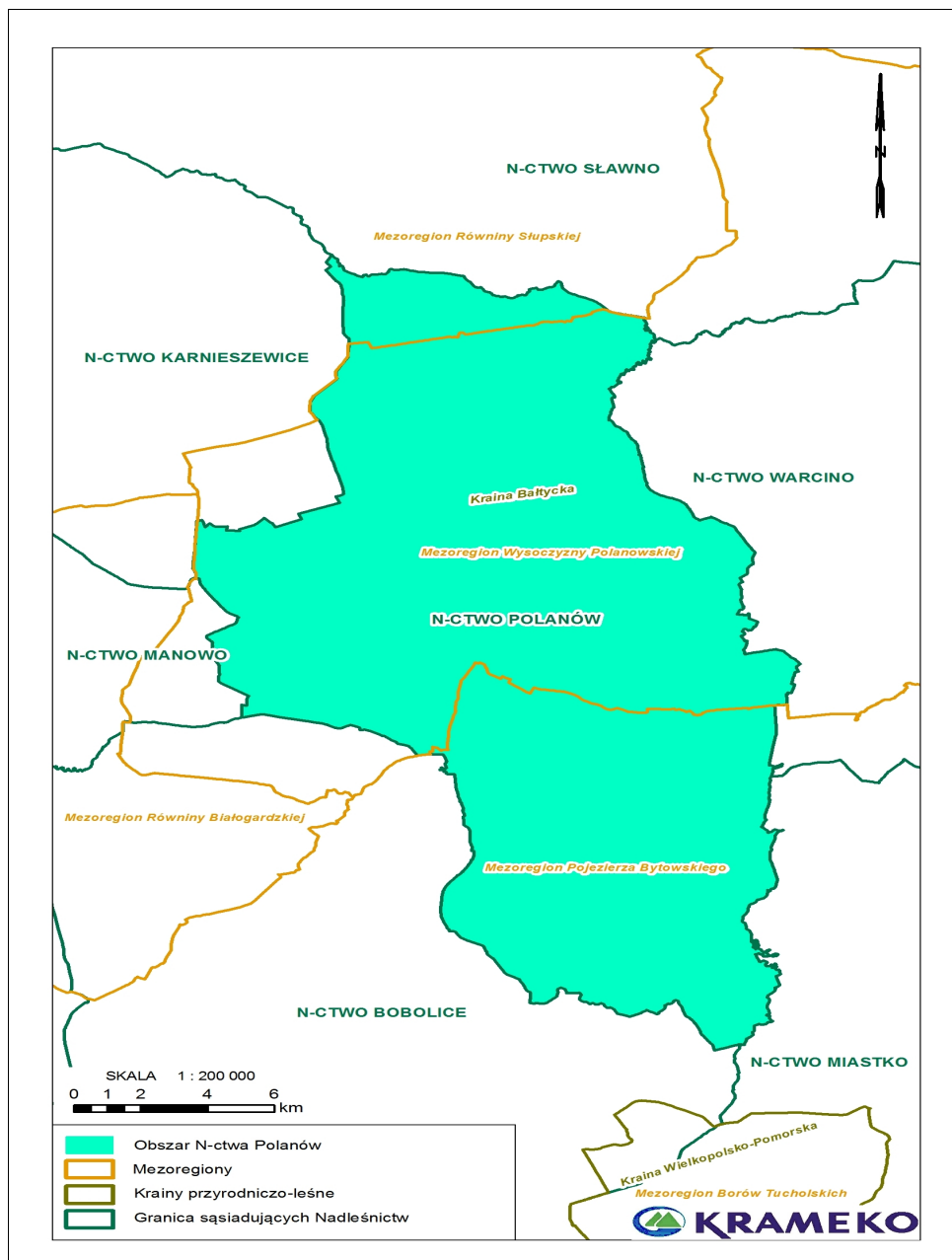
Krajinie: *Bałtyckiej (I)*

Mezoregionach: *Równiny Słupskiej (I-11)*

Pojezierza Bytowskiego (I-14)

Wysoczyzny Polanowskiej (I-15)

Ilustracja 2: Położenie Nadleśnictwa Polanów wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej

Poniżej zamieszczono najważniejsze informacje dotyczące ww. mezoregionów zawarte w części opisowej regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski opracowanej przez R. Zielonego i A. Kliczkowską (2010).

Mezoregion Równiny Słupskiej

Mezoregion w granicach Bałtyckiej krainy przyrodniczo-leśnej. Powierzchnia ogólna mezoregionu, rozciągającego się od okolic Świdwina do rzeki Łeby, wynosi 4958 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 28%. Dominują krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate, rzadziej równinne i faliste. Miejscami występują, związane z dolinami rzecznyymi, krajobrazy zalewowych den dolin – akumulacyjne. W granicach mezoregionu znajdują się tzw. niziny nadmorskie – są to niewysokie płaskie moreny denne, poprzecinane dolinami rzek wpływających do Bałtyku (Parsęta, Grabowa, Wieprza, Słupia). Przeważają plejstocenyjskie utwory geologiczne – głównie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia północnopolskiego, częściowo w morenach czołowych, oraz mniej licznie, występujące niewielkimi płatami – piaski i mułki kemów. Dość często występują piaski i żwiry sandrowe; natomiast ropy, mułki i piaski zastoiskowe są spotykane głównie w okolicach Sławna. Holocenyjskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły wypełniają doliny rzeczne. Przeważającym krajobrazem roślinnym są buczyny pomorskie oraz buczyny pomorskie w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów, a także ubogie dąbrowy pomorskie. Często na tym terenie występują jeziora lobeliowe. Lesistość wynosi 27%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy; największe znajdują się na wschód od Koszalina. Lasy zajmują około 1330 km² z czego 93% jest w zarządzie RDLP w Szczecinie oraz RDLP w Szczecinku. W Lasach Państwowych dominują siedliska LMśw 30% oraz BMśw - 28% i Lśw - 23%. Gatunkiem panującym w drzewostanach najczęściej jest sosna, która zajmuje 55% pow., oraz buk - 13%; znaczny jest udział drzewostanów świerkowych - 7%. Średni wiek drzewostanów wynosi 60 lat, a miąższość na 1/ha - 247 m³. Lasy ochronne zajmują 34% pow.

Mezoregion Wysoczyzny Polanowskiej

Mezoregion w granicach Bałtyckiej krainy przyrodniczo-leśnej. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 1724 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 61%. Mezoregion obejmuje pas niskich wysoczyzn morenowych. W okolicach Polanowa występują deniwelacje terenu dochodzące do 100 m (najwyższe wzniesienie Dziewicza Góra ma 187 m n.p.m.). Przeważają krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate i mniej liczne wzniesienia oraz fluwioglacialne równinne i faliste, a także krajobrazy tarasów nadzalewowych – akumulacyjne. Powierzchnię budują utwory plejstocenyjskie, głównie

piaski i żwiry sandrowe zlodowacenia północnopolskiego. Mniej liczne są gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe z wyspowo zaznaczającymi się żwirami, piaskami, głazami i glinami moren czołowych, a miejscami także z piaskami i mułkami kemów. Przeważającymi krajobrazami roślinnymi są buczyny i ubogie dąbrowy odmiany pomorskiej oraz śródlądowe bory sosnowe i bory mieszane w odmianie pomorskiej, częściowo występujące w podwariancie z dużym udziałem łęgów jesionowo-olszowych i olsów. Lesistość wynosi 59%. Na terenie mezoregionu lasy (zwane Puszczą Koszalińską) tworzą rozległe i nieregularne kompleksy; zajmując łącznie około 1020 km², z czego 96% jest w zarządzie RDLP w Szczecinku. W Lasach Państwowych dominują siedliska BMśw - 36%, Bśw - 32% i LMśw - 22%. Gatunkiem panującym w drzewostanach jest sosna, która zajmuje 79% pow. Średni wiek drzewostanów wynosi 62 lata, a miąższość na 1/ha - 234 m³. Lasy ochronne zajmują 20% pow.

Mezoregion Pojezierza Bytowskiego

Mezoregion (I.14) w granicach Bałtyckiej krainy przyrodniczo-leśnej. Powierzchnia mezoregionu wynosi 1968 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 47%. Dominują krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate i wzgórzowe oraz mniej liczne fluwioglacialne równinne i faliste. Obszar mezoregionu obejmuje pas między Bobolicami a terenami na północny wschód od Bytowa. Wyznaczają go ciągi równoleżnikowych moren czołowych, z kulminacją do 240 m n.p.m. (na południowy zachód od Bytowa – Siemierzycka Góra i na południowy zachód od Miastka – Góry Szybskie). Pod względem geologicznym dominują plejstoceny gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia północnopolskiego. Wśród nich są niewielkie powierzchnie zajęte przez żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych oraz (głównie koło Bytowa) piaski i mułki kemów. Piaski i żwiry sandrowe, stanowiące ok. 20% obszaru, występują w formie jęzorów, które są przedłużeniem sandru Wysoczyzny Polanowskiej na południe. Przeważają krajobrazy roślinne buczyn i ubogich dąbrów w odmianie pomorskiej oraz mniej licznie krajobrazy śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie pomorskiej. Lesistość mezoregionu wynosi 43%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy, a największe z nich znajdują się w części jego centralnej; zajmują około 846 km², z czego 90% jest w zarządzie RDLP w Szczecinku. W Lasach Państwowych dominują siedliska Lśw -, 29%, LMśw - 28% i BMśw - 26%. Gatunkiem panującym w drzewostanach jest

sosna, która zajmuje 54% pow. i buk - 18%. Średni wiek drzewostanów wynosi 60 lat, a miąższość na 1/ha - 212 m³. Lasy ochronne zajmują 16% pow.

2.3.3. Regionalizacja geobotaniczna

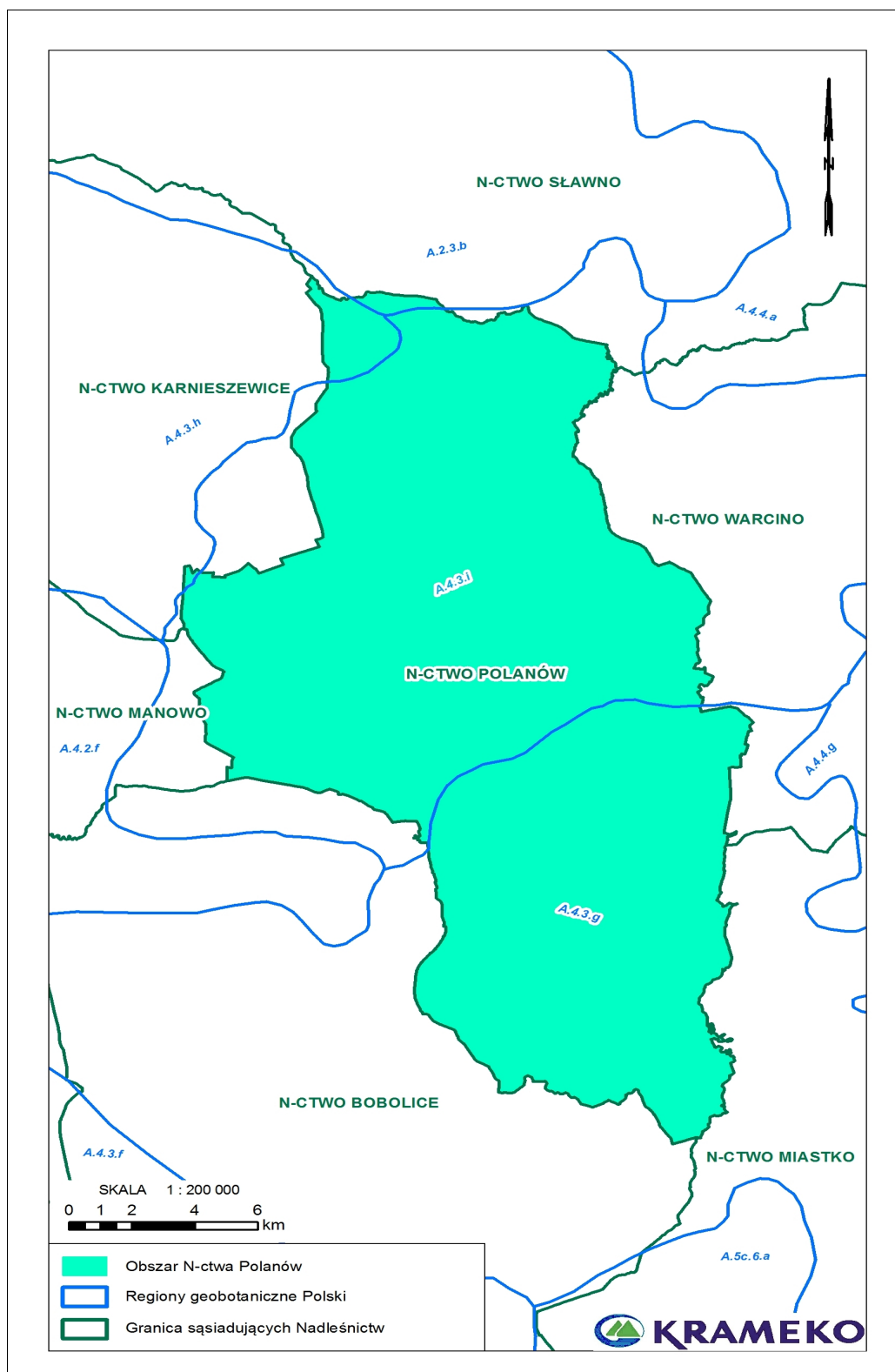
Geobotaniczna regionalizacja wg Matuszkiewicza (1993) ma charakter podziału hierarchicznego i obejmuje klasy regionów, o specyficznym sposobie kodowania:

- działy geobotaniczne (w kodzie oznaczane kolejnymi dużymi literami od A do I), częściowo z podziałem na poddziały (kody: E i E'), zaliczane w zestawieniu tabelarycznym do odpowiednich jednostek wyższego rzędu, tj. prowincji i ewentualnie podprowincji,
- krainy geobotaniczne (w kodzie oznaczane cyframi po wielkiej literze, np. A.1 albo C.5), dzielone w niektórych przypadkach na podkrainy (w kodzie oznaczane cyframi z dodatkiem małych liter, np. A.5a),
- okręgi geobotaniczne (w kodzie oznaczane cyframi po kodzie krainy, np. A.3.1), obligatoryjnie dzielone na podokręgi geobotaniczne, stanowiące podstawowe jednostki podziału (w kodzie oznaczane małymi literami po kodzie okręgu, np.: A.3.1.a).

Tereny Nadleśnictwa Polanów są położone w następujących jednostkach podziału geobotanicznego:

- Dział: - Pomorski – A
 - Kraina: - Pojezierzy Środkowopomorskich – A.4
 - Okręg: - Drawsko – Szczecinecki – A.4.3
 - Podokręg: - Polanowski – A.4.3.i
 - Podokręg: - Bobolicki – A.4.3.g
 - Podokręg: - Kusicki – A.4.3.h
 - Kraina: - Pobrzeża Południowobałtyckiego – A.2
 - Okręg: - Słupski – A.2.3
 - Podokręg: - Sławnowski – A.2.3.b

Ilustracja 3: Położenie Nadleśnictwa Polanów wg regionalizacji geobotanicznej

3. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie Nadleśnictwa Polanów wyznaczono szereg obszarów i obiektów podlegających prawnej ochronie na podstawie Ustawy o ochronie przyrody. Należą do nich: rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków ptaków chronionych oraz stanowiska gatunków roślin i zwierząt chronionych.

3.1. Rezerваты przyrody

„**Rezerwat Wieleń**”. Jest to jedyny rezerwat przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Polanów. Znajduje się na terenie gminy Polanów, w leśnictwie Wieleń. Zlokalizowany jest w oddziale 233b,c i zajmuje powierzchnię 2,00 ha. Powstał na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 czerwca 1965 r. (MP Nr 34 poz. 165, zm. z 2002 r. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 62 poz. 1373). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu bukowego z bogatą szatą mszaków i roślin naczyniowych, położonego w jarze.

Pierwsze wzmianki o ochronie rezerwatowej tego obszaru pochodzą z roku 1941, kiedy to w Wieleniu utworzono rezerwat widokowy.

Współcześnie teren rezerwatu to głęboki jar, porośnięty lasem bukowym, który stanowi przykład kwaśnej buczyny *Luzulo-pilosae-Fagetum*. Na dnie jaru pojawia się zasilany źródłami strumień, szybko przybierający w wodę, spływającą z bocznych źródeł. Dno strumienia jest kamieniste, dzięki czemu przypomina on górski potok. W zachodniej części rezerwatu na kamieniach występuje krwistoczerwony nalot krasnorostu *Hildenbrandia rivularis*. Ponadto w rezerwacie stwierdzono liczne gatunki mchów, m.in. *Eurhynchium angustirete*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Loeskeobryum brevirostre*, *Homalia trichomanoides*, *Neckera complanata*, *Ulota crispa*, *Hygroamblystegium tenax* oraz wątrobowców (*Nowellia curvifolia*, *Porella platyphylla*, *Plagiochila asplenoides*).

Na terenie rezerwatu występuje wiele gatunków grzybów, mszaków i roślin objętych ochroną:

Grzyby:

Peltigera membranacea – Pawężnica pergaminowa (S)

Glony

Hildenbrandtia rivularis – *Hildenbrandia rzeczna* (C)

Wątrobowce*Miedzik płaski – Frullania dilatata (C)**Nowellia curvifolia – Nowellia krzywolistna (C)**Porella platyphylla – Parzoch szerokolistny (S)**Plagiochila asplenoides – Skosatka zanokcicowata (C)***Mchy**

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochrona gatunkowa*
1	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	Częściowa
2	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty	Częściowa
3	<i>Eurhynchium striatum</i>	Dzióbekowiec bruzdowany	Częściowa
4	<i>Eurhynchium angustirete</i>	Dzióbekowiec Zetterstedta	Częściowa
5	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Fałdownik szeleszczący (trzyrzędowy)	Częściowa
6	<i>Loeskeobryum brevirostre</i>	Gajniczek krótkodziobkowy	Częściowa
7	<i>Hylocomium splendens</i>	Gajnik Isniący	Częściowa
8	<i>Homalia trichomanoides</i>	Gładysz paprociowaty	Częściowa
9	<i>Neckera complanata</i>	Miechera spłaszczona	Częściowa
10	<i>Uloa crispa</i>	Nastroszek kędzierzawy	Częściowa
11	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	Częściowa
12	<i>Aulacomnium palustre</i>	Próchniczek błotny	Częściowa
13	<i>Pleurozium schreberi</i>	Rokietnik pospolity	Częściowa
14	<i>Thuidium tamariscinum</i>	Tujowiec tamaryszkowaty	Częściowa
15	<i>Thuidium delicatulum</i>	Tujowiec delikatny	Częściowa
16	<i>Dicranum polysetum</i>	Widłoząb kędzierzawy	Częściowa
17	<i>Dicranum scoparium</i>	Widłoząb miotłowy	Częściowa
18	<i>Hygroamblystegium tenax</i>	Wodnokrzywoszyj zanurzony	Częściowa

Widłaki:*Huperzia selago – Widłak wroniec (C)***Rośliny nasienne:***Neottia nidus-avis – Gnieźnik leśny (C)**Rosiczka okrągłolistna – Drosera rotundifolia (Ś)*

Zgodnie z art. 22, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz 1651 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowił Zarządzeniem nr 20/2015 z dnia 24 marca 2015 roku zadania ochronne dla tego rezerwatu. Zgodnie z tym Zarządzeniem, mając na względzie

The map displays the Wielka Rezerwa (Wielka Rezerwa) area, showing the course of the 222, 234, 235, and 223 trails. The trails are marked with different colors: 222 (green), 234 (blue), 235 (red), and 223 (black). The map includes various terrain features, distances, and elevation points. The trails are marked with different colors: 222 (green), 234 (blue), 235 (red), and 223 (black). The map includes various terrain features, distances, and elevation points.

Trail 222: 46.61 km, Rez. Wieleń

Trail 234: 20.79 km

Trail 235: 14.62 km

Trail 223: 26.07 km

Trail 233: 16.22 km (Rez. 2.00)

Trail 236: 14.62 km

Trail 237: 14.62 km

Trail 238: 14.62 km

Trail 239: 14.62 km

Trail 240: 14.62 km

Trail 241: 14.62 km

Trail 242: 14.62 km

Trail 243: 14.62 km

Trail 244: 14.62 km

Trail 245: 14.62 km

Trail 246: 14.62 km

Trail 247: 14.62 km

Trail 248: 14.62 km

Trail 249: 14.62 km

Trail 250: 14.62 km

Trail 251: 14.62 km

Trail 252: 14.62 km

Trail 253: 14.62 km

Trail 254: 14.62 km

Trail 255: 14.62 km

Trail 256: 14.62 km

Trail 257: 14.62 km

Trail 258: 14.62 km

Trail 259: 14.62 km

Trail 260: 14.62 km

Trail 261: 14.62 km

Trail 262: 14.62 km

Trail 263: 14.62 km

Trail 264: 14.62 km

Trail 265: 14.62 km

Trail 266: 14.62 km

Trail 267: 14.62 km

Trail 268: 14.62 km

Trail 269: 14.62 km

Trail 270: 14.62 km

Trail 271: 14.62 km

Trail 272: 14.62 km

Trail 273: 14.62 km

Trail 274: 14.62 km

Trail 275: 14.62 km

Trail 276: 14.62 km

Trail 277: 14.62 km

Trail 278: 14.62 km

Trail 279: 14.62 km

Trail 280: 14.62 km

Trail 281: 14.62 km

Trail 282: 14.62 km

Trail 283: 14.62 km

Trail 284: 14.62 km

Trail 285: 14.62 km

Trail 286: 14.62 km

Trail 287: 14.62 km

Trail 288: 14.62 km

Trail 289: 14.62 km

Trail 290: 14.62 km

Trail 291: 14.62 km

Trail 292: 14.62 km

Trail 293: 14.62 km

Trail 294: 14.62 km

Trail 295: 14.62 km

Trail 296: 14.62 km

Trail 297: 14.62 km

Trail 298: 14.62 km

Trail 299: 14.62 km

Trail 300: 14.62 km

Trail 301: 14.62 km

Trail 302: 14.62 km

Trail 303: 14.62 km

Trail 304: 14.62 km

Trail 305: 14.62 km

Trail 306: 14.62 km

Trail 307: 14.62 km

Trail 308: 14.62 km

Trail 309: 14.62 km

Trail 310: 14.62 km

Trail 311: 14.62 km

Trail 312: 14.62 km

Trail 313: 14.62 km

Trail 314: 14.62 km

Trail 315: 14.62 km

Trail 316: 14.62 km

Trail 317: 14.62 km

Trail 318: 14.62 km

Trail 319: 14.62 km

Trail 320: 14.62 km

Trail 321: 14.62 km

Trail 322: 14.62 km

Trail 323: 14.62 km

Trail 324: 14.62 km

Trail 325: 14.62 km

Trail 326: 14.62 km

Trail 327: 14.62 km

Trail 328: 14.62 km

Trail 329: 14.62 km

Trail 330: 14.62 km

Trail 331: 14.62 km

Trail 332: 14.62 km

Trail 333: 14.62 km

Trail 334: 14.62 km

Trail 335: 14.62 km

Trail 336: 14.62 km

Trail 337: 14.62 km

Trail 338: 14.62 km

Trail 339: 14.62 km

Trail 340: 14.62 km

Trail 341: 14.62 km

Trail 342: 14.62 km

Trail 343: 14.62 km

Trail 344: 14.62 km

Trail 345: 14.62 km

Trail 346: 14.62 km

Trail 347: 14.62 km

Trail 348: 14.62 km

Trail 349: 14.62 km

Trail 350: 14.62 km

Trail 351: 14.62 km

Trail 352: 14.62 km

Trail 353: 14.62 km

Trail 354: 14.62 km

Trail 355: 14.62 km

Trail 356: 14.62 km

Trail 357: 14.62 km

Trail 358: 14.62 km

Trail 359: 14.62 km

Trail 360: 14.62 km

Trail 361: 14.62 km

Trail 362: 14.62 km

Trail 363: 14.62 km

Trail 364: 14.62 km

Trail 365: 14.62 km

Trail 366: 14.62 km

Trail 367: 14.62 km

Trail 368: 14.62 km

Trail 369: 14.62 km

Trail 370: 14.62 km

Trail 371: 14.62 km

Trail 372: 14.62 km

Trail 373: 14.62 km

Trail 374: 14.62 km

Trail 375: 14.62 km

Trail 376: 14.62 km

Trail 377: 14.62 km

Trail 378: 14.62 km

Trail 379: 14.62 km

Trail 380: 14.62 km

Trail 381: 14.62 km

Trail 382: 14.62 km

Trail 383: 14.62 km

Trail 384: 14.62 km

Trail 385: 14.62 km

Trail 386: 14.62 km

Trail 387: 14.62 km

Trail 388: 14.62 km

Trail 389: 14.62 km

Trail 390: 14.62 km

Trail 391: 14.62 km

Trail 392: 14.62 km

Trail 393: 14.62 km

Trail 394: 14.62 km

Trail 395: 14.62 km

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Tabela nr 5. Rezerwaty przyrody w Nadleśnictwie Polanów (tabela opracowana w oparciu o Wzór 3 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”)

Nazwa Rezerwatu	Dziennik Urzędowy – rok utworzenia, akty prawne	Plan ochrony	Zadania ochronne	Położenie administracyjne	Położenie w Nadleśnictwie Polanów (leśnictwo, oddział i wydzielenie)	Rodzaj rezerwatu*	Typ i podtyp dominującego przedmiotu ochrony*	Typ i podtyp dominującego ekosystemu*	Powierzchnia wg Zarządzenia/ Rozporządzenia	Powierzchnia zarządzana przez Nadleśnictwo (ha)	Ważniejsze zbiorowiska i zespoły leśne
„Wieleń”	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 czerwca 1965 r., ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 34 z dnia 28.06.1965 r. poz. 195.	-	Zarządzenie nr 20/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24.03.2015	Gmina – Polanów Powiat – koszaliński	Leśnictwo – Wieleń 233b, c	Florystyczny (FI)	PFI-zl	EL-lni	2,00	2,00	<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i> ,

* - przyjęto zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody Wieleń (Dz. U. z 2016 r., poz 916)

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują ponadto dwa rezerваты niebędące w stanie posiadania Nadleśnictwa. Są to „Rezerwat na rzece Grabowej” i „Jezioro Iłowatka”.

„Rezerwat na rzece Grabowej”. Powołany został w celu ochrony naturalnych tarlisk pstrąga potokowego, głowacza białopłetwego i strzebli potokowej, zapewnienia właściwych warunków odrostu ryb reofilnych i zabezpieczenia siedlisk bociana czarnego i zimorodka. Utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10.12.1970 r. (M.P. nr 3 poz. 19 z 1971 r.) na powierzchni 1,5 ha. Dla rezerwatu bardzo istotne jest sąsiedztwo lasów Nadleśnictwa Polanów a także łąk oraz torfowisk nadrzecznych Starego Żeliborza, Rzeczycy Wielkiej i Wietrzna. Są to tereny o bogatej rzeźbie, zasobne w źródłiska, rzadkie i chronione rośliny oraz olsy i buczyny. Rzeka Grabowa na odcinku rezerwatu posiada pierwotny charakter i cechy rzeki górskiej z właściwym składem ichtiofauny.

Zgodnie z art. 22, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz 1651 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowił Zarządzeniem nr 19/2015 z dnia 17 marca 2015 roku zadania ochronne dla tego rezerwatu.

„Jezioro Iłowatka”. Rezerwat florystyczny o powierzchni 14,73 ha, powołany w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych jeziora lobeliowego ze stanowiskami roślin reliktowych, takich jak: lobelia jeziorna (*Lobelia dortmanna*), poryblin jeziorny (*Isoëtes lacustris*), brzeżyca jednokwiatowa (*Litorella uniflora*), oraz ze względu na bardzo wysokie wartości krajobrazowe wynikające ze swego położenia w niecce otoczonej dość stromymi skarpami. Utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21.07.1977 r. (M.P. nr 19 poz. 107).

Zgodnie z art. 22, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz 1651 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowił Zarządzeniem nr 17/2015 z dnia 17 marca 2015 roku zadania ochronne dla tego rezerwatu.

3.1.1. Projektowane rezerваты przyrody

„WAPIENNY LAS”

Nadleśnictwo Polanów wystąpiło do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z wnioskiem o uznanie za rezerwat przyrody obszaru o powierzchni 22,79 ha położonego w leśnictwie Gołogóra, oddz. 644a,b,c,d,i,k,l,m,n, znanego jako „Wapienny Las”. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie podjęła działania formalno-prawne związane z utworzeniem tego rezerwatu. W roku 2016 został przygotowany projekt zarządzenia w sprawie utworzenia rezerwatu i przekazany do konsultacji społecznych. Celem ochrony byłoby zachowanie kompleksu lasów bukowych, grądowych i łęgowych na podłożu wapiennym, oraz rzadka roślinność żyznych buczyn storczykowych i liczne źródliska.

Projektowany rezerwat obejmuje swoim zasięgiem tereny o specyficznej budowie geologicznej, ze stromymi stokami morenowymi, licznymi źródłiskami wapiennymi oraz wypłaszczeniami przy dolinie rzeki Dobrzycy. Proponowana nazwa rezerwatu wywodzi się od dużej ilości wapnia stwierdzonego w glebach rezerwatu, który wypłukiwany wtórnie wytrąca się w postaci martwicy wapiennej (trawertynu).

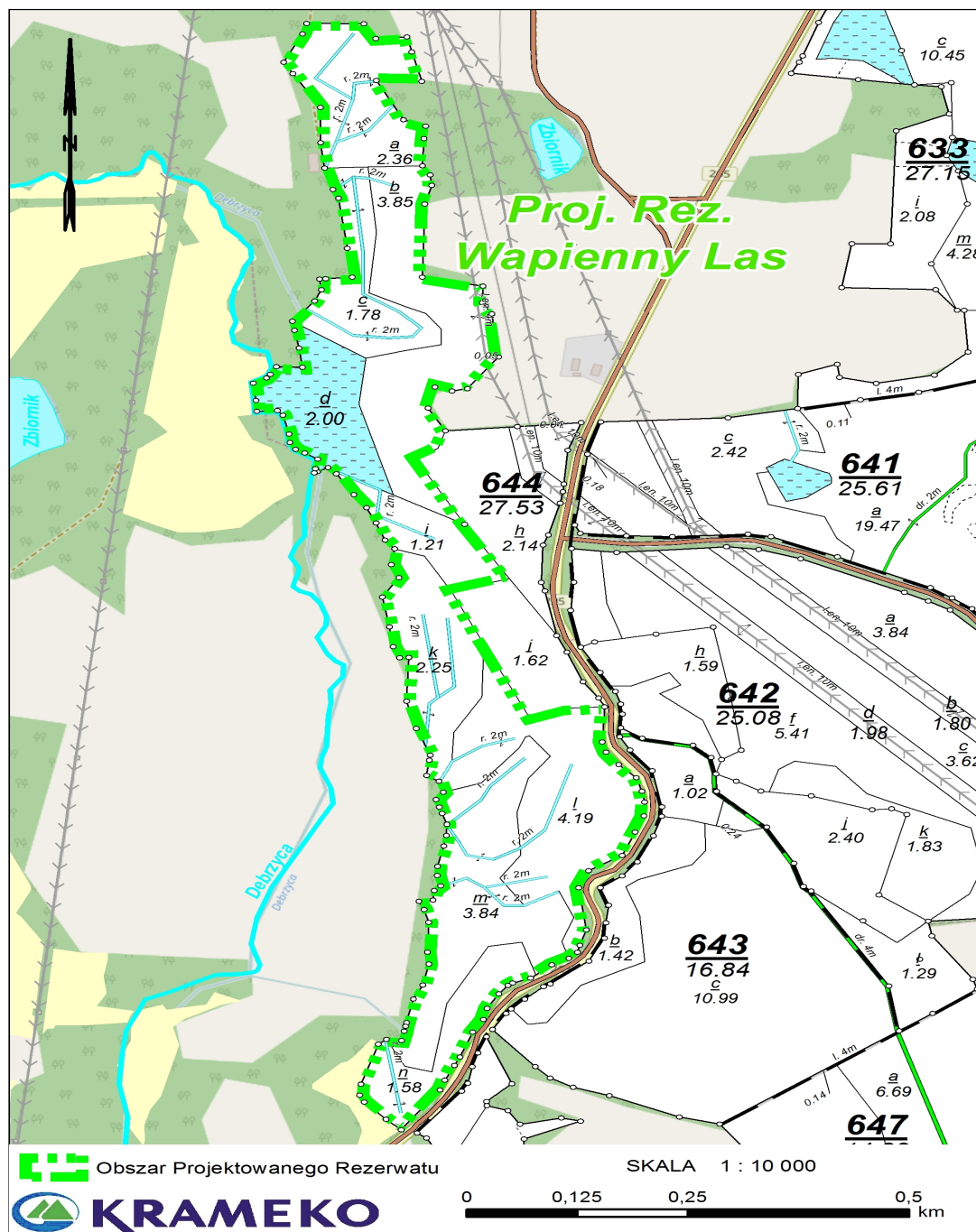
Specyficzne warunki siedliskowe (duża ilość wapnia, duża wilgotność i żyzność) skutkują powstaniem charakterystycznych zbiorowisk roślinnych. Przeprowadzone inwentaryzacje fitosocjologiczne wykazały istnienie żyznej buczyny niżowej, buczyny źródliskowej ze szczyrem trwałym, ciepłolubnej buczyny oraz olsu źródliskowego.

W projektowanym rezerwacie występuje m.in. buławnik czerwony *Cephalanthera rubra*, którego w woj. zachodniopomorskim stwierdzono jedynie na dwóch stanowiskach, a w polskiej czerwonej księdze roślin opisany jest jako gatunek zagrożony wyginięciem. Ponadto stwierdzono również m.in. gnieźnika leśnego *Neotia nidus-avis* oraz listerę jajowatą *Listera ovata*.

Liczne źródliska, próchniejące drewno, glazy i wiekowe drzewa stwarzają dogodne warunki do rozwoju mszaków. Jednym z ciekawszych gatunków jest parzoch szerokolistny *Porella platyphylla*, gatunek wątrobowca porastający dużymi darniami kory buków w ich nasadowej części oraz – nietypowo dla tego gatunku – kamienie w potokach.

Jednym z największych osobliwości rezerwatu jest stanowisko mchu objętego ochroną dyrektywy siedliskowej Natura 2000 – widłozęba zielonego *Dicranum viridae*. Jest to gatunek zagrożony wyginięciem, objęty ochroną ścisłą.

Ilustracja 5: Położenie projektowanego rezerwatu przyrody „Wapienny Las”

3.1.2. Proponowane rezerваты przyrody

Poniżej przedstawiono propozycje ochrony rezerwatowej na terenie Nadleśnictwa Polanów. Propozycje te zawarte były w „Waloryzacjach przyrodniczych gmin”, na terenie których działa Nadleśnictwo Polanów. Były one również przedstawiane w poprzednim opracowaniu Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2007-2016.

„WIELEŃ II”

Rezerwat położony byłby w leśnictwie Buszyno (oddz.: 148 f-h, k-m oraz częściowo a, 168 b-d, 170 b, c, f, g, 171 a, d, f, g, i, k) i w leśnictwie Wieleń (oddz.: 195 c, d, f, g, 196 g, j, k, 197 c, d, f, 210 a, b, 211 a-d, f, 212 a, c, h). Proponowany rezerwat jest naturalnie wykształconym kompleksem krajobrazowym złożonym z uchodzącej do doliny Grabowej, wysoko położonej rynny terenowej, wypełnionej ciągiem torfowisk (jeziorko dystroficzne, mszary torfowcowe, bory i brzeziny bagienne), tworzących kaskadowy układ, fragmentu zbocza doliny Grabowej porośniętego kwaśną buczyną, ekosystemów źródłiskowych na krawędzi doliny. obrębie proponowanego rezerwatu stwierdzono stanowiska cennych gatunków roślin, jak: wawrzynek wilczyłyko, czerniec gronkowy, storczyk krwisty, stopłamek, rosiczka okrągłolistna, modrzewnica zwyczajna, zachyłka oszczepowata, manna gajowa.

Celem ochrony byłoby zachowanie naturalnego układu ekosystemów: ciągu kaskadowo ułożonych torfowisk, krawędzi doliny rzecznej z kwaśnymi buczynami, źródlisk w dolinie oraz łąk na dnie doliny Grabowej.

„DOLINA WIELENKI”

Proponowany rezerwat to naturalnie wykształcony odcinek strumienia z licznymi źródłiskami zawieszonymi na zboczu doliny. Występują tu unikatowe ekosystemy źródłiskowe, między innymi źródłiska zarośnięte torfowcami, oraz cenne zbiorowiska leśne: grąd, kwaśna buczyna, olsy i łągi źródłiskowe. Rezerwat położony byłby w leśnictwie Buszyno w oddziałach 166 j,k oraz w leśnictwie Wieleń - oddz.: 186A b, c, d, j, k, 187B b, c, d, f.

Celem ochrony byłoby zachowanie kompleksu ekosystemów źródłiskowych w dolinie rzecznej porośniętej grądem i kwaśną buczyną.

„DOLINA PUSTYNKI”

Proponowany rezerwat jest fragmentem doliny rzecznej z łągami olszowymi i grądami na dnie, źródłiskami u podstawy zboczy oraz kwaśnymi buczynami na zboczach. Na terenie tym znajduje się stanowisko bardzo rzadkiego gatunku – podrzenia żebrowca, oraz stanowiska rukwi wodnej na źródłiskach. Rezerwat położony byłby w leśnictwie Warblewo, oddz.: 334 f, g, h, 335 j, k, 341 b, c.

Celem ochrony byłoby zachowanie fragmentu doliny rzecznej z typowym układem ekosystemów.

„DOLINA GRABOWEJ”

Proponowany rezerwat powiększyłby istniejący rezerwat „Rezerwat na rzece Grabowej” o tereny przylegające do rzeki. Jest to fragment doliny rzecznej głęboko wciętej w teren, o zboczach porośniętych kwaśną buczyną. Występują tu liczne erozyjne nisze źródłiskowe, z których spływają do rzeki krótkie potoki. Występują tu rzadkie gatunki takich jak rzeżucha leśna i złoć pochwolista.

Rezerwat położony byłby w leśnictwie Rzeczyca oddz.: 341 o, p, 356 f, 417 b, f, g, 418 a, c, 419 c, d, f, g, 461 a, b, c, f, g, i, 462 i, f, 479 j, 502 c, d, h, leśnictwie Wierzchlas oddz.: 420 a-c, g, 421 a, b, 463 a, d, f, g, h, 480 a, 481 a, b, 503 a-d.

Celem ochrony byłoby zachowanie fragmentu doliny rzecznej z typowym układem ekosystemów i z dobrze wykształconymi ekosystemami źródłiskowymi. Poza doliną rzeczną propozycja obejmuje górujące nad doliną wzgórza porośnięte buczynami, znajdujące się w oddziałach 417, 418.

„BAGNO WIETRZNO”

Proponowany rezerwat jest naturalnym torfowiskiem zasilanym wodami źródłiskowymi, położonym w dolinie wśród starodrzewi bukowych. Występują tu cenne populacje sita tępokwiatowego, gnidosza błotnego i storczyków (krwistego, szerokolistnego, plamistego, Fuchsa). Rezerwat położony byłby w leśnictwie Żydowo, oddz. 539 j, 540 a-d, f-j, l.

Celem ochrony byłoby zachowanie ekosystemów źródłiskowych oraz ekosystemów łąkowych i mechowiskowych na torfowisku zasilanym wodami źródłiskowymi, wraz z ich cenną florą, a także wraz z ekosystemami kwaśnych buczyn w otoczeniu.

Opisywany obszar był objęty badaniami w ramach „Dni Różnorodności Biologicznej”. Przeprowadzone inwentaryzacje nie potwierdziły występowania części cennych przyrodniczo gatunków. Wynika to m.in. z faktu, iż fragment tego obszaru w wyniku naturalnych procesów został zalany, co przyczyniło się do zmiany warunków siedliskowych.

„JEZIORO BAGIENNE”

Proponowany rezerwat obejmuje jeziorko dystroficzne z dobrze wykształconym płem porośniętym wełnianką szerokolistną, turzycą bagienną i bagnicą torfową, do którego przylega torfowisko wysokie porośnięte borem bagiennym. Występują tu cenne gatunki roślin, m.in. bażyna czarna, modrzewnica zwyczajna, bagnica torfowa, turzyca bagienna, narecznica grzebieniasta, rosiczka okrągłolistna, ponikło (*Eleocharis quinqueflora*). Rezerwat położony byłby w leśnictwie Żydowo oddz. 558j, 569 c, j.

Celem ochrony byłoby zachowanie kompleksu jeziorka dystroficznego okolonego płem mszarnym i boru bagiennego, ze stanowiskami cennych gatunków roślin.

„JEZIORO BRZozowe”

Proponowany rezerwat obejmuje zasięgiem jeziorko dystroficzne okolone płem mszarnym i otoczone rozległym borem bagiennym z fragmentami brzezin bagiennych. Występują tu populacje gatunków typowych dla torfowisk mszarnych, w tym: rosiczka okrągłolistna, bażyna czarna oraz borówka bagienna. Rezerwat położony byłby w leśnictwie Gołogóra, oddz. 651 k, l, 652 a-c.

Celem ochrony byłoby zachowanie kompleksu jeziorka dystroficznego, torfowisk mszarnych, borów i brzezin bagiennych wraz z typowymi gatunkami flory.

„WĄWÓZ GÓRAWINO”

Proponowany rezerwat obejmuje malowniczy, głęboko wcięty wąwóz, porośnięty naturalną roślinnością leśną. Na początku wąwozu znajdują się naturalnie wykształcone zbiorowiska grądu środkowoeuropejskiego oraz zbiorowiska łąkowe. Na ich obszarze swoje stanowiska mają: marzanka wonna, śnieżyczka przebiśnieg, bluszcz pospolity i przylaszczka pospolita. Dalsza część obszaru, to bardzo stromy wąwóz o charakterze jaru. Rezerwat położony byłby w leśnictwie Żydowo, oddz. 613 d, f, g.

Celem ochrony byłoby zachowanie głębokiego wąwozu małego dopływu Radwi z cenną florą i fauną.

„KWIECKO”

Proponowany rezerwat przyrody obejmuje kompleks torfowiskowo-jeziorny w rejonie jeziora Kwiecko. Zgodnie z propozycją Klubu Przyrodników ochroną planuje się objąć wydzielenia 611i, k, o o łącznej powierzchni 4,91 ha. Na rezerwat ten składałby się trzy niezależne pododdziały, w których znajdują się niewielkie jeziorka, bagienka i torfowiska. Obszar ten jest typowy dla młodoglacjalnego krajobrazu Polski północnej. Ochroną objęte byłyby trzy niewielkie torfowiska przejściowe i pła mszarne zarastające dawne jeziora. Do najcenniejszych płatów roślinności naturalnej należy mszar turzycy dzióbkowatej i torfowca kończystego *Sphagno-Caricetum rostratae* oraz płaty zespołów z turzycą bagienną *Caricetum limosae* i przygielką białą *Rhynchosporium albae*. Na niewielkich fragmentach stwierdzono również mszar kępkowy z torfowcem magellańskim *Sphagnetum magellanici* nawiązujący do torfowisk wysokich. W płatach roślinności mechowskowej występuje wiele cennych gatunków roślin, m.in. mchy, widłaki i storczyki. Stwierdzono również występowanie haczykowca błyszczącego *Hamaetocaulis vernicosus*, gatunku objętego ochroną w ramach Dyrektywy Siedliskowej UE.

W bezpośrednim sąsiedztwie proponowanego rezerwatu już w okresie przed II wojną światową istniał obszar chroniony obejmujący stanowisko archeologiczne na półwyspie jeziora Kwiecko. Już w roku 1924 niemieccy przyrodnicy wskazywali na potrzebę utworzenia rezerwatu dla ochrony obuwika *Cypripedium calceolus* nad jeziorem Kwiecko. Autor tego opracowania - Ernst Holzfuss - zwrócił uwagę na inne gatunki w najbliższej okolicy: *Daphe mezereum*, *Aquilegia vulgaris*, *Geranium sylvaticum*, *Cruciata laevipes* i *Trollius europaeus*. W Herbarium SLTC (*Slupsk Teachers Academy*) znajdują się alegaty *Potentilla alba* 1928, *Potentilla anglica* 1929, *Ajuga genevensis* 1929, *Cypripedium calceolus* 1929, *Orchis incarnata* 1929 pochodzące z rejonu jeziora Kwiecko. Wymienione gatunki są do dzisiaj rzadkimi i zagrożonymi taksonami współczesnej flory naczyniowej.

3.2. Obszary chronionego krajobrazu

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. 2013 poz. 627 z późn. zm.) obszarami chronionego krajobrazu nazywa *„wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych”*. Obszary chronionego krajobrazu są formą ochrony przyrody, o dosyć niewielkich rygorach ochronności. Przeznaczone są głównie na rekreację, natomiast działalność gospodarcza podlega tylko niewielkim ograniczeniom i zawiera się w zakazie budowania obiektów szkodliwych dla środowiska (np. zakładów przemysłowych) oraz w zakazie niszczenia środowiska naturalnego (zakaz prowadzenia działalności niekorzystnie wpływających na krajobraz, dbałość o styl budownictwa dostosowany do lokalnych tradycji). Obszary te często pełnią funkcję otulinową (dla parków narodowych i krajobrazowych), rekreacyjną (tereny dla turystyki i wypoczynku, odciążające obszary o wyjątkowych walorach przyrodniczych) oraz są często naturalnym korytarzem ułatwiającym migracje zwierząt.

W założeniu obszary takie mają stanowić uzupełnienie istniejących innych form ochrony przyrody takich jak parki krajobrazowe, rezerваты itp. Swoim zasięgiem obejmują przede wszystkim tereny o wysokich walorach przyrodniczych. Ponadto w skład systemu wchodzi obszary o niższych walorach, warunkując jednak utrzymanie równowagi na obszarach najcenniejszych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu: „Okolice Polanowa” oraz „Okolice Żydowo – Biały Bór”.

„Okolice Polanowa”

Powstał na mocy Uchwały Nr X/46/75 WRN w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975r. Następnie został ujęty w Uchwale nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1637). Obszar ten obejmuje fragment rzeki Grabowej na północ od Polanowa oraz tereny na wschód od doliny, położone pomiędzy miejscowościami: Polanów - Wielin – Rochowo. Zajmuje powierzchnię 1857ha, z czego w Nadleśnictwie znajduje się 1472,23 ha. Charakteryzuje się urozmaiconym krajobrazem, na który składają się liczne wzniesienia, pagórki i wąwozy porośnięte świerczynami oraz drzewostanami liściastymi, najlepiej zachowanymi i najmniej przekształconymi na terenie gminy. Stwierdzono tu również występowanie następujących

rzadkich gatunków zwierząt: derkacza, świerszczaka, strumieniówkę, pliszkę górską, pluszcza, orlika krzykliwego, minoga strumieniowego, kielbia, głowacza białopłetwego, różankę, węgorza, lipienia, oraz miętusa. Obiekt należy jednocześnie do najlepiej zachowanych i najmniej przekształconych działalnością człowieka terenów Nadleśnictwa.

„Okolice Żydowo – Biały Bór”

Powstał na mocy Uchwały Nr X/46/75 WRN w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975r. Następnie został ujęty w Uchwale nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1637). Obszar zajmuje 12 350ha, z czego w Nadleśnictwie znajduje się 1345,20 ha. Został utworzony w celu ochrony krajobrazu pofałdowanego terenu młodoglacjalnego wraz z dużą liczbą zagłębień wypełnionych wodą w postaci jezior, drobnych zbiorników wodnych i torfowisk. W zasięgu obszaru występuje jezioro lobeliowe Iłowatka, oraz jeziora eutroficzne: Przyradź, Oblica, Cieszęcino, Łobez, Białoborskie, Małe Bielsko. W okolicy jezior Bobięcińskie Wielkie i Cieszęcińskie występują naturalne buczyny, na południowym brzegu jeziora Bobięcińskie Wielkie – cenne torfowiska wysokie i przejściowe.

Tabela nr 6. Obszary chronionego krajobrazu na gruntach Nadleśnictwa Polanów

Forma ochrony przyrody	Powierzchnia ogólna (ha)	Powierzchnia obszaru na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo (ha)	Udział powierzchni obszaru w gruntach Nadleśnictwa (%)
„Okolice Polanowa”	1857,00	1472,23	79,28
„Okolice Żydowo – Biały Bór”	12350,00	1345,20	10,85
Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa (ha)	16830,16		

3.3. Obszary Natura 2000

Głównym celem założenia i funkcjonowania całej sieci Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, uważanych za cenne i zagrożone w skali Europy. Kolejnym celem jest ochrona różnorodności biologicznej. System Natura 2000 nie ma na celu zastępować systemów krajowych, ale je uzupełniać, dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega na wybraniu (wg określonych kryteriów), a następnie objęciu skuteczną ochroną określonych obszarów.

W Polsce sieć Natura 2000 zajmuje blisko 20% powierzchni. W jej skład wchodzi 849 obszarów siedliskowych oraz 145 obszarów ptasich.

Podstawę do wybrania i ochrony obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią dwie dyrektywy europejskie - Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wcześniej Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa), (tzw. Dyrektywa Ptasia). W myśl tej Dyrektywy powołuje się obszary specjalnej ochrony (OSO).
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. (tzw. Dyrektywa Habitatowa bądź Siedliskowa). Dyrektywa ta zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do typowania terenów ważnych dla ochrony gatunków oraz siedlisk jako specjalnych obszarów ochrony (SOO).

Podstawę tworzenia i funkcjonowania sieci Natura 2000 w Polsce stanowią następujące regulacje prawne (www.natura2000.org.pl):

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. 2013 poz. 627 z późn. zm.) – reguluje powoływanie obszarów Natura 2000 oraz przygotowywanie planów ochrony i planów zadań ochronnych tych obszarów, a także zasady gospodarowania na tych obszarach, zasady ochrony i monitoringu, nadzór nad obszarami oraz zawiera przepisy karne za naruszanie zakazów obowiązujących w obrębie obszarów Natura 2000. Do sieci Natura 2000 bezpośrednio odnoszą się artykuły: 6, 25–39 oraz 103, 107, 112, 127 i 135 poprzedzone art. 5 zawierającym podstawowe definicje;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity: Dz. U. 2014 r., poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. nr 25, poz. 133 z późn. zm.) Rozporządzenie określa nazwy, powierzchnie i położenie administracyjne obszarów

specjalnej ochrony ptaków oraz cel i przedmiot ochrony w ramach tych obszarów, a także zawiera mapy każdego obszaru;

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 64 poz. 401 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 34 poz. 186 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie szczegółowych sposobów i form składania informacji o kompensacji przyrodniczej (Dz. U. 2010 nr 64 poz. 402).

3.3.1. Obszary specjalnej ochrony (OSO)

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów znajduje się jeden obszar specjalnej ochrony ptaków - Ostoja Drawska PLB320019

3.3.1.1. Ostoja Drawska PLB320019

Obszar powołany został Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 05 września 2007 r. zmieniającym Rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2007 nr 179, poz. 1275). Rok później pojawił się kolejny akt prawny dotyczący obszaru. Było to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2008 nr 198, poz. 1226). Akt ten wyznaczył obecną powierzchnię Ostoi Drawskiej. Obecnie obowiązuje podstawa prawna w postaci Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.).

Ostoją Drawską jest obszarem specjalnej ochrony ptaków o powierzchni 153906,15 ha. Ostoja ta **nie obejmuje gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Polanów**. Obejmuje natomiast obszary znajdujące się w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Polanów (około 222 ha, co stanowi zaledwie 1,3% całego obszaru).

Ilustracja 6: OSO Ostoja Dawska PLB320019 na tle zasięgu Nadleśnictwa Polanów

Obszar obejmuje dużą część Pojezierza Drawskiego i należy do największych obszarów Natura 2000 w kraju. Na ukształtowanie tereny wpływ miała działalność lądolodu skandynawskiego podczas zlodowacenia północnopolskiego. Rzeźba jest bardzo zróżnicowana. W krajobrazie dominują morenowe wzgórza, rynny polodowcowe, wały ozów, równiny sandrowe, zagłębienia wytopiskowe. W ostoi znajduje się ponad 50 różnej wielkości jezior. Największym i najgłębszym jest jezioro Drawsko. Lasy pokrywają około 25% powierzchni terenu. Są to głównie bory. Mniejszą powierzchnie stanowią buczyny i grądy oraz olsy i łęgi. Tereny otwarte zajmują głównie użytki rolne, ze znacznym udziałem łąk i pastwisk.

W granicach obszaru znajduje się: cały teren Drawskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną, 4 obszary chronionego krajobrazu, 10 rezerwatów przyrody oraz 7 siedliskowych obszarów Natura 2000.

Do najpoważniejszych zagrożeń tego terenu należą: rozwój zabudowy, turystyki i rekreacji, wycinka lasów, usuwanie martwego drewna, zalesianie terenów otwartych, osuszanie terenów podmokłych, prace melioracyjne, antropopresja w strefie przybrzeżnej jezior (niszczenie i wydeptywanie roślinności szuwarowej, płoszenie ptaków, zabudowa rozproszona obrzeży zbiorników wodnych itp.), zasypywanie zbiorników wodnych skutkujące utratą siedlisk, presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych.

Na terenie Ostoi Drawskiej stwierdzono występowanie co najmniej 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W standardowym formularzu danych wymienia się 50 gatunków ptaków, z czego jako przedmioty ochrony wskazuje się 29 gatunków. Ostoja Drawska posiada plan zadań ochronnych (PZO) zatwierdzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019. Według zapisów planu przedmiotami ochrony są 43 gatunki ptaków.

Wykaz gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze wg SDF i zapisów planu (PZO) zamieszczono w tabeli poniżej.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Tabela nr 7. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Ostoja Drowska PLB320019

Lp.	Kod gatunku	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochrona*	Gatunek z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej	Ocena populacji**	Przedmioty ochrony występujące w zasięgu Nadleśnictwa w granicach obszaru Ostoja Drowska***
Przedmioty ochrony ujęte w SDF i w PZO							
1	A036	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy	S		B (B)	
2	A038	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy	S	TAK	C (C)	
3	A043	<i>Anser anser</i>	Gęgawa	-		C (B)	
4	A067	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł	S		B (A)	TAK
5	A070	<i>Mergus merganser</i>	Nurogęś	S		C (B)	
6	A051	<i>Anas strepera</i>	Krakwa	S		C (B)	
7	A052	<i>Anas crecca</i>	Cyraneczka	-		C (B)	
8	A005	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby	S		B (B)	TAK
9	A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	S	TAK	C (C)	TAK
10	A127	<i>Grus grus</i>	Żuraw	S	TAK	C (B)	TAK
11	A165	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik	S		B (B)	
12	A197	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna	S	TAK	C (C)	
13	A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	S	TAK	C (C)	
14	A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	S	TAK	C (C)	TAK
15	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	S	TAK	B (C)	
16	A028	<i>Ardea cinerea</i>	Czapla siwa	C		C (C)	
17	A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	Kormoran	C		B (B)	
18	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów	S	TAK	C (C)	
19	A072	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmiełojad	S	TAK	C (C)	

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Kod gatunku	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochrona*	Gatunek z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej	Ocena populacji**	Przedmioty ochrony występujące w zasięgu Nadleśnictwa w granicach obszaru Ostoja Drawska***
20	A089	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	S	TAK	C (C)	
21	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	S	TAK	C (C)	
22	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	S	TAK	C (C)	
23	A074	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	S	TAK	C (B)	
24	A073	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	S	TAK	C (B)	
25	A223	<i>Aegolius funereus</i>	Włochatka	S	TAK	C (B)	
26	A215	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz	S	TAK	C (B)	
27	A236	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	S	TAK	C (C)	
28	A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	S	TAK	C (C)	
29	A320	<i>Ficedula parva</i>	Mucholówka mała	S	TAK	C (B)	
Gatunki ujęte w SDF, ale z oceną populacji D. W PZO ujęte jako przedmioty ochrony							
30	A055	<i>Anas querquedula</i>	Cyranka	S		C	
31	A006	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi	S		C	
32	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	S	TAK	C	
33	A119	<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka	S	TAK	C	
34	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	S	TAK	C	
35	A084	<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	S	TAK	C	
Przedmioty ochrony ujęte w PZO, nie ujęte w SDF							
36	A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Perkozek	S		C	
37	A207	<i>Columba oenas</i>	Siniak	S		C	

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Kod gatunku	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochrona*	Gatunek z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej	Ocena populacji**	Przedmioty ochrony występujące w zasięgu Nadleśnictwa w granicach obszaru Ostoja Drawska***
38	A118	<i>Rallus aquaticus</i>	Wodnik	S		C	
39	A123	<i>Gallinula chloropus</i>	Kokoszka	S		C	
40	A125	<i>Fulica atra</i>	Łyska	-		C	
41	A155	<i>Scolopax rusticola</i>	Słonka	-		C	TAK
42	A153	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk	S		C	
43	A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	Brodziec piskliwy	S		C	

* wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

S – ochrona ścisła

C – ochrona częściowa

** pierwsza ocena to ocena wg SDF, ocena w nawiasie to ocena z PZO. Pozostałe oceny na podstawie zapisów PZO obszaru Ostoja Drawska

*** występowanie danego przedmiotu ochrony na terenie Nadleśnictwa Polanów w granicach obszaru Ostoja Drawska określono na podstawie danych z PZO dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska

3.3.2. Specjalne obszary ochrony (SOO)

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Polanów znajdują się trzy specjalne Obszary Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000:

- „Dolina Grabowej” PLH 320003
- „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli” PLH320022
- „Jezioro Bobięcińskie” PLH 320040

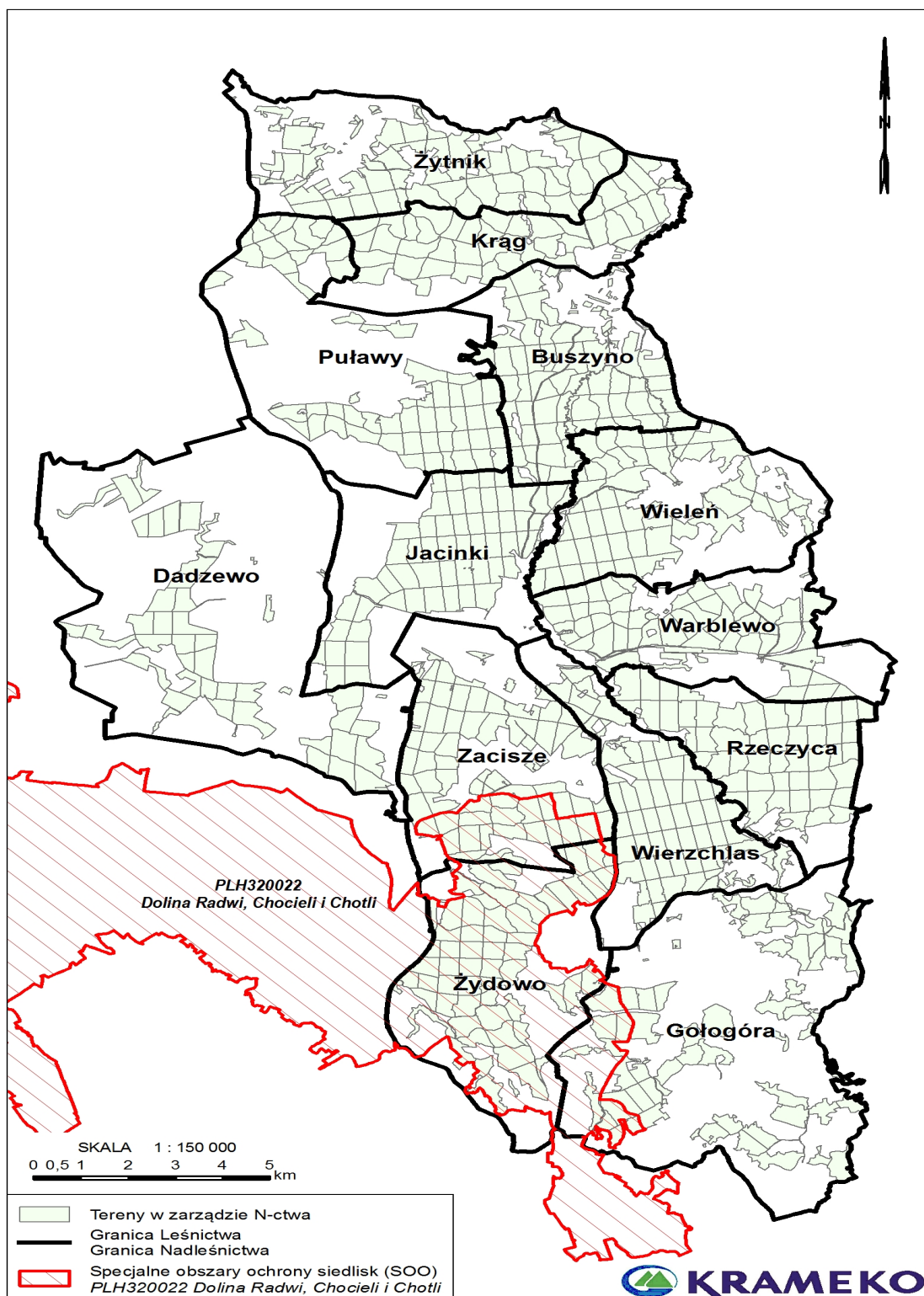
Tabela nr 8. Obszary specjalnej ochrony siedlisk na gruntach Nadleśnictwa Polanów

Nazwa obszaru	Powierzchnia obszaru wg SDF (ha)	Powierzchnia obszaru na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo (ha)	Udział gruntów Nadleśnictwa w całkowitej powierzchni obszaru (%)	Udział powierzchni obszaru w gruntach Nadleśnictwa (%)
PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	21861,70	2115,93	9,68	12,57
PLH 320040 Jezioro Bobięcińskie	3383,30	312,82	9,25	1,86
PLH 320003 Dolina Grabowej	8255,34	5282,95	63,99	31,39
Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa (ha)	16830,16			

3.3.2.1. „PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli”

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natury 2000 (kod obszaru PLH320022) „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli” zajmuje powierzchnię 21861,7 ha. Został ustanowiony na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013 roku w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (*notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358 (2013/741/UE)*).

Ilustracja 7: SOO Dolina Radwi, Chocieli i Chotli w granicach Nadleśnictwa Polanów

Obejmuje dolinę rzeki Radew i doliny jej największych dopływów - Chotli i Chocieli, od obszarów źródłkowych do ujścia do rzeki Parsęty w Karlinie. Obszar obejmuje 24 typy siedlisk z załącznika I oraz 15 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Tabela nr 9. Zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Siedlisko priorytetowe	Ocena ogólna**	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru	Powierzchnia przyjęta do PUL na lata 2017-2026
Przedmioty ochrony ujęte w SDF						
1	3110	Jeziora lobeliowe	NIE	B	TAK	2,74
2	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	NIE	B	NIE	
3	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	NIE	A	TAK	4,27
4	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	NIE	C	NIE	
5	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	NIE	A	NIE	
6	4010	Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Erica tetralix</i>	NIE	B	NIE	
7	4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohli-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	NIE	B	NIE	
8	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	NIE	B	TAK	5,61
9	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	NIE	C	NIE	
10	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	NIE	B	TAK	6,18
11	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	TAK	A	TAK	3,36
12	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	NIE	C	NIE	
13	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	NIE	A	TAK	5,82

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Siedlisko priorytetowe	Ocena ogólna**	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru	Powierzchnia przyjęta do PUL na lata 2017-2026
Przedmioty ochrony ujęte w SDF						
14	7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	NIE	A	NIE	
15	7220	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	NIE	C	NIE	
16	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	NIE	B	NIE	
17	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	NIE	A	TAK	198,65
18	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	NIE	A	TAK	484,67
19	9150	Ciepolubne buczyny storczykowe	NIE	C	TAK	-*
20	9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	NIE	A	TAK	56,83
21	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	NIE	B	NIE	
22	9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	NIE	A	TAK	9,83
23	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	TAK	A	TAK	8,53
24	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	TAK	A	TAK	52,98

Na szczególną uwagę zasługuje:

- koncentracja zjawisk źródłiskowych;
- strome wąwozy i jary oraz nisze źródłiskowe z rzadkimi zbiorowiskami wapniolubnych mchów i wątrobowców oraz obecnością roślin naczyniowych o podgórskim charakterze;

- lasy łąkowe o charakterze źródliskowym ze storczykiem Fuchsa *Dactylorhiza fuchsii* oraz udziałem łągów wierzbowych i zarośli wierzbowo-wiklinowych;
- żyzne buczyny na trawertynach (martwicy wapiennej) ze storczykami leśnymi;
- torfowiska alkaliczne i torfowiska przejściowe z wieloma gatunkami ginącymi i zagrożonymi;
- torfowiska soligeniczne z największą w regionie populacją situ tępokwiatowego *Juncus subnodulosus*;
- wyjątkowo dobrze zachowane łąki w pełnym spektrum zróżnicowania, w tym największe skupienie pełnika europejskiego *Trollius europaeus* na Pomorzu;
- jedyne na Pomorzu stanowisko górskiego gatunku łąkowego - przytulii wiosennej *Cruciata verna*;
- jedyne znane w Polsce stanowisko rzęśli *Callitriche brutia*;
- liczne i dobrze zachowane biotopy dla: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, sokoła wędrownego, bielika, puchacza, bociana białego, bociana czarnego, derkacza, dzięcioła czarnego, zimorodka i żurawia oraz dla wydry i kumaka nizinnego;
- tarliska ryb łososiowatych oraz liczna populacja głowacza białopłetwego;

W zasięgu tego obszaru Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa na szczególną uwagę zasługują tereny projektowanego rezerwatu przyrody „Wapienny las” w oddziale 644 z unikalnymi mechowiskami alkalicznymi i torfowiskami przejściowymi, licznymi zjawiskami źródliskowymi z wytrącaniem się martwicy wapiennej, źródliskami wapiennymi, fragmentami żyznych buczyn oraz wyjątkowych buczyn storczykowych na trawertynach, łągami i olsami źródliskowymi a także grądami.

Poniżej w formie tabelarycznej zestawiono gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, będące przedmiotami ochrony wraz z informacją, czy dany gatunek występuje na terenie Nadleśnictwa w granicach chronionego obszaru.

Tabela nr 10. Zestawienie gatunków wymienionych w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena populacji*	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	Uwagi
Przedmioty ochrony ujęte w SDF						
Zwierzęta						
1	1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	C	-	-
2	1163	Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>	C	-	
3	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	TAK	
4	1106	Łosoś atlantycki	<i>Salmo salar</i>	C	TAK	
5	1099	Minóg rzeczny	<i>Lampetra fluviatilis</i>	C	-	
6	1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	C	-	
7	1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	C	-	
8	1032	Skójka gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	C	-	
9	1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	-	
10	1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	TAK	
Rośliny						
11	1902	Obuwik pospolity	<i>Cypripedium calceolus</i>	C	TAK	
12	1528	Skalnica torfowiskowa	<i>Saxifraga hirculus</i>	C	-	

*dla przedmiotów ochrony ujętych w SDF

Do innych ważnych gatunków zwierząt tu występujących należą także m.in.: mroczek późny, nocek rudy, gacek brunatny, ropucha szara, ropucha paskówka, ropucha zielona czy rzekotka drzewna.

Inne ciekawe gatunki roślin to m.in.: podrzeń żebrowiec, dzwonek szerokolistny, turzyca strunowa, turzyca bagienna, turzyca pchła, buławnik czerwony, storczyk Fuchsa, storczyk krwisty, storczyk plamisty, storczyk szerokolistny, stoplamek trausteimeri, śnieżyczka przebiśnieg, wążlik błotny, tujowiec bagnowy, sit tępokwiatowy, groszek błotny, listera jajowata, smardz jadalny, gnieźnik leśny, grążel żółty, grążel drobny, grzybienie białe, wawrzynek wilczelyko, naparstnica, rosiczka długolistna, rosiczka pośrednia, rosiczka okrągłolistna, rosiczka grzebieniasta, kruszczyk szerokolistny, kruszczyk błotny, wrzosiec bagienny, mszar nastroszony, sromotnik smrodliwy, podkolan biały, podkolan

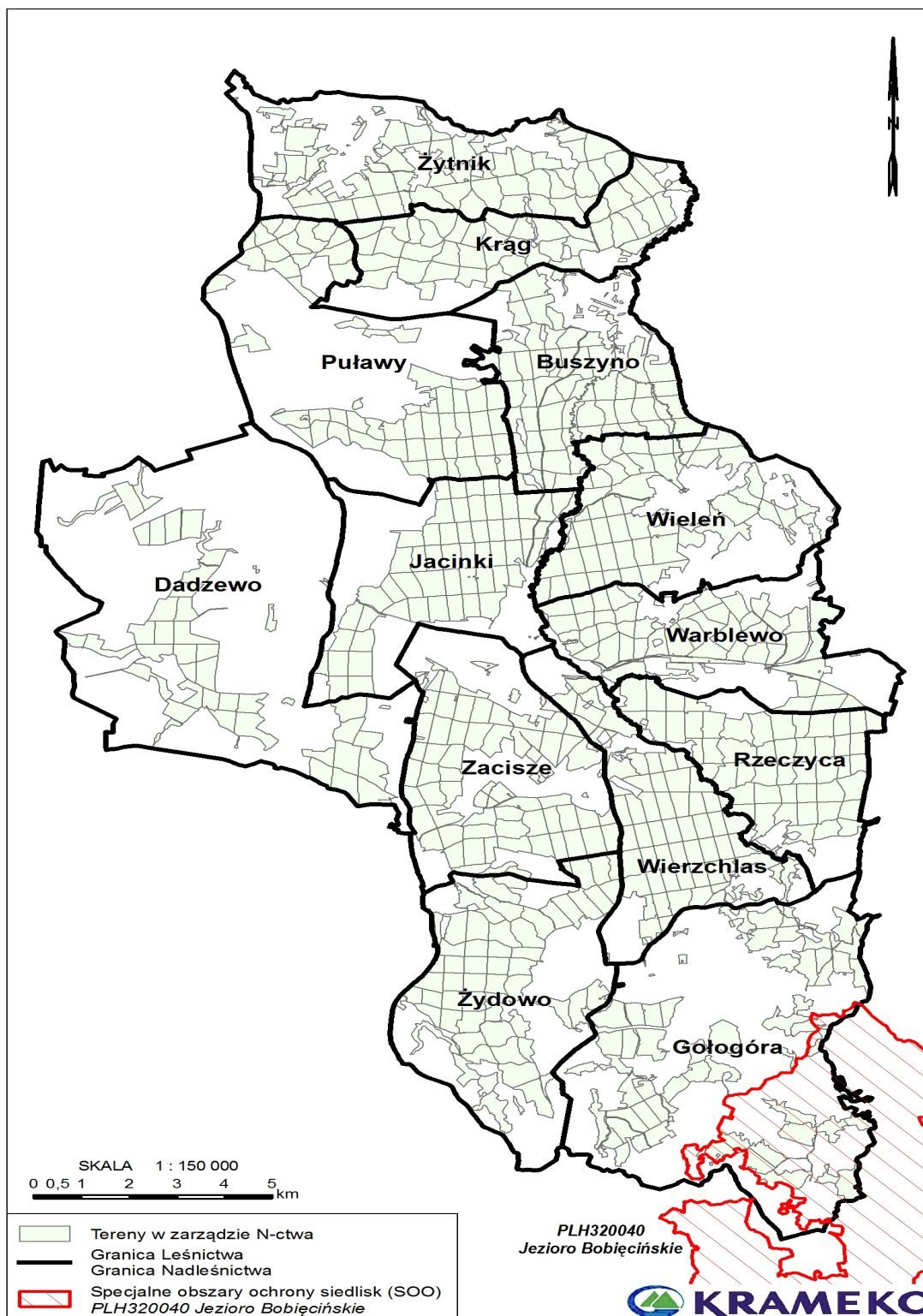
zielonawy, wielosił błękitny, lśniątko zatokowa, sasanka łąkowa, chwytnikowiec lśniący, pełnik europejski oraz żurawina drobnolistkowa.

3.3.2.2. "PLH 320040 Jezioro Bobięcińskie"

Obszar specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 (kod siedliska PLH320040) zajmujący powierzchnię 3383,3 ha. Został ustanowiony na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013 roku w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (*notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358*) (2013/741/UE).

Obejmuje obszar urozmaiconego krajobrazu morenowego zawierającego kompleks pięciu jezior lobeliowych. W jeziorze Bobięcińskim znajduje się jedna z największych w Polsce populacja elismy wodnej (*Luronium natans*), w jeziorze Łowatka – poryblinu kolczastego (*Isoetes echinospora*). Znaczącą powierzchnię zajmują: zbiorniki dystroficzne i nachodzące na tafle wody pła mszarne, torfowiska przejściowe i dywanowe mszary, bory i brzeziny bagienne oraz wilgotne i świeże łąki. Wszystkie te siedliska znajdują się w otoczeniu buczyn i dąbrów. Obszar obejmuje: 12 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, liczne miejsca występowania rzadkich i zagrożonych gatunków na Pomorzu Zachodnim, stanowisko poryblinu kolczastego oraz licznie występujące populacje roślinności reliktovej. W obrębie Nadleśnictwa istniejącą formą ochrony, w ramach tego obszaru, jest obszar chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór” oraz rezerwat przyrody „Jezioro Łowatka”. W zasięgu Nadleśnictwa Polanów w obszarze „Jezioro Bobięcińskie” PLH 320040 znajduje się 13 oddziałów (634, 648-659) leśnictwa Gołogóra.

Ilustracja 8: Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) na terenie Nadleśnictwa Polanów - PLH320040 Jezioro Bobięcińskie

Na omawianym obszarze odnotowano ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe(*).

Tabela nr 11. Zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru PLH320040 Jezioro Bobięcińskie

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Siedlisko priorytetowe	Ocena ogólna **	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru Jezioro Bobięcińskie	Powierzchnia przyjęta do PUL na lata 2017-2026
Przedmioty ochrony ujęte w SDF (wg stanu na 10.2013)						
1	3110	Jeziora lobeliowe	NIE	A	NIE	
2	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	NIE	C	TAK	0,94
3	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	NIE	C	TAK	3,99
4	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	NIE	B	TAK	0,54
5	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	TAK	C	NIE	
6	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	NIE	C	NIE	
7	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	NIE	C	TAK	1,08
8	7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	NIE	C	NIE	
9	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	NIE	C	NIE	
10	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	NIE	C	TAK	93,93
11	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	NIE	C	TAK	22,72
12	9190	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robur-petraeae</i>)	NIE	C	TAK	2,70
13	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescen-tis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	TAK	B	TAK	17,26

* na podstawie Herlich J. (red.) 2004 (Tom 2, 3, 5)

**dla przedmiotów ochrony ujętych w SDF na podstawie SDF (aktualizacja 10. 2013)

Tabela nr 12. Zestawienie gatunków wymienionych w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej będących przedmiotami ochrony obszaru Jezioro Bobięcińskie PLH320040

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena populacji*	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru Jezioro Bobięcińskie
Przedmioty ochrony ujęte w SDF					
Zwierzęta					
1	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	TAK
2	1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	TAK
3	1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	TAK
Rośliny					
4	1831	Elisma wodna	<i>Luronium natans</i>	C	TAK

*dla przedmiotów ochrony ujętych w SDF na podstawie SDF (aktualizacja III 2013)

Na obszarze występują także ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej) m.in. mroczek późny, nocek rudy, borowiec wielki, ropucha szara, żaba moczarowa, ropucha paskówka, żaba wodna, ropucha zielona, żaba jeziorkowa, rzekotka drzewna, żaba śmieszka, jaszczurka zwinka, żaba trawna, traszka zwyczajna, grzebiuszka ziemna).

Występuje tu także wiele rzadkich gatunków roślin i grzybów. Do najciekawszych należą m.in.: krwawnik pannański, bażyna czarna, przywrotnik prawie nagi, wełnianka wąskolistna, modrzewnica zwyczajna, rzęśl hakowata, turzyca nitkowata, kocanki piaskowe, turzyca bagienna, wążkrota zwyczajna, prosienicznik gładki, rosiczka okrągłolistna, poryblin kolczasty, nadwodnik naprzeciwlistny, poryblin jeziorny, ponikło sutkowate, brzeżyca jednokwiatowa, podkolan zielonawy, granicznik płucznik, lobelia jeziorna, pierwiosnka lekarska, widłak jałowcowaty, bobrek trójlistkowy, przygiętka biała, wywłócznik skrętoległy, szczaw gajowy, grążel żółty, bagnica torfowa, grzybień białe, jeżogłówka pokrewna, gwiazdnica bagienna, pismaczek rudawy, pływacz drobny, pawężnica łuseczkowata, żurawina błotna, borówka bagienna, dziewanna drobnokwiatowa, kalina kolorowa, wyka kaszubska, porost nadrzewny, sromotnik bezwstydnny, otocznica lśniąca, ochrost pyszny, otwornica gorzka, plamica dwoista.

3.3.2.3. „PLH 320003 Dolina Grabowej”

Obszar specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 (kod siedliska PLH320003) zajmujący powierzchnię 8255,34 ha. Został ustanowiony na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013 roku w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (*notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358*) (2013/741/UE).

Obejmuje obszar doliny rzeki Grabowej od obszaru źródłkowego po pradolinę i jej południowy skraj w okolicy Sulechówka. Obszar utworzono ze względu na występowanie m.in. intensywnych zjawisk źródłkowych (bardzo liczne źródła nawapienne, torfowiska źródłkowe i mechowiskowe); łąk ze storczykami wykształconymi na wysiękach wód źródłkowych oraz źródlisk z trawertynami. Rzeka zachowana jest w stanie zbliżonym do naturalnego, ma charakter pstrągowy. W obrębie Nadleśnictwa Polanów istniejącymi formami ochrony, w granicach tego obszaru N2000, jest obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa” oraz rezerwat przyrody: „Rezerwat na rzece Grabowej” i „Wieleń”.

Obszar źródłkowy rzeki Grabowa położony jest w dobrze zachowanej, półnaturalnej mozaice torfowisk, wilgotnych i świeżych łąk, jezior i oczek śródpolnych oraz lasów (z dużym udziałem grądów i buczyn); dalej rzeka płynie doliną przez krajobraz morenowy o bardzo urozmaiconej rzeźbie. Na zboczach doliny i w jej sąsiedztwie występują płaty buczyn (z udziałem starodrzewi). Przy rzece spotkać można bardzo dobrze wykształcone płaty grądów i wilgotnych łąk. Bardzo dobrze zachowana jest boczna dolina Wielenki, również porośnięta buczynami i grądami, głęboko wcięta w niemal "górski" krajobraz. Bardzo intensywne są tu zjawiska źródłkowe – doskonale wykształcone i bardzo liczne są źródła niewapienne i torfowiska źródłkowe i mechowiskowe, łąki z licznymi populacjami storczyków, wykształcone na wysiękach wód źródłkowych. Na krawędzi pradoliny, w północnej części obszaru, występują również źródła z trawertynami. Rzeka Grabowa zachowana jest w stanie zbliżonym do naturalnego, ma charakter pstrągowy.

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe(*) występujące na tym terenie przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 13. Zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Grabowej PLH320003

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Siedlisko priorytetowe	Ocena ogólna**	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru ***	Powierzchnia przyjęta do PUL na lata 2017-2026
Przedmioty ochrony ujęte w SDF (aktualizacja 2013r.)						
1	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	NIE	A	TAK	5,23
2	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	NIE	B	TAK	0,33
3	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculon fluitantis</i>)	NIE	B	NIE	
4	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	NIE	C	TAK	0,71
5	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	NIE	C	NIE	
6	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	NIE	B	TAK	8,18
7	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotórczą	TAK	C	TAK	7,64
8	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	NIE	A	TAK	30,81
9	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	NIE	A	NIE	
10	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	NIE	B	TAK	1249,44
11	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	NIE	A	TAK	357,57
12	9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	NIE	A	TAK	133,12
13	9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboret-raeae</i>)	NIE	A	TAK	52,50
14	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	TAK	A	TAK	124,33

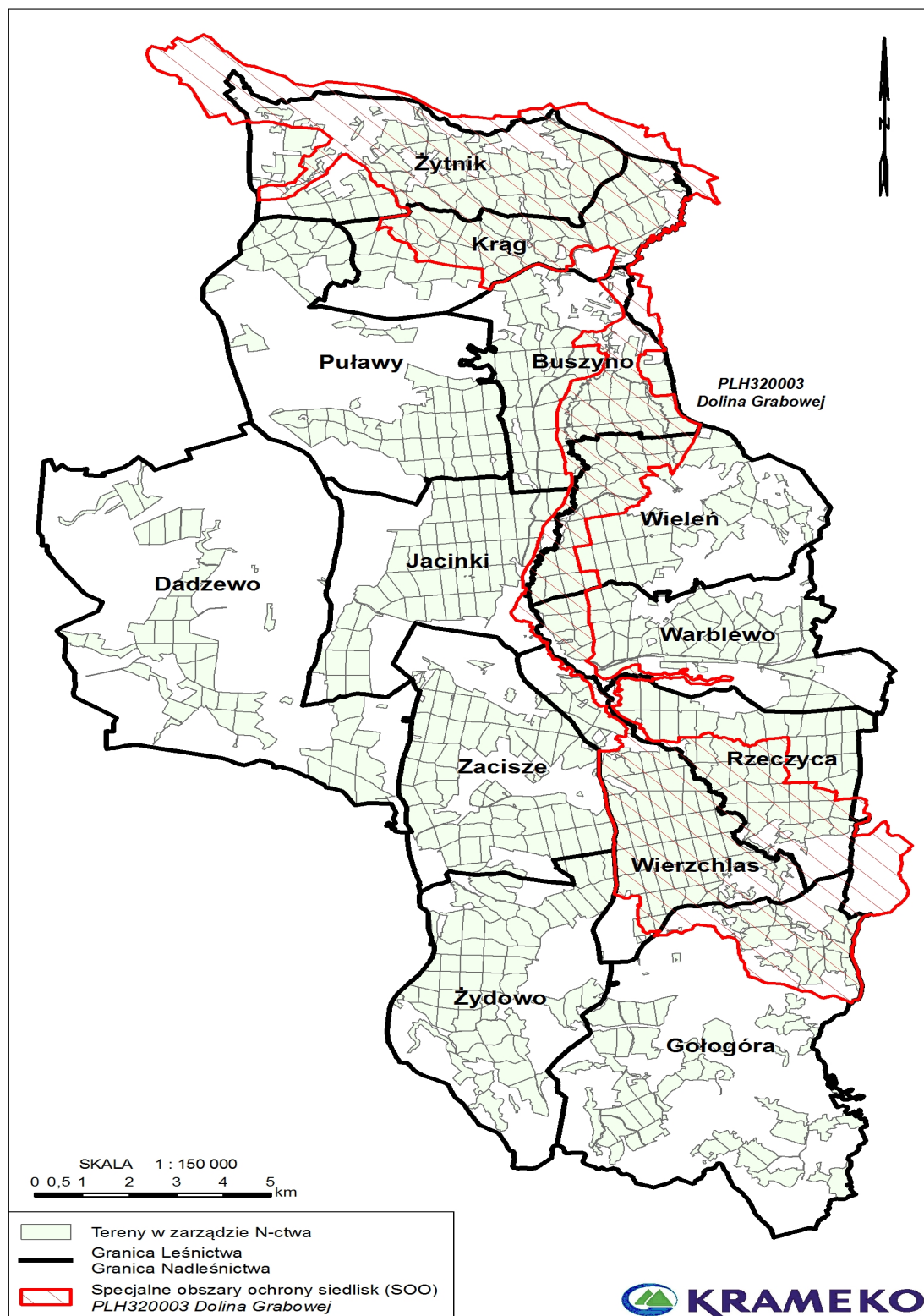
Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Siedlisko priorytetowe	Ocena ogólna**	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru ***	Powierzchnia przyjęta do PUL na lata 2017-2026
15	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	TAK	B	TAK	144,50

Tabela nr 14. Zestawienie gatunków wymienionych w Zał. II Dyrektywy Siedliskowej będących przedmiotami ochrony obszaru Dolina Grabowej PLH320003

p.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena populacji*	Przedmioty ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa w granicach obszaru
Przedmioty ochrony ujęte w SDF					
Zwierzęta					
1	1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	C	NIE
2	1163	Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>	C	NIE
3	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	NIE
4	1096	Minóg strumieniowy	<i>Lamperta planeri</i>	C	NIE
5	1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	NIE
6	1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	NIE

Oprócz tych cennych, „naturowych” gatunków, odnotowano tu także m.in. ropuchę szarą, ropuchę zieloną, rzekotkę drzewną, traszkę zwyczajną, żabę moczarową, żmiję zygzakowatą, lipienia, borowca olbrzymiego, karlika malutkiego, kunę leśną, kunę domową, borsuka oraz gronostaja. Stwierdzono tu także wiele cennych roślin takich jak m.in. podrzeń żebrowiec, turzyca bagienna, storczyk Fuchsa, storczyk krwisty, storczyk plamisty, storczyk szerokolistny, rosiczka okrągłolistna, kruszczyk szerokolistny, zióło pochwołistna, widłak wroniec, grąźel drobny, podkolan biały.

Ilustracja 9: Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) na terenie Nadleśnictwa Polanów - PLH 320003 Dolina Grabowej

3.4. Pomniki przyrody

Podstawą prawną tworzenia pomników przyrody w Polsce jest Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 40 przytoczonej Ustawy pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Aktualnie na gruntach Nadleśnictwa występuje 12 obiektów uznanych za pomniki przyrody: 10 pojedynczych egzemplarzy okazałych drzew, jedna grupa drzew oraz jeden głaz narzutowy.

Tabela nr 15. Zestawienie istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)	Stan zdrowotny	Uwagi
		Oddział pododdział	Powiat Gmina Leśnictwo					
1	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. Dz. U. Woj. Kosz. nr 15, poz. 109 z dn. 30.09.1992 r. podtrzymane Rozporz. Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	268f	Koszaliński Polanów Wieleń	Dąb szypułkowy „Dąb Wrangla”	700	20	5	Drzewo martwe
2	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. Dz. U. Woj. Kosz. nr 15, poz. 109 z dn. 30.09.1992 r. podtrzymane Rozporz. Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	517a	Koszaliński Polanów Zacisze	Głaz narzutowy	13,8*	2		
3	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. Dz. U. Woj. Kosz. nr 15, poz. 109 z dn. 30.09.1992 r. podtrzymane Rozporz. Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	8i	Koszaliński Malechowo Żytnik	Dąb szypułkowy	450	18	3	
4	Uchwała nr XXIV/227/2001 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 7.09.2001 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966)	Przy 535a	Koszaliński Polanów Zacisze	Jesion wyniosły „Mieszko”	325	24	3	

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)	Stan zdrowotny	Uwagi
		Oddział pododdział	Powiat Gmina Leśnictwo					
5	Uchwała nr XXIV/227/2001 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 7.09.2001 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966)	Przy 535a	Koszaliński Polanów Zacisze	Jesion wyniosły „Zbyszko”	316	24	3	W pasie drogi zakładowej nr 11
6	Uchwała nr XXIV/227/2001 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 7.09.2001 r.	Przy 583c	Koszaliński Polanów Żydowo	Dąb szypułkowy „Żydostaw”	500	25	3	
7	Uchwała nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dn. 1.12.2003 r.	391d	Koszaliński Polanów Dadzewo	Świerk pospolity	369	-	5	Drzewo martwe, złom
8	Uchwała nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dn. 1.12.2003 r.	391d	Koszaliński Polanów Dadzewo	Grupa drzew. Buk zwyczajny odm. czerwonołistna – 13 sztuk	146-267	15	2	
9	Uchwała nr IX/116/2003 Rady Gminy Malechowo z dn. 5.12.2003 r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 127 z dnia 23 grudnia 2003 r. poz. 2437	81k	Sławieński Malechowo Krąg	Dąb szypułkowy	385	35	2	
10	Uchwała nr IX/116/2003 Rady Gminy Malechowo z dn. 5.12.2003 r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 127 z dnia 23 grudnia 2003 r. poz. 2437	83c	Sławieński Malechowo Krąg	Dąb szypułkowy	556	27	2	
11	Uchwała nr IX/116/2003 Rady Gminy Malechowo z dn. 5.12.2003 r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 127 z dnia 23 grudnia 2003 r. poz. 2437	83c	Sławieński Malechowo Krąg	Daglezja zielona	356	34	1	

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)	Stan zdrowotny	Uwagi
		Oddział pododdział	Powiat Gmina Leśnictwo					
12	Uchwała nr IX/116/2003 Rady Gminy Malechowo z dn. 5.12.2003 r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 127 z dnia 23 grudnia 2003 r. poz. 2437	83c	Sławieński Malechowo Krąg	Lipa drobnolistna	361	31	1	

Tabela nr 16. Zestawienie istniejących pomników przyrody na gruntach innej własności w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
1	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Szczecin, dnia 12 marca 2004 r.)	Polanów, Nr działki 195, obręb ew. IV miasta Polanów.	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy odm. stożkowa (Quercus robur - "Fastigiata") - 2 szt.	140, 168	15
2	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Szczecin, dnia 12 marca 2004 r.)	Polanów, Nr działki 55, obręb ew. II miasta Polanów;	Koszaliński Polanów	Sosna wejmutka	210	30
3	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Szczecin, dnia 12 marca 2004 r.)	Polanów, Nr działki 53/7, obręb ew. IV miasta Polanów	Koszaliński Polanów	Wiąz polny	320	20
4	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 16 z dnia 12 marca 2004 r. poz. 303).	Polanów, Nr działki 109/2, obręb ew. IV miasta Polanów	Koszaliński Polanów	Grab zwyczajny - 2 szt.	203, 220	15

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
5	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 16 z dnia 12 marca 2004 r. poz. 303).	Polanów, Nr działki 76, obręb ew. IV miasta Polanów;	Koszaliński Polanów	Buk zwyczajny	330	35
6	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 16 z dnia 12 marca 2004 r. poz. 303)	Polanów, Nr działki 109/2, obręb ew. IV miasta Polanów;	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	305	20
7	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 16 z dnia 12 marca 2004 r. poz. 303)	Dadzewo - droga wewnętrzna, Nr działki 4/2, obręb ew. Dadzewo	Koszaliński Polanów	Lipa drobnolistna	455	10
8	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Szczecin, dnia 12 marca 2004 r.)	Rzeczycza Wielka Nr działki 3/4., obręb ew. Rzeczycza Wielka	Koszaliński Polanów	Aleja grabowa - 52 szt.	84 - 164	10
9	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Szczecin, dnia 12 marca 2004 r.)	Rzeczycza Wielka Nr działki 3/4, obręb ew. Rzeczycza Wielka	Koszaliński Polanów	Sosna zwyczajna	294	15
10	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 16 z dnia 12 marca 2004 r. poz. 303)	Rzeczycza Wielka	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	533	25

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
11	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 16 z dnia 12 marca 2004 r. poz. 303)	Rzeczyca Wielka	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy (3-pniowy)	225, 230, 251	15
12	UCHWAŁA Nr XIII/116/2003 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody. (Szczecin, dnia 12 marca 2004 r.)	Naclaw, Nr działki 9/35, obręb ew. Naclaw	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	565	20
13	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Wieleń w zabytkowym parku	Koszaliński Polanów	Buk zwyczajny odm. czerwonołistna	420	28
14	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	Szosa Naclaw - Polanów	Koszaliński Polanów	Aleja bukowa (624 szt. buk zwyczajny)	120-350	18-25
15	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Wietrzno	Koszaliński Polanów	Grupa drzew – dąb szypułkowy, 10 sztuk	320-330	25
16	Rozporządzenie nr 2/99 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7 z dnia 31 marca 1999 r. poz. 71	m. Wietrzno	Koszaliński Polanów	Grupa drzew – dąb szypułkowy, 7 sztuk	360-420	25

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
17	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Wietrzno, zabytkowy park	Koszaliński Polanów	Dąb bezszypułkowy	612	35
18	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Wietrzno, przy wjeździe do zabytkowego parku	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy – 2 sztuki	405 420	34 30
19	Rozporządzenie nr 2/99 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7 z dnia 31 marca 1999 r. poz. 71	m. Wietrzno, przy wjeździe do zabytkowego parku	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy – 2 sztuki	380 450	34 30
20	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Wietrzno, park zabytkowy, dziedziniec placu	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy, dwupniowy	230 240	30
21	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Wietrzno, park zabytkowy	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy, 2 sztuki, odmiana kolumnowa	155 190	30
22	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	m. Krąg	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	512	30

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
23	Rozporządzenie nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992 r. podtrzymane Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.	Droga Dadzewo - Rosocha	Koszaliński Polanów	Aleja bukowa – 287 sztuk buków zwyczajnych	180-450	18-25
24	Rozporządzenie Woj. Kosz. Nr 12/95 z dn. 28.12.1995 r. podtrzymane Rozp. Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30.03.1999 r.	m. Polanów	Koszaliński Polanów	Świerk pospolity	315	27
25	Rozporządzenie Woj. Kosz. Nr 7/92 z dn. 8.09.1992 r. podtrzymane Rozp. Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30.03.1999 r.	m. Gołogóra	Koszaliński Polanów	Głaz narzutowy	9*	1,4
26	Rozporządzenie Woj. Kosz. Nr 12/95 z dn. 28.12.1995 r. podtrzymane Rozp. Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30.03.1999 r.	m. Drzewiany, cmentarz ewangelicki	Koszaliński Bobolice	Lipa drobnolistna	250	25
27	Rozporządzenie nr 2/99 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7 z dnia 31 marca 1999 r. poz. 71	m. Wietrzno, w pobliżu zabudowań gospodarczych, ok 300 m od pałacu	Koszaliński Polanów	Dąb bezszypułkowy	616	25
28	Rozporządzenie nr 2/99 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7 z dnia 31 marca 1999 r. poz. 71	m. Wietrzno, na dziedzińcu pałacowym	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	250, 264	24
29	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Rzeczycza Wielka, skarpa na gruntach ornych	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	433	

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
30	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Rzeczyca Wielka, skarpa na gruntach ornych	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	500	
31	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Rzeczyca Wielka, skarpa na gruntach ornych	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	434	
32	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Rzeczyca Wielka, na terenie parku	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	398	
33	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Komorowo, w pasie drogi gminnej	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	365	
34	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Wielin, w parku zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	520	
35	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Wielin, w parku zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	560	
36	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Wielin, w parku zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków	Koszaliński Polanów	Dąb szypułkowy	520	

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
37	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Komorowo, w pasie drogi prowadzącej do kościoła	Koszaliński Polanów	Lipa drobnolistna	288	
38	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Komorowo, w pasie drogi prowadzącej do kościoła	Koszaliński Polanów	Lipa drobnolistna	402	
39	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Komorowo, obok kościoła	Koszaliński Polanów	Lipa drobnolistna	485	
40	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Komorowo, obok kościoła	Koszaliński Polanów	Lipa drobnolistna	505	
41	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Wielin, w pasie drogi gminnej	Koszaliński Polanów	Lipa drobnolistna	570	-
42	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Chocimino, w pasie drogi powiatowej nr 504	Koszaliński Polanów	Robinia akacjowa	460	-
43	Uchwała nr XXIV/277/2001 Rady Miejskiej w Polanowie. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 41 z dnia 26 listopada 2001 r. poz. 966	Chocimino, w pasie drogi powiatowej nr 504	Koszaliński Polanów	Robinia akacjowa	360	-

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Obwód (cm), (mb)*	Wysokość (m)
		Lokalizacja	Powiat Gmina			
44	Rozporządzenie nr 2/99 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7 z dnia 31 marca 1999 r. poz. 71	Polanów, ul. Wiejska 3	Koszaliński Polanów	Świerk pospolity	336	25
45	Uchwała nr IX/116/2003 Rady Gminy Malechowo. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 127 z dnia 23 grudnia 2003 r. poz. 2437	Zalesie, droga gminna nr 1726001 Drzeńsko-Zalesie- Nowy-Żytnik	Sławieński Malechowo	Dąb szypułkowy	500	30
46	Rozporządzenie nr 2/99 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7 z dnia 31 marca 1999 r. poz. 71	Krąg. Droga do Byszyna, Leśnictwo 110Ad	Sławieński Malechowo	Dąb szypułkowy i buk pospolity	564, 426	25
47	Uchwała nr IX/116/2003 Rady Gminy Malechowo. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 127 z dnia 23 grudnia 2003 r. poz. 2437	Borkowo Droga gminna nr 1726002 Borkowo- Zielenica, droga do Megalitów	Sławieński Malechowo	Klon zwyczajny – 60 sztuk	-	20

3.4.1. Proponowane pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa i na gruntach innych własności w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa w trakcie opracowywania „Waloryzacji przyrodniczych gmin” zaproponowano objąć ochroną 48 drzew, 17 grup drzew, 1 głąz, 1 głązowisko i 2 nisze źródłiskowe.

Tabela nr 17. Proponowane pomniki przyrody (wg danych z „Waloryzacji przyrodniczych gmin”)

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Powiat/Gmina	Obwód (cm)
1	Wierzba biała	Zielenica, przy drodze do Lejkowa	Sławieński/Malechowo	330
2	Wierzba biała	Zielenica, przy drodze do Lejkowa	Sławieński/Malechowo	420
3	Klon pospolity	Zielenica, po prawej stronie drogi do Lejkowa	Sławieński/Malechowo	330
4	Brzoza brodawkowata	Zielenica, po lewej stronie drogi do Lejkowa	Sławieński/Malechowo	270
5	Dąb szypułkowy	Zielenica, po prawej stronie drogi do Lejkowa	Sławieński/Malechowo	330
6	Dąb szypułkowy	Zalesie, przy oddz. 16c	Sławieński/Malechowo	450
7	Grusza pospolita	Polna droga w Zielenicy	Sławieński/Malechowo	250
8	2 lipy drobnolistne	Drzeńsko, przy posesji sołtysa	Sławieński/Malechowo	370,33
9	Topola czarna	Droga Zalesie-Drzeńsko 50m od tablicy Drzeńsko	Sławieński/Malechowo	440
10	2 lipy drobnolistne	Drzeńsko, droga polna	Sławieński/Malechowo	360,37
11	Źródliko	Drzeńsko, za fermą lisów	Sławieński/Malechowo	-
12	Głąz narzutowy	Zielenica, w wąwozie rzeki Zielenicy	Sławieński/Malechowo	180

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Powiat/Gmina	Obwód (cm)
13	Buk zwyczajny	Buk w oddziale 50n Nadl. Polanów	Koszaliński/Polanów	425
14	Sosna zwyczajna	Sosna na krawędzi erozyjnej niszy źródłiskowej oddz. 57j	Koszaliński/Polanów	302
15	Źródło	Źródło w oddz. 57j	Koszaliński/Polanów	-
16	4 dęby szypułkowe, czereśnia, lipa drobnolistna	Grupa drzew w miejscowości Krąg	Koszaliński/Polanów	536, 397, 430, 345, 243, 260
17	Buk zwyczajny	Miejscowość Krąg	Koszaliński/Polanów	446
18	Buk zwyczajny	Oddz. 110Ac	Koszaliński/Polanów	440
19	Dąb szypułkowy	W pobliżu drogi Krąg - Buszyno	Koszaliński/Polanów	453
20	2 świerki pospolite	Nad jez. Biwakowym 124g	Koszaliński/Polanów	380,33
21	Wiąz szypułkowy	Oddz. 127c	Koszaliński/Polanów	270
22	Klon zwyczajny	Aleja na północ od Komorowa	Koszaliński/Polanów	360
23	Lipa drobnolistna	m. Bożenice	Koszaliński/Polanów	420
24	4 buki zwyczajne	Pozostałości alei bukowej Ryszczewko-Bukowo	Koszaliński/Polanów	353, 390, 398, 430
25	Świerk pospolity	Nad jez. Bukowo	Koszaliński/Polanów	400
26	Lipa szerokolistna	m. Bukowo przed szkołą	Koszaliński/Polanów	440
27	Lipa szerokolistna, jesion	Grupa drzew przy drodze wiejskiej w Bukowie	Koszaliński/Polanów	381, 390

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Powiat/Gmina	Obwód (cm)
28	Sosna zwyczajna	Cmentarz w Powidzu	Koszaliński/Polanów	212
29	Lipa drobnolistna	Oddz. 186cb	Koszaliński/Polanów	419
30	Grab	187Ah	Koszaliński/Polanów	328
31	Grab, buk	187Bc	Koszaliński/Polanów	328, 470
32	Lipa drobnolistna	Przy oddz. 227j	Koszaliński/Polanów	390
33	Modrzew europejski	237b	Koszaliński/Polanów	250
34	2 dęby szypułkowe	Nad j. Długim 154g	Koszaliński/Polanów	300,38
35	Jesion, lipa drobnolistna	Grupa drzew w Rochowie	Koszaliński/Polanów	515, 330
36	Dąb szypułkowy	m. Dadzewo	Koszaliński/Polanów	430
37	Dęby szypułkowe	Grupa dębów w Rzeczycy Wielkiej	Koszaliński/Polanów	390, 400, 470, 480
38	Dęby szypułkowe	2 dęby w m. Rzeczycy Wielka	Koszaliński/Polanów	441,54
39	Grab, buk zwyczajny	Grupa drzew na skraju olsu źródłowego przy oddz. 417b	Koszaliński/Polanów	238, 342, 395
40	Dąb szypułkowy	Grupa dębów w oddz. 502c	Koszaliński/Polanów	420, 370, 350, 571
41	Wieniec 23 buków zwyczajnych	„Bukowa Altana” k. osa-dy Dzikowo 469m	Koszaliński/Polanów	-
42	2 buki zwyczajne	Przy szosie w Cetuniu	Koszaliński/Polanów	544 460

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Powiat/Gmina	Obwód (cm)
43	Lipa drobnolistna	Oddz. 564b	Koszaliński/Polanów	368
44	Klony zwyczajne	przy kościele w Żydowie grupa klonów	Koszaliński/Polanów	304, 330, 346
45	Klon zwyczajny	Ruiny osady przy oddz. 538a	Koszaliński/Polanów	485
46	Buk zwyczajny	oddz. 539j	Koszaliński/Polanów	420
47	Dąb szypułkowy	Chocimino	Koszaliński/Polanów	616
48	Dąb szypułkowy	Chocimino	Koszaliński/Polanów	630
49	Jarząb szwedzki	Chocimino	Koszaliński/Polanów	208
50	Dąb szypułkowy	Grupa dębów wokół jez. Karasiowego oddz. 583g	Koszaliński/Polanów	610, 550, 560, 334, 404, 320, 412, 522, 462, 317
51	Czereśnia	Dwie czereśnie wśród pól na NE od Gologóry	Koszaliński/Polanów	260,29
52	Trzmielina	Drzewiasta trzmielina w Kępinach	Koszaliński/Polanów	60
53	Czereśnia	Nad jez. Płociowym	Koszaliński/Polanów	290
54	Sosna wejmutka	Gostkowo	Koszaliński/Polanów	271
55	Kasztanowiec zwyczajny, klon zwyczajny	Aleja kasztanowców z udziałem klonów przy szosie Polanów-Sławno	Koszaliński/Polanów	-
56	Lipa drobnolistna	Aleja lipowa w Nowym Żeliborzu	Koszaliński/Polanów	-
57	Sosna zwyczajna	Aleja sosnowa przy drodze dojazdowej do Rzeczycy Małej	Koszaliński/Polanów	-

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Powiat/Gmina	Obwód (cm)
58	Lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata	Aleja lipowa i szpaler brzozowy przy kościele w Wieleniu	Koszaliński/Polanów	-
59	Lipa drobnolistna	Aleja lipowa przy drodze Komorowo-Bożenice	Koszaliński/Polanów	-
60	Lipa drobnolistna	Aleja lipowa wzdłuż brukowanej drogi dojazdowej do pałacu w Wietrznie	Koszaliński/Polanów	-
61	Głazy	Głazowisko oddz. 516a	Koszaliński/Polanów	-
62	Lipa szerokolistna	Przy drodze do Wielina`	Koszaliński/Polanów	530
63	Dąb szypułkowy	Wąwóz koło Górawina	Koszaliński/Bobolice	640

3.5. Użytki ekologiczne

Według Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku użytkami ekologicznymi są „zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów występują 24 obiekty o łącznej powierzchni 62,97 ha uznane jako użytki ekologiczne. Ich wielkość waha się w przedziale między 0,4 a 9,5 ha, średnio 2,4 ha. Są to głównie tereny bagienne – torfowiska, bagna, łąki oraz zarastające zbiorniki wodne. Cechują się wysokimi wartościami przyrodniczymi jako miejsca o bogatej florze i faunie. Część z nich ma charakter brzezin bagiennych, z kolei inne - torfowisk np. mszarów dywanowych z turzycą dzióbkowatą. Oprócz wymienionej turzycy spotkać tu można między innymi bagno zwyczajne, modrzewnicę zwyczajną, bażynę czarną, bagnice torfową a także rosiczki. Występuje tu także wiele gatunków ptaków, ssaków, płazów, gadów oraz bezkręgowców.

W miejscach tych umożliwia się przeważnie procesy naturalnej sukcesji co powoduje, że użytki pozostają w stanie naturalnym i przyczyniają się do wzbogacenia lokalnego środowiska przyrodniczego oraz zachowania jego różnorodności biologicznej. W niektórych przypadkach jednak do zapewnienia trwałości siedliska potrzebne jest przeprowadzanie niewielkich zabiegów ochronnych, aby dany płat siedliska pozostał w takim stanie jaki był w momencie wyznaczania użytku ekologicznego.

Opisywane użytki ekologiczne zostały ustanowione Uchwałą nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r. Jednak w dalszym ciągu brak jest odpowiednich wpisów w powszechnej ewidencji gruntów, której dane są podstawą przyjęcia rodzajów użytków gruntowych w Planie Urządzenia Lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, użytki te nie są uwzględniane w zestawieniach rodzajów użytków i opisach taksacyjnych PUL, natomiast obowiązują na nich zakazy wynikające z prawomocnej uchwały Rady Miejskiej w Polanowie.

Zestawienie użytków ekologicznych w Nadleśnictwie Polanów znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela nr 18. Wykaz użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)*	Podstawa prawna	Oddział pododdział	Cel ochrony	Uwagi
1	Bagno Buszyńskie	4,79	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	171a	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Łąka zarośnięta młodym drzewostanem olszowym (bagno zadrzewione)
2	Torfowisko przy piwnicy	0,94	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	176g	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego, stanowisk rzadkich roślin	Dobrze zachowane i bogate w gatunki torfowisko mszarne. Mszar kępkowo-dolinkowy i mszar dywanowy
3	Pod Rabatami	1,32	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	195f	Zachowanie cennego ekosystemu i chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko mszarne - mszar dywanowy z turzycą dzióbkową, inicjalne fragmenty boru bagiennego
4	Gwiazda	1,08	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	196k	Zachowanie cennego ekosystemu i chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko mszarne - mszar dywanowy z turzycą dzióbkową, inicjalne fragmenty boru bagiennego
5	Bagno pracz	4,07	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	224b	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Turzycowisko z Carex paniculata, zarastające olszą. Torfowisko zasilane wysiękami źródłkowymi
6	Żurawisko	5,48	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	49c	Zachowanie bagna jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu leśnego	Zarastający zbiornik wodny; niedostępne trzęsawisko turzycowe i łozowisko
7	Bagno Przebudowa	0,48	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	395l	Zachowanie cennego ekosystemu i chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko - mszar dywanowy z turzycą dzióbkową

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)*	Podstawa prawna	Oddział pododdział	Cel ochrony	Uwagi
8	Bagno Dębowe	1,22	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	401k	Zachowanie cennego ekosystemu i chronionego siedliska przyrodniczego. Zachowanie stanowisk cennych roślin typowych dla torfowisk mszarnych	Torfowisko-mszar kępkowo-dolinkowy, mszar dywanowy, bór bagienny; bagno pospolite, modrzewnica zwyczajna
9	Bagno Kople	1,85	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	406b	Zachowanie cennego ekosystemu i chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko - mszar dywanowy z turzycą dzióbkową
10	Bagno Karlota	2,14	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	409f	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Bagno zarośnięte łozami
11	Bagno Modrzewie	3,82	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	410c	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego, stanowisk rzadkich roślin	Torfowisko mszarne-mszar dywanowy i kępkowo-dolinkowy; bażyna czarna, modrzewnica zwyczajna, rosiczka
12	Na Żurawiu	1,3	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	451k	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Bagno porośnięte turzycowiskiem i zapustami olszy
13	Szwajnebruch	0,4	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	451g	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Bagno zarośnięte olszą i brzozą
14	Żwirowa	1,19	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	475l	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin	Torfowisko mszarne - mszar dywanowy. Cenna flora: rosiczka, bagnica torfowa

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)*	Podstawa prawna	Oddział pododdział	Cel ochrony	Uwagi
15	Kalce	3,06	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	477d	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego. Zachowanie ekosystemu o charakterze kontrastującym z okalającymi go lasami bukowymi.	Torfowisko mszarne - mszar dywanowy z turzycą dzióbkową
16	Torfowisko Wierzchlas	3.85	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	508h,509i	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Wilgotne zagłębienie zarastające lasem, sukcesja w kierunku olsu torfowcowego i brzozy bagiennej
17	Białe Bagno I	0,55	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	520h	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko zarastające brzozią bagienne
18	Łuszczewska	0,86	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	520j	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko zarastające brzozią bagienne
19	Przy Grabowej	1,74	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	523d	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu	Turzycowisko zarastające olszą
20	Bagno Dzikowo	0,54	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	532b	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko zarastające brzozią bagienne
21	Bagno Hela	1,54	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	630g	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego	Torfowisko zarastające brzozią bagienne
22	Bagno Pompa	2.47	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	224g	Zachowanie cennych ekosystemów na terenach bagiennych z charakterystyczną roślinnością	Tereny bagienne

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)*	Podstawa prawna	Oddział pododdział	Cel ochrony	Uwagi
23	Bagno Drewniany Mostek	0.97	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	402d	Zachowanie cennych ekosystemów na terenach bagiennych z charakterystyczną roślinnością	Tereny bagienne
24	Torfowisko soligeniczne - Bagno Wietrzno	9.5	Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.	540a,b,f,i	Zachowanie cennych ekosystemów na terenach bagiennych z charakterystyczną roślinnością	Tereny bagienne

Powierzchnia (ha)* - powierzchnia użytku wg Uchwały Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.

3.5.1. Proponowane użytki ekologiczne

Autorzy, którzy przeprowadzili waloryzację dla gmin: Malechowo, Polanów i Bobolice zaproponowali utworzenie następujących użytków ekologicznych:

Tabela nr 19. Wykaz proponowanych użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Nazwa	Oddział pododdział	Powierzchnia (ha)	Kategoria gruntu	Cel ochrony
1	Przydrożne Bagno w Cetuniu	torfowisko przy szosie do Rosochy		Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedlisk przyrodniczych i stanowisk rzadkich roślin.
2	Oczko	175g	0,60	Jezioro	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedlisk przyrodniczych i stanowisk rzadkich roślin.
3	Jezioro Małe	jeziorko w oddz. 202		Jezioro	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedliska przyrodni-czego
4	Osie Bagno	202b	0,87	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedliska przyrodni-czego i stanowisk rzadkich roślin
5	Torfowisko Przy Małym	202h	0,50	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedliska przyrodni-czego i stanowisk rzadkich roślin
6	Torfowisko Przy Długim	174f	1,18	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedliska przyrodni-czego i stanowisk rzadkich roślin
7	Zgniłe Bagno	216h, 227b	14,30	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu chronionego siedliska przyrodni-czego i stanowisk rzadkich roślin
8	Źródłiskowy Stawek	Buszyno przy oddz. 119		Jezioro	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
9	„Storczykowa Łąka Pod Lipą”	224h	3,71	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
10	„Storczykowa Łąka Przy Szosie”	przy oddz. 236		Łąka	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
11	„Trzęsawisko Przy Torze I”	oddz. 187d	2,98	Bagno	Zachowanie jako miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną krajobrazu.

Lp.	Nazwa	Oddział pododdział	Powierzchnia (ha)	Kategoria gruntu	Cel ochrony
12	„Trzęsawisko Przy Torze II”	oddz. 188h	3,08	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
13	„Za Warblewską Górą”	oddz. 297d	0,65	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
14	„Mechowiska Nad Radwią II”	589f	11,76	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
15	„Jezioro Karasiowe”	583f	1,99	Jezioro	Zachowanie cennego ekosystemu i stanowisk rzadkich roślin.
16	„Cetuńskie Bagno V”	402c	4,19	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin.
17	„Cetuńskie Bagno VI”	398k	2,12	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin.
18	„Cetuńskie Bagno VII”	406g	1,05	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin.
19	„Torfowisko Żydowo I”	564j,k	2,55	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin.
20	„Torfowisko Żydowo II”	555b	0,93	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin.
21	„Torfowisko Żydowo III”	564l	0,50	Bagno	Zachowanie cennego ekosystemu, chronionego siedliska przyrodniczego i stanowisk rzadkich roślin.
22	„Żarnowcowy Wąwóz”	miasto Polanów		łąki	Zachowanie miejsca podnoszącego różnorodność biologiczną.
23	„Łąki Żytnik”	przy oddz. 48		Łąki	Zachowanie łąk stanowiących cenny biotop dla ptaków.
24	„Czerwony Most”	łąki nad Grabową powyżej Polanowa		Łąki	Zachowanie łąk stanowiących cenny biotop dla ptaków.
25	„Przybrodzie”	łąki na pd od Grabowej w Przybrodziu		Łąki	Zachowanie łąk stanowiących cenny biotop dla ptaków.

Lp.	Nazwa	Oddział pododdział	Powierzchnia (ha)	Kategoria gruntu	Cel ochrony
26	„Morskie Oko”	przy oddz. 116		Jezioro	Zachowanie jeziora dystroficzne-go z cenną florą na ple mszarnym.
27	„Zaroślowe Uroczysko”	przy oddz. 3		Łąki	Zachowanie kompleksu podmokłych łąk i zarośli wraz z roślinnością dla nich charakterystyczną.
28	„Żytnickie Jezioro”	29f jez. Hubertowskie	2,49	Jezioro	Zachowanie jeziora oligotroficzne-go i jego roślinności, oraz roślinności przyległych mszarów.
29	„Drzeńska Brzezina”	34f w cz. N	1,75	Bagno	Zachowanie torfowiska mszarnego z jego roślinnością.
30	„Mszarek”	34f w cz. S	1,75	Bagno	Zachowanie torfowiska mszarnego z jego roślinnością.
31	„Drzeńskie Błota”	54g	0,90	Bagno	Zachowanie naturalnego kompleksu torfowisk oraz cennych gatunków roślin i zwierząt.
32	„Drzeński Kociołek”	38g	1,69	Bagno	Zachowanie torfowiska kotłowego i jego chronionej i rzadkiej roślinności
33	„Czarne”	82b oraz Jez. Czarne		Bagno Jezioro	Jezioro Czarne z roślinnością szuwarową oraz torfowisko mszarne.
34	„Mechowisko”	m. Stare Borne 611i,k		Bagno	Torfowisko soligeniczne z roślinnością mechowiskową.
35	„Dołek”	617b	0,98	Bagno	Torfowisko z roślinnością mszarną.
36	„Jezioro Karpiowskie”	618d j. Karpiowe	2,74	Jezioro	Jezioro z roślinnością lobeliową.
37	„Kociołek II”	618h	0,46	Bagno	Torfowisko z roślinnością mszarną.
38	„Górawino I”	m. Górawino		Łąki	Mozaika roślinności łąkowej i torfowiskowej ze storczykami
39	„Zaleskie Torfowisko”	wieś Zalesie		Łąki	Mozaika roślinności łąkowej i torfowiskowej ze storczykami

3.6. Proponowane parki krajobrazowe

Park krajobrazowy jest wielkoobszarową formą ochrony przyrody tworzoną ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe oraz krajobrazowe w celu ich zachowania i popularyzacji w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów nie ma żadnego Parku, jednak z uwagi na duże walory przyrodnicze tego terenu w „Waloryzacjach przyrodniczych gmin ...” zaproponowano powołanie dwóch takich form ochrony. Są to Polanowski Park Krajobrazowy oraz Szczecinecko-Polanowski Park Krajobrazowy.

„Polanowski Park Krajobrazowy”

Proponowany obszar obejmowałby wschodnią część gminy Polanów, na wschód od Chocimina, z wyłączeniem miasta Polanów. Celem głównym utworzenia Parku byłaby przede wszystkim ochrona bogatego przyrodniczo i urozmaiconego krajobrazu młodoglacjalnego. Dodatkowym celem byłaby także ochrona ekosystemów źródliskowych i torfowisk soligenicznych, rozproszonych torfowisk mszarnych, a także licznych zabytków kulturowych.

„Szczecinecko-Polanowski Park Krajobrazowy”

Proponowany obszar obejmowałby tereny gmin: Manowo, Bobolice, Polanów, Malechowo, Biały Bór oraz Szczecinek. W Nadleśnictwie Polanów objąłby jego południową część.

Głównym celem utworzenia Parku byłoby przede wszystkim ochrona młodoglacjalnych form, których różnorodność, ilość oraz wielkość są rzadko spotykane na obszarach nizinnych, zarówno w kraju jak i w Europie. Dodatkowym celem byłaby ochrona walorów krajobrazowych i kulturowych. Park stałby się również brakującym w tej części województwa ogniwem, łączącym najcenniejsze obszary pojezierza z podobnymi obszarami nadmorskimi.

3.7. Strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków zwierząt chronionych

Ochrona strefowa ma na celu ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania niektórych gatunków zwierząt. Obszar chroniony stanowią dwie strefy. Pierwsza i najważniejsza to strefa ochrony całorocznej. Stanowi ona obszar o promieniu do 200 m

(przy niektórych gatunkach – do 100 i do 50 metrów) od stwierdzonego miejsca rozrodu, gniazdowania, regularnego przebywania. Strefa ochrony całorocznej jest zupełnie wyłączona z użytkowania gospodarczego - wykonywanie jakichkolwiek czynności na tym obszarze wymaga uzgodnień z Generalną lub Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska. Druga to strefa ochrony okresowej. W jej zasięgu obowiązuje ochrona tylko w okresie lęgowym, rozrodczym danego gatunku. Promień tej strefy sięga 300-500 m (w zależności od gatunku) od miejsca stwierdzenia (miejsce rozrodu, gniazdo) gatunku. Poza okresem lęgowym, rozrodczym zabiegi w strefie okresowej są dopuszczalne.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów powołane zostały 2 strefy ochrony - dla bielika i orlika krzykliwego.

Tabela nr 20. Ochrona strefowa w Nadleśnictwie Polanów

Lp.	Gatunek	Gmina Obręb Leśnictwo	Strefa ochrony całorocznej (ha)	Strefa ochrony okresowej (ha)	Decyzja
1	Bielik	Bobolice Polanów Żydowo	12,17	72,06 ha	Woj. Zach z dn. 15.03.2006, SR-P-2-6652/33/1/06, RDOŚ (WOPN.6442.31.2013.MS.ASD), RDOŚ (WOPN-OG.6442.36.2016.MKP)
2	Orlik krzykliwy	Bobolice Polanów Żydowo	3,70	nie powołuje się	Woj. Zach z dn. 15.03.2006, SR-P-2-6652/33/1/06, RDOŚ (WOPN.6442.31.2013.MS.ASD), RDOŚ (WOPN-OG.6442.36.2016.MKP)

Obie wymienione strefy ochrony zostały ustanowione w roku 2006 na podstawie Decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 15 marca 2006 r. (SR-P-2-6652/33/1/06). W roku 2013 Nadleśnictwo Polanów wystąpiło do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z wnioskiem o uaktualnienie powołanych stref ochronnych w związku ze zmianą granic i numeracji wydzieleń leśnych. Zmian tych dokonano na podstawie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie nr 29/2013 z dnia 21 listopada (WOPN.6442.31.2013.MS.ASD). Granice przebiegu strefy ochrony ścisłej bielika uległy kolejnej zmianie w roku 2016, na podstawie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 lipca 2016 roku (WOPN-OG.6442.36.2016.MKP).

3.8. Stanowiska gatunków chronionych

Aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi, określającymi gatunki chronionych roślin, grzybów i zwierząt w Polsce są:

- ◆ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183).
- ◆ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1409),
- ◆ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1408),

Na podstawie tych dokumentów a także w oparciu o szereg archiwalnych danych (publikacje naukowe, plany ochrony itp.) opracowano listy gatunkowe dla zwierząt, roślin oraz grzybów, które spotkać można na terenie Nadleśnictw Polanów. Dla części gatunków ustalono następnie kategorie zagrożenia według takich pozycji jak:

- ◆ Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., Mirek Z. (red.), 2014
- ◆ Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. Głowaciński Z. (red.), 2001
- ◆ Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce. Głowaciński Z., Nowacki J. (red.), 2005 (w Nadleśnictwie Polanów brak gatunków z tej Księgi)
- ◆ Czerwona lista roślin naczyniowych w Polsce. Zarzycki K., Szeląg Z. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.), 2006
- ◆ Czerwona lista mchów zagrożonych w Polsce. Ochyra R. 1992 [w:] Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. Lista roślin zagrożonych w Polsce. Instytut Botaniki PAN, Kraków (w Nadleśnictwie Polanów brak gatunków z tej listy)
- ◆ Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce. Wojewoda W., Ławrynówicz M. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.). 2006
- ◆ Czerwona lista porostów w Polsce. Cieśliński S., Ronikier W., Stojanowska W. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.). 2006 (w Nadleśnictwie Polanów brak gatunków z tej listy)
- ◆ Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Dokładna liczba gatunków chronionych i rzadkich, występujących na terenie Nadleśnictwa Polanów nie jest znana. Na taki fakt wpływ ma brak specjalistycznych badań i opracowań florystycznych i faunistycznych, które obejmowałyby swoim zasięgiem powierzchnię Nadleśnictwa.

Dane zaprezentowane poniżej są wynikiem obserwacji dokonanych w trakcie terenowych prac urządzeniowych, wykonywanych przez BULiGL Oddział w Szczecinku, informacji uzyskanych od pracowników Nadleśnictwa, obserwacji dokonanych w trakcie prac taksacyjnych oraz analizy dostępnej literatury:

- „Waloryzacja przyrodnicza gminy Polanów”,
- Publikacje z kolejnych „Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie” - Nadleśnictwo Polanów;
- „Opracowanie fitosocjologiczne dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”,
- „Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Bobolice”,
- „Waloryzacja przyrodnicza gminy Malechowo”,
- „Program ochrony środowiska dla miasta Koszalina i powiatu koszalińskiego”,
- „Materiały podstawowe dla planu ochrony rezerwatu przyrody - Wieleń”.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów stwierdzono dotychczas następującą ilość gatunków objętych ochroną (ściśle i częściową) lub zagrożonych w skali kraju:

- Porosty – 13 gatunków,
- Grzyby wielkoowocnikowe – 74 gatunki,
- Glony – 1 gatunek,
- Wątrobowce – 5 gatunków,
- Mchy – 49 gatunków,
- Paprotniki – 2 gatunki,
- Widłaki – 4 gatunki,
- Rośliny nasienne – 52 gatunki,

- Bezkręgowce – 13 gatunków,
- Ryby – 3 gatunki,
- Płazy – 11 gatunków,
- Gady – 5 gatunków,
- Ptaki - 104 gatunki,
- Ssaki – 17 gatunków.

Poniżej zestawiono w formie tabelarycznej występujące na terenie Nadleśnictwa Polanów chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin i zwierząt, wraz z podaną lokalizacją. Nie podano lokalizacji najcenniejszych gatunków ptaków, objętych ochroną ścisłą i wymagających ustalenia stref ochronnych lub z wyznaczoną strefą. Dane te znajdują się w załączniku do Programu Ochrony Przyrody, w którym znajdują się tak zwane „dane wrażliwe”.

3.8.1. Chronione gatunki porostów

W tabeli poniżej zestawiono stwierdzone na terenie Nadleśnictwa Polanów chronione i rzadkie gatunki porostów oraz podano ich lokalizację.

Tabela nr 21. Chronione gatunki porostów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych***	Lokalizacja
1	Brodaczka zwyczajna	<i>Usnea dasypoga</i>	Częściowa	VU	1), 2), 3)	65b, 62a, 142i, 175d, 176b, 448a, 449a, 450a, 459a, 532d
2	Brunatka pstra	<i>Buellia alboatra</i>		VU	1)	208f
3	Brodawnica opuszczona	<i>Verrucaria praetermissa</i>		NT	1)	417g
4	Jaskrawiec misecznikowaty	<i>Caloplaca obscurela</i>		NT	1)	358Ad
5	Mąkla tarniowa	<i>Evernia prunastri</i>		NT	1)	198a, 297d, 540d, 618a, 618d
6	Odrożyca mączysta	<i>Ramalina farinacea</i>	Częściowa	VU	1)	Leśniczówka łowiecka w Rzeczy Małej
7	Otwornica dziurawa	<i>Pertusaria pertusa</i>		VU	1)	540d, 609c
8	Otwornica żółtawa	<i>Pertusaria flavida</i>		EN	1)	417g, 540d,
9	Otwornica gładka	<i>Pertusaria leioplaca</i>		NT	2)	417g
10	Plamiec jasny	<i>Arthotelium ruanatum</i>		NT	1)	540d, 609c

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych***	Lokalizacja
11	Przylepnik złotawy	<i>Melanelixia subaurifera</i>	Częściowa		1)	540d
12	Pustułka rurkowata	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	Częściowa	NT	1), 2)	532d, 618a,d
13	Wyprószek rozkwitający	<i>Biatora efflorescens</i>		VU	1)	540c,d,g,

*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1408)

**Czerwona lista porostów w Polsce. Cieśliński S., Ronikier W., Stojanowska W. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szelański Z. (red). 2006- EN – wymierający, VU – narażone, NT – niskiego ryzyka

*** 1) – Materiały do bioty porostów Nadleśnictwa Polanów (Pomorze Zachodnie), A. Zduńczyk [w:] Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie Nadleśnictwo Polanów. Monografia. J. Dominik (Red.), 2016

2) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów

3) Opracowanie fitosocjologiczne dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”, KRAMKO Sp. z o.o., 2014

3.8.2. Chronione gatunki grzybów

W tabeli poniżej zestawiono stwierdzone na terenie Nadleśnictwa Polanów chronione i rzadkie gatunki grzybów wielkoowocnikowych oraz podano ich lokalizację.

Tabela nr 22. Chronione gatunki grzybów wielkoowocnikowych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych	Lokalizacja
1	Błyskoporek podkorowy	<i>Inonotus obliquus</i>	Częściowa	S	1)	539j
2	Błyskoporek guzkowaty	<i>Inonotus nodulosus</i>		rz.n	1)	417b,g, 657i,
3	Bokówka biała	<i>Pleurocybella porrigens</i>		V	1)	651k,l, 652a,b,
4	Borowik żółtopory	<i>Boletus calopus</i>		R	1)	233f, 234a,b, 417b,g
5	Bruzdniczek malutki	<i>Clitopilus hobsonii</i>		rz.n	1)	417b,g
6	Buławka rurkowata	<i>Clavariadelphus fistulosus</i>		R	1)	644h
7	Ciemnoblaszek krwistozarodnikowy	<i>Melanophyllum haematospermum</i>		R	1)	644l
8	Ciżmówka płaska	<i>Crepidotus applanatus</i>		R	1)	233f, 234a, b
9	Ciżmówka żółtawa	<i>Crepidotus luteosus</i>		V	1)	223j
10	Czubajka gwiazdzista	<i>Macrolepiota konradii</i>		rz.n.	1)	644l
11	Czyreń sosnowy	<i>Phellinus pini</i>		R	1)	417b,g
12	Drobnoluszczyk czarnożyłkowy	<i>Pluetus umbrosus</i>		rz.n.	1)	233f, 234a,b, 644d
13	Drobnoluszczyk złotawy	<i>Pluetus leoninus</i>		rz.n.	1)	233f, 234a,b
14	Drobnoporek sproszkowany	<i>Oligoporusptychogaster</i>		R	1)	233f, 234a,b, 357c,i, 417b,g,

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych	Lokalizacja
15	Faldówka kędzierzawa	<i>Plicatura crispa</i>		R	1)	227B, 233f, 234a,b, 357c,i, 417b,g, 540b, 644k,m, 657i, 608a
16	Gęstoporek cynobrowy	<i>Pycnoporus cinnabarinus</i>		R	1)	357c,i,
17	Gnojanka usiatkowana	<i>Bolbitius reticulatus</i>		R	1)	227b
18	Gołąbek brzozowy	<i>Russula betularum</i>		rz.n.	1)	29b,g
19	Grzybówka niebieskoszara	<i>Mycena pseudocorticola</i>		V	1)	540f
20	Grzybówka różowawa	<i>Mycena rosella</i>		rz.n.	1)	233f, 234a,b
21	Grzybówka szafranowa	<i>Mycena crocata</i>		R	1)	233f, 234a,b, 417b,g
22	Jęczyzek siatkowany	<i>Arrhenia retiruga</i>		E	1)	644h
23	Kisielnica karmelowata	<i>Exidia saccharina</i>		rz.n.	1)	417b,g
24	Kisielnica trzoneczkowata	<i>Exidia glandulosa</i>		R	1)	357c,i,
25	Kisielnica wierzbowa	<i>Exidia recisa</i>		V	1)	227b, 357c,i, 644b
26	Korownica włóknista	<i>Phanerochaete filamentosa</i>		rz.n.	1)	644h
27	Koźlarz białawy	<i>Leccinum niveum</i>		V	1)	29a,g, 227b, 651k,l, 652a,b, 657i,
28	Koźlarz różnobarwny	<i>Leccinum variicolor</i>		rz.n.	1)	357c,i, 651k,l, 652a,b, 657i
29	Kruchaweczka wysmukła	<i>Psathyrella corrugis</i>		R	1)	233f, 234a, b, 608c
30	Kruchaweczka twardotrzonowa	<i>Psathyrella conopileaa</i>		rz.n.	1)	644b
31	Lakówka ceglasta	<i>Laccaria fraterna</i>		rz.n.	1)	357c,i,
32	Łuskiak cytrynowy	<i>Pholiota limonella</i>		BwCL	1)	417b,g,
33	Łuskiak torfowy	<i>Pholiota henningsi</i>		E	1)	227b
34	Łuskiak żółty	<i>Pholiota alnicola</i>		rz.n.	1)	357c,i,
35	Łuskiak włóknistołuskowaty	<i>Pholiota heteroclita</i>	Częściowa		2)	357c,i,
36	Łysiczka bagienna	<i>Psilocybe uda</i>		R	1)	29b,d, 651k,l, 652a,b,
37	Łysiczka łuskowata	<i>Leratiomyces squamosus</i>		I	1)	608h
38	Mąklik otrębiasty	<i>Pseudovernia furfuracea</i>		NT	1)	208f, 417g
39	Maślanka torfowcowata	<i>Hypholoma elongatum,</i>		R	1)	227b
40	Pawężnica pergaminowa	<i>Peltigera membranacea</i>	Ścisła		2)	233b,c, 417g
41	Piaskowiec kasztanowaty	<i>Gyroporus castaneus</i>		R	1)	417b,g, 644b
42	Piestrzyca zatokowata	<i>Helvella lacunosa</i>		R	1)	233f, 234a,b, 417b,g, 539j,
43	Pięknoróg dwuprzegrodowy	<i>Calocera furcata</i>		R	1)	417b,g
44	Płomienniczek żółto-brązowy	<i>Flammulaster muricatus</i>		rz.n.	1)	644h,
45	Przylepka oddzielona	<i>Melanelia disjuncta</i>	Ścisła		2)	208c,f

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych	Lokalizacja
46		<i>Psilopezia nummularialis</i>		BwCL	1)	644d
47	Przylepka okopcona	<i>Melanelixia fuliginosa</i>				208f, 358Ad
48	Purchawka jeżowata	<i>Lycoperdon echinatum</i>		R		644j
49	Rozetka wierzbowa	<i>Hypocreopsis lichenoides</i>		R	1)	644j
50	Rycerzyk oliwkowółty	<i>Tricholomopsis decora</i>		R	1)	651k,l, 652a,b
51	Skórnikówka białobrzowa	<i>Laxitextum bicolor</i>		rz.n.	1)	233f, 234a,b,
52	Skórówka kulistoradnikowa	<i>Scytinostroma portentosum</i>		rz.n.	1)	644k
53	Smolucha bukowa	<i>Ischnoderma resinosum</i>		V	1)	417b,g,
54	Smolucha świerkowa	<i>Ischnoderma benzoinum</i>		V	1)	357c,i,
55	Soplówka bukowa	<i>Hericium coralloides</i>	Częściowa	V	1)	540l
56	Soplówka jeżowata	<i>Hericium erinaceum</i>	Ścisła		2)	448b, 449c, 450a,
57	Soreniec dachówkowaty	<i>Physconia perisidiosa</i>		EN	1)	358Ad
58	Sromotnik bezwstydy	<i>Phallus impudicus</i>				8i, 441d,g, 473c
59	Stroczek leśny	<i>Serpula himantoides</i>		R	1)	233f, 234a,b, 417b,g,
60	Stroczniczek złotawy	<i>Pseudomerulinus aureus</i>		R	1)	233f, 234a,b,
61	Strzępiak ciemnołuseczkowaty	<i>Inocybe leptophylla</i>		rz.n.	1)	227b
62	Suchogłówka korowa	<i>Phleogena faginea</i>		E	1)	233f, 234a,b, 417b,g, 540h, 644b,
63	Szczecinkowiec tabaczkowy (szczeciniak żółto-brzezi)	<i>Hymenochaete tabacina</i>		R	1)	227b, 357c,i, 608a 644i
64	Szmaciak gałęzisty	<i>Sparassis crispa</i>		R		357c,i, 437f, 442f, 448b, 449a, 450a,
65	Trzęsak listkowaty	<i>Tremella foliacea</i>		I	1)	223j,c, 227b, 417b, g, 539j, 644c,
66	Twardówka filcowata	<i>Lentinellus ursinus</i>		V	1)	233f, 234a,b, 608d
67	Twardziaczek cuchnący	<i>Marasmiellus foetidus</i>		R	1)	644l
68	Twardziak anyżkowy	<i>Lentinus suavisissimus</i>		rz.n.	1)	357c,i,
69	Twardzioszek bukowy	<i>Marasmius setosus</i>		V	1)	233f, 234a, b, 540i, 608g
70	Wilgotnica lejkowata	<i>Hygrocybe cantharellus</i>		V	1)	608c
71	Workotrzęsak galaretowaty	<i>Ascotremella faginea</i>		V	1)	233f, 234a,b, 357c, i, 540f, 644m,
72	Zasłonak	<i>Cortinarius tubarius</i>		BwCL	1)	651k,l, 652a,b,
73	Zasłonak bagienny	<i>Cortinarius uliginosus</i>		rz.n.	1)	357c,i,
74	Żyłkoblaszka włóściokapeluszowa	<i>Delicatula integrilla</i>		rz.n.	1)	644m

*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1408)

**Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce. Wojewoda W., Ławrynowicz M. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szelański Z. (red). 2006, E- wymierające, V – narażone, R – rzadkie, I – o nieokreślonym;

*** 1) – Grzyby wielkoowocnikowe Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Środkowopomorskie – Nadleśnictwo Polanów, B. Kudławiec [w:] Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie Nadleśnictwo Polanów. Monografia. J. Dominik (red.), 2016

2) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów

3.8.3. Chronione gatunki roślin

W kilku tabelach poniżej zestawiono występujące na terenie Nadleśnictwa Polanów chronione gatunki roślin, wraz z podaniem ich lokalizacji.

Tabela nr 23. Chronione gatunki roślin – glony

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych	Lokalizacja
1	<i>Hildenbrandia rivularis</i>	Hildenbrandia rzeczna	Częściowa		1)	233b,c,

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

Tabela nr 24. Chronione gatunki roślin – wątrobowce

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych	Lokalizacja
1	Miedzik płaski	<i>Frullania dilatata</i>	Częściowa		1)	233b, 644h,
2	Nowellia krzywolistna	<i>Nowellia curvifolia</i>	Częściowa		1)	227B, 233b,c, 420i,j, 644j,k
3	Parzoch sercowaty	<i>Porella cordaeana</i>	Częściowa		1)	420i,j
4	Parzoch szerokolistny	<i>Porella platyphylla</i>	Ścisła		1)	233b,c, 644i,m
5	Skosatka zanokcicowata	<i>Plagiochila asplenoides</i>	Częściowa		1)	233b,c

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

Tabela nr 25. Chronione gatunki roślin – mchy

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Źródło danych	Lokalizacja
1	Bagniak kutnerowaty	<i>Philonotis tomentella</i>	Częściowa	1), 2)	227b
2	Bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	Częściowa	1), 2)	61g,h, 162g, 166j, 189c, 230c, 233b,c, 266g,f, 335j, 475j, 489f, 498c, 518c,d, 585c, 546c, 612d,n, 619 c,
3	Błotniszek wełnisty	<i>Helodium blandowii</i>	Ścisła	1), 2)	227b
4	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 227b, 379d
5	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>	Częściowa	1), 2)	10a, 22f, 120k, 135b, 212h, 227b, 538a, 563wx, 587h,
6	Dzióbekowiec bruzdowany	<i>Eurhynchium striatum</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 644k
7	Dzióbekowiec Zetterstedta	<i>Eurhynchium angustirete</i>	Częściowa	1), 2)	187Aa, 233b,c, 382c, 420i,j, 461g,

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Źródło danych	Lokalizacja
8	Faldownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Częściowa	1), 2)	212h, 227b, 379d, 451i, 644k,
9	Faldownik szeleszczący (trzyrzędowy)	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c
10	Gajniczek krótkodziobkowy	<i>Loeskeobryum brevirostre</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 421i
11	Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 379d, 421i
12	Gładysz paprociowaty	<i>Homalia trichomanoides</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 461a, 644k,
13	Haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Ścisła (kod N2000 1393)	1), 2)	227b
14	Limprichtia pośrednia	<i>Limprichtia cossonii</i>	Częściowa	1), 2)	227b
15	Miechera splaszczona	<i>Neckera complanata</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 644k
16	Mokradłoszka zaostrowa	<i>Calliergonella cuspidata</i>	Częściowa	1), 2)	212a, 227b, 566f, 651b,c,
17	Mszar krokiewkowaty	<i>Paludella squarrosa</i>	Ścisła	1), 2)	227b, 587h
18	Nastroszek Brucha	<i>Ulotia bruchi</i>	Częściowa	1), 2)	644k
19	Nastroszek kędzierzawy	<i>Ulotia crispa</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 421i, 644k
20	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castensis</i>	Częściowa	1), 2)	61h, 379d
21	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	Częściowa	1), 2)	161d, 227b, 233b,c, 403j, 420i,j, 451i, 550b,f, 652a,
22	Płonnik właściwy (cienki)	<i>Polytrichum strictum</i>	Częściowa	1), 2)	161a,d, 163i, 195f, 227b, 406g, 652a,
23	Szurpek otwarty	<i>Orthotrichum patens</i>		1)	644d
24	Szurpek pręgowany	<i>Orthotrichum striatum</i>		1)	419a
25	Szurpek żółtoczpcowy	<i>Orthotrichum stamineum</i>		1)	233b,c, 461a
26	Próchniczek błotny	<i>Aulacomnium palustre</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c, 227b, 406g, 451i, 587h,
27	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	Częściowa	1), 2)	51g, 61h, 227b, 233b,c, 379d, 420i,j, 451i,
28	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>	Częściowa	1), 2)	42b, 49i, 63b, 120k, 186Ab,c, 192b, 227b, 235b, 341k, 352k,l, 451i, 484j, 546f, 550b, 599k, 617b, 619c, 627f, 651b, 652b
29	Torfowiec brunatny	<i>Sphagnum fuscum</i>	Częściowa	1), 2)	227b
30	Torfowiec frędzlowany	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Częściowa	1), 2)	49c,i, 82b, 166k, 186Ab,c, 192b, 227b, 410n, 484j,
31	Torfowiec Girgensohna	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	Częściowa	1), 2)	192b, 380d, 471g, 531c, 599k,
32	Torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>	Częściowa	1), 2)	29d,f, 115f, 160l, 161l, 188h, 195f, 196k, 227b, 332a, 403i,j, 405g, 406g, 408c, 451i,k, 550f, 563wx, 594As,x, 651b, 652a,
33	Torfowiec magellański	<i>Sphagnum magellanicum</i>	Częściowa	1), 2)	33g, 58a, 63b, 83i, 123b, 148h, 154a, 176g, 194d, 195c,f, 216j, 227b, 406g, 451i, 498c, 520h, 546f, 656i, 627f,
34	Torfowiec nastroszony	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Częściowa	1), 2)	227b, 160l, 161l, 332a, 405g, 408c, 563A m, 566f, 594A x, 651b,c,

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Źródło danych	Lokalizacja
35	Torowiec obły	<i>Sphagnum teres</i>	Częściowa	1), 2)	188h, 227b, 235b, 587h,
36	Torowiec okazały	<i>Sphagnum riparium</i>	Częściowa	1), 2)	600a
37	Torowiec ostolistny	<i>Sphagnum capillifolium</i>	Częściowa	1), 2)	50k, 58a, 83i, 175g, 227b, 349f, 489f, 498c, 510a, 520h, 546f, 548c,d, 550b, 577c,
38	Torowiec pogięty	<i>Sphagnum flexuosum</i>	Częściowa	1), 2)	227b, 563Am
39	Torowiec Russowa	<i>Sphagnum russowii</i>	Częściowa	1), 2)	63b, 227b, 484j, 489f, 617b, 619c, 652b,
40	Torowiec spiczastolistny	<i>Sphagnum cuspidatum</i>	Częściowa	1), 2)	195c,f, 227b, 403i,j,
41	Torowiec Warnstorfa	<i>Sphagnum warnstorffii</i>	Częściowa	1), 2)	227b
42	Torowiec zanurzony	<i>Sphagnum inundatum</i>	Częściowa	1), 2)	227b
43	Tujowiec tamaryszkowaty	<i>Thuidium tamariscinum</i>	Częściowa	1), 2)	33f, 233b,c, 421i, 461f, 644k,
44	Tujowiec delikatny	<i>Thuidium delicatulum</i>	Częściowa	1), 2)	227b, 233b,c, 421i, 644k
45	Widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>	Częściowa	1), 2)	61h, 192b, 233b,c, 619c, 627f, 652b,
46	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>	Częściowa	1), 2)	51g, 61h, 227b, 233b,c, 420i,j, 421i, 461a, 651b,
47	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	Ścisła (kod N2000 1381)	1), 2)	644
48	Wodnokrzywoszyj zanurzony	<i>Hygroamblystegium tenax</i>	Częściowa	1), 2)	233b,c
49	Żródliskowiec zmienny	<i>Palustriella commutata</i>	Częściowa	1), 2)	233C, 461a,

*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1409)

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

2) Opracowanie fitosocjologiczne dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”, KRAMKO Sp. z o.o., 2014

Tabela nr 26. Chronione gatunki roślin – paprotniki

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista*	Źródło danych	Lokalizacja
1	Podrzeń żebrowiec	<i>Blechnum spicant</i>	Częściowa		1), 2)	166k, 334d,
2	Narecznica grzebieniasta	<i>Dryopteris cristata</i>		V	1), 2)	569c

*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1409)

**Czerwona lista roślin naczyniowych w Polsce. Zarzycki K., Szeląg Z. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.), 2006-[V] - narażone. Gatunki zagrożone na izolowanych stanowiskach, poza głównym obszarem występowania

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

2) Opracowanie fitosocjologiczne dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”, KRAMKO Sp. z o.o., 2014

Tabela nr 27. Chronione gatunki roślin – widłaki

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Lista**	Źródło danych	Lokalizacja
1	Poryblin jeziorny	<i>Isoetes lacustris</i>	Ścisła		2)	618d
2	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	Częściowa		1), 2)	133a,d, 195g, 227d, 297d, 315a, 339c, 442f, 451b, 468d, 473f, 475g, 492d, 512a,h, 557d, 586d,f, 594As, 601b, 630g,
3	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	Częściowa		1), 2)	32a, 54b, 63b, 162h, 165l, 166j, 195c,g, 297d, 354b, 451b, 473f, 477a, 491b, 499d, 512a, 545g, 599k, 489g, 490c, 515a, 547g, 548c, 552d, 554b, 563Aj, 593Ai, 594k, 595g, 596h, 598Af, 611c,h,j, 619d, 627f, 629m, 652b,
4	Widłak wroniec	<i>Huperzia selago</i>	Częściowa		1)	233b,c

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

2) Opracowanie fitosocjologiczne dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”, KRAMEKO Sp. z o.o., 2014

Tabela nr 28. Chronione gatunki roślin – nasienne

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
1	Bagnica torfowa	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Ścisła			1), 2)	123b, 117b, 148h, 569c, 558j, 176g, 203d, 475k, 618a, 453c, 196k, 195f, 38g
2	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	Częściowa			1), 2)	29f, 33g, 34f, 38g, 50n, 54c,g, 57f, 58a, 63b,f, 82b, 83i, 148h, 168b, 175g, 176g, 188b,d, 192b, 195c,f, 196k, 228b, 202b,h, 216j, 227b,f, 406g, 475k,g, 477c, 498c, 520h, 546f, 549f, 550f, 553b, 558j, 564k,j, 565b, 599n, 601b,d, 651j, 656i, 652a,b, 618h, 617b, 619c,h, 627b,f, 630g, 656j,
3	Bałżyna czarna	<i>Empetrum nigrum</i>	Częściowa			1)	569c
4	Bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Częściowa			1), 2)	163i, 160l, 332a, 618d, 589f, 583f, 422g, 453c, 405g, 342d, 212h, 38g, 58b, 29f, 227b
5	Butławnik czerwony	<i>Cephalanthera rubra</i>	Ścisła	VU	V	1)	644k,l
6	Centuria zwyczajna	<i>Centaurium erythraea</i>	Częściowa			1)	568h
7	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	Częściowa			1), 2)	1c, 150a, 381g,
	Czermień błotna	<i>Calla palustris</i>				1)	63b
8	Gnidosz błotny	<i>Pedicularis palustris</i>	Częściowa		V	1), 2)	540b, 227b, 589f
9	Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>	Częściowa			1)	233b, 644i
10	Grążel drobny	<i>Nuphar pumila</i>	Ścisła			1), 2)	227b, 453c
11	Grzybień białe	<i>Nymphaea alba</i>	Częściowa			1)	154k, 216c, 227b
12	Grzybień północne	<i>Nymphaea candida</i>	Częściowa		E	1)	659m

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
13	Jaskier wielki	<i>Ranunculus lingua</i>	Częściowa		V	1), 2)	227b
14	Kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	Częściowa		E	1), 2)	311c, 609k, 568h,
15	Kruszczyk błotny	<i>Epipactis palustris</i>	Ścisła		V	1), 2)	540b, 227b
16	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>	Częściowa			1), 2)	173f, 426j, 567a, 605g, 564n, 327c, 322i, 583c, 326b
17	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	Częściowa			1), 2)	133b, 134b, 227b, 644k, 300f
18	Lobelia jeziorna	<i>Lobelia dortmanna</i>	Ścisła			1)	29f, 618d
19	Naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i>	Częściowa			1)	16c, 425i, 427d
20	Nasięźrzał pospolity	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Ścisła			1)	540f
21	Obuwik pospolity	<i>Cypripedium calceolus</i>	Ścisła (kod N2000 1902)			1), 2)	L-ctwo Żydowo
22	Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	Częściowa			1), 2)	563cx, 277d, 224b, 644b, 598a
23	Pełnik europejski	<i>Trollius europaeus</i>	Ścisła			1)	Przy 583
24	Pływacz drobny (mniejszy)	<i>Utricularia minor</i>	Ścisła			2)	403i
25	Pływacz zachodni (zaniedbany)	<i>Utricularia australis</i>	Ścisła			2)	54b, 403j, 563ax, 568o, 657k,
26	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	Częściowa			2)	134b
27	Podkolan zielonawy	<i>Platanthera chlorantha</i>	Częściowa			1)	133b, 134b, 227b
28	Przetacznik górski	<i>Veronica montana</i>				1)	644i,j,k,l,m,n
29	Rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	Ścisła	NT		1), 2)	29f, 54c, 38g, 58a, 83i, 84f, 148h, 123b, 117b, 154a, 174f, 176g, 187d, 188d,f,g,h, 195f, 201a, 202h, 227b, 228b, 233b, 297d, 343l, 398k, 405g, 421a, 422g, 451i,k, 453c, 475k, 477c, 491c, 533b, 558j, 568c, 564j,k,l, 567c, 594An,s, 600k, 611k,o, 617b, 618a, 627b, 629m, 652a,
30	Rukiew wodna	<i>Nasturtium officinale</i>	Częściowa		V	1), 2)	27a, 334d,
31	Rzeżucha leśna	<i>Cardamine flexuosa</i>				1)	Przy 503
32	Rzeżucha niecierpkowa	<i>Cardamine impatiens</i>				1)	644i,j,k,l,m,n
33	Sit tępokwiatowy	<i>Juncus subnodulosus</i>	Częściowa			1)	540a,b,d,f,j
34	Storczyk Fuchsa	<i>Dactylorhiza maculata subsp. Fuchsii</i>	Ścisła (2)		E	1), 2)	134b, 227b
35	Storczyk krwisty	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Częściowa			1), 2)	134b, 227b, 540i,
36	Storczyk kukawka	<i>Orchis militaris</i>	Ścisła (2)			1)	540i
37	Storczyk plamisty	<i>Dactylorhiza maculata subsp. maculata</i>	Częściowa		V	1)	133b, 134b, 224b,h, 227b, 540f
38	Storczyk szerokolistny	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Częściowa		V	1), 2)	17g, 133c, 134b, 212h, 224b, 227b, 235a, 540i,
39	Śnieżyca wiosenna	<i>Leucojum vernum</i>	Częściowa			1)	357a

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
40	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	Częściowa			1), 2)	1c, 8n, 16o, 70h, 254c, 357a, 613d,
41	Turzyca bagienna	<i>Carex limosa</i>			LR	1), 2)	164i, 176g, 203b, 558j, 564j, 569c,
42	Wawrzynek wilczelyko	<i>Daphne mezereum</i>	Częściowa			1), 2)	13f, 34b, 197c, 227b, 419c, 583c, 644k,
43	Wełnianka pochwowata	<i>Eriophorum vaginatum</i>				1)	2h, 4a,c, 29f, 50n, 57f, 58a, 97f, 196k, 453c, 510c, 577b
44	Wełnianka szerokolistna	<i>Eriophorum latifolium</i>				1)	569c
45	Wiciokrzew pomorski	<i>Lonicera periclymenum</i>	Częściowa			1)	6h, 64c
46	Wiechlina odległokłosa	<i>Poa remota</i>				1)	233b,c,
47	Wyka leśna	<i>Vicia sylvatica</i>				1)	644i,j,k,l,m,n
48	Zachyłka oszczepowata	<i>Phegopteris connectilis</i>				1)	148g
49	Zawilec wielokwiatowy	<i>Anemone sylvestris</i>	Częściowa			1)	22h, 26k, 105a, 341k, 609c,
50	Złoc pochwolista	<i>Gagea spathacea</i>			LR	1)	Przy 503
51	Żurawina błotna	<i>Vaccinium oxycoccus</i>				1)	123b, 148g,m, 168d, 201a, 202b,h, 453i, 577b
52	Żywiec bulwkowaty	<i>Dentaria bulbifera</i>				1)	644a,b,c,d

*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1409)

**Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., Mirek Z. (red.), 2014-VU (vulnerable) gatunki narażone; NT (near threatened) gatunki bliskie zagrożenia

***Czerwona lista roślin naczyniowych w Polsce. Zarzycki K., Szeląg Z. [w:] Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.), 2006-E - wymierające – krytycznie zagrożone. Gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone; V - narażone. Gatunki zagrożone, które w najbliższej przyszłości zostaną przesunięte zostaną do kategorii wymierających – krytycznie zagrożonych, jeśli nadal będą działać czynniki zagrożenia

(3) - gatunki, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1. w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (nie obowiązują zwolnienia od zakazu niszczenia w trakcie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej)

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

2) Opracowanie fitosocjologiczne dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”, KRAMKO Sp. z o.o., 2014

3.8.4. Chronione gatunki zwierząt

W kolejnych tabelach zestawiono gatunki zwierząt objęte ochroną, występujące na obszarze Nadleśnictwa Polanów. W tabelach podano źródło pochodzenia danych oraz szczegółowe lokalizacje gatunków.

Tabela nr 29. Chronione gatunki bezkręgowców

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
Chrząższe								
1	Biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>	Częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	124c,d, I-ctwo Zacisze, I-ctwo Żytnik
2	Biegacz zielonozłoty	<i>Carabus auronitens</i>	Częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	166j, 149d, 132a, 131d, 125d, I-ctwo Zacisze, I-ctwo Żytnik, 464b
3	Kozioróg dębosz	<i>Cerambyx cerdo</i>	Ścisła	1088	VU	VU	Dane Nadleśnictwa Polanów	450a,j, 449c, 448b, 440f
4	Tęczniki	<i>Calosoma sp.</i>	Ścisła, częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	I-ctwo Zacisze, I-ctwo Żytnik
Motyle								
5	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	Ścisła	1060	LR	LC	Dane Nadleśnictwa Polanów	227b, 9c, 134b, łąka storczykowa w L-ctwie Buszyno
Błonkoskrzydłe								
6	Mrówka rudnica	<i>Formica rufa</i>	Częściowa		-	NT	Dane Nadleśnictwa Polanów	160o,n, 161m, 163d,f,i, 162j
7	Trzmiel gajowy	<i>Bombus lucorum</i>	Częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	Spotykane na terenie Nadleśnictwa
8	Trzmiel leśny	<i>Bombus sylvarum</i>	Częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	Spotykane na terenie Nadleśnictwa
9	Trzmiel żółty	<i>Bombus muscorum</i>	Częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	Spotykane na terenie Nadleśnictwa
Ważki								
10	Iglica mała	<i>Nehalennia speciosa</i>	Ścisła		NT		Dane Nadleśnictwa Polanów	148g
11	Żagnica torfowcowa	<i>Aeshna subarctica</i>	Częściowa		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	148g
12	Zalotka większa	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Ścisła	1042	LC	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	148g, 618d
13	Zalotka białoczelna	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	Ścisła		-	-	Dane Nadleśnictwa Polanów	618d

*Ochrona gatunkowa wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1348)

**Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce. Głowaciński Z., Nowacki J. (red.), 2004

***Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002

Tabela nr 30. Chronione gatunki ryb

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
1	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	Częściowa	1096	NT	NT	1)	W rozproszeniu na całym terenie w zbiornikach wodnych i rzekach
2	Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>	Częściowa	1163		DD	1)	W rozproszeniu na całym terenie w zbiornikach wodnych i rzekach
3	Różanka	<i>Rhodeus sericeus</i>	Częściowa	1134	NT	NT	1)	W rozproszeniu na całym terenie w zbiornikach wodnych i rzekach

*Ochrona gatunkowa wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1348)

**Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. Głowaciński Z. (red.), 2001-NT (near threatened) gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia

***Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002-NT (near threatened) gatunki bliskie zagrożenia

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,

Tabela nr 31. Chronione gatunki płazów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
1	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	Ścisła (czynna)	1188		DD	1), 2)	216h, 227b, 297d, 403j, 563r, 624c, 640c
2	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	Częściowa				1), 2)	29a, 54b, spotykana na terenie Nadleśnictwa
3	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>	Częściowa				1), 2)	233b, Rez. Wieleń
4	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	233b, Rez. Wieleń
5	Traszka zwyczajna	<i>Lissotriton vulgaris</i> (<i>Triturus vulgaris</i>)	Częściowa				1), 2)	36d, 119d, 187c, 188h,g,f, 227b,
6	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	Ścisła (czynna)	1166	NT	NT	1), 2)	54c, 156w, 161j, 162j, 163h, 165g, 175d, 176g, 202d,g, 352f, 651f,
7	Żaba wodna	<i>Pelophylax esculentus</i> (<i>Rana esculenta</i>)	Częściowa				1), 2)	54b, Spotykana na terenie Nadleśnictwa
8	Żaba śmieszka	<i>Rana ridibunda</i>					1), 2)	W małych i średnich zbiornikach
9	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i> (<i>Rana lessonae</i>)	Częściowa				1), 2)	54b
10	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	Ścisła				1), 2)	29a, 54b, Spotykana na terenie Nadleśnictwa
11	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	Częściowa				1), 2)	Spotykana na terenie Nadleśnictwa

*Ochrona gatunkowa wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1348)

**Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. Głowaciński Z. (red.), 2001-NT (near threatened) gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia

***Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002-NT (near threatened) gatunki bliskie zagrożenia; DD (data deficient) gatunki o słabo rozpoznanym statusie

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,
2) – obserwacje terenowe KRAMKO Sp. z o.o.

Tabela nr 32. Chronione gatunki gadów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	Źródło danych	Lokalizacja
1	Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>	Częściowa	1), 2)	4b, 247h, 299a, 487c, 583c, 587c
2	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	Częściowa	1), 2)	54b
3	Jaszczurka żyworodna	<i>Zootoca vivipara</i>	Częściowa	1), 2)	Spotykana na terenie Nadleśnictwa
4	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	Częściowa	1), 2)	I-ctwo Zacisze, spotykany na terenie Nadleśnictwa
5	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>	Częściowa	1), 2)	Spotykana na terenie Nadleśnictwa

*Ochrona gatunkowa wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1348)

Źródło danych – 1) dane udostępnione przez Nadleśnictwo Polanów,
2) – obserwacje terenowe KRAMKO Sp. z o.o.

Gatunki wymienione w powyższej tabeli nr 32 nie znajdują się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Kręgowce. Głowaciński Z. (red.), 2001 oraz na czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002.

Tabela nr 33. Chronione gatunki ptaków

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
1	bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	s	A075	LC	LC	1), 2)	L-ctwo Żydowo
2	blotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	s	A081	VU	VU	1), 2)	450, 449, 448, 472, 473, 227b,
3	bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	s	A031			1), 2)	W rozproszeniu na terenie Nadleśnictwa
4	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	s	A030			1), 2)	Spotykany na terenie Nadleśnictwa
5	bogatka	<i>Parus major</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
6	brodziec piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>	s	A168			1), 2)	Jez. Bobiecińskie
7	brzeczka	<i>Locustella luscinioides</i>	s	A292			1), 2)	644
8	cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
9	czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
10	czyż	<i>Spinus spinus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
11	derkacz	<i>Crex crex</i>	s	A122		DD	1), 2)	644
12	dzięcioł białogrzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i>	s	A239	NT	NT	1), 2)	I-ctwo Żytnik
13	dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	s	A236			1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
14	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
15	dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	s	A238			1), 2)	66g, 96c, 99f, I-ctwo Zacisze, 301j, I-ctwa Żytnik,
16	dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
17	dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
18	dziwonia	<i>Erythrura erythrura</i>	s	A371			1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
19	gajówka	<i>Sylvia borin</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
20	gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	s	A067			1), 2)	175, 183, 182, 453c,
21	gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	s	A338			1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
22	gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	s				1), 2)	Lasy i zadrzewienia
23	grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
24	jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	s				1), 2)	15h, 115a,b, 131k,d, 149h, 195h, 263h, 267g, 283a, 413c, 433, 437, 439,
25	kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	s	A073	NT	NT	1), 2)	występuje w rej. Jez. Kwiecko
26	kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	s	A074	NT	NT	1), 2)	I-ctwo Zacisze
27	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
28	kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
29	kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	s				1), 2)	Spotykany na terenie Nadleśnictwa
30	kos	<i>Turdus merula</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
31	kowalik	<i>Sitta europaea</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
32	krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
33	krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	s				1), 2)	I-ctwo Żytnik, 162,
34	kruk	<i>Corvus corax</i>	c				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
35	krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
36	kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	s	A153			1), 2)	224b, 237a
37	kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	s				1), 2)	Cały obszar leśny Nadleśnictwa Polanów
38	kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
39	kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
40	lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	s	A224			1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
41	lerka	<i>Lullula arborea</i>	s	A246			1), 2)	I-ctwo Żytnik, 162j, 163i
42	łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	s	A036			1), 2)	116c, 216d, 227b, 270g, 357k, Jezioro Cetuń, 648a,c,f, 657j
43	łożówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	s				1), 2)	357k, 644
44	łyśka	<i>Fulica atra</i>	s	A125				Spotykana na terenie Nadleśnictwa
45	makolągwa	<i>Linaria cannabina</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
46	mazurek	<i>Passer montanus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
47	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
48	mucholówka mała	<i>Ficedula parva</i>	s	A320			1), 2)	Rezerwat Wieleń, 644, 417
49	mucholówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
50	mucholówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	s				1), 2)	Rezerwat Wieleń
51	mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
52	myszolów	<i>Buteo buteo</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
53	oknówka	<i>Delichon urbicum</i>	s				1), 2)	Osady
54	orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina</i>	s	A089	LC	LC	1), 2)	L-ctwo Żydowo
55	orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	s				1), 2)	368, 432, 433,
56	paszkoć	<i>Turdus viscivorus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
57	pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
58	pełzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
59	perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>	s	A005			1), 2)	Spotykany na terenie Nadleśnictwa
60	piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
61	piegża	<i>Sylvia curruca</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
62	pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
63	pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
64	pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>	s				1), 2)	Spotykana na terenie Nadleśnictwa
65	pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
66	pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>	s				1), 2)	644
67	pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
68	potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	s				1), 2)	Spotykany na terenie Nadleśnictwa
69	puchacz	<i>Bubo bubo</i>	s	A215	NT	NT	1), 2)	Spotykany na terenie l-ctwa Buszyno i Wieleń
70	puszczyk	<i>Strix aluco</i>	s				1), 2)	Rezerwat Wieleń, Wokół miejsc. Krąg, L-ctwa Buszyno i Wieleń
71	raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
72	remiz	<i>Erithacus rubecula</i>	s	A336			1), 2)	Dolina Grabowej
73	rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
74	samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	s	A165			1), 2)	Spotykany na terenie Nadleśnictwa
75	sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
76	siniak	<i>Columba oenas</i>	s	A207			1), 2)	160o,n, 161s, 163f,i, 162j, 417, 644, Rezerwat Wieleń
77	słonka	<i>Scolopax rusticola</i>		A155		DD	1), 2)	Cały obszar leśny Nadleśnictwa Polanów
78	słownik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	s				1), 2)	I-ctwo Zacisze
79	sosnówka	<i>Periparus ater</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
80	sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
81	sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	s	A217	LC	LC	1), 2)	Spotykana na terenie I-ctw Buszyno i Wieleń
82	sroka	<i>Pica pica</i>	c				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
83	srokosz	<i>Lanius excubitor</i>	s	A340			1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
84	strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>	s	A291			1), 2)	644
85	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
86	szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
87	szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
88	śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
89	świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
90	świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
91	trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	s				1), 2)	Jez. Długie
92	trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	s	A297			1), 2)	357k
93	trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów,
94	turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	s			DD	1), 2)	Rezerwat Wieleń, 432, 433, 435, 436
95	uszatka	<i>Asio otus</i>	s				1), 2)	Spotykana na terenie I-ctw Buszyno i Wieleń
96	wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
97	włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	s	A223	LC	LC	1), 2)	Spotykana na terenie I-ctw Buszyno i Wieleń
98	wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>	c				1), 2)	Spotykana na terenie Nadleśnictwa
99	wróbel	<i>Passer domesticus</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
100	zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	s				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
101	zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	s				1), 2)	I-ctwo Zacisze, I-ctwo Żytnik, 162, 332, 644
102	zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	s	A229			1), 2)	Jez. Zamkowe, Czarne, 16n,l, 29c, 57m, 227, 285, 357a, 417
103	zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>	s				1), 2)	162j, 163i, 332,
104	żuraw	<i>Grus grus</i>	s	A127			1), 2)	Cały obszar leśny Nadleśnictwa Polanów

*Ochrona gatunkowa wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1348)

**Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. Głowaciński Z. (red.), 2001-NT (near threatened) gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia; LC (least concern) gatunki w kraju niewykazujące na razie regresu populacyjnego i nienależące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwale

***Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002-NT (near threatened) gatunki bliskie zagrożenia; LC (least concern) gatunki najmniejszej troski; DD (data deficient) gatunki o słabo rozpoznanym statusie

Źródło danych – 1) Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, 2010

2) – Inwentaryzacja własna – KRAMKO, Sp. z o.o.

Tabela nr 34. Chronione gatunki ssaków

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
1	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	Częściowa	1337			1), 2)	Grabowa 60, 644m,
2	Jeż europejski	<i>Erinaceus europaeus</i>	Częściowa				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
3	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	Częściowa	1355			1), 2)	83t, 216c, 124c,d,g, Rzeka Grabowa, 224a, 270, 408m, 1h, 522d, 165k, 109f
4	Popielica	<i>Glis glis</i>	Częściowa		NT	NT	1), 2)	357c
5	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>	Częściowa				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa*	N2000	Księga**	Lista***	Źródło danych	Lokalizacja
6	Kret	<i>Talpa europaea</i>	Częściowa				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
7	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>	Częściowa				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
8	Gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	Częściowa				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
9	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>	Częściowa				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
10	Nocek rudy	<i>Myotis daubentonii</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
11	Borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
12	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
13	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
14	Karlik większy	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
15	Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów
17	Karlik drobny	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Ścisła (czynna)				1), 2)	Cały obszar Nadleśnictwa Polanów

*Ochrona gatunkowa wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1348)

**Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. Głowaciński Z. (red.), 2001-EN (endangered) gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone

***Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Głowaciński Z. (red.). 2002-EN (endangered) gatunki zagrożone

Źródło danych – 1) Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, 2010

2) – Inwentaryzacja własna – KRAMKO, Sp. z o.o.

3.9. Państwowy monitoring środowiska

Podstawową rolę Państwowego Monitoringu Środowiska w systemie zarządzania środowiskiem i zintegrowanego rozwiązywania problemów środowiskowych jest pozyskiwanie, gromadzenie, analizowanie i upowszechnianie informacji o poziomach substancji i innych wskaźników charakteryzujących stan poszczególnych elementów

przyrodniczych. Szczególne znaczenie - w tym kontekście - mają oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska, uwzględniające wpływ elementów presji.

Państwowy monitoring środowiska składa się z kilku podsystemów, a jednym z nich jest monitoring przyrody. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej w tym sieci Natura 2000 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska jest obowiązkiem wynikającym z art. 112 z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, która implementuje zapisy Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej).

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Polanów znajdują się stanowiska monitoringowe następujących gatunków roślin oraz siedlisk przyrodniczych Natura 2000:

- monitoring obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus*;
- monitoring widłozęba zielonego *Dicranum viridae*;
- monitoring siedliska przyrodniczego jeziora lobeliowe (3110);
- monitoring siedliska przyrodniczego kwaśnej buczyny niżowej (9110);
- monitoring siedliska przyrodniczego żyznej buczyny niżowej (9130);
- monitoring siedliska przyrodniczego ciepłolubnej buczyny storczykowej (9150);
- monitoring siedliska przyrodniczego grądu subatałtyckiego (9160);
- monitoring siedliska przyrodniczego łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych oraz olsu źródliskowego (91E0).

Poza gruntami Nadleśnictwa, ale w jego terytorialnym zasięgu w rezerwacie „Łłowatka” prowadzony jest monitoring elismy wodnej *Lurionium natans*.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów (leśnictwa Wieleń i Buszyno) prowadzony jest również monitoring sów leśnych.

4. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE

4.1. Rzeźba terenu i gleby

4.1.1. Rzeźba terenu

Morfologia obszaru wykazuje charakter rzeźby polodowcowej z wyraźnym wpływem późniejszych procesów denudacyjnych (wietrzenia i erozji) oraz akumulacji. Dominującą rolę odgrywają formy pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego. Formy rzeczne i jeziorne oraz utworzone przez roślinność, zajmują niewielkie obszary. Obecna rzeźba terenu w znacznej mierze nawiązuje do morfologii starszego podłoża geologicznego. Główne rzeki przepływające przez opisywany obszar (Wieprza, Grabowa) wykorzystują w jego północnej części obniżenia podłoża, natomiast zajmujące znaczną część obszaru wysoczyzny morenowe związane są z kulminacjami podłoża poczwartorzędowego. O charakterze rzeźby decydują wysoczyzny morenowe poroździelane rozległymi powierzchniami równin sandrowych. Na opisywanym obszarze wyróżniają się następujące formy ukształtowania terenu:

a) Formy lodowcowe

- **Wysoczyzna morenowa falista** (wysokości względne 2-5 m, nachylenie około 5°) obejmuje przeważający obszar objęty opracowaniem fitosocjologicznym w rejonie Wysoczyzny Polanowskiej. Tworzy generalnie dwa rozległe obszary rozcięte doliną Grabowej i na wschodzie ograniczona jest doliną Studnicy i Wieprzy. Charakteryzuje się wzrostem wysokości bezwzględnej (idąc od północy w kierunku południowym) oraz licznymi (zwłaszcza na południe od Polanowa) zagłębieniami po martwym lodzie.
- **Moreny czołowe, przeważnie akumulacyjne.** Występowanie tych form związane jest z wałem morenowym między Borkowem a Krągiem. Wzgórza osiągają wysokość około 160 m n.p.m. w okolicach Krągu. Formy te powstały prawdopodobnie w trakcie recesyjnego postępu lądolodu stadiału górnego zlodowacenia Wisły (fazy pomorskiej) na zapleczu moren jego maksymalnego zasięgu. Są to formy urozmaicone morfologicznie. W wierzchnich warstwach (3 - 4 m) drobnym frakcjom towarzyszą bardzo liczne głazy narzutowe znacznej wielkości.

b) Formy wodnolodowcowe

- **Rynny subglacjalne.** Powstały w wyniku krążenia wód subglacjalnych między płatami i bryłami martwego lodu, powstałego w wyniku deglacji arealnej. Tworzą

one sieć głębokich dolin o prawie południkowym przebiegu. Większość rynien subglacialnych wykorzystywana jest przez rzeki (m.in. Grabowa, Wieprza).

- **Zagłębienia powstałe po martwym lodzie.** Występują licznie w okolicach Żydowa. Część z nich jest wypełniona młodymi namułami, inne zaś tworzą różnej wielkości równiny torfowe. Formy te są związane głównie z równinami sandrowymi, rzadziej z wysoczyznami morenowymi. Są to zazwyczaj płytkie, 2–4-metrowej głębokości zagłębienia o kształcie owalnym lub wydłużonym.

c) Formy rzeczne

- **Terasy akumulacyjne w dolinach rzecznych.** Terasy te, utworzone przez mady (niższe) oraz piaski (wyższe), spotykane są głównie w dolinie Grabowej. Wznoszą się one od około 3 do 6 m nad poziom doliny.
- **Starorzecza.** Są to formy młode, w większości przypadków wypełnione wodą. Powstawanie starorzeczy wskazuje na młodoholocenyjskie zmiany położenia koryta rzeki.

d) Formy denudacyjne

- **Niecki korazyjo-denudacyjne i suche dolinki.** Występują w różnych częściach opisywanego obszaru. Są to krótkie dolinki o dużym spadku dna, występujące głównie na zboczach wysoczyzn morenowych, rzadziej w obrębie utworów wodnolodowcowych tworzących długie stoki.
- **Stożki napływowe.** Występują nielicznie w opisywanym obszarze. Są to niewielkie formy, zaznaczające się w morfologii terenu głównie u wylotu rynien lub niewielkich dolin erozyjnych, usytuowanych wzdłuż krawędzi wysoczyzn morenowych.
- **Długie stoki.** Występują na prawie całej długości dolin: Grabowej i Pustynki a także w miejscach głębokich rozcięć wysoczyzn morenowych. W miejscach tych krawędzie dolin i wysoczyzn uległy znacznemu denudacyjnemu złagodzeniu, co doprowadziło do powstania strefy długich stoków.

e) Formy utworzone przez roślinność.

- **Równiny torfowe.** Są jedynymi formami ukształtowania powierzchni wytworzonymi przez roślinność. Zajmują dość spore powierzchnie w dolinie Grabowej.

4.1.2. Gleby

Gleba to powierzchniowa warstwa skorupy ziemskiej (litosfery), ukształtowana poprzez procesy glebotwórcze ze zwiaterziny skalnej w wyniku oddziaływania na nią zmieniających się w czasie zespołów organizmów żywych i czynników klimatycznych w określonych warunkach rzeźby terenu. Złożona jest z fazy stałej, płynnej i gazowej. Ma zdolność produkcji biomasy, zachodzą w niej także procesy rozkładu i syntezy, zarówno związków mineralnych jak i organicznych oraz ich przemieszczanie i akumulacja.

W czasie rozwoju gleby następuje zróżnicowanie jej na poziomy genetyczne. Zespół takich poziomów tworzy daną glebę. Morfologia i właściwości poziomów genetycznych stanowią jedno z podstawowych kryteriów podziału gleb. Podstawową jednostką systematyki gleb jest typ – obejmuje on gleby o takim samym układzie głównych poziomów genetycznych, zbliżonych właściwościach fizykochemicznych, jednakowym wietrzeniu, przemieszczaniu się i osadzaniu składników, o podobnym typie próchnicy. Typy gleb dzielą się także na podtypy. Wyróżnia się je wtedy, kiedy na cechy głównego procesu glebotwórczego nakładają się dodatkowo cechy innego procesu glebotwórczego, które zmieniają właściwości biologiczne, chemiczne i związane z nimi cechy morfologiczne profilu glebowego.

Gleby Nadleśnictwa Polanów są dobrze rozpoznane. Poniższy opis został opracowany na podstawie danych zawartych w opracowaniu glebowo-siedliskowym, wykonanym w 1996 roku przez firmę Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowej ze Szczecinka oraz firmę KRAMEKO sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie (która wykonała w sierpniu i wrześniu 2013 roku 121 odkrywek w Nadleśnictwie).

Największą rolę w ukształtowaniu rzeźby obszaru Nadleśnictwa odegrała działalność lądolodu skandynawskiego i jego wód roztopowych w okresie stadiału pomorskiego, zlodowacenia bałtyckiego. Teren jest mocno zróżnicowany głównie pagórkowaty, często wzgórzowy, przechodzący w równy i falisty. Gleby na tym terenie ukształtowane zostały w czasie plejstocenu, zlodowacenia północnopolskiego, w stadiale głównym-pomorskim. Rzeźbę polodowcową urozmaica współczesna holocenińska działalność erozyjna i akumulacyjna rzek i jezior. Przeważającą część terenów leśnych pokrywają formy morenowe z płatami utworów wodnolodowcowych i stanowią je: piaski, żwiry i gliny zwałowe moren czołowych akumulacyjnych, piaski i żwiry wodnolodowcowe terasów akumulacyjnych, piaski lodowcowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe, piaski i żwiry terasów nadzalewowych oraz piaski rzeczne holocenijskich terasów nadzalewowych.

Wzdłuż cieków i zbiorników wodnych a także w zagłębieniach terenu występują współczesne osady bagienne - torfy i mursze. Na obszarach starych zarośniętych jezior, wypełniających dawne bezodpływowe zagłębienia, a także w wielu dolinach drobnych cieków, spotykane są holocenijskie namuły piaszczysto-humusowe oraz namuły torfiaste. W środkowej części Nadleśnictwa występuje kilka wzgórz, z których najważniejsze to Barania Góra – 217m n.p.m. i Święta Góra Polanowska – 155 m n.p.m., W południowej części Nadleśnictwa (w okolicach Gołogór) znajduje się najwyższe wzniesienie – Góra Złocień - 231,5 m n.p.m. Teren Nadleśnictwa przecinany jest licznymi strumieniami i potokami o największym na Pomorzu spadku np. rzeka Grabowa od źródeł na wysokości 150 m n.p.m. koło Starego Żeliborza do miejscowości Krąg (35 m n.p.m.) ma spadek około 5m/1 km.

Przez środkową część Nadleśnictwa biegnie głęboka dolina systemu marginalnego tworząca tu polanowski odcinek Pradoliny pomorskiej z osadami wodnolodowcowymi. Wyróżniono na terenie Nadleśnictwa wyróżniono 11 typów i 34 podtypy gleb.

Typy gleb

- gleby słabo wykształcone (Arenosole),
- gleby brunatne,
- gleby rdzawe,
- gleby bielcowe (w tym glejo-bielcowe),
- czarne ziemie,
- gleby opadowoglejowe,
- gleby gruntowoglejowe,
- gleby torfowe,
- gleby murszowe,
- gleby murszowate,
- gleby mułowe.

Najczęściej występujący typ gleb na tym terenie to gleby rdzawe (około 67% powierzchni Nadleśnictwa). Są one związane głównie z borami mieszanymi świeżymi oraz z lasami mieszanymi świeżymi. Kolejny typ gleb, pod względem procentowego udziału, to gleby brunatne (24%). Występują głównie w siedliskach lasu mieszanego świeżego oraz lasu świeżego. Kolejną ważną grupą są gleby bielcowe (w tym glejo-bielcowe), które stanowią około 5,5% powierzchni. Około 2% wszystkich gleb Nadleśnictwa zajmują gleby

torfowe. Udziały każdej z pozostałych gleb są nieznaczne i nie przekraczają 1% powierzchni.

4.2. Klimat

Omawiany obszar, zgodnie z podziałem Polski na krainy klimatyczne dokonany przez E. Romera (1949), położony jest na terenie Krainy Pobrzeża Koszalińsko-Słupskiego i zalicza się do typu klimatów bałtyckich, zaś według klasyfikacji agroklimatycznej R. Gumińskiego (1948) teren ten zaliczony został do dzielnicy zachodniobałtyckiej. Klimat terenu Nadleśnictwa Polanów charakteryzuje się dużą zmiennością frontów atmosferycznych. Dzieje się tak na skutek naprzemiennego oddziaływania morskich i kontynentalnych mas powietrza. Na klimat wpływają głównie masy powietrza, które napływają znad Atlantyku. Ulegają one silnym modyfikacjom z uwagi na bliskie sąsiedztwo Bałtyku oraz deniwelacji terenu na granicy Pobrzeży i Pojezierza Pomorskiego.

Przeciętna temperatura roczna waha się w przedziałach 7,0 - 7,7°C. Przeciętna temperatura lipca (najcieplejszego miesiąca) oscyluje w granicach około 18°C. Suma opadów w ciągu całego roku mieści się w granicach 650-800 mm, natomiast przeciętna z wielu lat przekracza nieco 700 mm. W lutym i marcu notuje się najmniej opadów, z kolei najwięcej w lipcu. Na omawianym terenie dominują wiatry wiejące z kierunków południowo-zachodnich. W zimie wieją wiatry z zachodu i południowego-zachodu, które przynoszą odwilż oraz zmieniają pogodę. Wiosną wieją wiatry z północy i północno-wschodu, przynosząc suchą pogodę, latem z kolei przeważają chłodne wiatry zachodnie i północno-zachodnie, przynoszące wilgotne i deszczowe masy powietrza polarno-morskiego. Zima jest z reguły łagodna i krótka, przeciętna temperatura powietrza jest ujemna tylko w styczniu i lutym. Wiosna jest przeważnie długa i chłodna. Również lato jest chłodniejsze niż w Polsce centralnej, lecz różnice te są mniejsze aniżeli wiosną. Szczególnie charakterystyczna jest niewielka liczba dni gorących. Jesień jest długa i ciepła. Okres wegetacyjny trwa 200 do 208 dni.

4.3. Hydrologia

4.3.1. Wody płynące

Nadleśnictwo Polanów leży na obszarze zlewni rzek Przymorza w dorzeczach Wieprzy i Parsęty. Z dorzecza Wieprzy (rzeka I rzędu) najważniejszą rzeką tego obszaru

jest Grabowa (II rzędu), odprowadzająca wody z 90% powierzchni Nadleśnictwa, wypływająca z jeziora Łęczno (Zielone). Ma ona 71 km długości, 534 km² powierzchni zlewni. Rzeką tą wpada do Wieprzy, w odległości około 1 km od jej ujścia do Bałtyku. Od źródeł do miejscowości Krąg i Nowy Żytnik rzeka ma charakter leśnopodgórski. Główne dopływy Grabowej to: Zielenica, Wielinka i Pustynka, a na granicy z Nadleśnictwem Warcino – rzeki Jasinka i Podgórna, oraz na granicy z Nadleśnictwem Sławno rzeka Reknica.

Na Grabowej, w jej górnym biegu ustanowiono "Rezerwat na Rzece Grabowej". W dalszym biegu Grabowa przepływa przez Polanów, Krąg i Nowy Żytnik (gdzie kończy się charakter leśno-podgórskiego przepływu). Zarząd województwa zachodniopomorskiego ustanowił obręb ochronny, gdzie zabrania się połowu oraz czynności szkodliwych dla ryb, a w szczególności naruszania urządzeń tarliskowych, dna zbiorników i roślinności wodnej, uprawiania sportów motorowodnych i urządzania kąpielisk – w okresie od 20 marca do 31 maja każdego roku. Obręb obejmuje odcinek Grabowej na długości 3450 m od mostu drogowego w miejscowości Żukowo Morskie do ujścia do rzeki Wieprzy.

Na rzece jest uprawiane turystyczno-rekreacyjne wędkarstwo (przede wszystkim gatunki łososiowate).

Na rzece wytyczono siedmiokilometrowy szlak kajakowy na odcinku: most na szosie Polanów–Wielin–Buszyno. Przedsięwzięcie wykonano w ramach Leśnego Kompleksu Promocyjnego Nadleśnictwa Polanów. W Buszynie zlokalizowano stanicę wodną z utwardzonym, kamiennym brzegiem i wiatami z drewna. Czas spływu to około 4–6 godzin.

Drugą pod względem ważności rzeką na terenie Nadleśnictwa Polanów jest Radew, ze swym dopływem Drężnianką. Radew (w górnym biegu Debrzyca) wypływa ze źródeł na południe od wsi Drzewiany na Pojezierzu Bytowskim i przepływa przez Jezioro Kwiecko. Ma ona 83 km długości, 1091,5 km² powierzchni zlewni. Poniżej jeziora Kwiecko udostępniona jest do spływów kajakowych.

4.3.2. Wody stojące

W zasięgu Nadleśnictwa Polanów znajduje się ponad 30 jezior, głównie o genezie wytopiskowej. Występują tu jeziora: Bagienne, Biwakowe, Bobięcino Wielkie, Brzozowe, Bukowe, Bukowo, Czarne, Długie (Duże), Grabowiec, Hubertowskie, Iłowatka, Rączy Dół, Kamienne (Górne), Karasiowe, Karpiowe, Kwiecko (Dolne), Łęczno (Zielone), Małe

(Cetuńskie), Małe (Sarnie), Morskie Oko, Mydlowskie (Drzewiany), Mzdowo, Oczko, Okunino (Żeliborskie), Płociczno, Polanowski Staw, Trzcińskie (Wielin), Wielkie (Cetuń), Wiatrowo, Zamkowe, Zgniłe. Wśród nich do jezior lobeliowych zaliczane są jeziora: Iłowatka i Bobęcino Wielkie. W stan posiadania Nadleśnictwa wchodzi jeziora: Hubertowskie (oddz. 29c), Oczko (oddz. 175d), Bagienne (oddz. 569j), Karasiowe (oddz. 583f), Karpiove (oddz. 618d) oraz Brzozowe (oddz. 652a). Ponadto na terenie Nadleśnictwa występuje szereg mniejszych zbiorników wodnych (naturalnych i sztucznych) przy oddziałach: 188B (Wielin); 189 (Mzdowo); 319 (Rochowo); 261, 373 (Jacinki); 378 (Rosocha); 362 (Gilewo); 363 (Wietrzno-Kania); 522 (Stary Żelibórz); 573, 602, 604 (Żydowo); 597 (Gostkowo); 603 (Kierzkowo); 636, 637 (Głogowiec); 639 (Gołogóra); 644 (Drzewiany); 650 (Kopaniec); 654 (Gołogóra-Dalimierz). W obrębie Nadleśnictwa (Żydowo) zlokalizowana jest elektrownia szczytowo–pompowa, obejmująca jeziora Kwiecko i Kamienne.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów występują bardzo licznie obszary silnie uwilgotnione, zatorfione, położone zazwyczaj w dolinach rzecznych i rynnach polodowcowych.

Licznie występują źródła, zlokalizowane w oddziałach: 1g, 7m, 8x,ax, 9d, 10a,f, 13f, 14b,h, 16d,f,g,h,i,j,n, 19d, 20c,z, 22f,g,i,o, 24i,j,l, 27a, 30c,d,f,j, 31d, 46c,d, 48j, 51d, 57c,j,l, 58a,b, 60c,f, 63b, 64c,j, 80j, 82a,f, 91b, 92b, 105a, 106a, 107a, 108i,j, 110Ay, 161h, 162f,h,i, 163a, 165h,j, 176g, 181d, 182b, 184f, 185c, 198a, 203a, 216c, 223c,h, 233b, 234a, 227a, 239d, 267h, 268b, 285b,c,l, 341k, 343a, 356f, 395j,m, 398l, 399h, 402b, 403b,d,i, 405f, 409h, 410n,p, 417g, 420d,g,j, 421d,f,i,j, 422c, 423a, 424c,d, 434c, 451a, 461a,f, 462i, 463a,f,j, 480a, 481a, 501i, 503a,c, 539j, 540d,g,h,j,l, 542d, 544d, 557g, 558d,f, 608g, 609h,i, 613d,f,g, 616s, 620f, 622a,g, 623d,l, 624b,h,i, 625m,n,t,w,x, 626a,f,k, 643d, 644a,b,c,i,k,l,m,n.

4.3.3. Wody podziemne

Według regionalizacji hydrogeologicznej słodkich wód podziemnych (Paczyński 1976) obszar Nadleśnictwa Polanów należy do:

- prowincja: A północno – kenozoiczna
- makroregion: A₂ pomorsko – szczeciński
- region: V pomorski

- podregion: Vb centralny (wododziałowy)

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych jednostek JCWPd Nadleśnictwo Polanów należy do RZP regionu zachodniopomorskiego.

Na terenie regionu pomorskiego (Malinowski 1991) wody podziemne występują w piętrach wodonośnych: czwartorzędowym, neogeńskim, lokalnie paleogeńskim, kredowym i jurajskim. Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje powszechnie w całym regionie, w rejonie Koszalina ma kontakt hydrauliczny z wodami piętra neogeńskiego. Piętro to nie posiada ciągłych poziomów wodonośnych, lecz wydzielane osobno poziomy międzyglinowe. Utwory wodonośne występują na głębokości od 15 do 50 m, są budowane głównie przez piaski i żwiry dolin rzecznych, rynien polodowcowych, kemów, sandrów oraz pokryw wielopoziomowych. Współczynnik filtracji utworów wynosi od kilku do 132 m/dobę, przewodność od 0,1 do 12 m²/h, a wydajność studni wynosi do 30 m³/h. Dominuje przepływ z południowego wschodu na północny zachód, zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się na zasadzie infiltracji wód opadowych lub na drodze przesączania z poziomów wyższych. Na wschód od doliny Parsęty występują lokalnie paleogeńskie i neogeńskie piętra wodonośne zbudowane z piasków mioceńskich oraz piasków oligoceńskich. Kompleks wodonośny piętra neogeńskiego występuje na głębokości od kilku do 80 m.

Poziom wód gruntowych, tzw. wód zaskórnych, na terenie Nadleśnictwa Polanów zależny jest od ilości opadów atmosferycznych i temperatury powietrza. Wody gruntowe właściwe są mniej narażone na te czynniki, dzięki czemu ich poziom jest bardziej stabilny.

Na terenie Nadleśnictwa Polanów zlokalizowany jest fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Polanów” (GZWP nr 118), trzeciorzędowy zbiornik międzymorenowy o zasobach dyspozycyjnych wynoszących ok. 99 tys. m³/d.

Badania i ocena stanu chemicznego wód podziemnych wykonywane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania prowadzone są w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd), w tym w częściach uznanych za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego. Badania wykonywane są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych jest Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

Monitoring diagnostyczny prowadzony jest raz na trzy lata i dotyczy wszystkich jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wydzielonych na terenie kraju (161). Monitoring operacyjny prowadzony jest co roku, z wyłączeniem roku, w którym wykonywany jest monitoring diagnostyczny i obejmuje JCWPd o statusie wód zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego i/lub ilościowego wód podziemnych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów szczególnego narażenia.

Ostatnie badania wód podziemnych wykonane zostały przez PIG-PIB w ramach monitoringu diagnostycznego w 2012 roku, w 4 punktach pomiarowych w miejscowościach: Bobolice (punkt nr 191), Polanów (punkt nr 194), Świeszyno (punkt nr 382) oraz Mielno (punkt nr 2257). Przeprowadzone badania w 3 punktach: Bobolice (punkt nr 191), Polanów (punkt nr 194) oraz Świeszyno (punkt nr 382) pozwoliły stwierdzić występowanie wód II klasy (wody dobrej jakości) o dobrym stanie chemicznym.

Poziom wód gruntowych, w szczególności tzw. wód zaskórnych, jest dość zmienny i kształtuje się w zależności od ilości opadów atmosferycznych i temperatury powietrza. Wody gruntowe właściwie, z uwagi na to, że występują na głębszych warstwach nieprzepuszczalnych, są mniej narażone na tego typu czynniki, przez co ich poziom jest bardziej stabilny. Wody gruntowe są głównym źródłem stałego zasilania w wodę wszystkich rzek i strumieni.

4.4. Roślinność

4.4.1. Historia flory i gospodarki leśnej

Historia obecnej flory Nadleśnictwa z ekosystemami leśnymi jest stosunkowo młoda. Początków jej należy szukać przed około 12 000 lat, kiedy obszar ten został uwolniony od czasy lodowca i wróciła z południa na ten obszar tundra (Konieczny, 1986). Była to tundra o charakterze lasostępu, z licznymi gatunkami zimnego stepu ostnicowego, z dużą ilością wierzb, z małymi skupieniami brzoź i sosen (9000 – 7000 lat p.n.e.). W miarę stopniowego ocieplania się klimatu drobne skupienia brzoź i sosen zaczęły się zwierzać.

W okresie preborealnym (8000 – 7000 lat p.n.e.) dominującą rolę na tym terenie odgrywały lasy brzozowe, a później brzozowo-sosnowe. Licznie występowały również wierzby. Przy końcu tego okresu pojawiły się pierwsze drzewa ciepłolubne jak wiąz i olsza.

W początkowym okresie holocenu na obszarze tym szybko rozprzestrzeniła się sosna (*Pinus*) – stała się ona drzewem dominującym w miejscach suchych i na świeżo uformowanych wydmach. Lasy sosnowe były mało zwarte, z dużym udziałem wrzosowatych (*Ericaceae*) w runie. Znaczną domieszkę stanowił w nich dąb (*Quercus*) i brzoza (*Betula*). Siedliska wilgotniejsze zajęte były początkowo przez brzozę i leszczynę (*Corylus*), z niewielkim dodatkiem wiązu (*Ulmus*). W okresie preborealnym lasy odznaczały się niewielkim zwarcim, chociaż rozpoczęło się ich rozprzestrzenianie na większych obszarach.

W okresie borealnym (7000 – 4000 lat p.n.e.) klimat uległ dalszemu ociepleniu, a następnie zwilgotnieniu. Stopień lesistości wzrastał sukcesywnie. Na omawianym obszarze panowały początkowo nadal lasy sosnowo-brzozowe, a leszczyna rosła w znacznej ilości. Od połowy tego okresu sosna uzyskała znaczną przewagę nad brzozą. Pod koniec natomiast wzrósł udział olszy, wędrującej podmokłymi dolinami rzek oraz innych gatunków ciepłolubnych, głównie wiązu, lipy i dębu. W niewielkiej ilości pojawił się również jesion. Te gatunki liściaste zajęły odpowiadające im żyzniejsze siedliska i dały początek mieszanym lasom z udziałem dębów. Dominującą cechą okresu borealnego było głównie rozprzestrzenianie się wymienionych wyżej ciepłolubnych gatunków drzew.

W okresie atlantyckim (4000 – 3000 lat p.n.e.) zapanowały najkorzystniejsze w holocenie warunki termiczne i wilgotnościowe. To optimum klimatyczne wywołało dalsze zmiany w składzie i rozprzestrzenianiu się lasów oraz przesunięcie granic zasięgu niektórych gatunków, np. leszczyny daleko na północ w porównaniu z obecnym stanem. Na całym obszarze zaznaczyło się ustępowanie zbiorowisk brzozowo-sosnowych na korzyść mieszanych lasów dębowych i olsów. Jednak, na ubogich glebach piaszczystych i na torfowiskach, sosna utrzymała swą przewagę. Zasobniejsze tereny piaszczyste porastał las, w skład którego, obok sosny, wchodziły dąb, brzoza i lipa (*Tilia*). Na żyzniejszych siedliskach ustalił się mieszany las liściasty z wiązem, jesionem (*Fraxinus*), dębem i lipą. Wilgotne tereny wzdłuż rzek i jezior zajęte były przez fitocenozy łąkowe z jesionem, olszą i wiązem. W tym okresie pojawiły się rośliny synantropijne, jak np. babka, szczaw oraz użytkowe np. zboża i tatarka. Wskazuje to nie tylko na obecność plemion koczowniczych, ale również na obecność człowieka osiadłego zajmującego się rolnictwem. Pierwsze plemiona rolnicze przybyły do Polski już na początku neolitu (4000 lat p.n.e.) z południa. Od początku okresu atlantyckiego zaznaczył się wyraźny wpływ człowieka na lasy. Ówczesni mieszkańcy tego terenu zajmowali się myślistwem i

rybołówstwem, co nie wpływało jednak w sposób ujemny na ówczesny stan lasów. Na okres atlantycki, odznaczający się przede wszystkim panowaniem drzew ciepłolubnych, przypada najbujniejszy rozwój lasów, które pokrywały w tym czasie największą powierzchnię, także omawianego obiektu.

W okresie subborealnym (3000 – 1000 lat p.n.e.), mającym cechy okresu przejściowego, rozpoczęło się przypuszczalnie oziębienie klimatu oraz początkowo zmniejszenie, a następnie wzrost jego wilgotności. Po okresie optimum klimatycznego wraz ze zmianą klimatu nasilił się proces ługowania gleb. Ubożenie siedlisk spowodowało stopniową regresję lipy i jesionu w zbiorowiskach leśnych. Wyraźny spadek udziału wiązu w tych zbiorowiskach nastąpił już ok. 5000 lat p.n.e. Zmiany w składzie mieszanego lasu liściastego spowodowane były nie tylko ubożeniem warunków edaficznych. W dużej mierze przyczyniła się do tego także gospodarcza działalność człowieka, który w pierwszej kolejności niszczył lasy rosnące na lepszych glebach. Na siedliska opuszczone przez mieszany las liściasty wkroczyły nowe gatunki – głównie grab (*Carpinus*), buk (*Fagus*) i lokalnie świerk (*Picea*). Postępujące zakwaszenie gleb tworzyło dobre warunki dla występowania dębu, który razem z sosną, zajmował tereny piaszczyste tworząc zbiorowiska zbliżone do współczesnego acidofilnego *Quercus robur*-*Pinetum*.

Bogatsze gleby zajęte zostały zapewne przez zbiorowiska podobne do dzisiejszego *Stellario-Carpinetum*, w których pojedynczo mógł występować buk. Na brzegach jezior i w miejscach bardziej wilgotnych dominowały zbiorowiska z olszą. Porównując skład gatunkowy lasów liściastych na analizowanym obszarze z lasami na żyzniejszych terenach sąsiednich można zauważyć wyraźne różnice w występowaniu buka w owym czasie. Drzewo to pojawiło się nieco wcześniej i jego udział w budowie zbiorowisk leśnych był tam większy. Gatunek ten, podobnie jak sosna i dąb dobrze znosi zakwaszenie gleb i bywa dominującym na terenach o niskim wpływie działalności człowieka. Okres subborealny zaznaczył się na omawianym obszarze przede wszystkim spadkiem udziału, głównie wiązu i w mniejszym stopniu – częściowo lipy, jak również leszczyny i olszy oraz znacznym wzrostem ilości grabu. Mieszane dąbrowy przekształciły się w lasy dębowo-grabowe. Pod koniec tego okresu rozprzestrzenił się buk i dotarł do wschodniej granicy swego zasięgu.

Okres subatlantycki (1000 lat p.n.e. do czasów obecnych) odznacza się dalszym wzrostem wilgotności, zapoczątkowanym już przy końcu okresu subborealnego oraz stopniowym oziębieniem się klimatu. Przemiany klimatu zahamowały dalsze

rozprzestrzenianie się niektórych gatunków drzew, a nawet spowodowały w końcowej fazie zmniejszenie się ich zasięgu, jak to miało miejsce np. w przypadku cisa. Buk uformował wówczas czyste lasy bukowe lub wchodził jako domieszka do grądów, w których wzrastał nadal udział grabu. Bory sosnowe i mieszane utrzymały swój stan posiadania. Większy udział buka na Pojezierzu Kaszubskim niż na Mazurskim wskazuje na wędrówkę tego gatunku z zachodu na wschód, natomiast mniejszy udział świerka na Pojezierzu Kaszubskim niż na Mazurskim na jego wędrówkę ze wschodu na zachód. Następował stopniowy zanik występowania olszy i leszczyny. Było to z pewnością spowodowane spadkiem wilgotności klimatu i związanym z tym obniżeniem poziomu wód w jeziorach. Przemiany jakie nastąpiły w ostatnich 1500 latach, a szczególnie w ostatnich stuleciach spowodowane zostały wpływami działalności człowieka. Przemiany te ogólnie charakteryzuje zasadniczo szybkie zmniejszenie się udziału drzew liściastych, głównie na korzyść sosny. Coraz intensywniej rozwijające się osadnictwo przyczyniło się do całkowitego zaniku naturalnych zbiorowisk leśnych. W opisywanym obszarze bezwzględnie dominującym gatunkiem lasotwórczym została sosna, która jako gatunek pionierski, bardzo łatwo osiedlający się na pogorzeliskach, zajmowała siedliska zajęte uprzednio przez grądy i dąbrowy. O obecnym wyglądzie lasów zadecydowało prowadzone od końca XVIII wieku zalesianie i odnawianie monokulturami sosnowymi i świerkowymi.

Na sąsiadujących z kompleksami leśnymi terenach o lepszych warunkach glebowych, zbiorowiska leśne nie uległy odtworzeniu, ponieważ na miejscach wykarczowanych lasów powstawały łąki i pola uprawne. Odrębność florystyczna danego obszaru, gdzie w czasie całego holocenu dominowała w zbiorowiskach leśnych sosna, była uwarunkowana przede wszystkim uboższą niż na terenach sąsiednich pokrywą glebową, wykształconą na rozległym polu sandrowym Gwdy i specyficznymi warunkami hydrograficznymi. Miało to także wpływ na inny rozwój działalności gospodarczej człowieka. Wyniki analizy pyłkowej, jak również badania archeologiczne wskazują, że wpływ człowieka na środowisko naturalne w omawianym terenie do epoki brązu był nieznany. Działalność człowieka musiała zatem polegać głównie na myślistwie, zbieractwie i rybołówstwie. Dowodzi to tak zwanego „długiego trwania” kultur mezolitycznych. Do kolonizacji neolitycznej tego terenu doszło bardzo późno i tylko na niewielkim obszarze wysoczyzn morenowych. Podstawą gospodarki była hodowla. Uprawa roli nabrała większego znaczenia na początku epoki żelaza, a jej znaczny rozwój nastąpił dopiero w okresie rzymskim.

Na krajobrazie wczesnofeudalnym wywarła już swe piętno działalność człowieka gospodarującego od kilku tysięcy lat. W szczególności rozwój uprawy roli spowodował poważne zmiany w pierwotnej szacie leśnej, skutkiem tego na geograficzne oblicze tych ziem we wczesnym średniowieczu składało się kilka podstawowych formacji krajobrazowych, nie odgraniczonych od siebie, ale przechodzących niejednokrotnie jedna w drugą. Oprócz wspomnianych, nielicznych terenów pozbawionych szaty leśnej z przyczyn naturalnych, można było wyróżnić dwa podstawowe krajobrazy: leśno-polny i puszczański. Częste były krajobrazy formacji leśno-polnej, gdzie osiedla rolnicze występowały jako wyspy różnej wielkości wśród otaczających lasów. Znacznie większe były w tym regionie obszary pokryte zwartym lasem, pozbawione stałego osadnictwa rolniczego. Obejmowały one grzbieć moreny czołowej i przyległe do niej powierzchnie sandrów, aż po silnie zabagnione doliny Warty i Noteci. Charakter lasów okresu wczesnofeudalnego bardzo się różnił od obecnego i wykazywał znacznie większą różnorodność. Ważny element krajobrazu stanowiły wody. W dobie średniowiecza tereny te były bardziej wilgotne niż w czasach obecnych. Przez puszcze przedzierały się krętymi korytami nieuregulowane rzeki. Obszary leśne obfitowały w jeziora, jeziorzyska i stawy, których znaczna część miała później zniknąć czy wyschnąć pod wpływem procesów zamulania i obniżania się poziomu wód gruntowych. Znacznie większe obszary zajmowały mokradła i torfowiska.

Rozgałęziona sieć wodna zespolona była ściśle z otaczającymi ją przestrzeniami leśnymi. Brzegi strumieni i nadrzeczne piaski porastała wiklina, łoża i rokitnica. Znaczną część torfowisk pokrywały również drzewostany mieszane, najczęściej sosnowo-osikowe. Często ściany lasu dzieliły od brzegu niskopienne zarośla lub pasmo łąki, wypasanej przez zwierzyńnię. Również granica między lasem a mokradłami miała charakter płynny, gdyż większość bagien zarastały olszyny, karłowate sośniny i inne drzewostany. W krajobrazie puszczańskim łąki i pastwiska odgrywały stosunkowo nieznaczną rolę. Wolne od szaty leśnej pozostawały tylko polany, wrzosowiska i łączki nad wodami, służące za miejsce wypasu dla zwierzyńny. Większe obszary łąk istniały tam, gdzie działalność ludzka (przez koszenie traw i wypas zwierząt) hamowała rozwój lasu (POP, 2006).

Przedstawiony w tym opisie naturalny skład drzewostanów doznał już w ciągu następnych stuleci pewnych zmian. W drugim tysiącleciu naszej ery klimat ulegał stopniowo niewielkiemu ochłodzeniu, co wyraziło się w obniżeniu średnich temperatur miesięcy wiosennych i letnich. Zmiany te wpływały na pogorszenie warunków naturalnych

dla niektórych gatunków. Już począwszy od neolitu zaznacza się stały spadek udziału lipy w składzie drzewostanów, podobnie w drugim tysiącleciu n. e. zmniejszał się stopniowo udział grabu. Postępujące zamulenie wód otwartych i narastanie torfowisk musiało również doprowadzić do zmian w składzie roślinności nadbrzeżnej i bagiennej. O wiele większe przekształcenia w składzie drzewostanów tego terenu spowodowała w średniowieczu działalność człowieka. Rozwój osadnictwa rolniczego dotknął w szczególnym stopniu niektóre zespoły leśne występujące na najżyźniejszych glebach, jak lasy dębowo-grabowe.

Z drugiej strony przerzedzenie lasów ułatwiło ekspansję gatunków światłożądnych jak brzoza i leszczyna. Zapotrzebowanie na drewno dębowe jako budulec, jaworowe i lipowe do sprzętów kołodziejskich, narażało te gatunki na wzmożony wyrąb. Rozwijająca się w późniejszym średniowieczu hodowla owiec i bydła powodowała szczególnie zagrożenie gatunków liściastych, gdyż stada pasące się w lesie zgryzały ich młode pędy, pozostawiając nietknięte drzewka iglaste. Przenikanie osadnictwa w głąb puszczy powodowało coraz częstsze pożary lasów. Doprowadziły one do poważnych zmian w składzie drzewostanów, gdyż na pogorzeliskach szerzyły się przede wszystkim gatunki drzew o szybkim przyroście i dalekim zasięgu wysiewu jak brzoza, osika i sosna. Równolegle z poszerzaniem istniejących osad kosztem lasów, rozwijała się na szeroką skalę akcja zakładania nowych wsi na karczunkach.

Pomorze Środkowe, w tym obszar objęty opracowaniem, zasiedlane było od dawna. W gminie Polanów do najstarszych miejscowości należą: Warblewo (1288), Polanów (1307), Cetuń (1346) oraz Karsina (1383). Lokacja miasta Polanów na prawie niemieckim datowana jest na 1319 rok. W XIV wieku wykarczowano większość puszczy i lokowano tam wsie na prawie niemieckim. Miały one charakterystyczny niwowy układ użytków rolnych. Region został zasiedlony przez ludność słowiańską oraz niemiecką i zagospodarowany rolniczo (głównie na pola uprawne oraz pastwiska dla owiec, koni i bydła). Pozostawiono tylko te kompleksy leśne, w których wypasano zwierzęta hodowlane i pozyskiwano karmę na zimę (wycinając odnowienia i młode drzewa liściaste) oraz niewielkie enklawy służące jako rezerwuar drewna opałowego i budowlanego.

Opracowanie J. Plit (2010) wykazuje, na podstawie analizy mapy Lubinusa z 1618 roku, że teren dzisiejszej gminy Polanów był w ogromnej części odlesiony. Niemal cały obszar gminy był wykorzystywany gospodarczo jako pola i pastwiska. Jedyne większe, zwarty kompleks leśny, znajdował się na południowy wschód od Polanowa, na

wysoczyźnie morenowej Pojezierza Bytowskiego (dzisiejsze okolice Żydowa). Autor mapy zaznacza, że były to lasy liściaste. Zgodnie z potencjałem siedliska można odtworzyć, że rosły tam żyzne buczyny i kwaśne buczyny, natomiast w wilgotnych obniżeniach i wokół jezior były torfowiska, olsy i bory bagienne.

Wojna trzydziestoletnia, która objęła region w 1623 roku i trwała z przerwami aż do roku 1648, spowodowała w Księstwie Pomorskim ogromne zniszczenia. Działania zbrojne, kwaterowanie i przemarsze wielkich armii, głód, epidemie, zdziesiątkowały ludność, niszczyły gospodarkę. Mapa Gilly'ego z 1789 roku przedstawia obszar gminy Polanów znacznie słabiej zagospodarowany. Nieużytkowane grunty zarosły lasem lub krzakami. Powierzchnia lasów wyraźnie uległa powiększeniu (dwukrotnie większa niż na mapie Lubinusa). W 1789 roku lasy rosły przede wszystkim na siedliskach uboższych: borów, borów mieszanych, a także lasów dębowo-bukowych i kwaśnych buczyn. Siedliska żyznych buczyn przeznaczano głównie na pola uprawne. Na północ od Polanowa w wyniku naturalnej sukcesji pojawił się duży, o powierzchni powyżej 25 km², kompleks leśny. Jest bardzo prawdopodobne, że lasy odrodziły się drogą naturalnej sukcesji i były zgodne z potencjałem siedliska. Natomiast kondycja drzewostanu niemal na pewno nie była dobra – dorodne drzewa były wycinane przez okupantów, niszczone w czasie działań wojennych, na masową skalę służyły ludności miejscowej do odbudowywania domów i na opał. Musiały dominować rzadkie młode drzewostany, w których udział drzew pionierskich (brzozy, topoli i wierzby) był duży.

W drugiej połowie XIX wieku nastąpiła intensyfikacja gospodarowania na całym Pomorzu. Wycinano lasy na żyznych siedliskach, zamieniając je na pola. Jednocześnie z sukcesem prowadzono akcję zalesiania na gruntach mało urodzajnych oraz na obszarach, gdzie uprawa jest utrudniona z powodu dużych spadków terenu. Sadzono szybko rosnące, iglaste gatunki drzew, głównie sosnę, a na siedliskach wilgotniejszych i nieco bogatszych świerka i modrzewia.

Urządzanie lasów na terenie gminy Polanów napotykało na duże trudności. Lasy rosnące na obszarach płaskich lub falistych zostały urządzone i pocięte szachownicą duktów (stanowiły one jednak mniej niż połowę areału). Były to lasy produkcyjne, głównie sosnowe, lub mieszane sosnowo-bukowo-dębowe. Prowadzono w nich wiekową i gatunkową przebudowę drzewostanów. Lasy na stromych zboczach i pagórkach morenowych oraz lasy siedlisk wilgotnych, a także bardzo małe kompleksy pozostawiono spontanicznej sukcesji, na pozostałych prowadzono gospodarkę wycinając w nich

gniazdowo dorodne drzewa, a dosadzano sosny, modrzewie i świerki. W 1900 roku lasy iglaste sosnowe i świerkowe stanowiły już 90% drzewostanów (Salmonowicz 2000). Gospodarka leśna doprowadziła do zwiększenia efektywności (szybciej pozyskiwano drewno pożądanych gatunków drzew), ale jednocześnie degradowano siedliska, zmniejszano odporność ekosystemów na pożary i gradacje szkodników, zmniejszano różnorodność biologiczną przyrody. Wycinanie bukowych i dębowych drzewostanów nasiennych w lasach oraz sadzenie młodników sosnowych i świerkowych ograniczało możliwości wypasu świń w lasach. W XX wieku, gdy w produkcji rolniczej pojawiły się nadwyżki ziemniaków, rozpoczęto dokarmianie zwierząt hodowlanych i wypas w lasach uległ zmniejszeniu.

Czterdziestolecie 1893–1936 cechuje się brakiem większych zmian zasięgu lasów. Obserwuje się jedynie kosmetyczne wyrównywanie przebiegu granic kompleksów. Nie oznacza to jednak braku gospodarowania w lasach. Leśnicy wycinali drzewostan w wieku rębny, a poręby zalesiali, sadząc gatunki szybko rosnące. Prowadzona była akcja urządzania lasów i przebudowy drzewostanów (upraszczanie struktury wiekowej i gatunkowej). Tereny te stopniowo wskutek procesów osadniczych i gospodarczych nabierały niemieckich cech kulturalnych i etnicznych, podobnie jak całe Pomorze Środkowe.

4.4.2. Potencjalna roślinność naturalna na terenie Nadleśnictwa Polanów

Potencjalna roślinność naturalna to hipotetyczny stan roślinności opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać zróżnicowane siedliska. Zakłada się przy tym, że stan ten rozpoznaje się dla aktualnego zróżnicowania siedlisk, uwzględniając zmiany w siedliskach, jakie spowodowała dotychczasowa działalność człowieka (Matuszkiewicz 2008).

W ramach opracowania fitosocjologicznego zbiorowisk roślinnych dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie” (2014r.), dla każdego płatu roślinności określano roślinność rzeczywistą i potencjalną. Jako roślinność naturalną uznano płaty znajdujące się w stanie zachowania N, Z1 i Z2. Pozostałe kwalifikowano jako zbiorowiska zastępcze w stanie D2. Została również opracowana mapa oraz zestawienie powierzchniowe potencjalnej roślinności naturalnej na gruntach Nadleśnictwa Polanów.

Poniżej, w tabeli, znajduje się zestawienie powierzchniowe zinwentaryzowanych potencjalnych zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Polanów.

Tabela nr 35. Syntetyczne zestawienie roślinności potencjalnej na terenie Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Zespół (nazwa łacińska)	Zespół (nazwa polska)	Leśne Zbiorowiska Zastępcze (L.Z.Z.)	Roślinność naturalna	Roślinność potencjalna	% powierzchni
			[ha]*	[ha]*	[ha]*	[%]
1	<i>Leucobryo-Pinetum</i>	Subatlantycki bór sosnowy świeży	4,89	187,46	192,35	1,21
2	<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>	Brzezina bagienna	3,64	134,52	138,16	0,87
3	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	Bór sosnowy bagienny	-	23,92	23,92	0,15
4	<i>Fago-Quercetum</i>	Pomorski (acidofilny) las bukowo-dębowy	2339,36	304,94	2644,3	16,59
5	<i>Stellario holosteae-Carpinetum betuli</i>	Grąd subatlantycki	3537,39	907,42	4444,81	27,89
6	<i>Galio odorati-Fagetum</i>	Żyzna buczyna niżowa	1201,63	1033,14	2234,77	14,02
7	<i>Cephalanthero-Fagenion</i>	Buczyna storczykowa	-	4,61	4,61	0,03
8	<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	Kwaśna buczyna niżowa	3762,73	2153,22	5915,95	37,13
9	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Łęg jesionowo-olszowy	1,53	287,96	289,49	1,82
10	<i>Cardamino amarae-Alnetum glutinosae</i>	Ols źródłiskowy	-	18,56	18,56	0,12
11	<i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>	Ols torfowcowy	-	8,85	8,85	0,06
12	<i>Ribeso nigri-Alnetum</i>	Ols porzeczkowy	-	19,16	19,16	0,12
Razem			10851,17	5083,76	15934,93	100,00

[ha]* - powierzchnia rzeczywista, geometryczna, określona na podstawie warstw numerycznych w trakcie przygotowania opracowania fitosocjologicznego dla LKP „Łasy Warcińsko-Polanowskie” KRAMKO 2014r.

Na podstawie powyższej Tabeli można stwierdzić, że spośród 12 wyróżnionych potencjalnych zespołów roślinnych w Nadleśnictwie Polanów, 4 mają zasadnicze znaczenie – kwaśna buczyna niżowa (*Luzulo pilosae-Fagetum*) – 37,13% udziału

powierzchniowego, grąd (*Stellario holosteeae-Carpinetum betuli*) – 27,89%, kwaśne dąbrowy typu pomorskiego (*Fago-Quercetum petraeae*) – 16,59% oraz żyzne buczyny (*Galio odorati-Fagetum*) – 14,02% udziału powierzchniowego. Pozostałe zespoły mają znikome znaczenie gospodarcze.

4.5. Typy siedliskowe lasu

Siedlisko jest kompleksem czynników abiotycznych wpływających na środowisko leśne. Ukształtowane zostaje pod wpływem położenia (wysokość n.p.m., wystawa, nachylenie terenu), warunków klimatycznych i gleby. Czynniki te należy zawsze rozpatrywać jako powiązany zespół wpływów. Istniejąca klasyfikacja typologiczna lasu oparta jest na 2 kryteriach. Kryterium żyzności dzieli siedliska na 4 podstawowe grupy: siedliska borowe, borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. Kryterium wilgotności wyróżnia siedliska: suche, świeże, wilgotne i bagienne. Podstawową jednostką typologiczną jest typ siedliskowy lasu (TSL), grupujący siedliska o zbliżonej potencjalnej produktywności. Gospodarka leśna, oparta na podstawach ekologicznych, wymaga dokładnego poznania przyrodniczych warunków produkcji, a następnie ich sklasyfikowania i przedstawienia w formie kartograficznej i opisowej w operacie siedliskowym. Przetawione w tym opracowaniu typy siedliskowe lasu stanowią podstawę do dalszych prac urzędniowych, m.in. tworzenia wyłączeń i sporządzania opisów taksacyjnych. W tabeli 36 przedstawiono udziały poszczególnych typów siedliskowych lasu zestawione na podstawie opisów taksacyjnych wg tworzonego na lata 2017-2026 PUL (grunty leśne zalesione i niezalesione).

Tabela nr 36. Typy siedliskowe lasu na terenie Nadleśnictwa Polanów

Lp.	Typ Siedliskowy Lasu	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona (ha)	Udział w powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej (%)
1	Bśw	649,10	4,10
2	Bb	21,36	0,13
3	BMśw	5990,49	37,84
4	BMw	35,39	0,22
5	BMb	216,25	1,37
6	LMśw	5897,57	37,26
7	LMw	82,10	0,52
8	LMb	26,26	0,17

Lp.	Typ Siedliskowy Lasu	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona (ha)	Udział w powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej (%)
9	Lśw	2640,53	16,68
10	Lw	40,65	0,26
11	OI	208,00	1,31
12	OIJ	21,67	0,14
Razem:		15829,37	100,00

4.6. Siedliska przyrodnicze Natura 2000

Siedlisko przyrodnicze jest pojęciem wprowadzonym przez prawo Unii Europejskiej w ramach wyznaczania obszarów sieci Natura 2000. Oznacza ono obszar lądowy lub morski o określonych cechach przyrodniczych, na którym występują cenne dla wspólnoty gatunki zwierząt i roślin. Należy mieć na uwadze, że siedlisko przyrodnicze w ujęciu obszarów sieci Natura 2000 nie jest tożsame z definicją biologiczną, ekologiczną lub leśną siedliska. Aktem prawnym, obowiązującym obecnie na terenie Unii Europejskiej, a który wprowadził w UE to pojęcie jest Dyrektywa Rady EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny 92/62/EWG, uchwalona 21 maja 1992 i zmieniona Dyrektywą 97/62/EWG. W skrócie jest ona nazywana Dyrektywą Siedliskową (Habitatową). Polskie prawo w oparciu o tą dyrektywę definiuje siedlisko przyrodnicze, jako „obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne”. Najważniejszym celem wynikającym z treści Dyrektywy jest ochrona siedlisk przyrodniczych zagrożonych lub reprezentatywnych dla poszczególnych regionów biogeograficznych Unii Europejskiej.

W związku z wejściem Polski w struktury Unii Europejskiej i przystąpieniem do programu Natura 2000 została wykonana w Lasach Państwowych w latach 2006-2007 powszechna inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000. Celem tej inwentaryzacji było uzyskanie możliwie wiarygodnych danych o występowaniu na całym terenie Lasów Państwowych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej i oszacowanie ich stanu. Były to pierwsze tego typu badania, które stały się podstawą dalszych badań i rozwoju wiedzy o siedliskach przyrodniczych i gatunkach chronionych w ramach programu Natura 2000.

W latach 2011-2014 firma KRAMKO prowadziła na terenie Nadleśnictwa Polanów prace fitosocjologiczne. W ramach przeprowadzonych prac wyróżniono i scharakteryzowano leśne i nieleśne siedliska przyrodnicze Natura 2000. Prace

wykonywano w taki sposób, że granice zasięgu występowania siedlisk przyrodniczych Natura 2000 wyznaczano w oparciu o rzeczywiste granice, niezależnie od granic drzewostanów. Brano pod uwagę tylko najlepiej zachowane płaty zespołów leśnych (zbiorowiska w stanie zachowania N i Z1) i tylko je klasyfikowano jako siedliska Natura 2000. W przypadku łągów wyróżniano całe ciągi siedlisk przyrodniczych niezależnie od ich aktualnego stanu tworzące naturalne korytarze wzdłuż cieków wodnych. Zwrócono szczególną uwagę na identyfikację terenową siedlisk należących do wyjątkowo rzadkich na obszarze całego Pomorza.

W wyniku prowadzonych prac sklasyfikowano 23 siedliska przyrodnicze Natura 2000 (12 leśnych oraz 11 nieleśnych) na łącznej powierzchni 4752,16 ha. Najliczniej występującymi siedliskami przyrodniczymi na obszarze Nadleśnictwa Polanów są kwaśne buczyny (kod 9110) i żyzne buczyny (9130) oraz grąd subatlantycki (9160). Kwaśne buczyny stanowią ponad 42% siedlisk przyrodniczych tego Nadleśnictwa. Z nieleśnych siedlisk przyrodniczych największą powierzchnie zajmują niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510), łąki rajgrasowe (6510-1), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140-1) oraz torfowiska wysokie (7110-1). Nieleśne siedliska na obszarze Nadleśnictwa należą do siedlisk półnaturalnych i naturalnych. Półnaturalne to świeże łąki łąkowe (6510) łąki sitowo-trzęślicowe (6410-2), priorytetowe murawy bliźniczkowe (6230-4), wrzosowiska (4030-2). Siedliskami naturalnymi są: większość płatów torfowisk przejściowych (7140), torfowiska wysokie (7110-1) a także naturalne zbiorniki eutroficzne (3150-2) i dystroficzne (3160) oraz jeziora lobeliowe (3110).

Poniżej przedstawiono zestawienie siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Polanów, wraz z ich powierzchnią wg opracowania fitytosocjologicznego dla LKP „Łasy Warcińsko-Polanowskie” wykonanego przez firmę „KRAMKO” (stan na rok 2014).

Tabela nr 37. Wykaz powierzchniowy leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych

Lp.	Kod N2000	Nazwa siedliska N2000	Powierzchnia (ha)**
Siedliska leśne			
1	9110	Kwaśna buczyna niżowa	2023,37
2	9130-1	Żyzna buczyna niżowa	999,30
3	9130-2	Wilgotna buczyna ze szczyrem trwałym	4,14
4	9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	4,61
5	9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	806,78

Lp.	Kod N2000	Nazwa siedliska N2000	Powierzchnia (ha)**
Siedliska leśne			
6	9190	Kwaśne dąbrowy	271,68
7	91D0*	Bory i lasy bagienne	8,85
8	91D0-1	Brzezina bagienna	133,29
9	91D0-2	Sosnowy bór bagienny	23,92
10	91EO*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe	0,18
11	91E0-3*	Łęg jesionowo-olszowy	279,26
12	91E0-4*	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	18,56
Suma:			4573,94
Siedliska nieleśne			
13	3110	Jeziora lobeliowe	2,53
14	3150-2	Starorzecza i drobne zbiorniki wodne	11,77
15	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	12,15
16	4030-2	Wrzosowiska knotnikowe (<i>Pohlio-Callunetum</i>)	0,28
17	6230-4*	Niżowe murawy bliźniczkowe	0,22
18	6410-2	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6,93
19	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	23,80
20	6510-1	Łąka rajgrasowa (owsicowa) (<i>Arrhenatheretum elatioris</i>)	60,32
21	7110-1*	Niżowe torfowiska wysokie	17,97
22	7140-1	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu	40,84
23	7230-3	Torfowiska źródłiskowe i przepływowe Polski północnej	1,41
Suma:			178,22
Razem siedliska przyrodnicze:			4752,16

* - siedliska o znaczeniu priorytetowym

Powierzchnia (ha)** - powierzchnia geometryczna, rzeczywista, określona na podstawie danych wektorowych, nie jest tożsama z powierzchnią ewidencyjną.

Wyniki prac określających występowanie siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Polanów zostały zweryfikowane o najnowsze dane i uwzględnione w opracowanym Planie Urzędnictwa Lasu na lata 2016-2027. Zasięgi występowania poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych zostały możliwie w pełni wykorzystane podczas tworzenia nowego podziału powierzchniowego. Jednak w wielu wypadkach występowały ograniczenia związane z podziałem ewidencyjnym, ze zróżnicowaniem rodzajów użytków czy też dużym zróżnicowaniem siedlisk przyrodniczych na stosunkowo niewielkiej powierzchni (np. przenikanie się siedlisk bagiennych i torfowiskowych). W takich przypadkach o

przypisaniu do danego wydzielenia urządzeniowego określonego typu siedliska przyrodniczego decydował większościowy udział powierzchniowy.

Poniżej, w formie tabelarycznej przedstawiono sumaryczne zestawienie zweryfikowanych siedlisk przyrodniczych wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026.

Tabela nr 38. Wykaz powierzchniowy leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych przyjętych do PUL

Siedlisko przyrodnicze, wg nazewnictwa przyjętego w programie Taksator	Kod siedliska, wg symboliki przyjętej w programie Taksator	Powierzchnia [ha]	Liczba wyzdieleń
1	2	3	4
Siedliska nieleśne			
Jeziora lobeliowe	3110	5,23	2
Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	3150	13,73	12
Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	3160	9,19	5
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	6410	6,32	2
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	16,69	26
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110*	24,09	24
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	77,38	52
Razem		152,63	123
Siedliska leśne			
Kwaśne buczyny	9110	2322,96	509
Żyzne buczyny	9130	1038,27	255
Grąd subatlantycki	9160	424,67	189
Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy	9190	349,44	103
Bory i lasy bagienne	91D0*	183,17	88
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	206,11	126
Razem		4524,62	1270
Łącznie siedliska przyrodnicze		4677,25	1393

* - siedliska o znaczeniu priorytetowym

Szczegółowy wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000 wraz z przypisanym adresem leśnym wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026 został zamieszczony w załącznikach.

4.6.1. Charakterystyka siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Nadleśnictwie Polanów

a) Leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 Kwaśna buczyna niżowa (9110)

Siedliska acydofilnych buczyn (9110) obejmują grupę ubogich florystycznie i siedliskowo lasów bukowych. Centrum ich rozmieszczenia przypada na obszary znajdujące się pod wpływem wilgotnego klimatu subatlantyckiego w Europie Środkowej.

Ze względu na skład florystyczny i położenie geograficzne Nadleśnictwa Polanów, to siedlisko przyrodnicze będzie reprezentował podtyp odpowiadający zbiorowisku roślinnemu kwaśnej buczyny niżowej - *Luzulo pilosae-Fagetum* (9110-1), której głównym ośrodkiem występowania są zachodnie i środkowe rejony Pojezierzy Pomorskich (Herbich 2004b).

Kwaśna buczyna zajmuje przeważnie mezotroficzne siedliska terenów pagórkowatych, zwykle na ciągach moren czołowych. Wykształca się głównie na glebach rdzawych brunatnych (RDbr) i brunatnych kwaśnych (BRk). Choć spotykane bywa również na glebach: brunatnych bielcowych, rdzawych właściwych i rdzawych bielcowych.

Siedliska kwaśnych buczyn w omawianym Nadleśnictwie obejmują zwykle zwarte lasy z panującym bukiem i niewielkim udziałem innych gatunków. Warstwa krzewów jest słabo wykształcona. Runo jest niskie i na ogół o niewielkim stopniu pokrycia lub prawie go brak.

Naturalne lub bliskie naturalnym płaty buczyn wykształcają się jako lasy z drzewostanem zdominowanym przez buka, który również w niższych warstwach osiąga znaczną przewagę ilościową nad innymi gatunkami drzew. Domieszkę mogą stanowić: sosna zwyczajna, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata i świerk pospolity, choć ich rola w strukturze drzewostanu jest nieznaczna. Zwarcie drzewostanu głównego ogranicza rozwój dolnych warstw zbiorowiska. Runo jest przeważnie trawiasto – mszyste i cechuje się stałym udziałem chociaż z niewielkim pokryciem takich gatunków jak: kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, turzycyca pigułkowata *Carex pilulifera*, buk zwyczajny *Fagus sylvatica*, śmiełek pogięty *Deschampsia flexuosa*, rokieta cyprysowata *Hypnum cupressiforme* i złotowłos strojny *Polytrichastrum formosum*. Najczęstszą postacią kwaśnych buczyn na opracowywanym terenie są mniej-więcej jednowiekowe drzewostany gospodarcze, powstałe w wyniku odnawiania lasu rębnią częściową. Płaty takie wykazują cechy ekologiczne siedliska kwaśnej buczyny, choć są w pewnym stopniu zubożone i

uproszczone pod względem gatunkowym i zróżnicowania strukturalnego. Najbardziej naturalne płaty obejmują drzewostany dojrzałe. Ponieważ wiek rębności buka na badanym terenie wynosi 120 lat, bardzo stare drzewostany są rzadkie. Takie płaty charakteryzują się największą różnorodnością biologiczną i stanowią dogodny biotop dla najcenniejszych gatunków występujących w kwaśnych buczynach, tworzą także pełnię zróżnicowania siedliskowego (Herbich 2004b).

Żyzne buczyny (9130)

Siedlisko to obejmuje bukowe lasy rosnące na żyznym podłożu i z dominacją gatunków typowych dla lasów liściastych w runie. Zasięg zespołu pokrywa się z zasięgiem buka, choć często bywa porozrywany. Żyzne buczyny pod względem fitosocjologicznym zróżnicowane są na dwa podzespoły. Na obszarze Nadleśnictwa Polanów wyróżniono dwa podtypy: żyzną buczynę niżową *Galio odorati-Fagetum* 9130-1 oraz wilgotną buczynę niżową ze szczyrem trwałym *Fagus sylvatica-Mercurialis perennis* 9130-2.

Żyzne buczyny niżowe reprezentują najuboższą formę eutroficznych lasów bukowych znanych z Europy Zachodniej, które w Polsce osiągają swą północno-wschodnią granicę. Związane są z wilgotnym i łagodnym klimatem atlantyckim oraz młodoglacjalnym, pagórkowatym krajobrazem obejmującym pomorskie stadium zlodowacenia bałtyckiego na Pobreżach oraz Pojezierzu Wschodnio- i Zachodniopomorskim. Preferują stanowiska na wzniesieniach form morenowych, głównie w środkowych partiach stoków. Unikają eksponowanych grzbietów, den dolin, płaskich równin, które zajmowane są przez zbiorowiska grądów subatlantyckich.

O trwałości ekologicznej siedliska żyznych buczyn decyduje wiek drzewostanów, udział starodrzewu warunkującego wysoką różnorodność biologiczną oraz procesy wymiany pokoleń w populacjach. Drzewostan jest zazwyczaj zdominowany przez buka, niekiedy pojawia się nieliczna domieszka dębu szypułkowego, sosny zwyczajnej, świerka pospolitego oraz brzozy brodawkowatej. Nielicznie w warstwie podszytu spotykany jest grab, klon jawor, leszczyna oraz bez czarny. Różnorodności biologicznej sprzyja obecność starodrzewiu oraz zróżnicowany wiek drzewostanu. W warunkach Nadleśnictwa Polanów udział wszystkich faz rozwojowych jest wyrównany, a drzewostany bukowe są gospodarowane rębiami częściowymi, które prawidłowo wykonane z pozostawianiem kęp starodrzewu pozwalają uniknąć nadmiernej juvenilizacji i uproszczenia struktury zbiorowisk.

W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się silną ekspansję buka na Pomorzu Zachodnim. Można też zaobserwować przechodzenie grądów w żyzne buczyny oraz zatarcie różnic pomiędzy tymi zbiorowiskami.

Wilgotna buczyna niżowa ze szczyrem trwałym *Fagus sylvatica-Mercurialis perennis* to rzadkie i unikatowe zbiorowisko lasów bukowych występujące w specyficznych warunkach siedliskowych, głównie w źródłiskowych partiach wąwozów i jarów, na glebach zasobnych w węglan wapnia. Takimi warunkami siedliskowymi charakteryzuje się obszar nad rzeką Radwią, na którym wyznaczono żyzną buczynę ze szczyrem. Zbiorowisko to nie jest zagrożone ze względu na ograniczenie ingerencji człowieka oraz planowany w tym miejscu rezerwat leśny „Wapienny Las”. Drzewostan składa się głównie z buka z wyraźną domieszką olszy czarnej oraz podszytem leszczynowym. Tworzy pewnego rodzaju strefę ekotonową pomiędzy żyzną buczyną oraz buczyną storczykową a lasami źródłiskowymi (olsy i łęgi), stanowiąc naturalną otulinę wpływów wód podziemnych.

Cieplolubne buczyny storczykowe (9150)

Buczyny storczykowe są cieplolubnym zbiorowiskiem porastającym bogate w wapń siedliska. Zostały zinwentaryzowane w Nadleśnictwie Polanów w tzw. Wapiennym Lesie w kompleksie żyznych buczyn niżowych.

Płaty zbiorowiska zinwentaryzowano na stromym (40-50°) stoku moreny, na glebie bogatej w węglan wapnia (pararędzina). Pod względem zasięgu oraz warunków siedliskowych na jakich występuje, płaty cieplolubnej buczyny nawiązują do podtypu kaszubskich buczyn storczykowych 9150-4 (Osadowski 2000). Badania Osadowskiego (2000) oraz Piątka (2012) wykazały przeważający udział facji trawiastej, tworzonej głównie przez wiechlinę gajową *Poa nemoralis*, perlówkę zwisłą *Melica nutans* i kostrzewę leśną *Festuca altissima* oraz występowanie niewielkiej liczby storczyków (gnieźnika leśnego *Neottia nidus-avis* oraz buławnika czerwonego *Cephalanthera rubra*).

Grąd subatlantycki (9160)

Siedlisko to (9160) obejmuje mezo- i eutroficzne, wielogatunkowe lasy dębowo-lipowo-grabowe występujące w północnej części Europy Środkowej, będące pod wpływem klimatu atlantyckiego odpowiadające grądowi subatlantyckiemu. W Polsce ze względu na niewielkie zróżnicowanie fitosocjologiczne zespołu, siedlisko Natury 2000 obejmuje tylko jeden podtyp odpowiadający charakterystyce głównego typu siedliska przyrodniczego

Stellario holosteeae-Carpinetum betuli – 9160_1. Zespół ten zajmuje żyzne lub średnio żyzne z podsiąkowym lub przemysłowo-podsiąkowym typem stosunków wodnych, związane są z wklęsłymi formami reliefu młodoglacjalnego, tj. podnóżami wyniesień morenowych, ponadzalewowymi tarasami i młodymi zboczami dolin rzecznych oraz płaskimi obniżeniami z gliniastymi utworami na powierzchni. Często występują w sąsiedztwie lasów bukowych, które zajmują w całym układzie fizjograficznym najczęściej wypukłe formy terenu.

Grąd subatlantycki obejmuje głównie lasy dębowe i bukowe z domieszką sosny zwyczajnej, brzozy brodawkowatej, grabu oraz olszy czarnej. W warunkach Nadleśnictwa Polanów grądy przyjmują szereg różnych postaci w zależności od lokalnych warunków siedliskowych, stopnia naturalności oraz stanu zachowania siedliska. Na terenie Nadleśnictwa Polanów siedlisko to występuje fragmentarycznie, często graniczy z żyznymi i kwaśnymi buczynami, zajmując podnóża stoków, na których występują buczyny, lub lokalne wypłaszczenia, oraz sąsiadują z łęgami jesionowo-olszowymi w dolinach rzecznych i nad brzegami jezior. Największe płaty tego siedliska stwierdzono głównie na południu Nadleśnictwa: w okolicach Żydowa (Jez. Kwiecko i Jez. Kamienne) i Gołogóry oraz w dolinie rzeki Grabowej. W mniejszym stopniu stwierdzono go w okolicach Chocimina, Komorowa, Dadzewa, Polanowa, Rzeczycy Małej i Rzeczycy Wielkiej.

Na obszarze objętym opracowaniem grąd subatlantycki tworzą drzewostany zdominowane lub współtworzone przez buka, co związane jest z lokalną dominacją tego gatunku na tym terenie. Również podrost zdominowany jest przez buka, rzadziej występują inne gatunki, jak grab czy dąb szypułkowy. W warstwie podszytu występuje nielicznie, ale dość często leszczyna. Czynnikiem odróżniającym grądy od buczyn w sytuacji wysokiego udziału buka w drzewostanie, przy braku lub niewielkim udziale grabu, który występuje także w *Galio-Fagetum*, oraz braku w warstwie podszytu leszczyny, jest przywiązanie buczyn do określonego typu ukształtowania powierzchni (moreny denne, moreny czołowe) oraz ich ustępowaniem na terenach bardziej płaskich, na które wkraczają gatunki grądowe. Częste jest także przechodzenie grądów w buczyny, zdeterminowane przez ustępowanie dębu na rzecz buka, spowodowane głuchymi latami nasiennymi oraz duży odsetek drzewostanów o pochodzeniu antropogenicznym, które źle się odnawiają.

Grąd subatlantycki wykazuje zmienność, której źródłem jest zróżnicowanie żyzności i wilgotności siedlisk. Na obszarze Nadleśnictw Polanów wyróżniono cztery podzespoły

Stellario holostaeae-Carpnetum betuli: *S-C-deschampsietosum*, *S-C-calamagrostietosum*, *S-C-typicum* oraz *S-C-stachyetosum*. Podtypy ze śmiałkiem oraz z trzcinnikiem – najbardziej suche i ubogie, występują na najwyższych partiach zboczy i nawiązują pod względem fitosocjologicznym do acydofilnych dąbrów. Podzespół *S-C-typicum* odpowiada ogólnej charakterystyce zespołu. Podzespół *stachyetosum* odpowiada siedliskom najbardziej żyznym i najwilgotniejszym. Występowanie grądów, głównie tych na wilgotnych i żyznych siedliskach – *Stellario holostaeae-Carpinetum betuli stachyetosum*, jest istotne dla różnorodności biologicznej obszaru, gdyż podzespół ten jest najbogatszy gatunkowo.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko przyrodnicze 9190 obejmuje ubogie lasy dębowe z acydofilnym runem. Lasy te są typowe dla strefy wpływów klimatu atlantyckiego i występują w Polsce w zachodniej części kraju. Jedną z form siedliska przyrodniczego 9190 jest pomorski las bukowo-dębowy tworzący zespół *Fago-Quercetum petraeae* (Pawlaczyk 2012).

Na badanym terenie kwaśne lasy bukowo-dębowe (*Fago-Quercetum petraeae*) zajmują przeważnie mezotroficzne siedliska świeże lub lekko wilgotne, w szczególności związane z morenami czołowymi. Wykształcają się głównie na glebach rdzawych właściwych i bielcowych. Najczęstszym typem siedliskowym lasu jest las mieszany świeży LMśw i bór mieszany świeży BMśw, sporadycznie występuje też las mieszany wilgotny LMw.

Siedlisko przyrodnicze kwaśnej dąbrowy tworzą zwykle średnio zwarte lasy z dominującym w drzewostanie dębem bezszypułkowym oraz z mniejszym udziałem sosny zwyczajnej, buka zwyczajnego i brzozy brodawkowatej. Drugie i trzecie piętro tworzą głównie buk, świerk, dąb bezszypułkowy oraz brzoza. Warstwa krzewów składa się z podrostów gatunków drzewiastych (buka, dębu, brzozy brodawkowatej i świerka) oraz jarzębiny i kruszyny. Warstwa runa zdominowana jest przez krzewinki borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, śmiałka pogiętego *Deschampsia flexuosa* oraz nalotu dębu i buka. W warstwie mchów dominuje rókietnik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb miotlasty *Dicranum scoparium* oraz rókiet cyprysowy *Hypnum cupressiforme*. Opisywane siedlisko występuje fragmentarycznie na terenie Nadleśnictwa i nie tworzy zwartych, dużych kompleksów leśnych. Kwaśne lasy bukowo-dębowe nie mają gatunków pozwalających bezpośrednio zidentyfikować zespół. W rozpoznaniu istotny był (oprócz składu drzewostanu) udział gatunków typowych dla klasy *Quercetea robori-petraeae* jak turzyca

pigułkowata *Carex pilulifera*. Znaczenie diagnostyczne miało również występowanie grup gatunków charakterystycznych dla zbiorowisk borowych, występujących stale i dość obficie jak borówka czarna oraz grup gatunków charakterystycznych dla zbiorowisk z klasy *Querc-Fagetea*, które występowały stale, ale w małym udziale jak np. buk zwyczajny (Matuszkiewicz 2005, Matuszkiewicz, Sikorski, Szwed, Wierzba 2012).

Najczęstszą postacią zespołu *Fago-Quercetum petraeae* na omawianym terenie są drzewostany powstałe na skutek odnawiania lasu rębnią gniazdową (sadzenie na gniazdach buka i dębu). Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania oraz naturalizacja drzewostanów na siedliskach kwaśnych lasów bukowo-dębowych pozwoliła na odtwarzanie areału tego siedliska. Dlatego obecnie wiele płatów jest w fazie juwenilnej lub optymalnej. Najbardziej naturalny charakter mają starodrzewy. Takie płaty charakteryzują się największą różnorodnością biologiczną, tworzą także pełnię zróżnicowania siedliskowego (płaty na północny-zachód od miejscowości Wielin).

Bory i lasy bagienne (91D0)

Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym. Na siedlisko to składają się lasy szpilkowe i liściaste na wilgotnym podłożu, z trwale wysoko położonym lustrem wody. Woda jest zawsze uboga w składniki pokarmowe i związana jest z obecnością torfowisk wysokich i przejściowych. Spośród kilku wyróżnianych, w ramach tego siedliska zespołów zinwentaryzowano następujące:

- brzezinę bagienną *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis* 91D0-1,
- sosnowy bór bagienno *Vaccinio uliginosi-Pinetum* 91D0-2.

Siedlisko brzeziny bagiennnej 91D0-1 osiąga w Polsce wschodnią granicę swojego zasięgu. Zespół związany jest z bezodpływowymi obniżeniami terenu o wysokim położeniu lustra wody i wypełnionych płytką warstwą kwaśnego torfu przejściowego lub murszu. Stanowi naturalny element kompleksów przestrzennych kwaśnych i mezotroficznych torfów kończący serię sukcesji na torfowiskach przejściowych. Jest jednym z wyróżników geobotanicznej regionalizacji kraju oraz pełni ważną rolę w utrzymaniu w równowadze hydrologicznej złóż torfowych. Pełni również funkcje glebo- i wodochronne na poziomie krajobrazu. Siedlisko to występuje punktowo, głównie w lokalnych obniżeniach terenu oraz jako strefa ekotonowa pomiędzy zbiorowiskami siedlisk świeżych i wilgotnych a torfowiskami. Często sąsiaduje z sosnowym borem bagiennym. Drzewostan składa się

głównie z brzozy omszonej i brodawkowatej, w domieszce często pojawia się sosna zwyczajna. Największe i najlepiej zachowane płaty tego zbiorowiska zinwentaryzowano na obszarze Nadleśnictwa Polanów w okolicach Buszyna (pomiędzy rzeką Grabową a Wielinką), w pobliżu Jeziora Karpiowego, w kompleksie leśnym pomiędzy Garbnem a Rosochą oraz w okolicy Starego Żeliborza.

Siedlisko sosnowego boru bagiennego 91D0-2 związane jest z wysoko stagnującą wodą gruntową i nadkładem kwaśnego (pH 3,5-4,5) oligotroficznego torfu wysokiego. Najczęściej tworzy płaty w bezodpływowych nieckach lub wchodzi w skład większych kompleksów torfowych. Pełni ważną funkcję utrzymywania katoderm torfowisk wysokich w stanie równowagi dynamicznej. Stabilne zbiorowisko jest biotopem wielu gatunków bezkręgowców i zwierząt kręgowych. Drzewostan budowany jest przez sosnę zwyczajną oraz brzozę brodawkową, sporadycznie z domieszką świerka. Większość płatów wykazuje się stabilnością oraz naturalnym, lub zbliżonym do naturalnego, stanem zachowania dzięki braku ingerencji człowieka oraz wyłączeniu terenów z użytkowania gospodarczego. Na obszarze Nadleśnictwa Polanów najlepiej zachowane płaty opisano z terenów okolic Krągu, Samostrzelu oraz w okolicach Buszyna (współtworzy kompleks torfowisk z brzezina bagienną).

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) 91E0

Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym. Na terenie Nadleśnictwa Polanów wyróżniono dwa podtypy siedliska 91E0 odpowiadające zespołom: *Fraxino-Alnetum* (91E0-3) i *Cardamino amarae-Alnetum glutinosae* (91E0-4).

Typowym miejscem występowania omawianych łągów są dna dolin mniejszych rzek i strumieni. Siedlisko to wykształca się na różnych typach gleb w zależności od rodzaju podłoża mineralnego, grubości pokładu organicznego, stopnia stagnowania wód i intensywności procesów nanoszenia materiału przez wody powierzchniowe (Matuszkiewicz 2005). Na opisywanym terenie siedlisko to występowało na następujących glebach: torfowych torfowisk niskich, torfowo-murszowych, gruntowoglejowych właściwych, murszowatych właściwych, torfowych torfowisk przejściowych, mineralno-murszowych, oraz czarnych ziemiach murszastych. Najczęstszym typem siedliskowym lasu jest ols Ol, sporadycznie las mieszany wilgotny LMw i las mieszany bagienny LMb.

Siedliska łągu jesionowo-olszowego obejmują zwykle zwarte lasy z panującą w

drzewostanie olszą czarną i domieszką brzozy brodawkowatej, sosny zwyczajnej, świerka pospolitego, dębu szypułkowego i rzadko jesionu wyniosłego w różnych proporcjach. Sporadycznie może pojawić się buk zwyczajny i klon jawor, zazwyczaj w niższych warstwach drzewostanu. Warstwę krzewów tworzy głównie podrost gatunków drzewiastych. Warstwa runa jest zazwyczaj bujna, wielogatunkowa, często zróżnicowana na kilka podwarstw.

Naturalne łęgi jesionowo-olszowe są rozproszone po całym obszarze Nadleśnictwa wzdłuż większości cieków, mogą także występować w otoczeniu jezior i w innych miejscach, gdzie tworzą się warunki powolnego przepływu wód. Przykładem dobrze zachowanych i wykształconych siedlisk łęgów są płaty wzdłuż rzeki Grabowa.

Najczęstszą postacią łęgów *Fraxino-Alnetum* na opracowywanym terenie są mniej więcej jednowiekowe drzewostany, zazwyczaj nie przekraczające 80 lat - w fazie optymalnej. Najbardziej naturalne płaty to takie, które funkcjonują w stabilnych i naturalnych warunkach wodnych (np. wspomniane już łęgi wzdłuż rzeki Grabowa). Takie płaty charakteryzują się największą różnorodnością biologiczną i stanowią dogodny biotop dla najcenniejszych gatunków występujących w łęgach *Fraxino-Alnetum*.

Siedlisko przyrodnicze źródliskowych lasów olszowych na niżu (91E0-4) tworzy niejednorodną grupę fitosocjologiczną i ujmowane jest jako zespół *Cardamino amarae-Alnetum glutinosae* lub źródliskowe podzespoły *Fraxino-Alnetum*.

Zespół *Cardamino amarae-Alnetum glutinosae* na opisywanym obszarze został zinwentaryzowany w formie małych płatów związanych z obszarami źródliskowymi. Zbiorowiska te wykształcają się na bardzo uwodnionym podłożu w miejscach silnie zasilanych wodą podziemną, zazwyczaj na glebach torfowych. Najczęstszym typem siedliskowym lasu był ols Ol.

Siedliska te obejmują lasy z panującą w drzewostanie olszą czarną i sporadycznie pojawiającą się brzozą brodawkowatą i sosną zwyczajną, Warstwa runa nawiązuje silnie do olsów, a gatunkami reprezentatywnymi są: rzeżucha gorzka *Cardamine amara*, szczyr trwały *Mercurialis perennis*, śledziennica skrętolistna *Chrysosplenium alternifolium* (Herbich 2004b).

b) Nieleśne siedliska przyrodnicze Natura 2000

Jeziora lobeliowe (3110)

W opisywanym Nadleśnictwie jako jeziora lobeliowe zostały zaklasyfikowane tylko

dwa zbiorniki wodne - Jezioro Karpiowe i Jezioro Hubertowskie. Rozwinęły się w nich fitocenozy reprezentujące związek *Isoetion lacustris* z klasy *Littorelletea uniflorae*. Wyróżniają się one udziałem poryblinu jeziornego (*Isoëtes lacustris*) (jez. Karpiowe) i lobelii jeziornej (*Lobelia dortmanna*) (jez. Karpiowe, Hubertowskie). Lobelia rośnie zazwyczaj kilka metrów od brzegu, na różnych głębokościach, natomiast poryblin jeziorny występuje zazwyczaj głębiej niż 1m.

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (3150)

Zbiorniki o dużej zasobności w związki biogenne (zbiorniki eutroficzne), pomimo iż w naszym kraju stanowią zdecydowaną większość wód stojących (95%), w opisywanym Nadleśnictwie występują równie często jak zbiorniki ubogie w związki odżywcze (zbiorniki dystroficzne). Uwarunkowane jest to specyfiką terenu, który obejmuje obszary głównie leśne, niezbyt sprzyjające ich występowaniu (zbiorniki eutroficzne to siedliska związane często z terenami antropogenicznymi takimi jak łąki, pola). Zbiorniki eutroficzne na gruntach Nadleśnictwa to zbiorniki małe lub średniej wielkości. Reprezentują one podtyp siedliska „starorzecza i drobne zbiorniki wodne” (3150-2). Charakteryzują się niewielką głębokością oraz brakiem typowych dla większych jezior stref: pelagialu i profundalu.

Roślinność w zbiornikach eutroficznych rozwija się dość bujnie. Tworzą ją zespoły roślin wodnych i bagiennych. W toni wodnej występują zbiorowiska ze związku *Potamion* reprezentowane przez fitocenozy *Ceratophylletum demersi* oraz ze związku *Nympheion* reprezentowane przez płaty zespołów *Potametum natantis*, *Nupharo-Nymphaeetum albae*. Niewielka głębokość zbiorników powoduje że zbiorowiska wodnych makrofitów często nie tworzą tu stref roślinności (charakterystycznych dla głębszych zbiorników wodnych, gdzie głębiej rozwijają się zbiorowiska złożone z gatunków zanurzonych, a w miejscach płytszych tj. bliżej brzegu zbiorowiska o liściach pływających) a występują w układach mozaikowych. Roślinność wodna omawianych zbiorników ma często strukturę piętrową, to znaczy pod pływającymi liśćmi gatunków charakterystycznych dla związku *Nympheion* rozwijają się skupiska rogatka *Ceratophyllum*, charakterystycznego dla zespołu *Ceratophylletum demersi*. Bliżej brzegu, często w lukach szuwarów właściwych rozwijają się niekiedy zajmujące bardzo małą powierzchnię fitocenozy *Hydrocharitetum morsus-ranae* z dominującym żabiściekiem pływającym (*Hydrocharis morsus-ranae*) oraz fitocenozy z klasy *Lemnetea* obejmującej zbiorowiska rzęs. Zbiorowiska te odgrywają

bardziej zauważalną rolę w tworzeniu roślinności wodnej najmniejszych zbiorników. Zespół *Hydrocharitetum morsus-ranae* reprezentowany przez fitocenozy z panującą osoką ma natomiast duże znaczenie w tworzeniu roślinności starorzeczy. Często jest on tam zespołem dominującym, którego fitocenozy potrafią niekiedy pokryć całą powierzchnię wodną. Towarzyszą im tam zwykle skupiska rogatka sztywnego *Ceratophyllum demersi*, rozwijające się pod lustrem wody gdzie tworzą drugą warstwę roślinności. Zbiorniki eutroficzne otoczone są przez zbiorowiska szuwarów *Phragmitetea*. Pierwszy pas roślinności szuwarowej, tworzą zespoły szuwaru właściwego *Phragmition*, mogące rozwijać się w głębszej wodzie. Wśród nich najpospolitsze w badanym terenie są fitocenozy szuwaru pałkowego *Typhetum latifoliae*, trzcinowego *Phragmitetum australis* i skrzypowego *Equisetetum fluviatilis*. Ze zbiornikami eutroficznymi związany jest mocno również rzadszy szuwar tatarakowy *Acoretum calami*. Za pasem szuwaru właściwego często rozwijają się zbiorowiska szuwarów wielkoturzycowych *Magnocaricion*. Ze względu na niewielkie rozmiary zbiorników wodnych układ ten często jest niewyraźny. Szuwar właściwy może wykształcać się tylko punktowo lub nawet nie występować, zaś głównymi zbiorowiskami szuwarowym kontaktującym się ze zbiorowiskami wodnymi są fitocenozy szuwarów wielkoturzycowych. Wśród nich w strefie kontaktu lądu z wodą najczęściej spotyka się fitocenozy *Caricetum rostratae*, chociaż mogą się tu rozwijać także fitocenozy *Caricetum vesicariae*, *Caricetum elatae*, *Caricetum acutiformis*. Wymienione zbiorowiska szuwarowe mają duże znaczenie w procesach oddolnego ładowacenia zbiorników eutroficzych (zachodzącego poprzez akumulację materii organicznej), które w przypadku zbiorników eutroficzych zdaje się mieć szczególne znaczenie. Nie zachodzi tu bowiem odgórne ładowacenie przez rozrost pła mszysto-turzycowego, tak jak to ma miejsce w przypadku zbiorników dystroficzych (jedynie sporadycznie może wykształcić się tu **płomyszyste tworzone przez fitocenozy szuwaru paprociowego** *Thelypteridi-Phragmitetum* z zachyłnikiem błotnym).

Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (3160)

Są to małe lub średnie zbiorniki wodne, bezodpływowe, ubogie w składniki pokarmowe, charakteryzujące się dużą zawartością substancji humusowych. Występują na terenie Nadleśnictwa Polanów dość często, zwykle w obrębie kompleksów leśnych. Główną, najbardziej wyraźną i wyróżniającą je cechą jest ich położenie w bezpośrednim sąsiedztwie torfowisk wysokich i przejściowych. Lustro wody otaczane jest najczęściej

przez rozrastające się pło mszysto-turzycowe, które tworzą zbiorowiska z rzędu *Scheuchzerietalia palustris*. Są to m.in. fitocenozy zespołów *Caricetum limosae*, *Caricetum lasiocarpae*, *Rhynchosporietum albae* oraz bezrangowe zbiorowiska złożone z torfowców (głównie *Sphagnum fallax*) i roślin bagiennych, wśród których najczęściej spotyka się turzycę dzióbkowatą *Carex rostrata*, bobrka trójlistkowego *Menyanthes trifoliata* oraz siedmiopalecznika błotnego *Comarum palustre*. W toni wodnej występuje niewiele roślin wyższych, a często ich w ogóle brak. Bezpośrednio, przy ple mszarnym można niekiedy spotkać mało powierzchniowe fitocenozy zespołu *Scorpidio-Utricularietum minoris* z klasy *Utricularietea intermedio-minoris* tworzone przez pływacza mniejszego *Utricularia minor*, wodne torfowce (*Sphagnum cuspidatum*, wodne formy *Sphagnum fallax*) oraz pojedyncze okazy roślin torfowiskowych (*Comarum palustre*) i szuwarowych (*Carex rostrata*). Nieco dalej mogą rozwijać się zubożałe, często jednogatunkowe fitocenozy *Nupharo-Nymphaeetum albae* i *Potametum natantis*. Tworzące je gatunki (*Nymphaea alba*, *Nuphar lutea*, *Potamogeton natans*) mają tu często obniżoną żywotność i występują w formach głodowych. Rozwijają się słabo, rzadko kwitną i produkują mniejsze kwiaty.

Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410).

Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe to siedliska wyróżniające się występowaniem zbiorowisk ze związku *Molinion*. Reprezentowane są przez ubogie łąki *Junco-Molinietum* stanowiące podtyp „łąki sitowo-trzęślicowe” 6410-2.

Cechą charakterystyczną łąk zmiennowilgotnych jest wyjątkowe ubóstwo gatunków charakterystycznych dla związku *Molinion*. W warstwie zielonej panuje trzęślica modra i sit rozpięchły, towarzyszą im dość liczne gatunki charakterystyczne dla kwaśnych młak turzycowych (*Viola palustris*, *Comarum palustre*, *Carex nigra*) oraz gatunki łąkowe przechodzące z innych związków w obrębie rzędu *Molinietalia* (*Lysimachia vulgaris*, *Cirsium palustre*, *Deschampsia caespitosa*). Warstwa mszysta jest zazwyczaj słabo lub średnio rozwinięta.

Łąki zmiennowilgotne w opisywanym obszarze występują dość rzadko, głównie w dolinach rzek oraz w większych, podsuszonych obniżeniach terenu. Tworzą tam układy przestrzenne z innymi zbiorowiskami z klasy *Molinietalia* oraz zbiorowiskami kwaśnych młak turzycowych (*Caricion nigrae*) do których silnie nawiązują. To nawiązanie do torfowisk niskich jest szczególnie dobrze widoczne w fitocenozach rozwijających się w obniżeniach terenu w obrębie kompleksów leśnych.

Łąki zmiennowilgotne należą obecnie w większości do nieużytków, jedynie płaty znajdujące się w obrębie większych kompleksów łąk są sporadycznie koszone. Brak wykaszania powoduje przemianę tych siedlisk w zbiorowiska ziołoroślowe i zaroślowe.

Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (6510).

Łąki świeże ze zbiorowiskami ze związku *Arrhenatherion elatioris* stanowią dość często spotykany w badanym terenie element roślinności nieleśnej. Wyróżnia się wśród nich bogate florystycznie, żyzne łąki z udziałem rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius* reprezentujące podtyp „łąka rajgrasowa” 6510-1 oraz znacznie uboższe florystycznie łąki z udziałem wiechliny łąkowej *Poa pratensis* i kostrzewy czerwonej *Festuca rubra* będące wyznacznikiem podtypu „łąka wiechlinowo-kostrzewowa” 6510-2.

Podtyp 6510-1

Podtyp ten reprezentują fitocenozy jednego z najczęstszych i zajmujących największą powierzchnię wśród zbiorowisk łąkowych zespołu *Arrhenatherum elatius*. Występują one w obrębie dużych kompleksów łąkowych, polan oraz łąk śródleśnych. Rzadziej rozwijają się w dolinach rzek gdzie zajmują zazwyczaj najsuchsze i najwyżej położone miejsca. Niekiedy są zbiorowiskami wtórnymi na porzuconych gruntach rolnych oraz w miejscach gdzie łąki wilgotne uległy osuszeniu.

Łąki rajgrasowe posiadają charakterystyczną fizjonomię świeżej, kwietnej łąki kośnej o średniej wysokości runi. Fitosocjologicznie wyróżniają się występowaniem gatunku charakterystycznego dla zespołu *Arrhenatheretum elatioris* jakim jest rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius* oraz licznych gatunków charakterystycznych dla związku *Arrhenatherion* (*Galium mollugo*, *Campanula patula*) i dla rzędu *Arrhenatheretalia elatioris* (*Achillea millefolium*, *Dactylis glomerata*).

Omawiane łąki są zbiorowiskami zastępczymi na siedliskach lasów mieszanych i liściastych, głównie grądów. Powstały w wyniku działalności człowieka i aby przetrwać potrzebują prowadzenia na nich ekstensywnej gospodarki łąkarskiej. Obecnie część płątów zbiorowisk jest niewykaszana co powoduje ich zarastanie krzewami i siewkami drzew.

Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) (*7110).

Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym. Torfowiska wysokie występujące w Nadleśnictwie Polanów mieszczą się w typie priorytetowego siedliska, do którego zalicza się torfowiska z roślinnością torfotwórczą tzw. „żywe”. Ze względu na położenie

reprezentują one podtyp obejmujący niżowe torfowiska wysokie 7110-1.

Roślinność torfowisk wysokich tworzą zbiorowiska roślin silnie wyspecjalizowanych, które potrafią znosić skrajne ubóstwo w związki odżywcze, silne zakwaszenie, oraz okresowe wahania poziomu wód. W klasyfikacji zbiorowisk zostały one umieszczone w obrębie klasy *Oxycocco-Sphagnetea*. W opisywanym obszarze prawie wszystkie zbiorowiska z tej klasy opisano jako Zbiorowisko *Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax* z rzędu *Sphagnetalia magellanici* i związku *Sphagnion magellanici*. Zbiorowisko to wyróżnia się dominacją wełnianki pochwowatej *Eriophorum vaginatum* i rozwijającego się pomiędzy jej kępkami, niekępkowego torfowca kończystego (*Sphagnum fallax*). Ma ono zwykle strukturę dwu- lub trzywarstwową. Warstwa mszysta jest dobrze rozwinięta, dominuje w niej torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*, często towarzyszy mu *Sphagnum magellanicum*, rzadziej *Sphagnum rubellum*, a bardzo rzadko *Sphagnum fuscum*. W warstwie zielnej obok panującej wełnianki pochwowatej występuje żurawina błotna (*Oxycoccus palustris*), roszcizna okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), modrzewnica zwyczajna (*Andromeda polifolia*), bagno zwyczajne (*Ledum palustre*), borówka bagienna (*Vaccinium uliginosum*) oraz gatunki z klasy *Scheuchzerio-Caricetea nigrae* (*Eriophorum angustifolium*, *Rhynchospora alba*, *Carex nigra*). Nierzadko, w płatach zbiorowisk obserwuje się znaczny udział niskich drzew, głównie sosen i brzoź.

Należy pamiętać, że torfowisko wysokie to siedlisko, w obrębie którego panują zwykle zróżnicowane warunki. Dotyczy to szczególnie torfowisk wysokich stanowiących samodzielne jednostki przestrzenne np. wykształcających się w bezodpływowych zagłębieniach wśród roślinności leśnej. Tu oprócz roślinności z klasy *Oxycocco-Sphagnetea*, która jest głównym identyfikatorem tego siedliska, mogą wykształcać się zbiorowiska z innych klas, takich jak *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*, *Utricularietea intermedio-minoris*. Również sama roślinność wysokotorfowiskowa może być składnikiem większych układów przestrzennych. Przykładem mogą być tu kompleksy wodno-szuwarowo-torfowiskowe, obejmujące m.in. zbiorniki dystroficzne, gdzie zbiorowiska z klasy *Oxycocco-Sphagnetea* mogą stanowić jedną ze stref ich zarostu. Zonacja roślinności tych kompleksów jest pewnym odzwierciedleniem kierunku przemian i ewolucji zespołów wodno-torfowiskowych, gdzie zbiorowiska wysokotorfowiskowe zastępują zbiorowiska torfowisk przejściowych i przechodzą w zbiorowiska borów bagiennych i borów mieszanych bagiennych.

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*). (7140)

Jest to typ siedliska obejmujący torfowiska przejściowe i trzęsawiska, którego wyznacznikami w opisywanym Nadleśnictwie są dość zróżnicowane pod względem miejsca występowania, fizjonomii i składu gatunkowego fitocenozy klasyfikowane w obrębie rzędów *Scheuchzerietalia palustris* i *Caricetalia nigrae*, reprezentujących klasę *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*. Ramy tego siedliska obejmują zatem: torfowiska przejściowe występujące w formie pła mszysto-turzycowego nasuwającego się na lustro wody zbiorników dystroficznych, zatorfione oczka wodne w obrębie kompleksów leśnych, okrajki torfowisk wysokich i obniżenia w ich obrębie oraz kwaśne młaki niskoturzycowe. Siedliska te mogą stanowić samodzielne jednostki przestrzenne jak np. torfowiska przejściowe zajmujące całe obniżenia w obrębie kompleksów leśnych, bądź też – częściej – być składnikiem większych układów przestrzennych np. zbiorników dystroficznych, torfowisk wysokich czy nawet kompleksów wilgotnych łąk. Ze względu na położenie terenu badań na obszarze naszego kraju, opisywane torfowiska przejściowe i trzęsawiska reprezentują podtyp opisywany pod nazwą „niżowe torfowiska przejściowe i trzęsawiska” 7140-1.

Jak już wspomniano powyżej, omawiany typ siedliska reprezentowany jest przez zbiorowiska torfowisk przejściowych *Scheuchzerietalia palustris* i młak niskoturzycowych *Caricetalia nigrae*. Torfowiska przejściowe występujące w formie pła mszysto-turzycowego tworzą fitocenozy *Rhynchosporion albae* oraz rzadziej *Caricion lasiocarpae*. Zbiorowiska z tych związków mają wyraźną strukturę dwuwarstwową. Warstwę zielną tworzą charakterystyczne dla zespołu *Caricetum limosae* turzyca bagienna *Carex limosa* i bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris* oraz charakterystyczna dla zespołu *Rhynchosporietum albae* przygielka biała *Rhynchospora alba*. Towarzyszą im inne gatunki torfowiskowe takie jak siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata* oraz bardzo często spotykana tu, szuwarowa turzyca dzióbkowata *Carex rostrata*. Nierzadko w fitocenozach mogą pojawić się rośliny wysokotorfowiskowe takie jak żurawina błotna *Oxycoccus palustris* lub rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*. Warstwę mszystą tworzą torfowce, głównie *Sphagnum fallax*. Pło mszarnoturzycowe przechodzi zwykle w zbiorowiska wysokotorfowiskowe.

Torfowiska i trzęsawiska dość często zajmują bezodpływowe obniżenia w obrębie kompleksów leśnych. Występują tu najczęściej zbiorowiska ze związku *Rhynchosporion* z

dominującą turzycą dzióbkowatą *Carex rostrata*. Niekiedy w miejscach żyzniejszych mogą wykształcić się płaty zbiorowisk z rzędu *Scheuchzerietalia* ze znacznym udziałem gatunków przechodzących z rzędu *Caricetalia nigrae* (*Carex nigra*, *Carex canescens*, *Agrostis canina*) a nawet ze związku *Caricion davallianae* (*Sphagnum teres*).

Częstym miejscem występowania zbiorowisk torfowisk przejściowych są także kopułki torfowisk wysokich, gdzie tworzą układy przestrzenne ze zbiorowiskami Oxycocco-Sphagnetea. Wykształcają się tu one w podtopionych obniżeniach, na okrajkach, na brzegach niewielkich zbiorników dystroficznych. Są to najczęściej fitocenozy ze związku *Rhynchosporion* (*Caricetum limosae*, *Rhynchosporium albae*, bezrangowe zbiorowiska z *Carex rostrata* lub *Eriphorum angustifolium*) często ze znacznym udziałem gatunków wysokotorfowiskowych. Nie należy zapominać, że zbiorowiska torfowisk przejściowych są także nieodłącznym elementem zbiorowisk wysokotorfowiskowych, gdzie budują roślinność fazy dolinkowej.

Identyfikatorem fitosocjologicznym omawianego typu siedliska są również zbiorowiska ze związku *Caricetalia nigrae*. W opisywanym terenie związek ten reprezentowany jest przez jeden zespół *Carici canescentis-Agrostietum caninae*. Fitocenozy tego zespołu są dość pospolite w badanym terenie. Mają one wygląd niskiej łąki turzycowej. Zespół ten najczęściej występuje w zatorfionych obniżeniach wśród wilgotnych łąk, w układach przestrzennych ze zbiorowiskami szuwaru wielkoturzycowego oraz w śródleśnych zatorfionych obniżeniach. Zbiorowiska ze związku *Caricetalia nigrae* są zazwyczaj bogatsze florystycznie niż zbiorowiska z rzędu *Scheuchzerietalia palustris*, charakteryzują się także słabiej rozwiniętą warstwą mszystą z nie tak obficie występującymi torfowcami.

Omawiany typ siedliska jest miejscem występowania interesujących i rzadkich gatunków roślin takich jak *Carex limosa*, *Scheuchzeria palustris*, *Drosera rotundifolia*, *Dryopteris cristata*.

4.6.2. Siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000

Poniżej, w formie tabelarycznej przedstawiono sumaryczne zestawienie siedlisk przyrodniczych według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026 z podziałem na obszary Natura 2000 i poza obszarami.

Tabela nr 39. Wykaz siedlisk przyrodniczych w poszczególnych obszarach Natura 2000 i poza nimi według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026

Lp.	Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Obszary Natura2000			Poza obszarami N2000	Ogółem
			PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	PLH 320040 Jezioro Bobięcińskie	PLH 320003 Dolina Grabowej		
1	9110	Kwaśne buczyny	198,65	93,93	1249,44	780,94	2322,96
2	9130	Żyzne buczyny niżowe	484,67	22,72	357,57	174,31	1039,27
3	9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	56,83	11,87	133,12	222,85	424,67
4	9190	Kwaśne dąbrowy	9,83	2,70	52,50	284,41	349,44
5	91D0*	Bory i lasy bagienne	8,53	17,26	124,33	33,05	183,17
6	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe	52,98		144,50	8,63	206,11
7	3110	Jeziora lobeliowe	2,74		2,49		5,23
8	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>		0,94	5,23	7,56	13,73
9	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	4,27	3,99	0,33	0,6	9,19
10	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	5,61		0,71		6,32
11	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6,18	0,54	8,18	1,79	16,69
12	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	3,36		7,64	13,09	24,09
13	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	5,82	1,08	30,81	39,67	77,38
Razem:			839,47	155,03	2116,85	1566,90	4678,25

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym.

4.7. Ogólna charakterystyka drzewostanów

Drzewostan jest składową ekosystemu leśnego, który tworzy zespół żywych organizmów (biocenoza) oraz jego abiotyczne siedlisko (biotop). Charakterystyka drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Polanów znajduje się w Elaboracie. W niniejszym opracowaniu przedstawiono uzupełniającą ocenę stanu lasu.

Tabela nr 40. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa Polanów (tabela opracowana w oparciu o Wzór 1a „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”)

Jednostka (stan na)	Przeciętny wiek (lat)	Przeciętna zasobność (m ³ /ha)	Przeciętny przyrost (m ³ /ha)	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
Nadleśnictwo Polanów (2016)	66	262	3,92	43,65	58,71
Lasy Państwowe (2014) ¹⁾	62	264	4,26	50,80	76,50

1) wg wyników aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w LP na dzień 1 stycznia 2014 r.

Powyższe zestawienie wskazuje, że przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa jest wyższy o 4 lata od przeciętnego wieku drzewostanów w Lasach Państwowych. Zwraca również uwagę niższy od przeciętnego udział siedlisk borowych, a także dużo niższy udział gatunków iglastych (58,71% w porównaniu do ponad 76% w skali całego kraju).

4.7.1. Pochodzenie drzewostanów

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaj i pochodzenie drzewostanów Nadleśnictwa Polanów, wraz z podaniem ich powierzchni.

Tabela nr 41. Zestawienie powierzchni według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (tabela opracowana w oparciu o Wzór 15 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”)

Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Powierzchnia (ha)			Ogółem	Udział
	Do 40 lat	Od 41 do 80 lat	Powyżej 80 lat		
Z sadzenia	2177,89	3665,31	43,88	5887,08	37,50
Naturalne	819,11	1196,63	1983,57	3999,31	25,47
Z odrośli	9,67	-	4,03	13,70	0,09
Z panującym gat. obcym	5,19		5,18	10,37	0,07
Nieokreślone	1171,42	1935,53	2681,84	5788,79	36,87
Razem:	4183,27	6797,47	4718,50	15699,25	100,00

4.7.2. Wielkość kompleksów leśnych

Nadleśnictwo Polanów charakteryzuje się dość dużą zwartością gruntów zalesionych. Liczba kompleksów leśnych w Nadleśnictwie wynosi 66, z czego 18 zajmuje powierzchnię mniejszą niż 1 ha.

Tabela nr 42. Liczba i wielkość kompleksów leśnych (tabela opracowana w oparciu o Wzór 2 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”)

Wielkość kompleksu (ha)	Ilość kompleksów	Powierzchnia sumaryczna kompleksów (ha)	Procentowy udział powierzchni
< 1,00	18	8,68	0,05
1,01-5,00	28	63,37	0,38
5,01-20,00	8	62,9	0,37
20,01-100,00	7	331,97	1,97
100,01-500,00	3	894,27	5,31
500,01-2000,00	1	699,78	4,16
powyżej 2000,00	1	14769,19	87,76
Razem:	66	16830,16	100

Zwraca uwagę fakt, iż 2 kompleksy leśne zajmują łącznie ponad 90% powierzchni Nadleśnictwa.

4.7.3. Grupy funkcji lasów, podział na gospodarstwa, lasy ochronne

Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjmuje się podział według dominujących funkcji lasu na 3 podstawowe grupy lasów:

- 1) lasy rezerwatowe,
- 2) lasy ochronne,
- 3) lasy gospodarcze.

Tabela nr 43. Podział lasów Nadleśnictwa Polanów na podstawowe grupy lasów

Grupa funkcji lasu	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
I. REZERWATY	2,00	0,01
II. LASY OCHRONNE	2743,88	17,33
III. LASY GOSPODARCZE	13083,49	82,66
Razem:	15829,37	100,00

Lasy uznaje się za ochronne na podstawie Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie

szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1992 nr 67 poz. 337).

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono lokalizację, powierzchnię i wykaz grup kategorii ochronności w Nadleśnictwie Polanów.

Tabela nr 44. Podział lasów Nadleśnictwa Polanów ze względu na kategorie ochronności.

Lp.	Grupa kategoria ochronności (ranga) kod - nazwa	Lokalizacja	Pow. (ha)
1.	OCH GLEB - glebochronne	33a-f, h-m, 34a, d, g-h, 55a-c, 56a-b, d-f, 64a-d, g-k, 65a-c, 115a-g, 126a-l, 127a-l, 135a-g, i-k, n-s, 150a, d, g-h, 151a, c, f-i, 170a-g, 171b-c, f-k, 187Ba-h, 197a-c, g, 212b-g, i-j, 213b-f, 223a-k, 234a, 295a-h, 299a-f, 301a-b, 302a-f, 303a-b, 304a-b, 305a-d, 306a-f, 307a-f, 308a-i, 309a-f, 310a-h, 311a-b, 315a-c, 317a-g, 320a-g, 324a-d, 325a-f, 327a-l, 328a-h, 351i, 415a-g, 416a-d, 417a-j, 426a-c, f, h-k, 427a-h, 434b-p, 436a-g, 437a-g, 450a-i, 472c, f-i, 481a-c, 496a-f, 623b-g, j, 633a-c, f-g, i-m, o, 640a-b, d	1176,99
2.	OCH GLEB – glebochronne OCH WOD - wodochronne	523a-b, f, 543b-c, f, h-i, m-y, 544Aa-g, j-m, 613d, 621a-f, h, 625n, p, t-w, 638a-c, f-g, 644a-c, f, h-n	143,71
3.	OCH WOD - wodochronne	49a-b, d, h, 81a-c, f-j, 82a, c-l, 83a-d, h, j, n, p, 109a-f, 111a, c-g, j-l, 124a-g, 125a-h, 153a-g, 154b-k, 173a-d, g, 174a-d, 188a-c, i-j, 216a-g, i, 226a-k, 227a, c-k, 246a-b, d-j, 334f-h, 335a-k, 341b, d-k, m-o, 355a, c-i, 356a-f, 357a, c, f-g, j-k, 418a-h, 419a-g, 420d-j, 461a-i, 462a-i, 463a-f, h-j, 479a-k, 480a, 501a-p, 502a-g, i, 503a, c-i, 587a-g, j-k, 588a, 589a-d, 590a-c, 591a, 592a-h, j-k, 593a, c-f, m-n, 595a-h, 601b-c, f-h, 603a-b, d, g-h, 604a-b, g, 605a-g, 606a, c, f-o, 608a-h, j, 609a-f, h-i, 610a-c, 612b-d, l, o, 613a-c, f-g, 614a-j, 615a-c, 616a-g, i, m-n, p-s, 617a, c, 618a, c, f-g, 619d-g, 623l, 625m, 631a-f, h-i, 634b-h, 637a-c, f-i, 648a-d, 649a-f, h-j, 657a-k	1313,89
4.	OCH WOD - wodochronne OCH OSTOJ - ostoje zwierząt	611a-h, j, l-n, 612g-k, m-n, 618b, 619a-c	63,68
5.	OCH NAS - nasienne	16d	3,02
6.	OCH OSTOJ - ostoje zwierząt	625x	3,70
7.	OCH MIAST - w miastach i wokół miast	284i, 295i, 343a, 358Aa-c, 358Ba-b, d-f	38,89

4.7.4. Bogactwo gatunkowe

Analizując bogactwo gatunkowe drzewostanów wzięto pod uwagę ilości gatunków wchodzących w skład warstwy górnej piętra drzew.

Tabela nr 45. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Drzewostany	Jednostka	Do 40 lat	Od 41 do 80 lat	Powyżej 80 lat	Ogółem	Udział (%)
Jednogatunkowe	Powierzchnia (ha)	552,29	995,47	743,66	2291,42	14,61
	Zapas (m ³)*	85295	338859	261312	685467	16,04
Dwugatunkowe	Powierzchnia (ha)	1143,47	1834,09	1126,61	4104,17	26,16
	Zapas (m ³)*	164130	600159	370975	1135263	26,56
Trzygatunkowe	Powierzchnia (ha)	1213,50	1901,68	1533,89	4649,07	29,63
	Zapas (m ³)*	162915	611893	492018	1266825	29,64
Cztero- i więcej gatunkowe	Powierzchnia (ha)	1268,83	2066,23	1309,16	4644,22	29,60
	Zapas (m ³)*	176217	626178	384480	1186875	27,77
RAZEM:	Powierzchnia (ha)	4178,09	6797,47	4713,32	15688,88	100,00
	Zapas (m ³)*	588557	2177089	1508785	4274430	100,00

Zapas (m³)*- bez miąższości przestoi

Powyższa tabela wskazuje, że w Nadleśnictwie Polanów dominują drzewostany wielogatunkowe (trzy- i czterogatunkowe), które łącznie zajmują blisko 60% powierzchni. Drzewostany dwugatunkowe mają 26,16% udziału powierzchniowego, natomiast drzewostany jednogatunkowe zaledwie 14,61% udziału powierzchniowego.

Jeśli chodzi o miąższość to najwyższy udział stanowią drzewostany złożone z trzech gatunków (blisko 30 %). Zasobność drzewostanów jest różna. Przeciętna dla drzewostanów jednogatunkowych wynosi 299 m³/ha, dla drzewostanów dwugatunkowych wartość ta jest równa 277 m³/ha, dla drzewostanów trzygatunkowych – 272 m³/ha, natomiast dla cztero- i więcej gatunkowych – jest to 256 m³/ha.

4.7.5. Struktura pionowa drzewostanów

W Nadleśnictwie Polanów przeważają drzewostany, w których warstwa drzew składa się zasadniczo z jednego piętra o niewielkim zróżnicowaniu wysokości, a liczba drzew występujących pod okapem drzewostanu nie spełnia warunków drugiego piętra. W warstwę tych drzew przenikają czasem drzewa z okapu drzewostanu (młodsze lub słabiej rozwinięte). Drzewostany jednopiętrowe obejmują 85,61% powierzchni lasów.

Drzewostanów o budowie dwupiętrowej, trzypiętrowej i przerębowej nie odnotowuje się na tym terenie. Drzewostany w KO i KDO zajmują ponad 14% powierzchni siedlisk leśnych. KO to drzewostany w okresie odnowienia, w zasadzie w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia, które – ze względu na sposób gospodarowania rębiami złożonymi oraz formę odślaniania młodego pokolenia – podlegają równocześnie użytkowaniu i odnowieniu pod osłoną, i w których co najmniej 50% powierzchni (a w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi i stopniowymi – co najmniej 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie gatunkami głównymi o pełnej przydatności hodowlanej. Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO) to drzewostany użytkowane rębiami złożonymi, gdzie ilość młodego pokolenia jest niedostateczna lub jest go brak.

Tabela nr 46. Zestawienie powierzchni drzewostanów według grup wiekowych i struktury

Struktura drzewostanów	Jednostka	Do 40 lat	Od 41 do 80 lat	Powyżej 80 lat	Ogółem	Udział (%)
Jednopiętrowa	Powierzchnia [ha]	4174,99	6451,42	2803,57	13429,98	85,61
	Zapas (m ³)*	423290	2099415	1082150	3604855	87,91
KO	Powierzchnia [ha]	3,10	296,32	1729,70	2029,12	12,93
	Zapas (m ³)*	230	55785	377445	433460	10,57
KDO	Powierzchnia [ha]	-	49,73	180,05	229,78	1,46
	Zapas (m ³)*	-	13090	49335	62425	1,52
Razem:	Powierzchnia [ha]	4178,09	6797,47	4713,32	15688,88	100,00
	Zapas (m ³)*	423520	2168290	1508930	4100740	100,00

Zapas (m³)*- bez miąższości przestoi

4.7.6. Zgodność składu gatunkowego z warunkami siedliskowymi

Jednym z najważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych jest ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskowym typem lasu. Ocena taka jest ważnym wskaźnikiem przyrodniczej różnorodności ekosystemów leśnych. Pozwala określić stopień ich naturalności.

Stopnie zgodności opisuje się według „Instrukcji urządzania lasu” z 2003 r. (§40, pkt. 1-5). W przypadku drzewostanów o składzie niezgodnym wyróżnia się dodatkowo niezgodność obojętną (występującą wtedy gdy zamiast zalecanego gatunku liściastego, występuje inny gatunek liściasty) oraz niezgodność negatywną (czyli wtedy gdy zalecany gatunek liściasty zastąpiony jest przez sosnę lub świerka).

Tabela nr 47. Zestawienie powierzchni według zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

TSL	Powierzchnia zalesiona (ha)	Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem					
		Zgodny		Częściowo zgodny		Nie zgodny	
		(ha)	(%)	(ha)	(%)	(ha)	(%)
Bśw	638,36	623,54	97,68	13,43	2,10	1,39	0,22
Bb	17,70	17,70	100,00	-	-	-	-
BMśw	5930,34	4891,11	82,48	676,86	11,41	362,37	6,11
BMw	35,15	19,79	56,30	13,69	38,95	1,67	4,75
BMb	203,55	142,60	70,06	54,54	26,79	6,41	3,15
LMśw	5869,73	2877,90	49,03	2195,79	37,41	796,04	13,56
LMw	77,87	27,79	35,69	39,98	51,34	10,10	12,97
LMb	26,26	22,64	86,21	-	-	3,62	13,79
Lśw	2619,94	1473,37	56,24	721,13	27,52	425,44	16,24
Lw	40,65	7,87	19,36	-	-	32,78	80,64
OI	207,66	202,35	97,44	-	-	5,31	2,56
OIJ	21,67	21,67	100,00	-	-	-	-
Razem:	15688,88	10328,33	65,83	3715,42	23,68	1645,13	10,49

Na terenie Nadleśnictwa Polanów blisko 2/3 powierzchni leśnej zalesionej zajmują drzewostany zgodne z siedliskiem. Drzewostanów niezgodnych z siedliskiem jest 1645,13 ha, czyli 10,49% powierzchni gruntów zalesionych. Drzewostanów niezgodnych negatywnie jest 1221,48 ha i zlokalizowane są na Lśw – 425,44 ha i LMśw – 796,04 ha. Zaliczenie drzewostanów do niezgodnych z siedliskiem wynikało m.in. z tego, że np. w siedliskach LMśw i Lśw występowały drzewostany świerkowe, brzozowe i sosnowe. Do drzewostanów niezgodnych zaliczano również drzewostany z panującymi gatunkami Św, Brz, So, OI na trudnych do odnowienia siedliskach wilgotnych i bagiennych.

Dostosowywanie składu gatunkowego do siedliskowych warunków powinno mieć charakter szeroko rozumianej przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem, odnawiania i zalesiania gatunkami zgodnymi z typem drzewostanu. Wykonywanie wszelkich czyszczeń i trzebieży w drzewostanach powinno być ukierunkowane na eliminację gatunków niezgodnych z siedliskiem oraz na poprawienie warunków wzrostu gatunkom, które są z tym siedliskiem zgodne.

4.7.7. Formy degeneracji ekosystemu leśnego

Degenerację ekosystemów leśnych Nadleśnictwa Polanów oceniono biorąc pod uwagę trzy elementy: stopień pinetyzacji (borowacenia), stopień monotypizacji oraz stopień neofityzacji.

1) Borowacenie

Jest formą degeneracji objawiającą się zbyt dużym udziałem gatunków iglastych (sosny i świerka) w górnych warstwach drzewostanów występujących na siedliskach boru mieszanego, lasu mieszanego oraz lasu. Wyróżnia się borowacenie słabe, średnie oraz mocne. Różnice pochodzą od stopnia udziału sosny i świerka w drzewostanie. Borowacenie słabe występuje wtedy gdy udział So lub Św na siedliskach borów mieszanych wynosi ponad 80% powierzchni, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych oraz do 30% na siedliskach lasów. Borowacenie średnie występuje jeśli udział So lub Św w składzie gatunkowym jest większy od 80% na siedliskach lasów mieszanych lub gdy wynosi 30-60% na siedliskach lasowych. Borowacenie mocne z kolei stwierdza się jeśli udział So lub Św w składzie gatunkowym na siedliskach lasowych wynosi ponad 60%.

Powierzchnia leśna zalesiona Nadleśnictwa Polanów wynosi 15688,88 ha. Przeprowadzona analiza pozwoliła określić, że borowacenie występuje na blisko 9000 ha. Zdecydowanie przeważa borowacenie słabe, które występuje na powierzchni 7157,45 ha, co stanowi 45,6% powierzchni leśnej zalesionej. Borowacenie średnie występuje na siedliskach lasowych i lasów mieszanych na powierzchni około 1400 ha, natomiast mocne obejmuje powierzchnię 323,81 ha.

W poniższej tabeli przedstawiono wielkość borowacenia w lasach Nadleśnictwa w zależności od grup wiekowych drzewostanów.

Tabela nr 48. Zestawienie powierzchni drzewostanów według form degeneracji lasów – borowacenie

Stopień borowacenia	Powierzchnia (ha)				Udział (%)
	Do 40 lat	Od 41 do 80 lat	Powyżej 80 lat	Ogółem	
Brak	2145,50	2609,79	2009,61	6764,90	43,1
Słabe	1678,69	3269,08	2209,68	7157,45	45,6
Średnie	256,04	763,00	423,68	1442,72	9,2
Mocne	97,86	155,60	70,35	323,81	2,1
RAZEM:	4178,09	6797,47	4713,32	15688,88	100

2) Monotypizacja (Ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego)

Polega na ujednoliceniu gatunkowym lub wiekowym drzewostanów w dużych kompleksach leśnych. Podaje się ją dla zwartych powierzchni (ok. 200 ha), na których występują drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe. Określana jest w dwóch stopniach – jako pełna oraz częściowa. Pełna występuje w przypadku, kiedy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80%, częściowa natomiast występuje w przypadku udział jednej klasy wieku (20-letniej) i jednego gatunku zawiera się w przedziale 50-80% lub też udział drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80%. Analizując podane kryteria można stwierdzić, że w Nadleśnictwie Polanów nie odnotowuje się monotypizacji, gdyż drzewostany są mocno zróżnicowane, zarówno pod względem składu gatunkowego jak i wieku.

3) Neofityzacja

Polega na samoistnym lub sztucznym wnikaniu do ekosystemów leśnych gatunków obcych drzew i krzewów. W Nadleśnictwie Polanów ta forma degeneracji występuje w niewielkim stopniu.

Tabela nr 49. Zestawienie powierzchni według form degeneracji lasów – neofityzacja (tabela opracowana w oparciu o Wzór 24 „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”)

Gatunek	Powierzchnia (ha)				Udział (%)
	Do 40	Od 41 do 80	Powyżej 80	Ogółem	
dagleźja zielona	2,24	0,74	2,14	5,12	29,50
sosna wejmutka	-	0,12	0,96	1,08	6,21
dąb czerwony	7,34	1,84	1,70	10,88	62,51
robinia akacjowa	-	0,31	-	0,31	1,78
Razem:	9,58	3,01	4,80	17,39	100

Ponadto gatunki obcego pochodzenia występują tu jako domieszki pojedyncze i miejscowe, przestoje, gatunki podszytowe, domieszki w składzie gatunkowym nalotów i podrostów oraz domieszki w składzie gatunkowym podsadzeń. Poniżej w tabeli przedstawiono gatunki, które pełnią taką rolę.

Tabela nr 50. Zestawienie powierzchni neofityzacji dolnej warstwy drzewostanów (tabela opracowana w oparciu o Wzór 24a „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie”)

Gatunek	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
dagleźja zielona	53,38	62,73
robinia akacjowa	16,34	19,20
dąb czerwony	12,54	14,74
śnieguliczka biała	2,83	3,33
Razem:	180,74	100,00

Gatunki wymienione w tabeli nie odgrywają w Nadleśnictwie Polanów dużego znaczenia. W przeszłości wprowadzano je tu celowo w celu zwiększenia różnorodności biologicznej.

4.8. Grunty leśne niezalesione pozostawione do naturalnej sukcesji

Poniżej zestawiono powierzchnie położone na gruncie leśnym, na których z różnych względów prowadzenie gospodarki leśnej jest utrudnione. Mogą to być m.in. pozbawione drzewostanów tereny o charakterze muraw, zarośli, zakrzaczeń, tereny podmokłe czy zalewane. W trakcie prac urządzeniowych zostały one opisane jako grunty do naturalnej sukcesji i pozostawione do samoistnego ukształtowania siłami natury.

Rozpatrując te powierzchnie w kategoriach przyrodniczych, mogą one stanowić cenne skrawki terenu, będące miejscem występowania ciekawej flory i fauny. Na terenie Nadleśnictwa Polanów zajmują one powierzchnię 10,47 ha (15 pododdziałów).

Tabela nr 51. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych pozostawionych do naturalnej sukcesji

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia	Siedlisko	Rodzaj powierzchni	Funkcja lasu
1	8t	0,1	OL	SUKCESJA	GOSP
2	8w	0,12	OI	SUKCESJA	GOSP
3	17j	0,97	BMŚW	SUKCESJA	GOSP
4	163j	0,3	LŚW	SUKCESJA	GOSP
5	246j	1,54	LMW	SUKCESJA	OCHR
6	270k	0,24	BMW	SUKCESJA	GOSP
7	286g	0,42	BMŚW	SUKCESJA	GOSP
8	297d	0,65	LMW	SUKCESJA	GOSP
9	326c	1,26	LMW	SUKCESJA	GOSP
10	373Ak	0,57	BMŚW	SUKCESJA	GOSP
11	532b	0,78	BMB	SUKCESJA	GOSP
12	563xx	0,23	LŚW	SUKCESJA	GOSP
13	592h	0,54	BMB	SUKCESJA	OCHR
14	594Aa	2,20	LMŚW	SUKCESJA	GOSP
15	642g	0,55	LMŚW	SUKCESJA	GOSP
Razem:		10,47			

4.9. Inne działania zmierzające do zachowania walorów przyrodniczych i różnorodności biologicznej

4.9.1. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych HCVF (High Conservation Value Forests)

Nadleśnictwo Polanów poddając się certyfikacji gospodarki leśnej w ramach systemu certyfikacyjnego Forest Stewardship Council (FSC) zobowiązało się do stosowania „Zasad, Kryteriów i Wskaźników Dobrej Gospodarki Leśnej”.

Zasada 9 „Zasad, Kryteriów i Wskaźników Dobrej Gospodarki Leśnej” zobowiązuje podmioty poddające się certyfikacji FSC do wyznaczenia lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF – High Conservation Value Forests). Od roku 2007 na terenie wszystkich nadleśnictw RDLP w Szczecinku zostały przeprowadzone prace polegające na wyznaczeniu takich powierzchni. Wyznaczanie lasów HCVF w Nadleśnictwie Polanów nastąpiło w oparciu o kryteria opisane w dokumencie FSC „Kryteria wyznaczania w Polsce lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (High Conservation Value Forests)”. W zestawieniu tym znajduje się też pewna grupa obszarów, które ewidencyjnie są przyjmowane jako grunty nieleśne.

Według definicji zawartej w „Zasadach, Kryteriach i Wskaźnikach Dobrej Gospodarki Leśnej” lasy HCVF są to:

Lasy, wyróżnione przez zarządzającego, według następujących kategorii:

- a) tereny leśne posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji różnorodnych wartości biologicznych (np. endemizm, gatunki zagrożone wyginięciem, rzadkie, refugia),
- b) tereny leśne posiadające globalnie, regionalnie lub narodowo znaczenie krajobrazowe stanowiące unikalne miejsce występowania lub występowania większości populacji rodzimych gatunków w naturalnym zagęszczeniu i liczebności,
- c) lasy zawierające rzadkie, zagrożone lub wymierające ekosystemy,
- d) lasy spełniające funkcje w sytuacjach krytycznych (np. ochrona przeciwpowodziowa, powstrzymanie erozji),
- e) lasy o fundamentalnym znaczeniu dla podstawowych potrzeb społeczności lokalnych (np. wyżywienie, wypoczynek, zdrowie, egzystencja),
- f) lasy o szczególnym znaczeniu dla tradycyjnej tożsamości kulturowej (tereny ważne kulturalnie, przyrodniczo, ekonomicznie lub religijnie dla społeczności lokalnych).

Lasy te posiadają przykładowo jedną lub więcej z następujących cech:

- ◆ Lasy reprezentujące chronione rodzaje siedlisk przyrodniczych według prawa polskiego oraz według Dyrektywy Habitatowej UE, a także reprezentujące inne rzadkie lub zanikające typy ekosystemów. W szczególności należą tu:
 - olsy
 - lasy łęgowe
 - grądy
 - kwaśne i żyzne buczyny, górskie i niżowe; także buczyny storczykowe
 - lasy zboczowe (jaworzyny, grądy klonowo-lipowe)
 - kwaśne dąbrowy
 - ciepłe dąbrowy
 - bory i brzeziny bagienne oraz świerczyny na torfie
- ◆ Lasy stanowiące istotne ostoje cennych gatunków roślin i zwierząt, w tym gatunków endemicznych, gatunków chronionych prawem, gatunków zagrożonych wyginięciem;
- ◆ Lasy wykazujące cechy świadczące o niskim stopniu synantropizacji i wysokim stopniu naturalności;
- ◆ Lasy będące modelowymi przykładami naturalnych procesów ekologicznych, np. spontanicznej fluktuacji i naturalnej dynamiki drzewostanów, spontanicznej sukcesji itp.; w tym lasy stanowiące powierzchnie porównawcze umożliwiające porównywanie przebiegu procesów ekologicznych w lasach zagospodarowanych i w lasach wyłączonych z zagospodarowania;
- ◆ Lasy zapewniające ochronę rzek, jezior, torfowisk, źródlisk, zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
- ◆ Lasy o szczególnym znaczeniu dla retencji wody, w tym lasy w górnych częściach zlewni i lasy na torfowiskach;
- ◆ Lasy na stromych zboczach, wychodniach skalnych;
- ◆ Lasy utrzymujące się w skrajnych warunkach ekologicznych (bory suche i bagienne, lasy na wydmach, lasy w strefie górnej granicy lasu);
- ◆ Lasy mające istotne znaczenie kulturowe dla lokalnych społeczności lub innych grup społecznych.

Lasy i obszary HCVF zaliczane są do następujących kategorii:

- **HCVF 1 – Lasy posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji wartości biologicznej**

HCVF 1.1. Obszary chronione:

1.1.a lasy w rezerwatach

1.1.b lasy w parkach krajobrazowych

HCVF 1.2. Ostoje zagrożonych i ginących gatunków

HCVF 1.3. Ostoje gatunków endemicznych

- **HCVF 2. Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej**

- **HCVF 3. Obszary obejmujące rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy**

HCVF 3.1. Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące, marginalne z punktu widzenia gospodarki leśnej

HCVF 3.2. Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy, lecz w Polsce pospolitsze i występujące wielkoobszarowo, stanowiące ważne obszary gospodarki leśnej

- **HCVF 4. Lasy pełniące funkcje w sytuacjach krytycznych**

HCVF 4.1. Lasy wodochronne

HCVF 4.2. Lasy glebochronne

- **HCVF 5. Lasy zaspokajające fundamentalne potrzeby lokalnej społeczności**

- **HCVF 6. Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności**

Poniższa tabela zawiera podsumowanie powierzchni i ilości różnych kombinacji kategorii HCVF w Nadleśnictwie Polanów.

Lp.	Kategoria HCVF	Pow całkowita (ha)	Identyfikacja formy ochrony	Krótki opis przedmiotu ochrony w strefie
1	HCVF 1.1	2,00	Lasy w rezerwatach przyrody	Rezerwat przyrody "Wieleń".
2	HCVF 1.2	67,38	Ostoje zagrożonych i ginących gatunków (strefy ochrony gatunków strefowych)	Strefy ochrony orlika krzykliwego i bielika.
3	HCVF 3.1	389,28	Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące	Chronione siedliska przyrodnicze: łęgi (91E0), bory bagienne (91 D0),
4	HCVF 3.2	4135,34	Pozostałe ekosystemy rzadkie i zagrożone	Chronione siedliska przyrodnicze: grądy subatlantyckie (9160), buczyny

Lp.	Kategoria HCVF	Pow całkowita (ha)	Identyfikacja formy ochrony	Krótki opis przedmiotu ochrony w strefie
				(9110,9130), kwaśne dąbrowy (9190)
5	HCVF 4.1	1521,28	Lasy ochronne	Lasy wodochronne
6	HCVF 4.2	1320,70	Lasy ochronne	Lasy glebochronne
7	HCVF 6	8,03	Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnej społeczności	Nieczynne cmentarze, megality, kurhany, Święta Góra Polanowska

Szczegółowy wykaz HCVF wraz z przypisanym adresem leśnym wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026 został zamieszczony w załącznikach.

5. WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE

5.1. Historia Polanowa

Brak jest dokładnych badań dotyczących początków osadnictwa w okolicach Polanowa. Najstarsze informacje o Polanowie pochodzą z roku 1307. W roku 1313 obok znajdującego się tu zamku lokowano miasto nadając mu niemieckie prawa miejskie. W tym samym czasie wybudowano także kaplicę na Świętej Górze koło Polanowa i zapoczątkowano ruch pątniczy. Od roku 1357 kolejnymi właścicielami Polanowa byli biskupi, natomiast od roku 1387 książę Bogusław VIII. W roku 1474 Polanów stał się miastem prywatnym, kiedy w zamian za 6 wsi książę słupski Eryk II przekazał go Piotrowi Glasenapp. Przez to działanie miasto utraciło wiele ze swych swobód. Przez następne lata między mieszczaństwem a panami na zamku toczyły się liczne i głośnie spory. Niewielki przełom nastąpił w roku 1609, kiedy po pożarze Glasenappowie pozwolili mieszczanom na używanie tradycyjnej pieczęci z gryfem i budowę ratusza. W połowie XVI wieku Polanów przeszedł szereg reformacji, kościół do roku 1650 służył katolikom, a na Świętej Górze funkcjonowała kaplica. W czasie wojny 30-letniej Polanów przez 15 lat okupowali Szwedzi, którzy w roku 1653 przekazali z kolei miasto Brandenburczykom. Podczas "potopu" Polanów został splądrowany i podpalony. W pożarze ocalało jedynie 5 domów, kościół i zamek. Kolejny pożar zdewastował miasto w 1736 roku. Odbudowa została zaplanowana tak, aby nie wolno było już budować w przyszłości w centrum miasta budynków krytych strzechą. W roku 1773 rodzina Glasenappów została zmuszona do sprzedaży miasta. Kolejnym właścicielem został major Wrangel. Rodzina Wrangelów bardzo krótko władała miastem. Czas ten jednak na stałe wpisał się do historii miasta. W roku 1808 wprowadzono nowe przepisy całkowicie zmieniające statut miasta, likwidując powinności względem właściciela i zrównując Polanów z innymi miastami. Od kolejnych właścicieli miasto nabyło dobra zamkowe, które korzystnie odsprzedano w roku 1840. Intensywny rozwój miasta przełożył się na szybki wzrost liczby mieszkańców, wzniesienie ratusza i uruchomienie połączenia pocztowego ze Sławnem i Miastkiem. W roku 1864 miasto przyznało gen. Fryderykowi Wrangelowi tytuł honorowego obywatela. Hrabia przekazał polanowskiemu kościołowi 100 talarów na utrzymanie krypty swoich rodziców oraz ufundował słynną srebrną puszkę dla biednych, znaną później jako "Puszka Wrangela". Rokrocznie z okazji świąt Bożego Narodzenia i rocznicy urodzin ojca hrabiego Wrangela

zebrane pieniądze były rozdzielane wśród najbiedniejszych polanowian.

W roku 1900 Polanów zamieszkiwało 2445 osób. Miasto posiadało kolejowe połączenia z Koszalinem i Sławnem, pocztę z telegrafem, hutę szkła oraz cegielnię. W roku 1908 do miasta doprowadzono prąd. Wówczas Polanów zaczął nabierać znaczenia także jako miejsce wypoczynku. W krótkim czasie powstały tu więc 2 hotele, gospoda na Wielkim Widoku (obecnie Warblewska Góra) oraz "Restauracja Ogrodowa" z salą teatralną, kręgielnią i pokojami gościnnymi u Państwa Kosanke (obecnie mieści się tu Dom Kultury). W latach 20-tych wybudowano także stadion miejski, a tuż przed rokiem 1939 powstały korty tenisowe i kąpielisko miejskie.

W czasie II wojny światowej Rosjanie bez walk zajęli miasto 27 lutego 1945 roku. Rozpoczęto rabunek miasta, a 3 marca podpalono budynki w centrum Polanowa. Zdeprawowany Polanów przekazano władzom polskim we wrześniu 1945 roku. Na miejsce ludności niemieckiej do Polanowa zaczęli przybywać osiedleńcy z Polski oraz ludność ukraińska z Bieszczad. Dzisiaj Polanów, mimo trudności gospodarczych, próbuje znaleźć sobie miejsce w nowej rzeczywistości. Przedsięwzięcia kulturalne, jak choćby zlot motocyklistów, propagują Polanów wśród turystów.

5.2. Zabytki i stanowiska archeologiczne

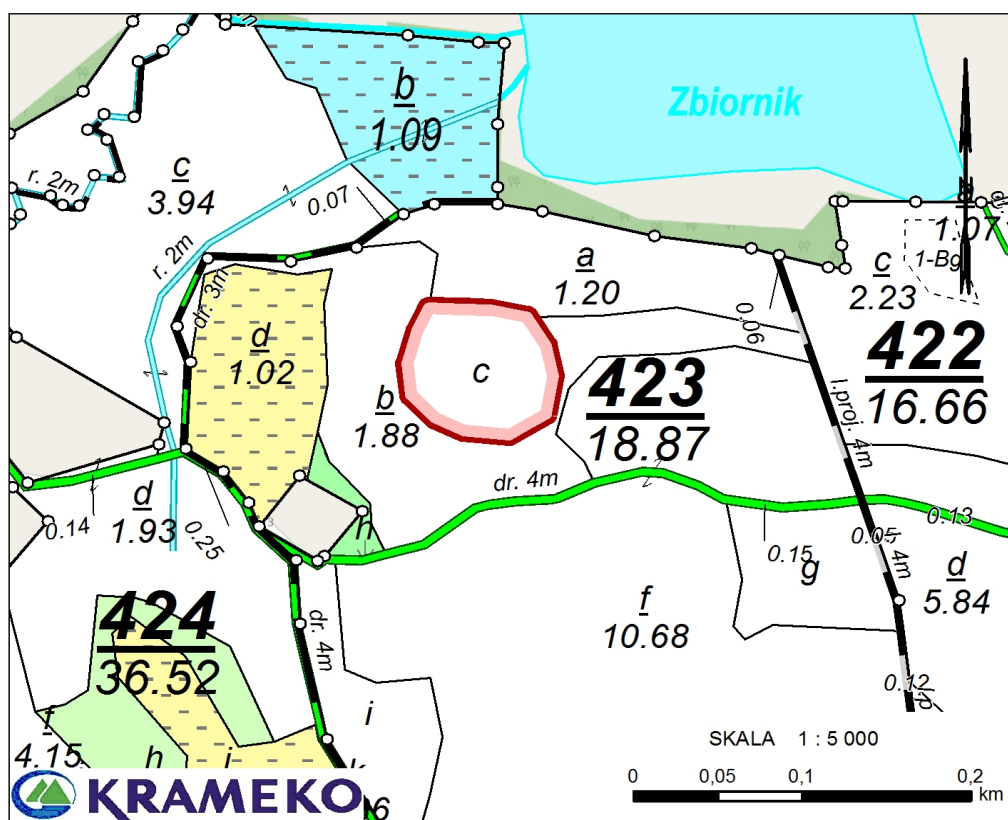
W poznawaniu przeszłości regionu Pomorza Zachodniego, w tym terenów Nadleśnictwa Polanów, znacząca rola przypada archeologii, czyli nauce historycznej rekonstruującej na podstawie znalezisk materialnych świat codziennej aktywności człowieka w dawnych dziejach. Pozostałością po pradawnych mieszkańcach tych ziem są różne źródła archeologiczne pozyskiwane dzięki wykopaliskom, często mają one także charakter znalezisk przypadkowych. Na terenie Nadleśnictwa już w okresie przedwojennym istniał obszar ochronny obejmujący stanowiska archeologiczne w rejonie jeziora Kwiecko. Na wyspie tego jeziora odkryto pozostałości po dawnym grodzisku.

W zasięgu terytorialnym i administracyjnym Nadleśnictwa Polanów znajduje się bardzo dużo śladów materialnej działalności człowieka w dalekiej przeszłości, czyli stanowisk archeologicznych. Stanowiskiem takim określa się zwarty, oddzielony od innych podobnych, wycinek przestrzeni, w obrębie którego występują źródła archeologiczne wraz z otaczającym je kontekstem. Źródłami archeologicznymi są obiekty nieruchome (np.

pozostałości budowli, kurhany) oraz przedmioty ruchome (m.in. narzędzia krzemienne, fragmenty naczyń glinianych). Kontekst w tym przypadku oznacza nawarstwienie kulturowe, czyli warstwy ziemi, które powstały na stanowisku (np. osadzie pradziejowej) w trakcie jego funkcjonowania w przeszłości.

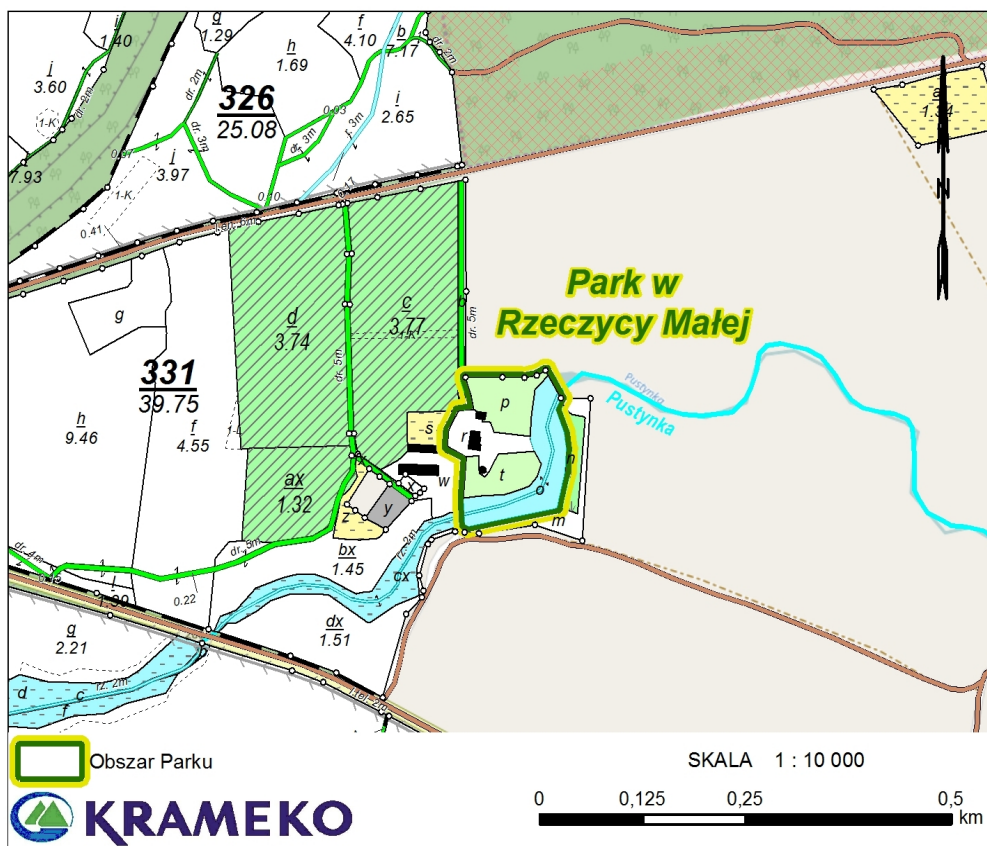
Na gruntach Nadleśnictwa występują dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków. Pierwszym z nich jest grodzisko wyżynne podkowiaste, datowane na schyłek epoki brązu i okres wczesnośredniowieczny. Znajduje się w leśnictwie Wierzchlas, w oddziale 423c. Położone na grzbiecie wzniesienia o zarysie podkowiastym, niskich wałach wewnętrznych i stromych zewnętrznych pobudowanych w konstrukcji kamienno-ziemnej, grodzisko miało zewnętrzne stoki obłożone drobnymi otoczakami. Najstarszą wzmiankę o grodzisku wydaje się być informacja Ludwiga Giesebrechta ze Szczecina umieszczona w „Baltische Studien” w 1846 roku, a następnie wzmianki w opracowaniach grodzisk Roberta Behli z końca XIX wieku i Władysława Łęgi z lat 30. XX wieku. Stanowisko datuje się na X-XII wiek.

Ilustracja 10: Lokalizacja grodziska wpisanego do rejestru zabytków

Drugim obiektem jest zabytkowy park w Rzeczy Małej (oddz. 331o,p,r,t,) obejmujący powierzchnię 1,90 ha. Jest częścią leśnej enklawy położonej wśród pól uprawnych. Wyróżnia się w nim dwór, który obecnie jest leśniczówką łowiecką i ośrodkiem edukacji przyrodniczej pod zarządem Nadleśnictwa Polanów. Dwór do połowy lat 60-tych użytkowany był jako siedziba zarządu Lasów Państwowych. Istotnymi elementami parku są m.in. aleja świerków pospolitych (*Picea abies*) złożona z 363 drzew, dwuprzewodnikowy dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodach pni 200 i 210 cm i brzoza brodawkowata (*Betula pendula*) o obwodzie 205 cm. Odnotować warto także obecność wielu roślin zielnych takich jak: barwinek pospolitej (*Vinca minor*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), gwiazdnica wielkokwiatowa (*Holostea holostea*), kokoryczka wielkokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*). Półkolisty podjazd przed dworem obsadzony został 41 świerkami pospolitymi, z których najokazalszym jest dwuprzewodnikowy o obwodzie 195 cm.

Ilustracja 11: Lokalizacja zabytkowego parku w Rzeczy Małej

Na terenie Nadleśnictwa występują również obiekty archeologiczne, niewpisane do rejestru zabytków, ale należące do grupy zabytków archeologicznych będących pod ochroną Konserwatora. Ich lokalizację i krótki opis przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 52. Zabytki niewpisane do rejestru zabytków znajdujące się na terenie Nadleśnictwa Polanów

Lp	Gmina leśnictwo	Nr obszaru AZP, nr stanu w obszarze	Oddz. poddz.	Pow. gruntów Nadleśnictwa (ha)	Opis obiektu (funkcja obiektu, kultura, chronologia)
1	Polanów Zacisze		472d	1,3	Park założony w XIXw
2	Malechowo Żytnik	13-26 40	1d	1,58	Osada kultury łużyckiej i wczesnośredniowiecznej.

Lp	Gmina leśnictwo	Nr obszaru AZP, nr stanu w obszarze	Oddz. poddz.	Pow. gruntów Nadleśnictwa (ha)	Opis obiektu (funkcja obiektu, kultura, chronologia)
3	Malechowo Żytnik	14-25 10	27g	1,39	Cmentarzysko megalityczne.
4	Malechowo Żytnik	14-25 11	27g	1,44	Cmentarzysko kurhanowe.
5	Polanów Krąg	14-26 1	62g	1,58	Osada z czasów średnio- wiecznych.
6	Polanów Buszyno	14-26 31	111f	1,68	Osada z czasów kultury łużyckiej i wczesnego średniowiecza.
7	Polanów Zacisze	16-25 90	359a	3,1	Osada z czasów średniowiecza.
8	Polanów Zacisze	16-25 132	370a	16,69	Święta Góra Polanowska.
9	Polanów Jacinki	16-26 1	237hf	1,26	Ślady osadnictwa z epoki kamienia.
10	Polanów Rzeczyca	16-26 98	338b	9,95	Cmentarzysko kurhanowe.
11	Polanów Gołogóra	18-26 9	616p,r	5,31	Grodzisko wyżynne kultury łużyckiej i wczesnośredniowiecznej.
12	Polanów Gołogóra	18-26 11	614f	0,63	Ślady osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza.
13	Polanów Gołogóra	18-26 12	614f	0,63	Punkt osadniczy kultury łużyckiej.
14	Polanów Gołogóra	18-26 13	614f	0,63	Ślady osadnictwa, pradzieje.

Poza tym na terenie Nadleśnictwa Polanów udało się dotychczas zlokalizować ponad 1000 obiektów historycznych, głównie kurhanów kamiennych, ziemnych i kamienno-ziemnych. Główne centra ich występowania to okolice Chocimina i Wietrzna (leśnictwo Zacisze, Żydowo), krawędź doliny Grabowej w leśnictwie Wierzchlas a także rejon Baraniej Góry w leśnictwie Rzeczyca. Wszystkie te obiekty zostały zinwentaryzowane we współpracy Służby Leśnej Nadleśnictwa Polanów i archeologów.

Jednym z ciekawszych obiektów na terenie Nadleśnictwa Polanów jest cmentarzysko megalityczne w pobliżu Borkowa (oddział 27g, leśnictwo Żytnik)). Zostało ono odkryte już w okresie przedwojennym, a pochodzi z okresu neolitu (5 tys. lat p.n.e.).

Pierwsze badanie archeologiczne grobowca przeprowadził w 1934 roku niemiecki badacz Ernst Sprockhoff, a następne już w 1939 roku muzealnik z Koszalina Werner Boege. Te szczególnie cenne odkrycia są jedynymi, na wschód od Odry, megalitycznymi grobowcami komorowymi typu korytarzowego, określanymi również dolmenem rozwiniętym.

Do dziś zachowały się:

- 3 grobowce bezkomorowe w kształcie prostokąta, z których 2 mają wymiary 31x11 m i 29x9 m,
- jeden komorowy z o wymiarach 5,5x1,5 m zbudowany z 12 bloków kamiennych przykrytych czterema głazami,
- 5 kurhanów pochodzących najpewniej z epoki brązu.

W jednym z grobowców, w kamiennym kolistym obwarowaniu, znaleziono ułamki naczyń glinianych, siekierę krzemienną i siekierę kamienną.

Zachowane materiały z badań archeologicznych znajdują się w zbiorach Muzeum w Szczecinie, Darłowie i Koszalinie.

5.3. Cmentarze

Istotnym świadectwem dziedzictwa kulturowego są miejsca pochówków oraz tereny przykościelne, wykorzystywane jako cmentarze.

Na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Polanów znajduje się kilka historycznych, nieczynnych miejsc pochówku.

Tabela nr 53. Nieczynne cmentarze na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Polanów

Lp	Leśnictwo oddz. poddz.	Gmina Miejscowość	Pow. (ha)	Opis obiektu
1	Krąg 63l	Malechowo Krąg	0,68	Zadrzewienia Św i Db VI kl.w.
2	Warblewo 330f	Polanów Rzeczycza Wlk.	0,13	Zadrzewienie Db, Brz IIIa kl.w.
3	Jacinki 372b	Polanów Jacinki	0,27	Zadrzewienie Św Vb, So, Brz i KI IVb kl.w. Występuje barwinek i bluszcz.

W leśnictwie Krąg, w oddziale 63m znajduje się nieczynny cmentarz wiejski założony w połowie XIX w. Zajmuje sztucznie nieco podsypane płaskie wyniesienie terenu. W poszyciu terenu występuje bluszcz i barwinek. Na cmentarzu tym chowano mieszkańców miejscowości Krąg i Buszyno. Układ nagrobków uległ całkowitemu zatarciu. Zachowało się jedynie kilka żeliwnych płyt, jeden krzyż, kilka obmurowań grobów i tablic inskrypcyjnych.

W miejscowości Rzeczyca Wielka, w oddziale 330f znajduje się cmentarz założony w 1902 roku, na skraju lasów, w pobliżu wsi i majątku rodu von Lettow - Vorbeck. Cmentarz funkcjonował do 1951 roku, nie dokonywano na nim pochówków Polaków po 1945 roku. Na cmentarzu pochowani są przedstawiciele rodu von Lettow, w tym pruski generał Hermann von Lettow – Vorbeck. Dzięki staraniom Nadleśnictwa Polanów i lokalnych szkół cmentarz został ogrodzony, trochę uporządkowany, postawiono krzyż i pamiątkową tablicę.

Stare cmentarze w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Polanów:

Bukowo - Cmentarz wiejski założono na przełomie XIX/XX wieku przy drodze gruntowej, na wschód od wsi. Duży cmentarz wytyczony na planie prostokąta i zagospodarowany dopiero w ¼ jego części. Wygrodzono go murem z kamienia polnego i obsadzono bukiem, świerkiem i lipą. Przez środek cmentarza, w poprzek prowadziła aleja dębowa. Na cmentarzu obecnie znajduje się dużo obmurowań grobów, zwalonych cokołów przerośniętych roślinnością poszycia i mchem.

Gołogóra - Cmentarz założony został na początku XIX wieku za wsią, przy drodze w kierunku północno-zachodnim. Obecnie przylega bezpośrednio do ściany lasu. Cmentarz położony jest na zboczu terenu. Jego granice wyznacza wygrodzenie starymi lipami i głazami z granitu. Wnętrze cmentarza wypełniają mogiły ziemne ze stojącymi, żeliwnymi krzyżami.

Komorowo - Wokół kościoła rozciąga się teren dawnego cmentarza ewangelickiego. Był on pierwotnie wygradzony murem zbudowanym z potężnych głazów i obsadzony drzewami liściastymi (klonem, lipą i bukiem). Na cmentarz prowadzi aleja z przerośniętego żywopłotu bukowego. Nie zachowały się żadne ślady z wyposażenia dawnego cmentarza. Na południowy zachód od kościoła, przy drodze polnej zlokalizowany jest cmentarz wiejski. Założony został na południe od wsi, przy drodze polnej w XIX wieku

na planie prostokąta. Granice cmentarza były wygradzone: od strony wejścia żywopłotem bukowym, z tyłu rzędem świerków, a po bokach rzędem buków. W poszyciu występują bluszcz i barwinek. Układ kwater i nagrobków jest czytelny. Prawie cała powierzchnia cmentarza była zagospodarowana. Zachowały się pojedyncze elementy wyposażenia cmentarza. Wśród nich, najliczniejsze są zwalone kamienne cokoły pod krzyże żeliwne i rustykalne płyty nagrobkowe. Tablice inskrypcyjne uległy całkowitemu zniszczeniu.

Drzeńsko - na południe od zabudowań wsi, w odległości około 200 m wsi, w lesie po zachodniej stronie drogi, znajduje się nieczynny cmentarz ewangelicki założony w połowie XIX w. Teren cmentarza obejmuje powierzchnię około 0,25 ha. Położony jest na planie czworokąta z odcinkami kamiennej podmurówki ogrodzenia wzdłuż granic cmentarza. Układ rozplanowania kwater jest zatarty, widoczne ślady mogił i elementy zdewastowanych płyt nagrobnych, żeliwnych krzyży i ogrodzeń pochówków.

Dalimierz – dawny cmentarz ewangelicki zlokalizowany na zboczach Góry Złocień, niedaleko ruin Fabryki Kamienia. Ostatni pochówek miał miejsce około roku 1945. Widoczne ślady ogrodzenia oraz kwatery dzieci. Widoczne nagrobki są bogato i pięknie zdobione, m.in. charakterystycznymi dla niemieckich grobów motywami ściętego pnia dębu, który jest symbolem końca życia człowieka oraz liścia palmy, jako symbolu doskonałości i nadziei na życie wieczne.

Warblewo - Cmentarz założony w XVIII wieku, znajdował się w lesie, w odległości około 500 m od zabudowy wsi. Wytyczono go na planie prostokąta o powierzchni około 0,3 ha. Granice cmentarza wydzielono niskim murem z ułożonych kamieni polnych. Obecnie zachowane zostały duże odcinki ogrodzenia po północno- i południowo-zachodniej jego stronie. Wnętrze wypełnione jest bluszczem i podrostem samosiewek. Z wyposażenia cmentarza ewangelickiego zachowało się jedynie kilka kamiennych cokołów z odłamanymi żeliwnymi krzyżami, które zrzucane w poszycie przerosły mchem. Zwalona jest także kamienna płyta nagrobna Wilhelmine Vietzke (1848–1932).

Wielin - W centralnej części wsi, na wrzecionowatym, znacznym wyniesieniu terenowym, w 1698 roku wybudowano niewielki szachulcowo-murowany kościół p.w. Chrystusa Króla. W otoczeniu kościoła czynny był cmentarz ewangelicki z przełomu XVII/XVIII wieku o powierzchni około 0,2 ha. Obecnie zatarte są granice pierwotnego układu cmentarza, nagrobki zostały usunięte, pozostały jedynie dwa zwalone granitowe cokoły pod krzyże i kilka kamiennych głazów z dawnego ogrodzenia.

Na zachód od kościoła, w odległości około 200 m od jeziora, położony jest dawny cmentarz ewangelicki, który założono w XIX wieku na planie prostokąta o powierzchni 0,3 ha. Od wschodu graniczy z zabudową wiejską. Granice cmentarza obsadzone są świerkami i częściowo żywopłotem bukowym. Groby zostały całkowicie zlikwidowane.

Świerczyna - cmentarz wiejski znajdował się na północ od wsi pomiędzy linią kolejową a drogą polną, w odległości około 200 m od drogi Jacinki–Bukowo. Założony został w drugiej połowie XIX wieku na planie trójkąta o powierzchni około 0,4 ha. Od północy graniczył z polami uprawnymi. Zagospodarowana była północna i południowa część cmentarza. W latach 90. XX wieku, jak wynika z dokumentacji – karty cmentarza, przeważał drzewostan liściasty, z czego duża część drzew została wycięta. Cmentarz został zniszczony, a nagrobki zdewastowane.

Rosocha - W odległości około 500 m za wsią, po prawej stronie drogi w kierunku Polanowa, znajduje się dawny ewangelicki cmentarz wiejski. Został usytuowany na terenie nierównym, o dużym zboczu nachylonym w kierunku drogi. Obecnie jest gęsto przerośnięty podrostami samosiejek. Z wyposażenia zachowało się kilka granitowych cokołów z fragmentami ramion żeliwnych krzyży i zrzucony z cokołu krzyż miejscowego stolarza Carla Heinricha Hermana Wenzel (1822–1875).

Na gruntach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów znajdują się także następujące wsie ze starymi, wciąż czynnymi miejscami pochówków: Zielenica, Komorowo, Bukowo, Świerczyna, Dadzewo, Gołogóra, Żydowo, Polanów.

5.4. Zabytki architektoniczne

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów znajduje się wiele zabytków architektonicznych. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- **Krąg** – zamek jest jedną z kilku najlepiej zachowanych renesansowych siedzib rycerskich Pomorza. Powstał pod koniec XVI w. z fundacji Feliksa von Podewilsa na miejscu średniowiecznej warowni. Podewilsowie rozbudowali zamek w XVII w., podwyższając go o jedną kondygnację, a w 1890 r. nowy właściciel, Karl Wilhelm von Riepenhausen, dobudował do bocznej elewacji długie skrzydło w stylu neorenesansowym. Obok zamku znajduje się kościół Zwiastowania NMP, dawna kaplica zamkowa renesansowo-barokowa, wybudowana około 1580 roku, przebudowana w II połowie XVII w.

- Żydowo – kościół ryglowy z XVIII w.,
- Drzewiany – kościół o konstrukcji szachulcowej z 1800 roku,
- Chocimino – kościół ryglowy z XVIII w.,
- Wielin – Kościół ryglowy z XIX w.,
- Polanów – oddz. 343 – przedwojenny stalowy most kolejowy – „Czerwony Most”,
- Oddz. 583 – kamienny most na rzece Radew z I połowy XX w.

Zamek Krąg (T. Szmalec)

Żydowo – kościół ryglowy z XVIII w., (T. Szmalec)

Drzewiany – kościół o konstrukcji szachulcowej z 1800 roku (T. Szmalec)

Chocimino – kościół ryglowy z XVIII w. (T. Szmalec)

Wielin – Kościół ryglowy z XIX w. (T. Szmalec)

—

Polanów – oddz. 343 – przedwojenny stalowy most kolejowy – „Czerwony Most”

Oddz. 583 – kamienny most na rzece Radew z I połowy XX w. (T. Szmalec)

5.5. Parki i zespoły parkowo-dworskie

Według inwentaryzacji z lat powojennych w gminie Polanów zarejestrowano 19 parków (Wendlandt i in. 1992) objętych ochroną zabytkową i założeń parkowych nieujętych w rejestrach zabytków. Powstawały one od pierwszej połowy XVIII do drugiej połowy XX wieku na istniejących zadrzewieniach leśnych lub śródpolnych enklaw leśnych przylegających do zabudowań dworskich. Część zakładano w obrębie dworów i pałaców należących do wielkich rodów niemieckich, m.in.: von Below, von Glasenapp, von Lettow, von Massow, von Natzmer, von Podewils, von Ramel, von Wrangel (Duncker 1857–1884; Vollack 1986; Neuschäffer 1994).

Założycielami lub pierwszymi właścicielami parków na terenie gminy Polanów była rodzina von Lettow. Pierwsza wzmianka o rodzinie pojawiła w 1364 roku, kiedy Erdmann Vorbeck po powrocie z pobytu na Litwie otrzymał przydomek Lithauer lub Lettow (Lettow 1882a; Vorbeck-Lettow 1968). Syn Erdmanna Witzke od 1409 roku był właścicielem dóbr ziemskich na Ziemi Miasteckiej, z których największymi były majątki alodialne Świeržno (*Groß Schwirsen*) i Świerzenko (*Klein Schwirsen*). Majątki odziedziczył po nim w 1453 roku Laurentius von Lettow (Bagmihl 1843). Od 1672 roku zasięg dóbr rodu von Lettow mieścił się między Ciecholubiem (*Techlipp*), Miastkiem (*Rummelsburg*) i Polanowem (Lettow 1882b). Następnym właścicielem założeń dworsko-parkowych była rodzina von Glasenapp, oraz ród pomorski – von Podewils.

Większość zachowanych parków na Ziemi Polanowskiej jest pozostałością głównie XVIII- i XX-wiecznych założeń, których powstanie oparto na istniejących miejscowych zadrzewieniach, kompleksach leśnych lub zespołach drzew, z wykorzystaniem naturalnych wzniesień lub jarów. Przeważnie reprezentują styl krajobrazowy, naturalistyczny. Drzewostany parkowe pełne są wiekowo starych drzew, których wymiary i kształtny pokrój w naturalnych siedliskach należą do rzadkości. Tym samym stanowią wielki bank genów, z których jeszcze ważniejszy stanowią gatunki obcego pochodzenia. Są one tym samym w doskonały sposób zaaklimatyzowane i stanowią najcenniejszy materiał odtwórczy danego gatunku czy odmiany. W części parków dworskich i folwarcznych niestety niszczeją bezpowrotnie fragmenty starodrzewia, zacierając układ alei i ścieżek, degradacji ulegają mury dworów i ogrodzeń. Godnym podkreślenia jest fakt odtworzenia dawnego układu parków w Rzeczycy Małej i Warblewie.

W stanie posiadania Nadleśnictwa Polanów znajduje się zabytkowy park w Rzeczycy Małej, oraz będący pod ochroną konserwatora park w Wietrznie.

Rzeczyca Mała

Wieś należała zawsze do dóbr Przytocka. Po podziale majątku w 1672 roku dobra te otrzymali Rüdiger i Adam Heinrich, synowie Christiana von Lettow. Rüdiger w 1748 roku przekazał majątek synowi Friedrichowi Wilhelmowi von Lettow. W kolejnym roku sprzedał Rzeczycę Małą i część Przytocką radcy prawnemu Felixowi Otto von Kamecke, który w 1766 roku przekazał swoją część bratu Georgowi Albrechtowi. Po śmierci Albrechta w 1791 roku spadkobiercami zostali synowie brata Otto Maximiliana von Kamecke. W kolejnych latach właścicielami majątku zostawali kolejno Maximilian von Kamecke (1808 rok) oraz Otto von Kamecke (rok 1821), który z kolei przekazał go w 1859 roku swojemu synowi. Do 1902 roku Rzeczyca Mała była własnością rodu von Kamecke. W tym roku kupiec Max Dahle został nowym właścicielem majątku. W 1911 roku majątek odziedziczył von Riepenhausen, który z kolei odsprzedał go Magdalenie Grund. Kolejno właścicielami byli Botho Schröder (1921 rok), Walter Krech (1932 rok) oraz Hans von Wedemeyer (1933 rok).

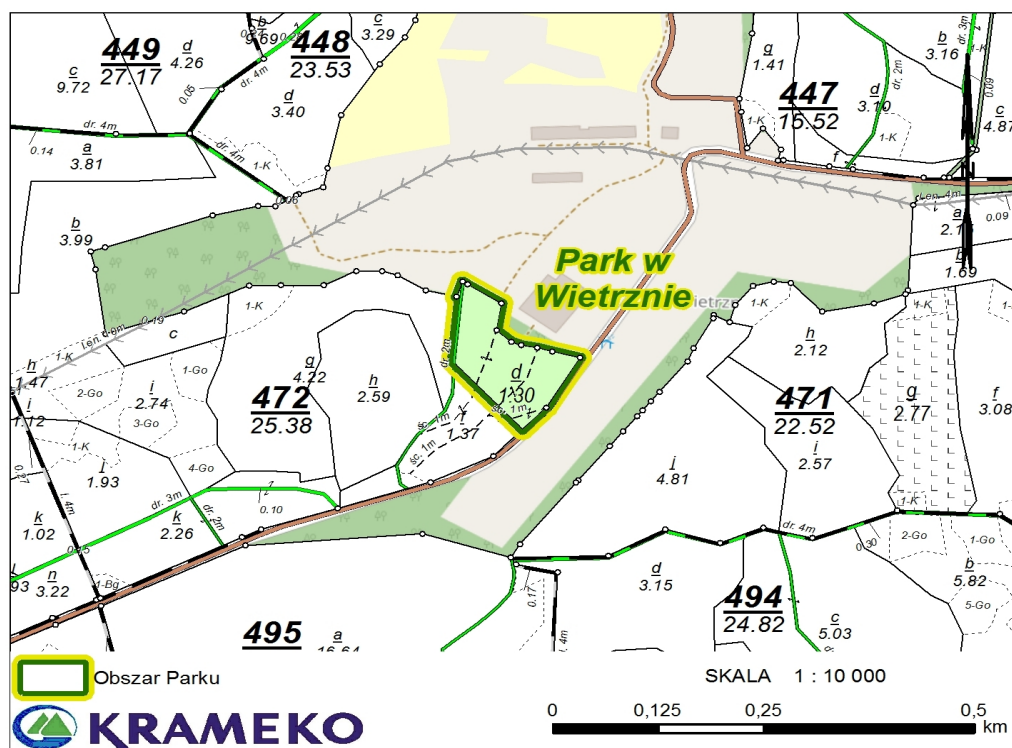
Park w Rzeczycy Małej wpisany jest do rejestru Konserwatora Zabytków pod numerem 1129 (11.10.1980 r.). Zlokalizowany jest w l-ctwie Warblewo, oddz. 331o,p,r,t, na powierzchni 1,90 ha. Jest częścią leśnej enklawy położonej wśród pól uprawnych. Wyróżnia się w nim dwór, który do połowy lat 60-tych użytkowany był jako siedziba zarządu lasów państwowych. Obecnie dwór pełni rolę ośrodka edukacji przyrodniczej i leśnego pensjonatu.

Lokalizacja i opis tego parku znajduje się w rozdziale **5.1. - Zabytki i stanowiska archeologiczne.**

Wietrzno

Zlokalizowany jest w leśnictwie Zacisze, oddz. 472d, na pow. 1,30 ha. Park założony został w XIX w., a powiększony w latach 30-tych XX wieku jako zadrzewienie przypałacowe. Park porastają głównie gatunki rodzime (dąb, buk, brzoza, grab III-V kl.w.) oraz dąb piramidalny, żylistek szorstki.

Ilustracja 12: Lokalizacja Parku w Wietrznie.

Pozostałe parki i zespoły parkowo-dworskie

Chocimino (*Gutzmin*)

Wykaz nieruchomości i właścicieli ziemskich z 1575 roku podawał rodzinę von Lettow jako właścicieli Chocimina oraz Starego Żeliborza (*Sellberg*) i Żydowa (*Sydow*). Częścią lenna von Lettowów zarządzał Clawes Knuth. Od roku 1618 roku właścicielem był niejaki Antonius Natzmer. W czasie jego rządów przebudowano miejscowy kościół. Od tego czasu Chociminem zarządzali członkowie tej rodziny. Ostatnim z rodu był Carl Friedrich. On też w 1840 roku odsprzedał majątek Carlowi Friedrichowi Wilhelmowi Hasse. W następnych latach właściciele często się zmieniali. Na początku ubiegłego wieku majątek należał do Franza Wietholza, który był radcą w Koszalinie. On też w 1911 roku sprzedał Chocimino rodzinie von der Osten-Fabeck, która na terenie parku na Górze Zamkowej zbudowała nowy, dwuskrzydłowy dwór. W starym dworze pozostała natomiast administracja całego majątku. W latach 1919–1926 gospodarstwo dzierżawił Streffer. Niestety przynosił on wtedy same straty, dlatego też w 1929 roku przejął go urząd powierniczy, a w 1937 roku kupił dr Merensky. Zdobywał on doświadczenie w północno-

zahodniej Afryce. Po powrocie do kraju zaczął wprowadzać nowe technologie z agronomii, hydrauliki i techniki rolniczej (Ott 1989). W tym okresie zbudowano unikatowy na Pomorzu wodociąg działający na zasadzie taranu hydraulicznego.

Park o powierzchni 3,2 ha założony został w stylu parku romantycznego, zorientowany został wzdłuż linii S–W. W kierunku tym przebiega dzisiaj droga wjazdowa do majątku oraz dwie równoległe aleje: kasztanowcowa i jaworowa. Przed dworem zachował się jeden okaz cisa pospolitego (*Taxus baccata*), z trzech posadzonych pod koniec XIX wieku (Żak 2000). Wspaniale prezentują się lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) rosnące wzdłuż drogi dojazdowej do majątku, z których najokazalsza czteroprzewodnikowa ma 375 cm obwodu. Obok rosną dwie lipy drobnolistne: trzyprzewodnikowa (355 cm) i dwuprzewodnikowa (340 cm). Rośnie tu także komosa strzałkowata (*Chenopodium bonus-henricus*), która na Pomorzu jest gatunkiem rzadkim, znajduje się na „Czerwonej Liście” (Żukowski, Jackowiak 1995). W północno-zachodnim narożniku dworu rosną potężne dęby szypułkowe (*Quercus robur*) o obwodach 625, 370 i 320 cm. Układ alei w parku, grupy starodrzewi, stawy, ciek wodny, otwarte polany pozwalają na odtworzenie pierwotnych osi krajobrazowych parku. Niewątpliwie dużą uwagę zwraca szpaler jaworów (*Acer pseudoplatanus*) w kształcie litery „U”, gdzie drzewa mają od 115 do 280 cm obwodu, a najokazalsze ma 295 cm obwodu. Obok nich zachowały się ruiny starego dworu. Drugą oś parku stanowi aleja kasztanowców pospolitych (*Aesculus hippocastanum*) przylegająca równoległe do strumienia. Nad jego brzegiem rośnie olsza czarna (*Alnus glutinosa*), z których najokazalsza, trzyprzewodnikowa, ma obwody pni 210/190/130 cm. Obok niej rosną buki zwyczajne o obwodach 440 i 380 cm oraz dąb szypułkowy (395 cm). We wschodniej części parku, na wzniesieniu, założono cmentarz rodowy von der Osten-Fabeck. Za cmentarzem położony jest staw, którego brzegi porastają m.in. dwa graby pospolite o obwodach 290 i 275 cm.

Rochowo

Od roku 1575 roku zespół był lennem rodu von Lettow. W skład majątku w Rochowie wchodziło wtedy 10 włości, 10 chłopów i 2 zagrodników. W 1655 roku majątek został podzielony na cztery części, ale już w 1717 roku Klaus von Lettow scalił majątek. W 1741 roku majątek sprzedano Franzowi von Glasenapp. Od tamtej pory bardzo często zmieniali się właściciele. W 1752 roku von Glasenapp odsprzedał majątek Leopoldowi Wilhelmowi von Wrangel, który z kolei w 1774 roku sprzedał go Hansowi Kasparowi von

Steinkeller. W roku 1777 sprzedano majątek Augustowi Wilhelmowi von Below, który w 1783 roku odsprzedał go Augustowi Friedrichowi von Loeben. Wdowa po nim wydziedziczyła *von Lettow* w 1802 roku i wydzierżawiła majątek Augustowi Zernoth. W 1860 roku odziedziczył majątek Kuhnke, który w 1881 roku odsprzedał go radcy miejskiemu Wietholzowi z Koszalina. W kolejnych latach został sprzedany rentierowi Friedriechowi Pallatz, natomiast w latach 1901–1904 majątek był w rękach mistrza rycerskiego Otto Limana ze Świerczyny. Od roku 1904 Rochowo było własnością rodziny Wilke.

Park o powierzchni 2,15 ha ma charakter naturalistyczny. Przy jego budowie wykorzystano część dawnej enklawy leśnej, położonej w krajobrazie rolniczym. Całość uzupełniono nasadzeniami drzew iglastych i liściastych. Przy drodze graniczącej z parkiem rośnie grupa okazałych drzew m.in. jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) o obwodzie 515 cm, lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) (obwód 345 cm) i 2 graby pospolite (*Carpinus betulus*) o obwodach 265, 240 cm. Okazałe wiśnie ptasie (*Prunus avium*) o obwodach 155, 150 i 130 cm rosną z kolei wzdłuż szpaleru świerków pospolitych (*Picea abies*) stanowiących zewnętrzną granicę parku. Kilka świerków tam rosnących ma obwody od 210 do 235 cm. Na końcu szpaleru znajduje się fragment bardzo starej (120-letniej) plantacji leszczyny pospolitej (*Corylus avellana*). Warta odnotowania jest także aleja złożona z kasztanowców pospolitych (*Aesculus hippocastanum*). Drzewa mają obwody w przedziałach od 195 do 245 cm. Na uwagę zasługuje także stary sad z dominacją jabłoni domowych (*Malus domestica*). Najokazalsze trzyprzewodnikowe drzewo ma obwody pni 170/160/110 cm. Rośnie tu także grusza pospolita (*Pyrus pyraeaster*) o obwodzie 200 cm. Przy placu folwarcznym rośnie 11 dębów szypułkowych (*Quercus robur*), z których cztery mają wymiary drzew pomnikowych – 410, 395, 380 i 360 cm obwodu. Wzdłuż ogrodzenia rosną dęby szypułkowe (320, 285 cm obwodu) i klony pospolite (*Acer platanoides*) (310 i 280 cm).

Rzeczyca Wielka

Pierwszym właścicielem od chwili jej powstania w 1575 roku był Peter Lettow – pan na Przytocku. W 1618 roku odziedziczył po ojcu dobra Rzeczycy (oraz Płocko, Pustowo i Rochowo) jego syn – Paul. W spadku od wuja Clausa Lettow otrzymał także połowę jego majątku, który w 1647 roku odziedziczył dobra od brata Antona Christiana von Lettow. Paul z kolei przepisał majątek na synów Georga i Paula. Georg przekazał połowę spadku

swojemu synowi Georgowi Bertramowi oraz żonie, natomiast w roku 1691 sprzedał dobra Georgowi Christianowi von Massow. Potem właścicielami byli kolejno m.in. Klaus Albrecht von Lettow, Franz von Glasenapp (1705 rok), Martin von Below (1747 rok), pułkownik Karl Ernst von Lettow (1796 rok), bracia Bogisław i Georg Leopold Constantin von Lettow (1840 rok), hrabia Max von Schwerin (1846 rok), rodzina von Kehler (1856 rok), Hermann von Lettow (1882 rok). Od 1900 roku do końca wojny w 1945 roku majątek był w rękach rodziny von Lettow. Do 1989 roku właścicielem było Państwowe Gospodarstwo Rolne, a potem Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Park ma powierzchnię 2,35 ha. Zachował się w nim bardzo czytelny układ alei, ścieżek i szpalerów. Warta odnotowania jest aleja grabowa złożona z 58 drzew, jak również szpaler grabowy w kształcie litery L, gdzie dłuższe ramię szpaleru liczy 76, a krótsze 28 drzew. Drzewa w obu alejach dzięki wiekowi i swojej dorodności zasługują już na miano drzew pomnikowych. W parku zachowały się także fragmenty alei dębowej, z dębami szypułkowymi (*Quercus robur*) o obwodach od 240 do 260 cm oraz alei lipowej, w której lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) osiągają obwody od 270 do 290 cm. Przy drodze prowadzącej od wąwozu w kierunku wsi rosną dwa pomnikowe dęby szypułkowe o imponujących obwodach 560 i 590 cm. Na wierzchołku wąwozu rosną także cztery dęby szypułkowe o obwodach: 340, 330, 320 i 295 cm oraz 12 świerków pospolitych o obwodach od 210 do 310 cm. W okolicy ruin po dworze rosną pomnikowe drzewa: lipa drobnolistna (460 cm) i trzy buki zwyczajne (*Fagus sylvatica*) o obwodach 375, 340 i 310 cm. W drzewostanie parku spotkać można także klony jawory (*Acer pseudoplatanus*), świerki pospolite (*Picea abies*) oraz kasztanowce pospolite (*Aesculus hippocastanum*). Z krzewów warto wymienić śnieguliczkę białą (*Symphoricarpos albus*), tawułę wierzbolistną (*Spiraea salicifolia*), lilaka pospolitego (*Syringa vulgaris*) i ligustrę pospolitą (*Ligustrum vulgaris*). Nad brzegami płynącego przez park cieku rośnie m.in. olsza czarna (*Alnus glutinosa*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*) i bez czarna (*Sambucus nigra*).

Warblewo

W 1784 roku Warblewo było lennem rodziny von Lettow i von Massow. W 1795 roku Johann Wutstrack odkupił obie części majątku i scalił dobra. W 1862 roku właścicielem był wyższy radca sądu krajowego Albert von Kamecke, który nabył go w 1820 roku od rodziny von Natzmer. Po nim majątek przeszedł w ręce Ernsta von Schwichow. W latach 1921–1934 miejscem tym zarządzał Georg Suhrmann. Następnie od 1934 roku do 1945

właścicielem dworu i parku była Else Jarmer, żona mistrza rzeźnickiego z Polanowa.

Park ma powierzchnię 3,3 ha, zbudowany jest w stylu romantycznym. Centralną część parku stanowią dwa stawy o łącznej powierzchni 32 arów. Obecnie jeden ze stawów jest w znacznym stopniu zarośnięty czermienią błotną (*Calla palustris*). Brzegi drugiego ze stawów (odnowionego) porastają zarośla łozowe z udziałem wierzby szarej (*Salix cinerea*), pięciopręcikowej (*S. pentandra*) i uszatej (*S. aurita*) oraz brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*) i olszy czarnej (*Alnus glutinosa*). W parku rośnie topola szara (*Populus xcanescens*) o obwodzie 180 cm, lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) o pomnikowych wymiarach: trzyprzewodnikowa (450 cm), dwuprzewodnikowe (445, 400 cm) oraz jednoprzewodnikowa (445 cm). Nieopodal zachowała się część starego sadu z dominacją śliw domowych (*Prunus domestica*). W drzewostanie parku dominuje kwaśna buczyna niżowa z bukiem zwyczajnym (*Fagus sylvatica*) i kosmatką owłosioną (*Luzula pilosa*). Występuje tu także klon pospolity (*Acer platanoides*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*) i grab pospolity (*Carpinus betulus*). Od północnej strony park odgranicza dwurzędowy szpaler świerkowy. Rosną tu także okazałe buki o obwodach 260, 280 i 285 cm.

Żydowo A

Pierwsze dane z 1575 roku jako właścicieli Żydowa podają rodzinę von Lettow. Kolejne informacje pojawiają się z 1628 roku gdzie jako właściciel majątku figuruje Jürgen Woitke. W 1740 roku majątek podzielono na dwie części – A i B. W roku 1908 majątek B kupiło Pomorskie Towarzystwo Osiedleńcze i rozparcelowało. W tym samym roku majątek A wdzierżawił Epping. Od 1928 roku właścicielem został jego syn Hugo.

Park ma powierzchnię 2,6 ha i powstał w drugiej połowie XIX wieku. Przy jego zakładaniu wykorzystano naturalne warunki terenowe: wierzchowinę i zbocze morenowego wzgórza oraz jar ze strumieniem. Zachodnią granicę stanowi nasyp dawnej linii kolejowej. Na nasypie rośnie 11 świerków pospolitych (*Picea abies*) i trzy klony pospolite (*Acer platanoides*) o pomnikowych wymiarach pni (380, 360 i 345 cm). W południowej części placu folwarcznego stoi dwór zbudowany w latach 1909–1911. Mieszkania w budynku są własnością prywatną, z kolei park jest pod zarządem Agencji Nieruchomości Rolnych w Szczecinie. W parku na uwagę zasługuje kilka okazałych drzew m.in. grab pospolity o obwodzie 235 cm, klon pospolity (*Acer platanoides*) (210 i 390 cm obwodu), lipy drobnolistne (*Tilia cordata*), kasztanowce pospolite (*Aesculus hippocastanum*), dęby szypułkowe (*Quercus robur*) (najokazalszy o obwodzie 395 cm). W

prawym narożniku polany parkowej rośnie pomnikowy klon pospolity o trzech przewodnikach o obwodzie 540 cm.

Borkowo

W 1530 roku rodzina von Manteuffel sprzedała Borkowo von Natzmerom, które pozostało w ich władaniu do 1927 roku. W tym właśnie roku majątek Borkowo liczący 6904 ha został rozparcelowany. Około 460 ha kupił lekarz weterynarii, dr Paul Kusanke, który był jego właścicielem do 1945 roku. W 1944 roku Pomorskie Towarzystwo Hodowli Nasiennej w Szczecinie wprowadziło przy dworze Borkowo hodowlę superelity: ziemniaka Merkury i łubinu żółtego.

Park ma powierzchnię 5,13 ha. Obecnie jest mocno zniszczony. Położony jest na terenie równinnym, na planie nieregularnego wielokąta. Wszystkie ścieżki pozarastały. Po stronie południowej zachowały się ceglane słupy dawnej bramy wjazdowej. Cały teren parku jest podmokły, zarośnięty samosiewami drzew i krzewów. Drzewostan parku to m.in. klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*), grab pospolity (*Carpinus betulus*) i dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Park przylega do zabudowań gospodarczych, od których oddziela go aleja kasztanowców pospolitych (*Aesculus hippocastanum*). Przy ruinach dawnego dworu rośnie forma kandelabrowa dębu szypułkowego o obwodzie 360 centymetrów. W parku występują też drzewa o cechach pomnikowych: dwie lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) o obwodach 440 i 320 cm oraz dwa dęby szypułkowe o obwodach 415 i 330 centymetrów. Na uwagę zasługuje również aleja grabowa złożona z 47 drzew. Na terenie paru znajduje się także staw, na którym zanotowano chroniony grąźel żółty (*Nuphar lutea*).

Cetuń

Niewielka miejscowość we wschodniej części województwa, oddalona o sześć kilometrów na południowy-zachód od Polanowa. Historii znana jest od XV wieku – w tych czasach była majątkiem rycerskim. W średniowieczu należała do możnego rodu von Glasenapp. Później należała do rodziny von Ramin. W 1910 roku dobra były w rękach rodziny Behrens. W 1928 roku majątek trafił w posiadanie Oscara Caminneci, który pełnił również funkcję łowczego okręgowego na tych terenach.

Znajduje się tu XIX-wieczny pałac. Jego charakterystyczna bryła zamknięta jest narożnymi wieżami. W swoim kształcie nawiązują trochę do średniowiecznych budowli

obronnych – łukowate okna, krenelaż na szczycie. Obecnie mieści się tutaj Dom Pomocy Społecznej.

Park przypałacowy został założony w II połowie XIX wieku w stylu krajobrazowo – naturalistycznym, zajmuje teren nieregularnego prostokąta schodzącego do brzegu jeziora. Pozostaje w pierwotnych granicach z częściowo czytelnym układem przestrzenno – komunikacyjnym, cenną krajobrazowo częścią na skarpie przy jeziorze, ze starymi, pomnikowymi bukami. W drzewostanie wymienić można ok. 250 drzew, w tym buki odmiany purpurowej, posiadające obwód pnia od 300 do 400 cm.

Krag

Park o powierzchni 2,6 ha sięgający do szosy i brzegów Jeziora Zamkowego, które jest prawie idealnie okrągłe. Od strony szosy park otoczony jest zabytkowym murem.

Wielin

Zespół pałacowy składający się z późnobarokowego pałacu otoczonego parkiem. Pochodzi z poł. XIX w. Pałac wybudowany w 1833 r., następnie przebudowywany w 1894 r. i w latach 1920–1921. Park założony w poł. XIX w.

Polanów

Park miejski z początku XX w.

Laski

Wpisany do rejestru WKZ z nr. 941 zaniedbany park z kasztanowcami, bukami, lipami, świerkami, wiązami i klonami.

5.6. Ślady z okresu II wojny światowej

opracowano na podstawie materiałów udostępnionych przez p. Łukasza Gładysiaka - Studio Historyczne „Huzar”

Na terenie Nadleśnictwa Polanów do dziś można znaleźć ślady obiektów związanych z II wojną światową. Są to głównie schrony typu „Tobruk”, okopy i transzeje.

Rejon Polanowa w koncepcjach obronnych III Rzeszy wchodził w skład północnego odcinka *Pommernstellung*, czyli Wału Pomorskiego. *Pommernstellung* – właściwie Pozycja Pomorska to jedna z najciekawszych a zarazem jedna z najbardziej niejednorodnych linii umocnionych wybudowanych w ubiegłym stuleciu. Według pierwotnych zamierzeń (koncepcja powstała w latach 20-tych) wzmocniony ciąg fortyfikacji polowych zabezpieczał

południową oraz wschodnią granicę Prowincji Pomorskiej przed uderzeniem Wojska Polskiego łącząc się jednocześnie z Międzyrzeckim Rejonem Umocnionym chroniącym Bramę Lubuską. Rozciągające się od Jeziora Bobieńskiego Wielkiego przez Ziemię Polanowską i Sławieńską aż do południowego brzegu Bałtyku północne ramię Pozycji Pomorskiej stanowić miało przede wszystkim zaporę dla jednostek polskich nacierających w kierunku zachodnim z okolic Chojnic.

Do wybuchu II wojny światowej obszar dzisiejszego Nadleśnictwa Polanów ujmowany był jedynie w koncepcjach obronnych Niemiec i nie skupiał większej uwagi dowództwa w Berlinie. Dopiero w roku 1944, w chwili rozpoczęcia wielkiej ofensywy Armii Czerwonej w kierunku zachodnim, rozpoczęto właściwą budowę umocnień obronnych. Ze względu na krótki czas ograniczający przygotowania zdecydowano, że północne skrzydło (Biały Bór-Bobolice-Polanów-Darłowo), zwane też odcinkiem mobilizacyjnym, tworzyć będą przede wszystkim transzeje, rowy przeciwczołgowe oraz niewielkie, ukryte w lasach schrony – Ringstand 58c zwane „Tobrukami”. Całość oparto o linię obrony skupioną wzdłuż doliny rzeki Grabowej. Spośród planowanych 300 Tobruków do chwili rozpoczęcia bezpośrednich walk z Rosjanami udało się zainstalować 120. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Polanów znaleźć można około 40 tego typu obiektów.

Schrony typu Ringstand 58c wkomponowano w sieć widocznych do dnia dzisiejszego okopów. Dostęp do niemieckich pozycji defensywnych ograniczać miał też rów przeciwczołgowy, rozlokowane na przedpolu niskie zasieki z drutu kolczastego oraz stalowe potykacze. W kilku miejscach rozpoczęto konstruowanie zbudowanych z bali i wypełnionych ziemią zapór. Na pozycje podciągnięto także działa różnego kalibru (przynajmniej dwa stanowiska do dziś można zobaczyć w okolicach skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 205 i 208).

Krótki czas budowy umocnień, braki materiałowe, braki w uzbrojeniu wobec szybkiego tempa posuwania się Armii Czerwonej spowodowały, że opisywane pozycje obronne nie miały większego znaczenia militarnego. Jedynie w okolicach miasta Polanów postawiono Rosjanom niewielki opór. Prawdopodobnie żaden z Tobruków nie stawiał czynnego oporu Rosjanom, dlatego też ich stan zachowania obecnie jest tak dobry.

Tobruk, to popularna nazwa żelbetowego stanowiska ogniowego dla ognia okrężnego Ringstand 58c. Pomysłodawcą tego niewielkiego, dwuosobowego schronu będącego równocześnie otwartym gniazdem karabinu maszynowego, lekkiego moździerza kalibru 50 mm lub aparatu sygnalizacji świetlnej była armia włoska. Pierwsze takie

konstrukcje wykorzystano bojowo w czasie walk o libijskie miasto Tobruk, i stąd też wzięła się zwyczajowa nazwa. Prostota budowy oraz łatwość zakamuflowania w terenie sprawiała, że schron, którego grubość ścian wynosiła 40 cm szybko znalazł uznanie w oczach planistów Wehrmachtu i był stosowany na wszystkich frontach jako uzupełnienie dotychczas wzniesionych fortyfikacji.

Dziś Tobruki można oglądać wjeżdżając do Polanowa praktycznie z każdej strony. Jednym z najlepiej widocznych jest zasypany do poziomu gruntu schron przy skrzyżowaniu ulic Klonowej i Koszalińskiej. Obiektów Ringstand 58c nie brakuje także w lasach oraz w rejonie wsi Buszyno, Drzeńsko, Krąg czy Wielin.

Schron typu „Tobruk” przy ul. Klonowej w Polanowie (SH „Huzar”)

Tobruk w rejonie skrzyżowania dróg 205 i 208 (SH „Huzar”)

Prace rekonstrukcyjne przy schronie Ringstand 58c (SH „Huzar”)

Schrońy typu „Tobruk” w rejonie Polanowa są na nowo odkrywane przez badaczy oraz miłośników wojskowości. Należy podkreślić, że w roku 2016 rozpoczęto przywracanie dwóch obiektów typu Ringstand 58c do stanu z początków ostatniego roku wojny rejonie skrzyżowania dróg wojewódzkich 205 i 208. Obiekty te mają się stać elementami ścieżki edukacyjnej tworzonej przez Nadleśnictwo Polanów oraz Stowarzyszenie *Heredias Pomeraniae* – Dziedzictwo Pomorza.

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Polanów zidentyfikowano dotychczas 25 obiektów z okresu II wojny światowej (nie licząc okopów, transzei itp.). Są to głównie bunkry (schrońy typu „Tobruk”), ale także ziemianki czy też stanowisko armaty pancerniej. Poniżej w tabeli zestawiono te obiekty z podaniem ich lokalizacji.

Tabela nr 54. Wykaz obiektów z okresu II wojny światowej na terenie Nadleśnictwa Polanów

L.p.	Opis	Nr leśnictwa	Leśnictwo	Oddział, pododdział
1	bunkier	1	Żytnik	2g
2	bunkier	1	Żytnik	2a
3	bunkier	1	Żytnik	15c
4	bunkier	1	Żytnik	9h
5	bunkier	1	Żytnik	5h
6	bunkier	1	Żytnik	5g
7	bunkier	1	Żytnik	9f
8	bunkier	3	Krąg	62d
9	bunkier	3	Krąg	48a
10	bunkier	3	Krąg	48b
11	bunkier	4	Buszyno	114a
12	bunkier	4	Buszyno	114c
13	bunkier	7	Jacinki	252h
14	bunkier	7	Jacinki	237b
15	bunkier	7	Jacinki	226k
16	stanowisko armaty pancerniej	7	Jacinki	238a
17	bunkier	7	Jacinki	237c
18	bunkier	10	Rzeczycza	354c
19	bunkier	11	Zacisze	425p
20	bunkier	11	Zacisze	426a
21	bunkier	11	Zacisze	364b
22	bunkier	11	Zacisze	361a
23	ziemianki łotewskich żołnierzy	12	Wierzchlas	545c
24	niedokończony bunkier	12	Wierzchlas	423f
25	podwójne stanowisko na wzgórzu	14	Gołogóra	597b

6. ZAGROŻENIA

6.1. Zagrożenia antropogeniczne

Wśród wielu czynników antropogenicznych trzy spośród nich: zanieczyszczenie powietrza, wody i powierzchni ziemi – jakkolwiek malejące w wyniku podejmowanych działań oraz stale rosnącej świadomości ekologicznej społeczeństwa – stanowią nadal istotne źródło zagrożeń środowiska przyrodniczego i ekosystemów leśnych.

6.1.1. Zanieczyszczenia powietrza

W okresie ostatnich lat w Unii Europejskiej odnotowuje się stały spadek emisji SO_2 oraz innych zanieczyszczeń. W Polsce, szczególnie gwałtowne obniżenie emisji SO_2 miało miejsce w latach 1989, 1990 i było związane z recesją gospodarczą, która szczególnie dotknęła przemysł ciężki - głównego producenta zanieczyszczeń przemysłowych.

Według rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2014, wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, województwo zachodniopomorskie podzielono na trzy strefy, każdą ze stref oceniono pod względem jakości powietrza. Nadleśnictwo Polanów położone jest w strefie zachodniopomorskiej (kod PL3203). W strefie tej obowiązują dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Dla każdego z zanieczyszczeń, które zostały ujęte w odpowiednich dyrektywach Parlamentu Europejskiego, określone są stężenia w powietrzu, które nie powinny być przekraczane.

Ze względu na ochronę zdrowia, dla poszczególnych zanieczyszczeń, strefę zachodniopomorską zaliczono do następujących klas:

dwutlenek siarki SO_2 - A

dwutlenek azotu NO_2 - A

tlenek węgla CO - A

benzen C_6H_6 - A

ozon O_3 - A

pył PM_{10} - A

pył $\text{PM}_{2,5}$ - A

ołów Pb - A

arsen As - A

kadm Cd - A

nikiel Ni - A

benzopiren BaP - C

Ze względu na ochronę roślin, dla poszczególnych zanieczyszczeń, strefę zachodniopomorską zaliczono do następujących klas:

dwutlenek siarki SO₂ - A

tlenki azotu NO_x - A

ozon O₃ - A

Zaliczenie strefy do klasy A, oznacza, że stężenia zanieczyszczeń były niższe od obowiązujących poziomów dopuszczalnych bądź docelowych. Główną przyczyną zaliczenia strefy do klasy C, pod względem zanieczyszczeń benzopirenem, były emisje związane z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Oprócz tego na całym obszarze województwa, został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu, określony ze względu na ochronę zdrowia, a w strefie zachodniopomorskiej również ze względu na ochronę roślin.

6.1.2. Zanieczyszczenia wód i gleb

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie w Raporcie o stanie środowiska przyrodniczego w województwie zachodniopomorskim z roku 2014, opracował ocenę jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 - 2013 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCWP) to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, obejmujący zarówno zbiorniki wód stojących, jak i cieki, a także przybrzeżne fragmenty wód morskich. W Raporcie znalazła się ocena JCW rzek Grabowa (do Wielinki) i Radew, które znajdują się na terenie Nadleśnictwa:

- Grabowa – klasa elementów biologicznych (III), klasa elementów hydromorfologicznych (II), klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) (I), stan/potencjał ekologiczny (umiarkowany).

- Radew – klasa elementów biologicznych (II), klasa elementów hydromorfologicznych (II), klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) (II), stan/potencjał ekologiczny (dobry, powyżej dobrego).

Zgodnie z definicją zamieszczoną w Raporcie stan/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza i druga tworzą wspólnie potencjał „dobry i powyżej dobrego”. O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód do jednej z klas decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego. Gdy stan elementu biologicznego jest umiarkowany (III klasa), słaby (IV klasa) lub zły (V klasa), wówczas danej JCWP nadaje się taką samą klasę stanu/potencjału ekologicznego. Natomiast, gdy stan wskaźnika biologicznego jest bardzo dobry (I klasa) lub dobry (II klasa) w ocenie stanu ekologicznego należy uwzględnić również stan wskaźników fizykochemicznych (w tym substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) oraz fakt uznania JCWP za wody sztuczne lub silnie zmodyfikowane pod względem hydromorfologicznym. Jeżeli jeden lub więcej z oznaczanych wskaźników wchodzących w skład elementów fizykochemicznych przekracza wartość graniczną dla klasy II, stan ekologiczny jednolitej części wód obniża się do umiarkowanego (III klasa).

Według Raportu główne zagrożenia jakości wód w województwie zachodniopomorskim związane są z zapotrzebowaniem na wodę, na cele bytowe, gospodarcze i przemysłowe oraz z odprowadzaniem do wód zanieczyszczeń powstających w wyniku działalności człowieka. Pod względem sposobu wprowadzania ładunku zanieczyszczeń do wód wyróżnia się źródła punktowe i obszarowe, jak również depozycję zanieczyszczeń z atmosfery.

Tabela nr 55. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie zachodniopomorskim w latach 2000-2013 (wg danych z Raportu)

Pobór wody	2000	2005	2006	2007	2008	2010	2012	2013
Ogółem (hm³)	1 703,8	1 487,3	1 902,6	1 711,1	1 708,3	1 632,8	1 603,6	1 523,6
Na cele produkcyjne (hm ³) w tym:	1559,6	1366,1	1787,9	1592,2	1578,9	1499,7	1478	1398,7
• wody powierzchniowe	1544,5	1356	1626,4	1581,8	1569,3	1491,3	1469,5	1390,3
• wody podziemne	15,1	10,2	16,5	10,4	9,5	8,3	8,4	8,4
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie	22,8	16,8	8,6	17,2	26,4	34,2	29,8	31,2
Na cele wodociągowe (hm ³) w tym:	121,4	104,3	106,1	101,7	103	99	95,9	93,7
• wody powierzchniowe	29,4	24,5	23,7	22,8	23,8	22,2	21,4	21,3
• wody podziemne	92	79,8	82,4	78,9	79,2	76,8	74,5	72,4

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa decydujący wpływ na jakość wód powierzchniowych (ich klasę czystości) mają zanieczyszczenia pochodzące z następujących źródeł:

1. źródła komunalne: miejskie systemy kanalizacyjne oraz miejsca odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych;
2. źródła przemysłowe (systemy kanalizacyjne zakładów przemysłowych);
3. spływy powierzchniowe zawierające związki biogenne z nawozów chemicznych i środków ochrony roślin (głównie azot i fosfor);
4. niekontrolowane zrzuty ścieków do jezior i rzek.

Ścieki o różnym stopniu oczyszczenia, po ich doprowadzeniu do wód powierzchniowych obniżają ich walory jakościowe i użytkowe. Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia w Polanowie przyjmuje ścieki komunalne z Polanowa. W perspektywie przewiduje się skanalizowanie części gminy (Wietrzno, Chocimino) z włączeniem ścieków do oczyszczalni gminnej. Obiekt oddano do użytku w miesiącu październiku 2003 roku. Zestaw technologiczny pozwala na uzyskanie podwyższonej redukcji biogenów. Zgodnie z warunkami aktualnego pozwolenia wodnoprawnego odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Grabowa. Dopuszczalna ilość odprowadzanych ścieków wynosi 1.200 m³/d. Faktycznie oczyszczalnia przyjmuje około 500 m³/d ścieków.

6.1.3. Zagrożenia związane z przebiegiem szlaków komunikacyjnych

Przez teren Nadleśnictwa Polanów przebiegają trzy główne szlaki komunikacyjne:

- Droga wojewódzka nr 205 Bobolice-Polanów-Krąg-Sławno-Darłowo o stosunkowo dużym natężeniu ruchu, zwłaszcza w okresie urlopowym,
- Droga wojewódzka nr 206 Miastko-Polanów-Koszalin,
- Droga wojewódzka nr 208 Polanów – Warcino – Kępice – Barcino.

Wymienione trasy są najważniejszymi trasami komunikacyjnymi i jako takie w pewnym stopniu na terenie Nadleśnictwa stanowią bariery ekologiczne, utrudniające swobodną migrację różnym gatunkom zwierząt. Nie są to jednak bariery o szczególnie wysokim stopniu oddziaływania. Są one poza tym, źródłem tzw. zanieczyszczeń komunikacyjnych, źródłem hałasu oraz stanowią zagrożenie pożarowe.

Pozostałe drogi powiatowe i gminne generują niewielki ruch lokalny, praktycznie niemający wpływu na stan środowiska przyrodniczego na terenie Nadleśnictwa Polanów.

6.1.4. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy

Bezpośrednie, negatywne oddziaływanie człowieka przejawia się głównie szkodnictwem leśnym. Do tego rodzaju zagrożeń przede wszystkim zaliczyć należy:

- nagminne nieprzestrzeganie zakazu wjazdu pojazdów na tereny leśne oraz nieprzestrzeganie zasad prawidłowego zachowania się w lesie,
- masowy i plądrowniczy sposób zbierania grzybów (również na terenach kilkuletnich upraw leśnych) prowadzący do zanikania niektórych gatunków, niszczenie grzybów nieprzydatnych spożywczo, a także pozyskiwanie owoców runa leśnego za pomocą niedozwolonych narzędzi i sposobów (np. wyczesywanie jagód czernicy z krzewinek specjalnymi grzebieniami, rozgarnianie ścióły w poszukiwaniu młodych grzybów), a także zbiór grzybów na terenach rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych oraz stref ochronnych wokół miejsc gniazdowania chronionych gatunków ptaków,
- wandalizm przejawiający się w dewastacji oraz kradzieży elementów leśnej infrastruktury turystycznej i siatki grodzieńowej,
- niewłaściwie zorganizowana i uprawiana turystyka w lesie i na terenach bezpośrednio do niego przyległych (w czasie której niszczone jest runo leśne); uszkodzanie kory drzew (głównie wiekowych buków), wydeptywanie roślinności

leśnej, płoszenie zwierząt, zaśmiecanie terenu, penetrowanie terenów objętych zakazem wstępu (głównie – ostoje ptaków objętych ochroną strefową, uprawy leśne do 4 m wysokości),

- przenoszenie z lasu do przydomowych ogrodów i oczek wodnych prawnie chronionych gatunków roślin (naparstnice, pierwiosnki, grzybienie białe i in.),
- rabunkowe i nielegalne (wykonywane bez stosownego zezwolenia) pozyskiwanie chronionych gatunków mchów (bielistek, torfowce) do celów dekoracyjnych (florystyka, dekoracje wystaw sklepowych i in.),
- kradzieże choinek, nielegalne pozyskiwanie stroiszu – podkrzesywanie świerków i daglezi z gałęzi bocznych i ogławianie wierzchołków,
- bardzo intensywne penetrowanie lasów w poszukiwaniu zrzutów poroża jeleniowatych;
- nieuprawnione korzystanie z otwartego ognia na terenach leśnych,
- naganny proceder wiosennego wypalania łąk,
- kłusownictwo leśne (często z użyciem odpowiednio ułożonych psów) i wodne (także z użyciem energii elektrycznej, materiałów wybuchowych i broni pneumatycznej), wnykarstwo,
- kradzieże drewna (nielegalne pozyskanie, kradzieże drewna przygotowanego do wywozu) oraz sadzonek z nowo zakładanych upraw leśnych,
- wywożenie do lasu śmieci przez okolicznych mieszkańców wsi i miast oraz przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą (spośród śmieci najgroźniejsze są chemikalia i tworzywa sztuczne).

6.1.5. Zakłady uciążliwe dla środowiska

Ustawa Prawo ochrony środowiska dzieli zakłady przemysłowe, w których ze względu na ilość znajdujących się w nich substancji niebezpiecznych, możliwe jest wystąpienie poważnej awarii na zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii oraz zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. W zasięgu działania Nadleśnictwa Polanów znajdują się następujące źródła zagrożenia dla ekosystemów leśnych:

1. POLTRAN S.C. - producent maczki rybnej i oleju rybnego
2. MACED – producent karmy dla psów,
3. Hodowla lisów w pobliżu miejscowości Zielenica,
4. Hodowla norek w Polanowie,
5. POLDANOR – hodowla trzody chlewnej,
6. AGRO-DAD – hodowla bydła,
7. Stawy rybne na rzece Grabowej oraz w Kępinach,
8. Elektrownia szczytowo-pompowa w Żydowie,
9. Kotłownie wspólnot mieszkaniowych,
10. Kopalnie Żwiru w Kępinach, Kanii, Polanowie,
11. Komunalne wysypisko śmieci w trakcie rekultywacji,
12. Stacja 400kV Kierzkowo – w trakcie budowy,
13. linie 400kV relacji Żydowo-Gdańsk i Żydowo-Słupsk w trakcie projektowania.

6.1.6. Pożary

Poważnym, stałym zagrożeniem obszarów leśnych są pożary, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny oraz długotrwałych okresów suszy w sezonie letnim. Powodują one dotkliwe, nieraz nieodwracalne straty w ekosystemach leśnych. Stan zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest przede wszystkim wynikiem wzrastającej ich penetracji przez ludność i nieostrożnym obchodzeniem się z ogniem w lesie lub na gruntach sąsiadujących z lasami oraz celowe podpalenia. Dużym zagrożeniem pożarowym charakteryzują się tereny przez które przebiegają linie elektroenergetyczne.

Według ustalonego (zgodnie z pkt. 1.2. Instrukcji ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2012 roku oraz na podstawie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów) stopnia zagrożenia pożarowego lasu, obszar całego

Nadleśnictwa Polanów zakwalifikowany został do III kategorii zagrożenia pożarowego – zagrożenie średnie.

Według podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognozowania zagrożenia pożarowego, lasy zarządzane przez Nadleśnictwo Polanów zostały zaliczone do 5 strefy prognostycznej.

W latach 2007 – 2016 powstało ogółem 41 pożarów lasów o łącznej powierzchni 7,49 ha. Przeciętna powierzchnia jednego pożaru wyniosła 0,18 ha. Statystyka ta została dodatkowo zawyżona przez jeden pożar o powierzchni ponad 3 ha w roku 2016, gdzie spaleniu uległo poszycie leśne.

Tabela nr 56. Pożary na terenie Nadleśnictwa Polanów w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa)

Rok	Pożary		Ilość pożarów wg przyczyny powstania						Ilość pożarów wg wielkości					
	Łączna ilość w roku [szt.]	Łączna pow. [ha]	nieostrożność osób	Wyl. atmosferyczne	inne	podpalenia	awarie inst. elektrycznej	nieustalona	do 0,05 ha	0,06-1 ha	1,01-10 ha	10,01-100 ha	100,01-500 ha	> 500 ha
2007	0													
2008	0													
2009	5	0,39	2			3			3	2				
2010	6	0,49		1		5			4	2				
2011	4	0,60	2			2			2	2				
2012	3	0,62				3			2	1				
2013	2	0,59				2				2				
2014	6	0,53				3		3	3	3				
2015	9	0,36				9			8	1				
2016	6	3,91				5	1		3	2	1			
Razem	41	7,49	4	1		32	1	3	25	15	1			

6.2. Zagrożenia abiotyczne

Wśród zagrożeń abiotycznych występujących na terenie Nadleśnictwa Polanów należy wymienić:

Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne (klimatyczne)

Zagrożenia abiotyczne spowodowane czynnikami atmosferycznymi wynikają przede wszystkim z położenia geograficznego danego obszaru. Związane są one z położeniem geograficznym: występowanie anomalii pogodowych (wyrażających się w naszej szerokości geograficznej występowaniem ekstremalnych temperatur, opadów i wiatrów), okresowe obniżenia poziomu zalegania wód gruntowych m.in. w następstwie długotrwałych okresów suszy, późne wiosenne i wczesne jesienne przymrozki itp. Zmniejszają one w znaczący sposób biologiczną odporność ekosystemów na działanie szkodliwych czynników biotycznych. Panujący na obszarze obejmującym teren Nadleśnictwa Polanów to klimat typu przejściowego między chłodną i deszczową dzielnicą pomorską, a bardziej suchą i cieplejszą dzielnicą środkową. Ścierają się tutaj elementy oceanizmu atlantyckiego i kontynentalizmu wschodniego. Pewnym zagrożeniem dla upraw i szkółek leśnych są dość częste, późne przymrozki wiosenne (maj, a nawet początek czerwca) oraz przymrozki wczesne występujące w końcu września i na początku października. Panują wiatry wiejące z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego – sporadycznie występują gwałtowne i krótkotrwałe wiatry o charakterze huraganu – szczególnie niebezpieczne dla pozostawionych wśród upraw kęp starszego drzewostanu, drzewostanów znajdujące się na skraju lasu lub graniczących z otwartą powierzchnią (np. w gniazdach, lukach).

Tabela nr 57. Powierzchnia szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa)

Rok	Niskie i wysokie temperatury		Wiatr i śnieg			Zakłócenia stosunków wodnych		
	Szkółki	Uprawy	Szkółki	Uprawy	D-stany	Szkółki	Uprawy	D-stany
	Powierzchnia (ha)							
2007	0,25	1,00						
2008		20,43						
2009						0,18		
2010	0,30	2,00					1,86	
2011	0,15	27,09		3,00	62,00	0,18	2,43	0,10
2012		6,39			2,12			0,10

Rok	Niskie i wysokie temperatury		Wiatr i śnieg			Zakłócenia stosunków wodnych		
	Szkółki	Uprawy	Szkółki	Uprawy	D-stany	Szkółki	Uprawy	D-stany
	Powierzchnia (ha)							
2013		72,31					7,05	19,04
2014		8,43			2,10			10,42

6.3. Zagrożenia biotyczne

Zagrożenia biotyczne to działania organizmów żywych prowadzące do powstawania szkód w drzewostanach. Do grupy tej należy zaliczyć:

- ✓ zwierzynę łowną,
- ✓ bobry,
- ✓ szkodniki owadzie,
- ✓ grzyby patogeniczne.

Zwierzyna łowna

Głównym sprawcą szkód jest jelen, oraz na uprawach również sarna. Wielkość szkód jest relatywnie wysoka, związana z nadmiernym zagęszczeniem jeleniowatych i to mimo podejmowanych od kilku lat intensywnych działań nadleśnictwa. Najpoważniejszym problemem są szkody w młodnikach i drzewostanach Św, na dzień dzisiejszy uszkodzona jest większość młodszych drzewostanów świerkowych.

Tabela nr 58. Wykaz powierzchni uszkodzeń, wykonanych poprawek i uzupełnień oraz grodzień w Nadleśnictwie Polanów w latach 2007-2016 (dane Nadleśnictwa Polanów).

Rok okresu minionego	Stopnie uszkodzenia drzewostanu	Pow. z uszkodzeniami w stopniach [ha]			Pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	Pow. wykonanych grodzień [ha]
		uprawy	młodniki	drzewostany		
2007	do-20%	207,05	304,45	80,96	4,46	22,86
	21-50%	11,47	41,25	14,98		
	>50%	0,50	0	0		
2008	do-20%	181,76	388,54	75,42	2,30	21,23
	21-50%	11,63	58,27	15,93		

Rok okresu minionego	Stopnie uszkodzenia drzewostanu	Pow. z uszkodzeniami w stopniach [ha]			Pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	Pow. wykonanych grodzień [ha]
		uprawy	młodniki	drzewostany		
	>50%	4,55	0	0		
2009	do-20%	188,51	387,16	83,22	7,08	36,42
	21-50%	29,41	73,33	31,90		
	>50%	7,71	0,81	0,15		
2010	do-20%	187,31	352,64	127,55	6,32	58,23
	21-50%	42,27	105,16	42,02		
	>50%	3,22	5,41	0,28		
2011	do-20%	207,46	355,10	154,73	7,53	52,71
	21-50%	55,28	139,26	41,16		
	>50%	2,05	3,27	0,08		
2012					9,40	9,02
	21-40%	67,32	142,50	91,30		
	>40%	11,10	41,59	19,45		
2013					2,80	48,37
	21-40%	83,09	292,68	117,69		
	>40%	37,10	72,71	25,57		
2014					6,51	47,20
	21-40%	91,97	219,72	100,82		
	>40%	23,69	65,96	25,23		
2015					0,81	32,18
	21-40%	105,03	161,88	100,89		
	>40%	15,32	105,38	50,91		
2016					5,13	39,94
	21-40%	101,80	197,14	115,15		
	>40%	14,42	66,19	38,96		
Średnio-rocznie					5,23	36,82

Nadleśnictwo podejmuje konsekwentne działania w celu zapobiegania szkodom powodowanym przez zwierzynę. Działania te polegają na:

- 1.grodeniu gniazd dębowych, domieszek biocenotycznych oraz upraw szczególnie narażonych na szkody ze strony zwierzyny,
- 2.chemicznym zabezpieczaniu upraw i młodników,
- 3.mechanicznym zabezpieczaniu upraw i młodników poprzez stosowanie osłonek, wełny, gałęzi świerkowych, tzw. bandażowanie (buk), siateczka
- 4.wykładaniu drzew zgryzowych,
- 5.palikowaniu modrzewia.
- 6.Inne metody.

Tabela nr 59. Wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg metod w latach 2007 – 2016.

Metoda zabezpieczenia	Powierzchnia zabezpieczana [ha]										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Średnia roczna
Grodenia nowe	22,86	21,23	36,42	58,23	52,71	9,02	48,37	47,20	32,18	39,94	36,82
Pow. wykład. drzew zgryzowych	594,66	372,96	294,17	647,08	553,48	603,71	707,61	572,70	601,71	414,05	536,21
Zabezpieczenie chemiczne	243,94	284,12	280,44	269,72	324,89	364,59	231,41	236,12	259,48	308,38	280,31
Zabezpieczenie mechaniczne	0	8,05	3,50	0	2,40	6,64	188,61	181,05	142,23	175,19	70,77
Palikowanie modrzewia	0,87	1,04	6,25	2,93	2,50	3,19	3,70	1,02	1,90	5,52	2,89
Razem:	862,33	687,4	620,78	977,96	935,98	987,15	1179,7	1038,09	1037,5	943,80	

Z obserwacji działań w okresie minionym wynika, że najbardziej skuteczną metodą zabezpieczania upraw przed zwierzyną są grodenia. Dobre efekty daje też palikowanie modrzewia oraz inne mechaniczne sposoby zabezpieczenia indywidualnego drzew (zakładanie na pęd szczytowy sadzonek wełny, siateczki, zabezpieczanie pni gałęziami

świerkowymi oraz ich bandażowanie). Z innych metod, które nadleśnictwo stosuje to: wykładanie drzew zgryzowych czy wprowadzanie podsadzeń produkcyjnych mających na celu rozpraszanie ryzyka występowania znaczących szkód.

Bobry

Bobry (*Castor fiber*) objęte są ochroną gatunkową. Należą do zwierząt, które mają wpływ na kształtowanie środowiska, przez co wpływają na: zwiększanie różnorodności biologicznej, retencję czy zmniejszanie zanieczyszczenia wód. Jednak w niektórych przypadkach oddziaływanie bobrów na gospodarkę człowieka uważane jest za negatywne i powoduje konkretne, policzalne straty gospodarcze. Na terenie Nadleśnictwa Polanów szkody powodowane przez te gryzonie to najczęściej podtapianie gruntów w wyniku budowania tam oraz co jest z tym związane, ścinanie drzew.

Szkodniki owadzie

W efekcie oddziaływania czynników stresowych w ostatnich dziesięcioleciach w środowisku leśnym zaobserwowano następujące zjawiska:

- uaktywniły się nowe i mało poznane gatunki owadów, które nie wyrządzały uprzednio większych szkód,
- uległy skróceniu okresy między gradacjami najgroźniejszych, od dawna występujących szkodników owadzych,
- powstały nowe i poszerzyły się stare ogniska gradacyjne szkodników owadzych, a tym samym zwiększył się areał masowego ich występowania,
- pogorszył się stan zdrowotny drzew gatunków liściastych, uważanych za bardziej odporne na zanieczyszczenia przemysłowe.

Spośród szkodników pierwotnych największe znaczenie miał owad z rodziny miernikowcowatych - piędzik przedzimek. W latach 2013 - 2014 miernikowce wystąpiły na powierzchni 65 ha i 44 ha drzewostanów dębowych. Nadleśnictwo nie stosowało zwalczania chemicznego, gradacją szkodnika zostały objęte drzewostany w starszych klasach wieku.

W 2010 roku wprowadzono podział obszarów leśnych na ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny i niegradacyjne. Powierzchnia tych obszarów przedstawia się następująco:

- obszary gradacyjne 612,67 ha,

- obszary niegradacyjne 13.500,13 ha.

W 2012 roku wyznaczono 80 partii kontrolnych (stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny).

Na terenie Nadleśnictwa Polanów z występujących szkodników owadzych największe znaczenie wydaje się mieć kornik drukarza i zespół owadów towarzyszących, w tym czterooczak świerkowiec. Główne działania Nadleśnictwa mające na celu ograniczenie liczebności szkodników wtórnych polegają na:

- wyszukiwaniu i usuwaniu drzew trocinkowych,
- bieżącym usuwaniu posuszu czynnego,
- prawidłowej rotacji drewna, szczególnie w okresie wiosennym i letnim,
- wykładaniu pułapek klasycznych,
- rozrzedzaniu populacji szkodnika poprzez stosowanie pułapek feromonowych.

Poniżej w tabeli nr 60, dotyczącej szkód od owadów zestawiono powierzchnię, na której prowadzono zwalczanie w rozbiciu na poszczególne gatunki.

Tabela nr 60. Występowanie szkód od owadów w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa)

Rok	szeliniak sosnowiec		chrabąszczowate (pędraki)		Chrabąszczowate (imago)		czterooczak świerkowiec		Zwójki, miern. db	
	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.
2007	4,00									
2008	3,00		0,70		200,00		23,30	23,30		
2009	5,50	4,00	0,10				30,00	30,00		
2010										
2011			1,84		199,48		20,00	20,00		
2012			1,84		70,00		45,00	45,00	10,00	
2013					54,00		34,00	34,00	65,40	
2014			0,24						43,82	
Rok	brudnica mniszka		poproch cetyniak		cetyńce		defoliacje gat. liściastych		krobik modrzewiowiec	
	wyst.	zwal.	zwal.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.
2007					4,00					
2008					140,00	95,00			4,60	
2009					155,00	45,00				
2010										
2011					24,00				9,00	
2012	17,00		26,00		10,00	10,00			18,00	
2013	17,00		25,00		88,00				20,00	
2014										

Rok	kornik drukarz		smolik znaczony		przyplaszczek granatek		rytownik dwuzębny	
	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.
2007	54,02	49,97	72,18	72,18	18,00	8,00		
2008	93,20	57,33	45,73	41,12	24,00	14,00		
2009	152,42	152,42	54,32	54,32	18,00	8,00		
2010								
2011	132,01	132,01	75,84	63,84				
2012	182,00	182,00	36,21	36,21				
2013	396,00	396,00	50,44	50,44			0,05	
2014	16,52	16,52	27,78	27,78			16,08	16,08

Do zwalczania szkodliwych owadów leśnych na terenie Nadleśnictwa stosowane są pułapki klasyczne i feromonowe. W latach 2012, 2013 i 2014 średniorocznie wykładano 1545 szt. pułapek.

Do odłowu brudnicy mniszki stosuje się pułapki feromonowe, których ilość i lokalizację przedstawia poniższa tabela.

Lp	Leśnictwo	Lokalizacja	Ilość szt.
1	Żytnik	3c, 10b, 25h, 31b, 38d, 40c, 43b, 54f	8
2	Krąg	50k, 58k, 59a, 84h, 93b, 99a	6
3	Buszyno	126h, 132a, 137a, 150d, 154h, 166k, 198d	7
4	Puławy	78a, 141f, 157d, 176b, 180a, 206, 218c	7
5	Wieleń	186Af, 193Ab, 196b, 223c, 247b, 250c, 264h, 284f	8
6	Jacinki	240a, 288d, 379f,	3
7	Dadzewo	384g, 393h, 394c, 396f, 401c	5
8	Warblewo	312c, 317g, 340f	3
9	Rzeczyca	337h, 462h, 474d	3
10	Zacisze	362n, 431d, 435a, 440f, 447c, 470b, 473m, 488g, 519b	9
11	Wierzchlas	483b, 487b, 510b, 529c	4
12	Gołogóra	593j, 604a, 614a, 638f, 641a	5
13	Żydowo	581a, 618a, 625s	3
Razem		J/w	71

Grzyby patogeniczne

Podobnie jak w przypadku zagrożenia spowodowanego przez szkodniki owadzie, w ostatnich dziesięcioleciach narasta również zagrożenie lasów ze strony grzybowych chorób infekcyjnych.

Uszkodzenia powodowane przez grzyby najczęściej odnotowuje się w szkółce (m.in. osutki, zgorzele) i w drzewostanach na gruntach porolnych, gdzie w mniejszym lub większym stopniu drzewostany te są opanowane przez hubę korzeni.

W celu ochrony drzewostanów rosnących na gruntach porolnych stosowano profilaktyczne szczepienie pniaków biopreparatem PG Poszwald. W latach 2007-2016 zabezpieczono ok. 3 tys. ha drzewostanów.

Poniżej znajdują się tabele z występowaniem i rodzajem szkód powodowanych przez choroby grzybowe w latach 2007-2016.

Tabela nr 61. Wykaz szkód powodowanych przez zgorzel siewek, osutkę modrzewia, osutki sosny, rdze i szarą pleśń w latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa)

Rok	Zgorzel siewek gatunków iglastych		Osutka modrzewia		Osutki sosny		Rdze na igłach, liściach		Szara pleśń	
	szkółki	uprawy	szkółki	uprawy	szkółki	uprawy	szkółki	uprawy	szkółki	uprawy
	Powierzchnia (ha)									
2007	0,20					4,00				
2008					0,24	4,00				
2009	0,21				0,27	4,00				
2010	0,21				0,34	3,00				
2011	0,32		0,04		0,37	3,00				
2012	0,55					2,00				
2013	0,79					2,00				
2014	0,75		0,03		0,89		0,05			

Tabela nr 62. Wykaz szkód powodowanych przez mączniaka dębu, opieńkową zgniliznę korzeni, hubę korzeniową i sosny latach 2007-2016 (wg danych z Nadleśnictwa)

Rok	Mączniak Db			Opieńkowa zgnilizna korzeni		Huba korzeniowa		Huba sosny	Inne choroby, uszkodzenia		
	szkółki	uprawy	d-stan	uprawy	d-stan	uprawy	d-stan	d-stan	szkółki	uprawy	d-stan
	Powierzchnia (ha)										
2007	0,60	16,00			189,00		195,00				
2008	0,40	18,26		34,71	182,82		383,57	131,33			
2009	0,57	17,00	11,00	38,50	140,00		172,33				
2010	0,47	16,00	4,00	60,50	190,00		95,00				
2011	0,27	47,00		118,50	192,00		90,00				
2012		54,00		70,00	280,00	6,00	98,00				
2013		50,00		74,00	300,00	6,00	98,00				
2014	0,71			79,50	304,50	8,00	98,05				

7. WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO

Dla pełniejszego wykorzystania zdolności produkcyjnej siedlisk przy ciągłym dążeniu do zwiększenia bogactwa składu gatunkowego i urozmaicenia struktury drzewostanów oraz w celu sprawnego projektowania urządzeniowego uwzględniającego wymienione na wstępie założenia przyjęto podstawowy podział lasów na gospodarstwa.

W dostosowaniu do warunków siedliskowych i funkcji, jakie spełniają lasy Nadleśnictwa Polanów oraz zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu i Zasadami Hodowli Lasu, zastosowano gospodarstwa: specjalne (S), lasów ochronnych (O) i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G). W przypadku ostatniego gospodarstwa (G) zastosowano uzupełniający podział związany ze sposobem zagospodarowania. Powierzchniowy zasięg wyżej wymienionych gospodarstw przedstawia się następująco (pow. leśna zalesiona i niezalesiona):

- gospodarstwo specjalne (S) – 2331,94ha (14,8%),
- gospodarstwo lasów ochronnych (O) – 1091,24 ha (7,0%),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) – 8018,73 ha (51,1%),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – 4246,97 ha (27,1%).

Pełną charakterystykę użytkowania rębного w Nadleśnictwie omówiono w Elaboracie PUL.

8. PLAN DZIAŁAŃ

8.1. Kształtowanie i ochrona stosunków wodnych

Zagadnienia związane z ochroną zasobów wodnych są istotną częścią prawidłowej gospodarki leśnej. Lasy pełnią ważną funkcję w retencji wody poprzez zatrzymywanie spływu powierzchniowego, gromadzenie wody w ściocie, torfowiskach, śródleśnych terenach zabagnionych i oczkach wodnych.

W ramach kształtowania stosunków wodnych Nadleśnictwo Polanów w latach 2007-2016 wykonało urządzenia retencjonujące wodę, były to:

- zastawki w ilości 2 szt,
- groble w ilości 2 szt.
- brody w ilości 2 szt.
- zbiorniki retencyjne w ilości 5 szt.

W latach 2010-2015 wykonano powyższe urządzenia ze środków UE w ramach programu „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” .

Prowadzone były również prace konserwacyjne na istniejących obiektach, głównie rowach melioracyjnych.

Na części nadleśnictwa sporządzono hydrologiczną inwentaryzację wód powierzchniowych (południowy fragment zlewni rzeki Grabowej), który jest bazą do dalszych prac projektowych przy kształtowaniu stosunków wodnych.

Prowadzone w przeszłości działania mające na celu zwiększenie areału produkcji rolnej i gospodarki leśnej przez osuszanie terenów podmokłych, były jednym z głównych powodów zwiększania się deficytu wody. Problem dotyczył i dotyczy nadal, większości obszarów kraju. Zasoby wodne w Polsce należą obecnie do jednych z najmniejszych w Europie.

Objawami zwiększania się deficytu zasobów wodnych są:

- przesuszenie torfowisk i bagien,
- zanik śródleśnych jezior i oczek wodnych,
- zmiany siedliskowe (powolne aczkolwiek systematyczne kurczenie się zasięgu siedlisk wilgotnych i bagiennych).

Lasy Państwowe realizując trwale zrównoważoną gospodarkę leśną uwzględniają potrzebę „ratowania wody” przez co pełnią kluczową rolę w zwiększaniu zasobów wodnych. W związku z powyższym w trakcie prowadzenia prac leśnych powinno się:

- ◆ w miarę możliwości i posiadanych środków zapewnić warunki do gromadzenia się wody w różnego rodzaju naturalnych i sztucznych zbiornikach retencyjnych (nie dotyczy niektórych siedlisk z wodą przepływową – głównie siedliska OIJ, oraz cennych siedlisk nieleśnych i stanowisk gatunków chronionych),
- ◆ zachowywać w dolinach rzek i potoków fragmenty lasów łęgowych i olsów ze składem gatunkowym zgodnym z siedliskowymi typami lasów, zachowywać śródleśne miejsca podmokłe i zabagnione, w przypadku stosowania rębni zupełnej w pobliżu siedlisk wilgotnych, mokrych i terenów zalanych pozostawiać wzdłuż nich strefę ochronną o szerokości jednej wysokości drzewostanu, pozostawić bez zabiegu drzewostany na siedliskach: LMb, Lł, OIJ 3, OI 3 (z wyjątkiem planowanej przebudowy),
- ◆ objąć ochroną tereny źródlisk i wysięków wody, przez wyłączenie z użytkowania drzewostanów w ich obrębie i bezpośrednim sąsiedztwie,
- ◆ ewentualne odwadnianie drzewostanów podtapianych prowadzić wyłącznie na niewielką skalę.

Administracja Nadleśnictwa powinna również współpracować z władzami samorządowymi, regionalnymi i wojewódzkimi w sprawach dotyczących gospodarki wodnej. Jest to szczególnie ważne w przypadku stosowania zabiegów melioracyjnych, które nie mogą być ograniczone tylko i wyłącznie do terenu zarządzanego przez Nadleśnictwo.

8.2. Kształtowanie strefy ekotonowej

Ekoton jest to strefa przejściowa pomiędzy różnymi zespołami biotycznymi, np. lasem i łąką, w skład której wchodzi oprócz organizmów przenikających do tej strefy z biocenoz graniczących ze sobą, także gatunki charakterystyczne, znajdujące tu optymalne warunki bytowania. Wyróżniającą cechą tego środowiska jest to, że liczebność gatunków i osobników jest większa niż w biocenozach otaczających. Kształtowanie tej strefy jest bardzo ważne ze względu na zwiększenie różnorodności biologicznej oraz odporności ekosystemów leśnych.

Zadania związane z kształtowaniem tej strefy zostały ujęte w Planie Urządzenia Lasu i sprowadzają się do następujących czynności:

- w przypadku prowadzenia cięć rębnych na obrzeżu lasu, w miejscach gdzie sąsiaduje on z terenami otwartymi i ciekami wodnymi, zaleca się kształtować ekoton poprzez wykorzystanie istniejących fragmentów starodrzewiu,
- w drzewostanach nieużytkowanych cięciami rębnymi strefę ekotonową powinno się kształtować poprzez wprowadzanie w formie podsadzeń podokapowych odpowiednich do danego siedliska drzew i krzewów,
- w nowo zakładanych zalesieniach graniczących z terenami bezleśnymi, na ich obrzeżach powinno się wysadzać gatunki drzew i krzewów tworzące mocny system korzeniowy i dobrze rosnące w warunkach zmiennego oświetlenia panującego w strefie okrajkowej.

8.3. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach jest obowiązkiem prawnym wynikającym z zarządzeń i instrukcji.

W trakcie prowadzenia gospodarki leśnej zaleca się:

- skład gatunkowy upraw dostosowywać do siedliska, dążyć do właściwego udziału gatunków liściastych, oraz podtrzymać praktykę wprowadzania na uprawy wielu gatunków domieszkowych i biocenotycznych (lip, wiązów, jarzęba pospolitego i brekinii, głogów, śliwy tarniny, czereśni ptasiej, dzikiej jabłoni, gruszy) w odpowiednim zmieszaniu i zgodnie z siedliskiem,
- w miarę możliwości wykorzystywać w odnowieniach istniejące młode warstwy drzewostanów,
- wprowadzać gatunki biocenotyczne również w ramach dolesiania luk i przerzedzeń,
- przebudować na zgodne z siedliskiem, drzewostany przewidziane do przebudowy w PUL,
- w trakcie prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych, dotyczących piętra górnego i młodego pokolenia, zwrócić uwagę na usuwanie gatunków inwazyjnych, zwłaszcza robinii akacjowej, klonu jesionolistnego, czeremchy amerykańskiej, czy śnieguliczki białej,

- w trakcie zakładania upraw zwrócić uwagę na eliminowanie samosiewów złożonych z obcych gatunków inwazyjnych,
- promować gatunki rodzime, w pewnych przypadkach pozostawiać w drzewostanie Brz, Os i Wb,
- Św pochodzącego z naturalnego odnowienia i wykazującego dobrą żywotność pozostawiać jako cenną domieszkę produkcyjną zwiększającą również różnorodność biologiczną.
- pozostawiać drzewa obumarłe, nie zagrażające bezpieczeństwu ludzi, bezpieczeństwu prac leśnych i nie stwarzające zagrożenia od szkodników owadzych,
- pozostawiać posusz różnych gatunków i o różnych wymiarach przy uwzględnieniu potrzeb ochrony lasu,
- pozostawiać w drzewostanach drzewa stare, cenne, okazałe, rzadkich gatunków, owocujące oraz dziuplaste,
- pozostawiać i nie zalesiać śródleśnych łąk, pastwisk, terenów zabagnionych.

8.4. Zalecenia w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych

Wskazania ochronne, odnoszące się do siedlisk przyrodniczych zainwentaryzowanych na gruntach Nadleśnictwa Polanów.

8.4.1. Siedliska leśne

- **9110 - Kwaśne buczyny *Luzulo pilosae-Fagetum* i 9130 Żyzne buczyny *Galio odorati-Fagetum***

Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga przyjęcia następujących założeń:

- odstąpienie od rębni zupełnych,
- pozostawianie drugiego piętra drzewostanu złożonego z buka, które docelowo wejdzie do górnej warstwy drzewostanu,
- pozostawianie części starodrzewiu bez zabiegów (w tym pozostawianie martwego drewna),
- na etapie planowania uprawy - stosować składy gatunkowe opracowane dla siedliska 9110,

- w drzewostanach mieszanych i dwupiętrowych młodszych klas wieku zaleca się stosowanie trzebieży przekształceniowych,
- w trakcie trzebieży przekształceniowych należy usuwać z drzewostanu gatunki niezgodne z potencjalnym zbiorowiskiem roślinnym.

- **9150 – Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*)**

Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga przyjęcia następujących założeń:

- odstąpienie od użytkowania głównego;
- podjęcie starań o utworzenie rezerwatu przyrody „Wapienny Las”;

- **9160 - Grąd subatlantycki *Stellario-Carpinetum***

Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga przyjęcia następujących założeń:

- odstąpienie od rębni zupełnych,
- pozostawianie cennych kęp starodrzewiu, z nagromadzeniem drzew starych, dziuplastych, wraz z dolnymi warstwami fitocenozy,
- stosowanie rębni częściowych z wydłużonym okresem odnowienia,
- na etapie planowania uprawy stosowanie zróżnicowanego składu gatunkowego z możliwie dużym wykorzystaniem Db, Gb, Lp, Jw, Kl, Js, Wz,
- na etapie zakładania i pielęgnacji uprawy wskazanym jest popieranie pojawiających się spontanicznie samosiewów Gb,
- w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) wskazanym jest popieranie lokalnie występujących domieszek Gb,
- w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) stopniowo eliminować gatunki niezgodne z siedliskiem i obce geograficznie,
- w drzewostanach młodszych klas wieku o składzie gatunkowym niedostosowanym do siedliska zaleca się stosowanie trzebieży przekształceniowych, podczas których należy usuwać z drzewostanu gatunki niezgodne z potencjalnym zbiorowiskiem roślinnym (np. gatunki iglaste).

➤ **9190 - Kwaśne dąbrowy *Fago-Quercetum***

Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga przyjęcia następujących założeń:

- odstąpienie od rębni zupełnych,
- pozostawianie drugiego piętra drzewostanu złożonego z dębów, które docelowo wejdzie do górnej warstwy drzewostanu,
- pozostawianie kęp starodrzewiu bez zabiegów (w tym pozostawianie martwego drewna),
- na etapie planowania uprawy - stosować składy gatunkowe opracowane dla siedliska 9190,
- w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) stopniowo eliminować gatunki niezgodne z siedliskiem i obce geograficznie,
- na etapie pielęgnacji drzewostanu, w drzewostanach mieszanych i dwupiętrowych zaleca się stosowanie trzebieży przekształceniowych ukierunkowanych na popieranie dębu i buka.

➤ **91D0 - Bory i lasy bagienne**

Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga odstąpienia od użytkowania rębego. Występowanie tego typu siedliska przyrodniczego zdeterminowane jest w głównej mierze stanem poziomu wód i ich trofizmu. Zaburzenia w stosunkach wodnych (obniżanie poziomu wód) powodują wkraczanie innych gatunków drzewiastych (najczęściej świerka), murszenie wierzchnich poziomów torfu, wzrost troficzności gleby i zmiany w szacie roślinnej. Z tego też względu najistotniejszym działaniem ochronnym jest utrzymanie lub poprawa warunków wilgotnościowych zarówno samego siedliska jak i jego otoczenia. Wskazany zatem jest pozostawienie na obrzeżu siedliska strefy ochronnej o szerokości do jednej wysokości drzewostanu, w którym nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną.

➤ **91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – siedliska priorytetowe**

Podstawę ochrony siedlisk łęgowych stanowić powinny działania mające na celu ochronę warunków wodnych, w których funkcjonuje ten ekosystem. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga ograniczenia użytkowania rębego, i w miarę możliwości – odstąpienia od stosowania rębni zupełnych. Zaleca się pozostawienie wzdłuż rzek i brzegów jezior pozostawienie na obrzeżu siedliska strefy ochronnej o szerokości do jednej wysokości drzewostanu, w którym nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną (w tym martwego drewna). Na etapie pielęgnacji drzewostanu, w fazie młodnika, zaleca się usuwanie ekspansywnych krzewów. Obszary źródliskowe (podtyp siedliska 91E0-4) należy całkowicie wyłączyć z użytkowania rębego.

8.4.2. Siedliska nieleśne

3110 – Jeziora lobeliowe – na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono dwa jeziora lobeliowe (J. Karpiowe, J. Hubertowskie). W odniesieniu do tych jezior wskazanym jest:

- wprowadzenie zakazu wędkarskiego połowu ryb;
- w przypadku braku możliwości wprowadzenia tego zakazu ograniczyć wędkowanie do wyznaczonych miejsc i wprowadzić całkowity zakaz zanęcania ryb (zanęta powoduje wzrost trofii wody);
- wprowadzić zakaz kąpieli.

3150, 3160 - Naturalne zbiorniki wodne (eutroficzne i dystroficzne)

W terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Polanów znajduje się wiele naturalnych zbiorników wodnych. Są to eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion* (3150) oraz dystroficzne zbiorniki wodne (3160). Zapisy PUL mogą w sposób pośredni oddziaływać na te siedliska, które znajdują w bezpośrednim sąsiedztwie lasów objętych planowaniem. W odniesieniu do gospodarki leśnej prowadzonej w wydzieleniach sąsiadujących z analizowanymi siedliskami przyrodniczymi wskazuje się na potrzebę realizacji następujących działań ochronnych:

- dążyć do utrzymania lub podniesienia istniejących poziomów lustra wody,

- w przypadku wykonywania cięć rębnych zwłaszcza rębnią zupełną zaleca się pozostawienie na obrzeżu siedliska strefy ochronnej o szerokości do jednej wysokości drzewostanu wzdłuż cieków lub jezior,
- w szczególnych przypadkach dopuszcza się wycinkę drzew po uprzednim przeprowadzeniu właściwej ekspertyzy potwierdzającej zasadność takiego zabiegu,
- promować w otoczeniu zbiorników ekstensywne formy zagospodarowania lasu lub pozostawianie pasów drzewostanów wokół zbiorników,
- zakaz pozbawiania brzegów zabudowy roślinnej, wycinania szuwarów.

Największe znaczenie dla ochrony tych siedlisk (3150, 3160) ma utrzymanie dotychczasowego reżimu wodnego. A to wiąże się z utrzymaniem trwałej pokrywy leśnej w bezpośrednim sąsiedztwie jezior. Pozostawiane pasy drzewostanów w strefie ochronnej będą ograniczały ewentualny spływ powierzchniowy, który często niesie ze sobą duży ładunek biogenów mający wpływ na stan ekosystemu wodnego i stan zachowania całego siedliska przyrodniczego. Zaprojektowane działania ochronne powinny w sposób pośredni korzystnie wpływać na opisywane siedliska przyrodnicze.

4030 - Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*)

Siedliska te mają zazwyczaj pochodzenie antropogeniczne. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie lub odtworzenie właściwego stanu jego ochrony wymaga regularnych działań ochronnych, obejmujących przede wszystkim usuwanie drzew i krzewów oraz pojawiającego się nalotu gatunków drzewiastych.

6230 – Niżowe murawy bliźniczkowe

Ochrona siedliska przyrodniczego 6230 polega przede wszystkim na utrzymaniu ekstensywnego użytkowania płątów poprzez zabiegi ochrony czynnej - koszenie. Zalecane jest usuwanie pozyskanej biomasy w celu ograniczenia eutrofizacji siedliska. Ponadto, na terenach wyróżnionych jako siedlisko muraw bliźniczkowych należy przestrzegać zakazu ich zalesiania.

6410 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Ochrona siedliska przyrodniczego 6410 polega przede wszystkim na utrzymaniu ekstensywnego użytkowania kośno-pastwiskowego chronionej powierzchni. Koszenie należy prowadzić ręcznie lub mechanicznie. Dopuszczalne jest nieregularne koszenie, jednak zabieg ten należy powtarzać nie rzadziej niż raz na trzy lata i nie częściej niż raz w roku. Zbiór siana na łąkach trzęślicowych powinien być przeprowadzony jesienią, po przekwitnięciu większości roślin. Ponadto, na terenach wyróżnionych jako siedlisko łąk trzęślicowych należy przestrzegać zakazu ich zalesiania.

6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Ochrona siedliska przyrodniczego 6510 polega przede wszystkim na działaniach mających na celu zachowanie różnorodności florystycznej łąk poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośno-pastwiskowe. Koszenie należy prowadzić ręcznie lub mechanicznie. Dopuszczalne jest nieregularne koszenie, jednak zabieg ten należy powtarzać nie rzadziej niż raz na trzy lata i nie częściej niż dwa razy w roku (rozpoczynając koszenie w terminie po 1 lipca). Uzyskaną biomasę należy usuwać poza teren łąki. Łąki te stanowią bardzo cenne obszary żerowiskowe dla wielu gatunków ptaków, powinny być zatem objęte zakazem zalesiania.

7110 - Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) – siedlisko priorytetowe

Podstawowym zaleceniem dla tego typu siedliska jest utrzymanie reżimu wodnego i ewentualna renaturalizacja warunków wodnych. Wskazuje się również na bezwzględny zakaz odwadniania i wydobywania torfu, gdyż prowadzi to do destrukcji siedliska. W odniesieniu do gospodarki leśnej prowadzonej w wydzieleniach sąsiadujących z siedliskiem przyrodniczym 7110, wskazane jest pozostawienie na obrzeżu siedliska strefy ochronnej o szerokości do jednej wysokości drzewostanu, w której nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną. Niedopuszczalne jest również zalesianie płatów siedliska.

7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska

Metody ochrony siedliska przyrodniczego 7140 obejmują zarówno ochronę bierną, jak i czynną. W odniesieniu do siedlisk odwodnionych działania ochronne powinny obejmować przede wszystkim czynności zmierzające do podniesienia poziomu wód gruntowych do stanu pierwotnego. W odniesieniu do gospodarki leśnej prowadzonej w wydzieleniach sąsiadujących z siedliskiem przyrodniczym 7140, wskazane jest pozostawienie na obrzeżu siedliska strefy ochronnej o szerokości do jednej wysokości drzewostanu, w której nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną. Niedopuszczalne jest również zalesianie płatów siedliska.

7230 – Torfowiska źródliskowe i przepływowe Polski północnej

Metody ochrony siedliska przyrodniczego 7230 sprowadzają się do ochrony biernej. Działania ochronne powinny obejmować przede wszystkim czynności zmierzające do utrzymania odpowiedniego poziomu wód gruntowych i stopnia uwilgotnienia. W odniesieniu do gospodarki leśnej prowadzonej w wydzieleniach sąsiadujących z siedliskiem przyrodniczym 7230, wskazane jest pozostawienie na obrzeżu siedliska strefy ochronnej o szerokości do jednej wysokości drzewostanu, w której nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną.

8.4.3. Propozycje składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych

W poniższej tabeli zestawiono (zgodnie z przyjętymi na KZP propozycjami) typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw, sposób zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Polanów.

Tabela nr 63. Propozycje składów gatunkowych dla leśnych siedlisk przyrodniczych (wg KZP)

Lp.	Siedlisko	Kod	TD	Orientacyjny skład gatunkowy
1	Bór bagienny typowy	91D0	Brz	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brz przy przewadze Brz
			So	Naturalnie wykształcająca się proporcja pomiędzy So i Brz przy przewadze So
2	Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	Bk	Bk 90, So 10
3	Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Bk	Bk 80, Db 10, Lp, Czrp, Gb 10

Lp.	Siedlisko	Kod	TD	Orientacyjny skład gatunkowy
4	Grąd subatlantycki	9160	Db	Db 50, Bk 20, Gb 20, Lp, Czrp, Jb, Kl, Wz Os 10
			Gb Db	Db 50, Gb 30, Bk 10, Lp, Jb, Gr 10
			Bk Db	Db 50, Bk 30, Gb 10, Lp, Jb, Gr 10
5	Śródładowe kwaśne dąbrowy	9190-2	So Db	Db 40, So 30, Bk 20, Brz 10
			Db	Db 90, Bk, Brz 10
			Bk Db	Db 60, Bk 30, So, Brz 10
6	Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Js Ol	Ol 60, Js 30, Wz, Gb, Lp, Kl, Czm 10
			Ol	Ol 70, Wz 20, Js, Gb, Lp, Kl, Czm 10
7	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol 90, Js, Bst 10
8	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Db	Db 60, Wzs 20, Js, Olcz 10, Kl, Czm 10

8.5. Formy ochrony przyrody

W przypadku wszystkich form ochrony przyrody położonych na terenach administrowanych przez Nadleśnictwo Polanów powinno się przestrzegać zakazów i nakazów określonych w stosownych aktach prawnych.

Ponadto zaleca się:

- nowym obiektom zapewnić ochronę również przed formalnym wprowadzeniem tej ochrony,
- w miarę możliwości prowadzić ciągły, bieżący monitoring występowania gatunków chronionych (stanowiska roślin, zwierząt, gatunków objętych ochroną strefową); dane o nowych lokalizacjach odnotowywać w waloryzacji Nadleśnictwa; kontrolować stan zasiedlenia gniazd drapieżników, wnioskować o utworzenie stref w przypadku stwierdzenia nowych,
- dążyć do zwiększania wiedzy przyrodniczej wśród pracowników Nadleśnictwa, zwłaszcza w aspekcie rozpoznawania gatunków chronionych oraz znajomości obowiązujących przepisów,

- kontrolować stan tablic informacyjnych, ogrodzeń i innej infrastruktury istniejącej przy obiektach chronionych, w razie potrzeby przeprowadzić ich odnowienie lub odtworzenie.

Szczegółowe, proponowane do wykonania w miarę posiadanych przez Nadleśnictwo środków, zabiegi dla istniejących i proponowanych form ochrony zostaną przedstawione w tabeli nr 64 w rozdziale PLAN DZIAŁAŃ-TABELE.

9. PLAN DZIAŁAŃ-TABELE

Poniższa tabela zawiera wskazania ochronne dla Nadleśnictwa Polanów, które zgodnie z § 110 Instrukcji Urządzania Lasu 2012 są zadaniami nieobligatoryjnymi.

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wieleń” zostały ustanowione w obowiązującym Zarządzeniu nr 20/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 marca 2015 roku. Zgodnie z tym Zarządzeniem obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą. Wskazuje się przy tym na dostosowanie rodzaju i zakresu prac melioracyjnych oraz cięć i prac pielęgnacyjnych w strefie buforowej rezerwatu, tj. w wydzieleniach 233f,d oraz 234o do aktualnego stanu stosunków wodnych w kompleksie śródleśnego torfowiska wysokiego i borów bagiennych w granicach chronionego obiektu.

Rezerwat przyrody „Rezerwat na rzece Grabowej” znajduje się poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Polanów, niemniej na znacznym obszarze sąsiaduje z gruntami Nadleśnictwa Polanów. Zgodnie z art. 22, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz 1651 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowił Zarządzeniem nr 19/2015 z dnia 17 marca 2015 roku zadania ochronne dla tego rezerwatu. W zarządzeniu tym jako jedno z zagrożeń wskazuje się zmiany w ichtiofaunie i florze rezerwatu wywoływane przez dopływ biogenów na skutek m.in. wykonywanie prac i cięć w drzewostanach na zboczach przy rzece Grabowej, które mogą wzmacniać erozję gleby wywoływaną rozjeżdżaniem ciężkim sprzętem i uwalnianie zawiesin i substancji humusowych – szczególnie w okresie wiosennym.

Obszar Natura 2000 - „Ostoja Drawska” PLB320019 posiada zatwierdzony plan zadań ochronnych (PZO), ustanowiony na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 roku. Wskazania ochronne zawarte w tym dokumencie zostały ujęte w opracowywanym Planie Urządzenia Lasu.

Pozostałe obszary Natura 2000 („Dolina Grabowej”, Dolina Radwi, Chocieli i Chotli”, „Jezioro Bobięcińskie”) nie posiadają planów ochrony ani planów zadań ochronnych.

Planując gospodarkę leśną na terenie Nadleśnictwa Polanów, zgodnie z zapisami Ustawy o ochronie przyrody, uwzględniono podstawowe wymagania dotyczące zachowania właściwego stanu ochrony wyróżnionych na gruntach Nadleśnictwa przedmiotów ochrony. Stąd też podane w tabeli nr 64 wskazania ochronne, w tym

szczegółowe dotyczące zwłaszcza „planowania urządzeniowego” są uwzględnione w PUL dla Nadleśnictwa Polanów opracowanego na okres 2017-2026.

Tabela nr 64. Zalecane wskazania ochronne

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Formy ochrony przyrody			
Rezerwat przyrody „Wieleń”	3.1 Rezerwaty przyrody	2,00	- Postępować zgodnie z zadaniami ochronnymi zawartymi w obowiązującym Zarządzeniu nr 20/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 marca 2015 roku. - Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.)
Rezerwat przyrody „Rezerwat na rzece Grabowej”	3.1 Rezerwaty przyrody	-	- Prace i cięcia na zboczach doliny Grabowej w pobliżu rezerwatu prowadzić w miarę możliwości poza okresem wiosennym - Zrywkę drewna na zboczach doliny Grabowej w pobliżu rezerwatu prowadzić po wyznaczonych szlakach minimalizujących ryzyko zwiększania erozji gleby
Obszar Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019	3.3.1.1 Ostoja Drawska PLB320019	153906,15 ha – ogólna około 222 ha – w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa (bez gruntów Nadleśnictwa)	- Postępować zgodnie z Planem Zadań Ochronnych (PZO) ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 roku. - Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.)

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Obszar Natura 2000 Dolina Radwi, Chotli i Chocieli PLH320022	3.3.1 Specjalne obszary ochrony (SOO)	21861,70 ha – ogólna 2115,93 ha – na terenie Nadleśnictwa	• Postępować w sposób nie pogarszający stanu siedlisk przyrodniczych i poszczególnych gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru • Wskazane jest pozostawienie strefy ochronnej o szerokości do 1 wysokości drzewostanu wzdłuż cieków, jezior i innych zbiorników (m.in. ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) • Dopuszcza się wycinkę drzew w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych po uprzednim przeprowadzeniu właściwej ekspertyzy wskazującej na zasadność takiego zabiegu (m.in. ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) • Zaleca się utrzymywać roślinność szuwarową (głównie dla siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) • Zaleca się utrzymywać pełną zmienność zbiorowisk i zachować bogactwo florystyczne siedlisk poprzez ochronę czynną (m. in. usuwanie drzew i krzewów, koszenie) (7110, 7120, 7140) • Zaleca się eliminować gatunki obce (klon jesionolistny, śnieguliczka biała, dąb czerwony, robinia akacjowa, sosna wejmutka), • Zaleca się zrezygnować z cięć rębnych lub stosować rębnie złożone oraz pozostawiać kępy starodrzewiu (91D0, 91E0), • Zaleca się pozostawianie części starodrzewiu bez zabiegów (w tym pozostawianie martwego drewna (9110, 9130, 9160, 9190) • Zaleca się na etapie planowania uprawy stosować składy gatunkowe opracowane dla właściwego siedliska przyrodniczego (9110, 9130, 9160, 9190), • W drzewostanach młodszych klas wieku o składzie gatunkowym niedostosowanym do siedliska zaleca się stosowanie trzebieży przekształceniowych, podczas których należy usuwać z drzewostanu gatunki niezgodne z siedliskiem (9110, 9130, 9160, 9190), • Na etapie zakładania i pielęgnacji uprawy oraz w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) zaleca się popieranie domieszek graba (9160), • Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.)

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Obszar Natura 2000 Jezioro Bobięcińskie PLH320040	3.3.1 Specjalne obszary ochrony (SOO)	3383,3 ha – ogólna 312,82 ha – na terenie Nadleśnictwa	• Postępować w sposób nie pogarszający stanu siedlisk przyrodniczych i poszczególnych gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru • Wskazane jest pozostawienie strefy ochronnej o szerokości do 1 wysokości drzewostanu wzdłuż cieków, jezior i innych zbiorników (m.in. ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) • Dopuszcza się wycinkę drzew w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych po uprzednim przeprowadzeniu właściwej ekspertyzy wskazującej na zasadność takiego zabiegu (m.in. ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) • Zaleca się utrzymywać roślinność szuwarową (głównie dla siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) • Zaleca się utrzymywać pełną zmienność zbiorowisk i zachować bogactwo florystyczne siedlisk poprzez ochronę czynną (m. in. usuwanie drzew i krzewów, koszenie) (7110, 7120, 7140) • Zaleca się eliminować gatunki obce (klon jesionolistny, śnieguliczka biała, dąb czerwony, robinia akacjowa, sosna wejmutka) • Zaleca się zrezygnować z cięć rębnych lub stosować rębnie złożone oraz pozostawiać kępy starodrzewiu (91D0, 91E0) • Zaleca się pozostawianie części starodrzewiu bez zabiegów (w tym pozostawianie martwego drewna (9110, 9130, 9160, 9190) • Zaleca się na etapie planowania uprawy stosować składy gatunkowe opracowane dla właściwego siedliska przyrodniczego (9110, 9130, 9160, 9190), • W drzewostanach młodszych klas wieku o składzie gatunkowym niedostosowanym do siedliska zaleca się stosowanie trzebieży przekształceniowych, podczas których należy usuwać z drzewostanu gatunki niezgodne z siedliskiem (9110, 9130, 9160, 9190), • Na etapie zakładania i pielęgnacji uprawy oraz w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) zaleca się popieranie domieszek graba (9160), • Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.)

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Obszar Natura 2000 Dolina Grabowej PLH320022	3.3.1 Specjalne obszary ochrony (SOO)	8255,34 ha – ogólna 5282,95 ha – na terenie Nadleśnictwa	- Postępować w sposób nie pogarszający stanu siedlisk przyrodniczych i poszczególnych gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru - Wskazane jest pozostawienie strefy ochronnej o szerokości do 1 wysokości drzewostanu wzdłuż cieków, jezior i innych zbiorników (m.in. ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) - Dopuszcza się wycinkę drzew w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych po uprzednim przeprowadzeniu właściwej ekspertyzy wskazującej na zasadność takiego zabiegu (m.in. ochrona siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) - Zaleca się utrzymywać roślinność szuwarową (głównie dla siedlisk przyrodniczych o kodach: 3110, 3150, 3160) - Zaleca się utrzymywać pełną zmienność zbiorowisk i zachować bogactwo florystyczne siedlisk poprzez ochronę czynną (m. in. usuwanie drzew i krzewów, koszenie) (7110, 7120, 7140) - Zaleca się eliminować gatunki obce (klon jesionolistny, śnieguliczka biała, dąb czerwony, robinia akacjowa, sosna wejmutka) - Zaleca się zrezygnować z cięć rębnych lub stosować rębnie złożone oraz pozostawiać kępy starodrzewiu (91D0, 91E0) - Zaleca się pozostawianie części starodrzewiu bez zabiegów (w tym pozostawianie martwego drewna (9110, 9130, 9160, 9190) - Zaleca się na etapie planowania uprawy stosować składy gatunkowe opracowane dla właściwego siedliska przyrodniczego (9110, 9130, 9160, 9190), - W drzewostanach młodszych klas wieku o składzie gatunkowym niedostosowanym do siedliska zaleca się stosowanie trzebieży przekształceniowych, podczas których należy usuwać z drzewostanu gatunki niezgodne z siedliskiem (9110, 9130, 9160, 9190), - Na etapie zakładania i pielęgnacji uprawy oraz w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) zaleca się popieranie domieszek graba (9160), - Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.)
Pomniki przyrody	3.4 Pomniki przyrody	-	- Porządkować najbliższe otoczenie pomnika przyrody - Kontrolować stan zdrowotny drzew - W razie konieczności odtworzyć tablice informacyjne, grodzienia - W przypadku uznania kolejnych pomników przyrody zadbać o właściwe ich oznakowanie
Użytki ekologiczne			- Stosować się do zakazów wymienionych w akcie powołującym (Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 45 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.) - W nowym okresie gospodarczym (lata 2017 – 2026) istotnym będzie podjęcie działań związanych z uporządkowaniem zapisów w powszechnej ewidencji gruntów a także zakresie przyjęcia w nich właściwych lokalizacji, głównie w odniesieniu do pododdziałów - Zaleca się unikanie zabiegów, które mogłyby w sposób istotny wpłynąć na odwodnienie istniejących bagien czy torfowisk,

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Stanowiska grzybów i porostów chronionych	3.8.1 Chronione gatunki porostów	-	- Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1408) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 51 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.)
Stanowiska roślin chronionych	3.8.3 Chronione gatunki roślin	-	- W większych skupiskach występowania roślin chronionych, odpowiednio planować prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką (zrywkę drewna wykonywać po wyznaczonych szlakach) - W przypadku wykonywania zrębów zupełnych, w miejscach występowania tych roślin, pozostawiać kępy starego drzewostanu - Na bieżąco aktualizować wykazy gatunków chronionych oraz cennych i rzadkich regionalnie i lokalnie - na szkicach powierzchni manipulacyjnych nanieść lokalizację stanowisk roślin chronionych; - Przeprowadzać szkolenia pracowników Nadleśnictwa i ZUL-i z rozpoznawania gatunków chronionych; - Nowe stanowiska gatunków chronionych odnotowywać np. w kronice POP; - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. Poz. 1409) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 51 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.)
Ochrona zwierząt chronionych (poza ptakami)	3.8.4 Chronione gatunki zwierząt	-	- Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183), - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 52 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.) - Zrywkę drewna wykonywać po wyznaczonych szlakach

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Ochrona ptaków (zalecenia ogólne)	3.8.4 Chronione gatunki zwierząt	-	- W miejscach stwierdzenia gniazda w miarę możliwości prowadzić prace gospodarcze poza okresem lęgowym - Pozostawiać drzewa dziuplaste i martwe, które nie stwarzają zagrożenia przy pracach leśnych - Dążyć do pozostawiania podczas prac leśnych, gatunków drzew o miękkim drewnie (osika, topola, wierzba, czereśnia ptasia), jeśli nie koliduje to z potrzebami hodowli i ochrony lasu; zalecenie to dotyczy zarówno drzew rosnących wśród kompleksów leśnych, jak również w strefie ekotonowej przy granicy rolno-leśnej, ewentualnie zadrzewień znajdujących się w zarządzie LP; umożliwi to gniazdowanie gatunków związanych z otwartymi przestrzeniami i jednocześnie gniazdujących w dziuplach - W trakcie zabiegów rębnych i przedrębnych dążyć do dalszego zróżnicowania piętrowego i gatunkowego w drzewostanach, w celu utworzenia lub poprawienia warunków do bytowania niektórych gatunków (np. dzięcioł czarny, dzięcioł średni, siniak) - W litych drzewostanach sosnowych (zwłaszcza w wieku 40 – 80 lat) rozwieszać, względnie odnawiać skrzynki lęgowe - Podczas prowadzenia prac leśnych pozostawiać nienaruszone możliwie wszystkie drzewa, na których usytuowane są zasiedlone gniazda ptaków szponiastych - W uprawach, na zrębach i innych terenach otwartych, rozważyć budowę czatowni wykorzystywanych przez sowy oraz ptaki szponiaste - Chronić miejsca gniazdowania, głównie poprzez pozostawianie przestoi i zakrzewień, które nie wymagają usunięcia podczas prac leśnych - Tworzyć lub odtwarzać, względnie wzbogacać strefy ekotonowe - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183), - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 52 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.)
Gatunki gniazdujące w dziuplach	3.8.4 Chronione gatunki zwierząt	-	- Pozostawiać podczas zabiegów większość drzew dziuplastych, dotyczy to będzie zwłaszcza drzew z dziuplami po dzięciole czarnym oraz drzew z dużymi dziuplami naturalnymi - Pozostawiać drzewa z miękkim drewnem, zwłaszcza osikę w wieku ponad 50 lat do naturalnej śmierci
Ptaki objęte ochroną strefową	3.8.4 Chronione gatunki zwierząt	-	W przypadku zlokalizowania nowych gniazd wnioskować o utworzenie strefy ochronnej
Ochrona zasobów martwego drewna	-	-	Pozostawiać pewne ilości posuszu w drzewostanach, zwłaszcza jeżeli takie działanie nie wpłynie w sposób znaczący na pogorszenie stanu sanitarnego lasu
Kształtowanie i ochrona stosunków wodnych			
Ogólne	-	-	- W przypadku wykonywania cięć rębnych, zwłaszcza rębnią zupełną, pozostawiać pas drzew (o szer. nawet do 30 m) wzdłuż cieków lub jezior - Przy wyborze wykonawców prac pozyskaniowych preferować firmy, które wykorzystują roślinne oleje do pilarek oraz inne działania, które przyczyniają się do ochrony wód

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Źródłiska	-	-	- Zaleca się wyłączyć z użytkowania obszar o promieniu 30 m od źródeł jako otulinę ochronną - Chronić miejsca źródliskowe w czasie zrywki drewna - Inwentaryzować na bieżąco wszystkie naturalne wycieki wód podziemnych
Bagna i torfowiska	-	-	- Dążyć do podniesienia poziomu wód na przesuszonych bagnach - Na terenach bagiennych nie prowadzić zabiegów hodowlanych, poza ewentualnym zapobieganiem sukcesji - Wokół bagien i siedlisk bagiennych pozostawiać pas ochronny w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, zwłaszcza w przypadku realizowania rębni zupełnej - Przeprowadzać inwentaryzacje przyrodnicze wybranych obszarów - Nie prowadzić zabiegów związanych z odnowieniem drzewostanów w odniesieniu do małych bagienek występujących w pododdziałach na powierzchni leśnej - Unikać zabiegów, które mogłyby w sposób istotny wpłynąć na odwodnienie istniejących bagien czy torfowisk
Walory historyczno-kulturowe			
Cmentarze, ruiny, mogiły	5 WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE	-	W miarę możliwości, zwłaszcza w odniesieniu do cmentarzy, oczyścić teren i ograniczyć rozwój krzewów
Promocja, edukacja i turystyka			
Infrastruktura turystyczna	10 TURYSTYKA W LASACH	-	Kontynuować na co najmniej dotychczasowym poziomie, prace z zakresu konserwacji, naprawy i utrzymania czystości obiektów turystycznych i edukacyjnych
Ochrona terenów leśnych przed zaśmiecaniem	6.1 Zagrożenia antropogeniczne	-	Rozważyć możliwość ustawienia tablic informacyjno-edukacyjnych wzdłuż głównych dróg przecinających tereny leśne Nadleśnictwa
Edukacja leśna i ekologiczna	11 NAUKA, PROMOCJA I EDUKACJA LEŚNA	-	Zalecanym jest prowadzić na dotychczasowym wysokim poziomie działalność edukacyjną
Inne działania zmierzające do zachowania walorów przyrodniczych i różnorodności biologicznej			
Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych HCVF	4.9.1 Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych HCVF (High Conservation Value Forests)	744,01 ha	Stosować się do zapisów znajdujących się w publikacji pt.: Kryteriach wyznaczania w Polsce lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (High Conservation Value Forests) w Polsce. Adaptacja do warunków Polski, lipiec 2006. Związek Stowarzyszeń „Grupa robocza FSC-Polska”, zwłaszcza do części II Gospodarowanie w HCVF
Siedliska przyrodnicze	4.6 Siedliska przyrodnicze Natura 2000	4677,25 ha – przyjęta w PUL Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026	- Stosować się do zapisów zawartych w rozdziałach: 8.4 Zalecenia w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych, 8.4.1 Siedliska leśne, 8.4.2 Siedliska nieleśne - Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.)
Lasy ochronne	4.7.3 Grupy funkcji lasów, podział na gospodarstwa, lasy ochronne	2743,88 ha	Stosować się do zapisów Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1992 nr 67 poz. 337)

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Wskazania ochronne
Ochrona różnorodności biologicznej	8.3 Ochrona różnorodności biologicznej	-	W trakcie prowadzenia gospodarki leśnej zaleca się: • skład gatunkowy upraw dostosowywać do siedliska, dążyć do właściwego udziału gatunków liściastych, oraz podtrzymać praktykę wprowadzania na uprawy wielu gatunków domieszkowych i biocenotycznych (lip, wiązów, jarzęba pospolitego i brekinii, głogów, śliwy tarniny, czereśni ptasiej, dzikiej jabłoni, gruszy) w odpowiednim zmieszaniu i zgodnie z siedliskiem, • w miarę możliwości wykorzystywać w odnowieniach istniejące młode warstwy drzewostanów, • wprowadzać gatunki biocenotyczne również w ramach dolesiania luk i przerzedzeń, • przebudować na zgodne z siedliskiem, drzewostany przewidziane do przebudowy w PUL, • w trakcie prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych, dotyczących piętra górnego i młodego pokolenia, zwrócić uwagę na usuwanie gatunków inwazyjnych, zwłaszcza robinii akacjowej, klonu jesionolistnego, czerechmy amerykańskiej, czy śnieguliczki białej, • w trakcie zakładania upraw zwrócić uwagę na eliminowanie samosiewów złożonych z gatunków inwazyjnych, • promować gatunki rodzime, w pewnych przypadkach pozostawiać w drzewostanie Brz, Os i Wb, • świerka pochodzącego z naturalnego odnowienia i wykazującego dobrą żywotność pozostawiać jako cenną domieszkę produkcyjną zwiększającą również różnorodność biologiczną, • w drzewostanach przeznaczonych do wyrębu typować i pozostawiać drzewa, które będą mogły doczekać do fizjologicznej starości i śmierci tworząc mikrosiedliska dla niektórych gatunków, • pozostawiać drzewa obumarłe, nie zagrażające bezpieczeństwu prac leśnych i nie stwarzające zagrożenia od szkodników owadzych, • pozostawiać posusz różnych gatunków i o różnych wymiarach przy uwzględnieniu potrzeb ochrony lasu, • pozostawiać w drzewostanach drzewa stare, cenne, okazałe, rzadkich gatunków, owocujące oraz dziuplaste, • pozostawiać i nie zalesiać śródleśnych łąk, pastwisk, terenów zabagnionych.

Zgodnie z § 110 Instrukcji Urządzania Lasu 2012, w poniższej tabeli znajdują się zadania ochronne, które Nadleśnictwo powinno wykonać na podstawie zatwierdzonych planów ochrony, planów zadań ochronnych oraz aktów powołujących i innych aktów prawnych regulujących sposób użytkowania danego terenu.

Tabela nr 65. Obligatoryjne zadania ochronne

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Zadania ochronne
Rezerwat przyrody „Wieleni”	3.1 Rezerwaty przyrody	2,00	- Postępować zgodnie z zadaniami ochronnymi zawartymi w obowiązującym Zarządzeniu nr 20/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 marca 2015 roku. - Stosować się do zapisów art. 33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.)
Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa”	3.2 Obszary chronionego krajobrazu	1857,00 ha – ogólna 1472,23 ha – na terenie Nadleśnictwa	- Stosować się do zakazów wymienionych w Uchwale nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1637) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 24 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.) - Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów - zapisy z Uchwały nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1637): - w zakresie ochrony ekosystemów leśnych - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk - w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych - dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródleśnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji - w zakresie ochrony ekosystemów wodnych - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasem roślinności okalającej, ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnienie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi
Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór”	3.2 Obszary chronionego krajobrazu	12 350,00 ha – ogólna 1345,20 ha – na terenie Nadleśnictwa	- Stosować się do zakazów wymienionych w Uchwale nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1637) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 24 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.) - Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów - zapisy z Uchwały nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1637): - w zakresie ochrony ekosystemów leśnych - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk - w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych - dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródleśnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji - w zakresie ochrony ekosystemów wodnych - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasem roślinności okalającej, ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnienie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi

PLAN DZIAŁAŃ-TABELE

Przedmiot planu działań	Rozdział opracowania	Powierzchnia	Zadania ochronne
Strefa ochrony bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	3.7 Strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków zwierząt chronionych	Ochrona strefowa zajmuje łącznie powierzchnię 84,23 ha, w tym ochrona całoroczna stanowi 12,17 ha, a ochrona okresowa 72,06 ha	- Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 52 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r. poz. 1348) - Stosować zapisy ujęte w Decyzji Woj. Zach z dn. 15.03.2006, SR-P-2-6652/33/1/06 ustanawiającej strefę ochrony
Strefa ochrony orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>)	3.7 Strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków zwierząt chronionych	Ochrona strefowa zajmuje łącznie powierzchnię 3,7 ha, w tym ochrona całoroczna stanowi 3,7 ha, a ochrona okresowa - brak	- Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 52 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., poz. 880 z późn. zm.) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r. Poz. 1348) - Stosować zapisy ujęte w Decyzji Woj. Zach z dn. 15.03.2006, SR-P-2-6652/33/1/06 ustanawiającej strefę ochrony
Użytki ekologiczne			- Stosować się do zakazów wymienionych w akcie powołującym (Uchwała nr XXXIX/353/06 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29.09.2006r.) - Stosować zakazy i dopuszczenia wynikające z zapisów art. 45 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2015 r., poz.1651 z późn. zm.) - W nowym okresie gospodarczym (lata 2017 – 2026) istotnym będzie podjęcie działań związanych z uporządkowaniem zapisów w powszechnej ewidencji gruntów a także zakresie przyjęcia w nich właściwych lokalizacji, głównie w odniesieniu do pododdziałów

10. TURYSTYKA W LASACH

Tereny Nadleśnictwa Polanów to nie tylko bogactwo walorów przyrodniczych – to także, nie do końca jeszcze poznane, dzieje dawnego osadnictwa, oryginalne zabytki architektury ludowej. Walory położenia geograficznego i bogata historia regionu składają się na duży kapitał szans i możliwości rozwojowych. Do cech charakterystycznych należy także niski stopień degradacji ekologicznej i urbanizacji oraz relatywnie małe uprzemysłowienie.

Walorem omawianego regionu jest dobra dostępność komunikacyjna, niska gęstość zaludnienia oraz proekologiczna i sprzyjająca inwestorom z branży turystycznej polityka władz samorządowych, co czyni z omawianego terenu atrakcyjne miejsce wypoczynku. Rozwój turystyki na terenie okolicznych gmin dotyczy głównie turystyki pobytowej i kwalifikowanej. Można organizować tutaj różnorodne imprezy turystyczne: spływy kajakowe, rajdy rowerowe, obozy wędkarskie, wczasy w siodle. Są tutaj doskonałe warunki do uprawiania wędkarstwa jeziorowego, a na myśliwych czekają atrakcyjne i zasobne tereny łowieckie.

Obszar Nadleśnictwa Polanów przecinają trasy szlaków: pieszych, rowerowych, wodnych (spływ kajakowy), na omawianym terenie znajduje się także kilka miejsc postoju położonych w atrakcyjnych częściach Nadleśnictwa.

a) Szlaki piesze i rowerowe przebiegające przez teren Nadleśnictwa:

- *Szlak rezerwatów*

Szlak oznaczony kolorem niebieskim, o długości ponad 72 km, biegnący od Darłówka przez Sławno, Krąg do Polanowa.

- *Polanowski trakt przyrodniczy*

Szlak rowerowy oznaczony kolorem niebieskim o długości ponad 33 km, biegnący od miejscowości Wyszebórz przez Wiewiórowo, Osetno, Karsinę, Garbno, Cetuń Rosochę do Polanowa.

- *Szlak wzniesień moreny czołowej*

Szlak oznaczony kolorem zielonym, o długości ponad 163 km. Jest to szlak o charakterze regionalnym, biegnący przez 3 powiaty (koszaliński, szczecinecki i drawski) i przez 7 gmin (Polanów, Biały Bór, Szczecinek, Miasto Szczecinek, Borne Sulinowo, Czaplinek, Złocieniec). Przebiega wzgórzami morenowymi i wzdłuż głównego ciągu Pojezierza Drawskiego.

- *Szlak łącznikowy*

Szlak pieszy oznaczony kolorem żółtym, ma charakter łącznikowy pomiędzy węzłami szlaków turystycznych w Żydowie i Polanowie.

- *Greenway naszyjnik północy*

Rowerowy szlak turystyczny w kształcie pętli o długości około 870 km. Obejmuje swym zasięgiem malownicze tereny Pomorza Zachodniego i Środkowego w granicach 4 województw (zachodniopomorskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie i wielkopolskie).

- *Szlak im. Jana Pawła II Szlak Świętych Gór*

Szlak oznaczony kolorem czarnym. Trasa szlaku powstała w oparciu o średniowieczny trakt łączący dwa miasta - Koszalin i Polanów oraz położone obok nich dwie Święte Góry - Chełmską koło Koszalina i Świętą koło Polanowa. Obie, ukształtowane przez lodowiec pomorskie góry były w przeszłości miejscem sprawowania kultu religijnego oraz ważnymi punktami orientacyjnymi dla żeglarzy i wędrowców. Krzyżanka - jeden ze szczytów Góry Chełmskiej (137 m n.p.m.) jest najwyższym nadmorskim wzniesieniem w pasie południowego Pobrzeża Bałtyku.

- *Pomorska droga Św. Jakuba*

Jest to fragment europejskiego szlaku kulturowego związanego z kultem pielgrzymowania do grobu Św. Jakuba w Santiago de Compostella w Hiszpanii. Szlak oznaczony jest charakterystyczną muszlą przegrzebków na niebieskim tle. W terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa droga biegnie od Sławna przez Drzeńsko-Krąg-Buszyń-Wielin-Polanów-Jacinki-Dadzewo-Garbno i dalej w kierunku Koszalina.

- *Bike the Baltic*

Międzynarodowy szlak rowerowy Bike the Baltic składa się z 3 części : szwedzkiej znajdującej się w Skanii, duńskiej przebiegającej na wyspie Bornholm oraz polskiej na Pomorzu Środkowym. W Polsce szlak zaczyna się w Kołobrzegu zaraz przy latarni morskiej oraz bosmanatu portu. Przebiega przez Ustronie Morskie - Mielno - Koszalin - Sianów - Polanów - Kamienne Kręgi (Grzybnica) - Wyszewo - Koszalin (Jamno-Łabusz). Kończy się przy przystani Koszałka na osiedlu Jamno-Łabusz w Koszalinie.

- *Szlak krainy lasów i jezior*

Szlak prowadzi przez malownicze tereny południowej części Pojezierza Bytowskiego, z okolic Jeziora Jasień przez niezwykle pagórkowate i widokowe tereny okolic Parchowa i Bytowa, następnie na południe od Tuchomia, przez Miastko, aż do elektrowni szczytowo – pompowej w Żydowie.

- *Szlak doliny Radwi im. Tadeusza Brzezińskiego*

Szlak oznaczony kolorem zielonym, długości ponad 38 km. **Trasa:** Mostowo -Rezerwat Archeologiczny „Kamienne Kręgi” Kurowo – Cybulino – Chocimino – Wietrzno – Polanów.

b) Szlaki wodne

- ◆ Spływ kajakowy rzeką Radew - atrakcyjny ale bardzo wymagający w początkowym swym biegu (od jeziora Kwiecko do Mostowa) szlak kajakowy. Rzeką praktycznie na całej swojej długości przepływa przez tereny zalesione jest malowniczo położona, woda jest bardzo czysta, brzegi są niskie i łatwo jest wyjść z wody na brzeg. Nurt na Radwi jest słabszy niż na Parsęcie.
- ◆ Spływ kajakowy rzeką Grabowa - długość rzeki wynosi 71 km z czego długość szlaku stanowi ok 56 km. Przeciętny czas spływu to ok. 3-4 dni. Szlak kajakowy w górnym biegu od Polanowa do Nowego Żytnika uważany jest za trudny i uciążliwy. Rzeką mocno meandruje wśród lasu olchowego a dość silny nurt i mnóstwo przeszkód w postaci zwalonych drzew utrudnia spływ.

c) Miejsca zatrzymania i postoju pojazdów

Miejsca zatrzymania i postoju pojazdów na terenie Nadleśnictwa Polanów znajdują się w następujących lokalizacjach: 2d, 51j, 153a, 226k, 290a, 314i, 335c, 367a, 362f, 358Ad, 606a

d) Miejsca atrakcyjne turystycznie

Na gruntach Nadleśnictwa Polanów znajduje się wiele miejsc atrakcyjnych turystycznie. Należy tu wymienić następujące lokalizacje: 29f, 83a, 109a, 121j, 120b, 238i, 246c, 305a, 334h, 344c, 474k, 369b, 483b, 439d,

11. NAUKA, PROMOCJA I EDUKACJA LEŚNA

11.1. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Środkowopomorskie”

Zarządzeniem nr 60 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 października 2004 roku utworzono Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Warcińsko-Polanowskie”. W jego skład wchodziły wówczas Nadleśnictwa: Warcino o powierzchni 20 608 ha oraz Polanów o powierzchni 16 727 ha (łącznie 37 335 hektarów). Kompleks ten powstał, podobnie jak inne tego typu obiekty, w celu wprowadzania wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, będącej elementem zrównoważonego rozwoju regionu i kraju.

Wieloletnia, owocna praca promocyjno-edukacyjna Nadleśnictw Polanów i Warcino a także potrzeba rozszerzenia działalności Kompleksu o tereny i siedliska nadmorskie skutkowały poszerzeniem LKP-u o tereny Nadleśnictwa Karnieszewice i lasy komunalne Miasta Koszalin.

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Nr 66 z dnia 2 grudnia 2011 roku w sprawie zmian terytorialnych i zmiany nazwy LKP „Lasy Warcińsko-Polanowskie” utworzono Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Środkowopomorskie” obejmujący lasy Nadleśnictwa Polanów (16 831 ha), Nadleśnictwa Warcino (20 618 ha), Nadleśnictwa Karnieszewice (18 106 ha) oraz lasy miasta Koszalin (100 ha). Łączna powierzchnia wynosi 55 655 ha.

Zgodnie z powyższym Zarządzeniem, celem działania LKP „Lasy Środkowopomorskie” jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona zasobów przyrody w lasach oraz edukacja leśna społeczeństwa.

Leśny Kompleks Promocyjny jest obszarem funkcjonalnym o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym, którego działalność określa Program Gospodarczo-Ochronny. Taki program został opracowany w roku 2012. Jego zakres określa kierunki i priorytety działań, które znajdują swe odbicie w planach urządzenia lasu nadleśnictw, a w szczególności w Programie Ochrony Przyrody i w Programie Edukacji Leśnej. Dokument ten nie ma określonego czasu obowiązywania, jest dokumentem funkcjonującym łącznie z aktualnymi Planami Urządzenia Lasu oraz Programami Ochrony Przyrody.

Zgodnie z przyjętą w strategią rozwoju LKP, ustalono priorytety z zakresu zarządzania i koordynacji działań związanych z zarządzaniem LKP-u dla każdego z

Nadleśnictw. Nadleśnictwo Polanów jest wiodącym w kwestiach, programach i projektach związanych z prowadzeniem badań, wdrożeń, publikacji, jak również doskonaleniem gospodarki leśnej. Podyktowane to jest wyjątkowym zróżnicowaniem ekosystemów leśnych oraz dużą ilością prowadzonych badań, prób a także założonych powierzchni doświadczalnych.

W Programie Gospodarczo-Ochronnym zapisano również zasady postępowania hodowlanego w LKP „Lasy Środkowopomorskie”. Wspomniane zasady to:

- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego lub odtwarzanie metodami półnaturalnej hodowli lasu wszystkich elementów biocenozy leśnej właściwych dla miejscowych biotopów – jako warunki trwałości lasu i równowagi ekosystemów przyrodniczych w całym obszarze funkcjonalnym LKP;
- w zespołach leśnych o szczególnie cennych walorach przyrodniczych głównym celem gospodarki leśnej jest ochrona tych walorów przez postępowanie hodowlane zapewniające ich trwałość, tj. racjonalne użytkowanie i zachowanie najcenniejszych elementów we właściwym stanie ochrony;
- w ramach rębni zupełnych pozostawienie fragmentów drzewostanu (ok. 5% w formie grup i kęp wraz z niższymi warstwami lasu oraz kęp drzew domieszkowych i drzew dziuplastych w celu wzbogacenia różnorodności, złożoności i estetyki krajobrazu leśnego;
- pozostawienie w drzewostanach dojrzałych do odnowienia w rębniach złożonych części (ok. 5%) starych drzew do wieku fizjologicznej starości a nawet do ich całkowitego naturalnego rozpadu, jako ostoi licznych gatunków organizmów leśnych;
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu;
- gospodarowanie populacjami zwierząt łownych zgodnie z celami hodowli i ochrony lasu;
- dostosowanie zakresu i częstotliwości zabiegów pielęgnacyjnych do potrzeb zrównoważonego rozwoju wszystkich elementów biocenozy leśnej zgodnie z charakterem siedlisk i warunkami środowiska przyrodniczego;
- prowadzenie prac gospodarczych w lasach w sposób ograniczający do minimum uszkodzenia w pozostałych składnikach lasu;

- wzbogacanie zespołów roślinnych, form zmieszania i struktury warstwowej lasu w dostosowaniu do naturalnej mozaikowości siedlisk ;
- zakładanie stałych powierzchni badawczych i doświadczalnych dla obserwacji zmian ilościowych i jakościowych zachodzących w środowisku leśnym bez ingerencji człowieka i pod wpływem różnego rodzaju czynności hodowlanych;
- stosowanie eksperymentalnych i pilotażowych metod hodowlanych i promowanie postępu naukowo-technicznego, bazującego na podstawach ekologicznych, dotyczyć to powinno w głównej mierze optymalizacji kosztów prowadzonych zabiegów hodowlanych.

W analizowanym dokumencie znalazły się również zapisy odnoszące się do użytkowania głównego. Nadrzędnym celem jest wdrażanie i doskonalenie proekologicznych zasad poprzez stosowanie przy pozyskaniu drewna technologii przyjaznych dla środowiska leśnego i ograniczających do minimum uszkodzenia poszczególnych składników lasu. Zaleca się m.in:

- stosować wszędzie gdzie to możliwe sortymentową metodę pozyskania drewna, jego zrywki i transportu;
- stosować szlaki zrywkowe i technologiczno-zrywkowe we wszystkich kategoriach użytkowania;
- w trakcie zrywki stosować środki techniczne, chroniące przed uszkodzeniami pozostające na powierzchni drzewa oraz rośliny runa;
- w jak najszerszym zakresie stosować środki techniczne umożliwiające pozostawienie na powierzchniach pozrębowych biomasy.

Dodatkowo w opisywanym dokumencie znalazły się zalecenia ochronne w stosunku do licznie występujących obiektów archeologicznych, określono kierunki działań w celu udostępnienia lasu na potrzeby edukacyjne, turystyczne i rekreacyjne.

11.2. Badania naukowe na terenie Nadleśnictwa Polanów

Nadleśnictwo Polanów w strukturach Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Środkowopomorskie” jest wiodącym w programach i projektach związanych z prowadzeniem badań, wdrożeń, publikacji, jak również doskonaleniem gospodarki leśnej.

11.2.1. Powierzchnia referencyjna

W ramach tematu badawczego prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa pt. „Leśne powierzchnie referencyjne jako element trwałego wielofunkcyjnego leśnictwa w Leśnych Kompleksach Promocyjnych” uznano za powierzchnie ochronne, mające szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe, wyłączone z pozyskania drewna, powierzchnie zlokalizowane w Leśnictwie Rzeczycza, oddz 417 (48,39 ha) oraz oddz 351i (pow. 4,89 ha). Powierzchnie te wyłączono z użytkowania w celu porównania naturalnych zmian zachodzących w ekosystemach leśnych z procesami zachodzącymi na powierzchniach użytkowanych gospodarczo zlokalizowanych w ich pobliżu.

11.2.2. Etologia dziko żyjącej populacji jelenia szlachetnego

Badania nad etologią dziko żyjącej populacji jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*) w aspekcie poprawy bazy pokarmowej na łąkach śródleśnych są prowadzone na terenie ośrodków hodowli zwierzyny w RDLP Szczecinek. Na wytypowanych łąkach Nadleśnictwa Drawsko i Polanów zastosowano różne metody ich zagospodarowania z zachowaniem fragmentów kontrolnych (niezagospodarowanych). W badaniach przewiduje się obserwacje etologii dziko żyjącej populacji jelenia szlachetnego żerującej na poszczególnych obiektach z uwzględnieniem płci, wielkości stada, odchodów, tropów, zgryzania, a także ocenę składu botanicznego, plonu i jego jakości, pobrania paszy oraz selektywności uszkodzania gatunków w kolejnych latach użytkowania na wyznaczonych stałych powierzchni doświadczalnych.

Badania będą prowadzone we współpracy z Katedrą Łowiectwa i Ochrony Lasu UP w Poznaniu oraz przy wsparciu finansowym RDLP w Szczecinku w ramach tematu realizowanego przez Katedrę Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego UP w Poznaniu pt. „Uproduktywnienie łąk śródleśnych położonych na terenie ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe w RDLP w Szczecinku”.

11.2.3. Badania wpływu liczebności jeleniowatych na występowanie szkód w drzewostanach gospodarczych

1. Badanie liczebności za pomocą fotopułapek.

Teren badań stanowić będą trzy wytypowane nadleśnictwa w województwie zachodniopomorskim:

- Nadleśnictwo Polanów, w którym nie występują wilki,
- Nadleśnictwo Czaplinek, w którym wilki występują przechodnio,
- Nadleśnictwo Borne Sulinowo, w którym wilki są notowane od bardzo dawna.

Za pomocą programu ArcGIS wytypowany teren badań zostanie podzielony na odpowiednie kategorie, w których zostaną zawieszone fotopułapki. W poszczególnych kategoriach środowisk zostaną przeprowadzone transekty, na których co 100 m będzie wykonywany tzw. „pomiar osłon” oraz jakości pożywienia.

Fotopułapki zakładane będą w celu dokonania analizy struktury socjalnej, aktywności sezonowej i dobowej jeleni oraz użytkowania przestrzeni (środowiska).

2. Metoda powierzchni 1 arowych.

Na terenach Nadleśnictwa Polanów, Czaplinek i Borne Sulinowo zostanie wytypowanych łącznie 30 powierzchni badawczych (po 10 w każdym nadleśnictwie). Będą to bukowe uprawy leśne, na których sadzonki są narażone na intensywne zgryzanie. Na tych powierzchniach zostaną zamontowane fotopułapki, rejestrujące zachowanie przechodzących tam zwierząt. Następnie 2-3 razy w sezonie, na połowie z nich (po 5 w każdym Nadleśnictwie) będą wykładane świeże odchody wilka (pozyskane z ogrodów zoologicznych). Przez kolejne 7-10 dni od każdego wyłożenia zachowanie zwierząt pojawiających się w obrębie powierzchni badawczych będzie nagrywane w formie video. Pozostałe powierzchnie posłużą jako powierzchnie kontrolne. Nagrania będą analizowane pod kątem intensywności bezpośredniej presji wywieranej przez sarny i jelenie na sadzonki drzew w trakcie aktywności w obrębie upraw. Na uprawach będzie również prowadzony monitoring sadzonek i drzewek pod kątem presji wywieranej przez jeleniowate.

Uzyskane dane posłużą do porównania presji saren i jeleni w próbach badawczych z kontrolnymi, oraz względem siebie nawzajem. Podjęta zostanie także próba oceny wpływu obecności wilka na presję jeleniowatych na uprawy leśne, oraz na regenerację poddanych takiej presji drzewostanów.

11.2.4. Szkody w drzewostanach bukowych

Na terenie Nadleśnictwa Polanów przeprowadzono badania pt. „Zawartość w korze i łyku drzew buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L) cukrów, a intensywność spalowania

przez jelenia szlachetnego poszczególnych drzew w Nadleśnictwie Polanów” (T. Kurek, J. Todys, W. Pazdrowski, M. Szymański, 2016, kps).

Celem tych badań była próba określenia, czy udział procentowy cukrów redukujących w łyku i korze może być czynnikiem wpływającym na intensywność spalowania poszczególnych drzew w młodniku bukowym przez jelenia szlachetnego. Wyniki badań wskazują m.in. że:

- najprawdopodobniej czynnikiem determinującym tzw. letnie spalowanie buka i wybór przez jelenie poszczególnych drzew jest obecność określonych składników w korze i łyku drzew;
- wraz ze wzrostem zawartości cukrów w korze i łyku drzew rośnie prawdopodobieństwo ich spalowania. Wyższa zawartość cukrów była czynnikiem determinującym prawdopodobieństwo spalowania w 71%;
- pomierzone metodą Lufa-Schoorla wielkości zawartości cukrów w korze i łyku drzew różnią się dość znacznie pomiędzy drzewami uszkodzonymi i nieuszkodzonymi;
- analiza zebranych wyników związanych z koncentracją cukrów w korze i łyku drzew buka spalowanych bądź nie spalowanych przez jeleniowate oraz spalowanych w różnych okresach i uszkodzonych sztucznie wskazuje, że uszkodzenie drzewa nie wpływa na zwiększenie stężenia cukrów.

11.2.5. Planowanie hodowlane w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej

Na terenie Nadleśnictwa Polanów jest realizowany projekt badawczy pt. „Planowanie hodowlane w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej” finansowany przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, a wykonywany przez pracowników naukowych Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie wraz z udziałem pracowników Nadleśnictwa Polanów. Celem projektu badawczego jest wdrażanie nowoczesnych metod hodowli lasu mających na celu harmonizowanie różnych funkcji lasu, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych prowadzenia gospodarki leśnej. Wykorzystywana jest do tego celu rębni stopniowa gniazdowa udoskonalona, za pomocą której uzyskuje się nowe generacje lasu o złożonej strukturze gatunkowej i zróżnicowanej budowie w długim czasie. Zaletą tego postępowania jest uzyskiwanie dużej różnorodności biologicznej gatunków drzew, która stymuluje bogactwo innych organizmów. Las

zagospodarowany takim sposobem posiada duże walory krajobrazowe, a jednocześnie realizowane są cele samofinansującej się gospodarki leśnej. Wymiernym efektem prowadzonego projektu ma być wypracowanie szczegółowych zasad realizacji rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej w warunkach nizinnych.

11.3. Promocja i edukacja leśna

Promocja i edukacja leśna społeczeństwa stanowią istotny czynnik wspierający zachowanie i ochronę przyrody. Podstawowym zadaniem edukacji przyrodniczej jest kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec problemów ochrony przyrody i leśnictwa. Nieodzownym elementem edukacji przyrodniczo-leśnej powinno być także budowanie zaufania społecznego dla prowadzonej działalności zawodowej leśników. Działania te są odpowiedzią na rosnące zainteresowanie społeczeństwa tematyką przyrodniczą oraz modą na zdrowy styl życia i związany z nią aktywny wypoczynek w lesie. Zabiegi te mają również na celu ukazywanie i podnoszenie wartości rodzimej przyrody w oczach społeczeństwa, a także kształtowanie postaw sprzyjających jej zachowaniu.

Edukacja ekologiczna oraz propagowanie idei ochrony przyrody powinny odbywać się zgodnie z aktualną wiedzą, a także z lokalnymi tradycjami regionu.

Wszystkie informacje powinny być przekazywane językiem dostosowanym do poziomu wiedzy odbiorców. Jeżeli odbiorcami są niespecjaliści, język powinien zawierać jak najmniej terminów fachowych, a jeśli takie się znajdują, powinny zostać przystępnie objaśnione.

Edukacja przyrodniczo-leśna w Nadleśnictwie Polanów prowadzona jest w oparciu o przyjęty Program Edukacji na lata 2017-2026. Dotyczy ona zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych chcących zapoznać się z walorami lasów polanowskich. Zajęcia prowadzone są pod opieką kompetentnych pracowników Nadleśnictwa. Oferta dotyczy organizowania:

- zajęć stacjonarnych – pogadanki i spotkania dotyczące m.in.: ochrony przyrody, gospodarki leśnej czy roli lasu w życiu człowieka,
- zajęć terenowych – wycieczki i grupy zorganizowane (piesze, rowerowe, autokarowe),
- różnego rodzaju konkursów.

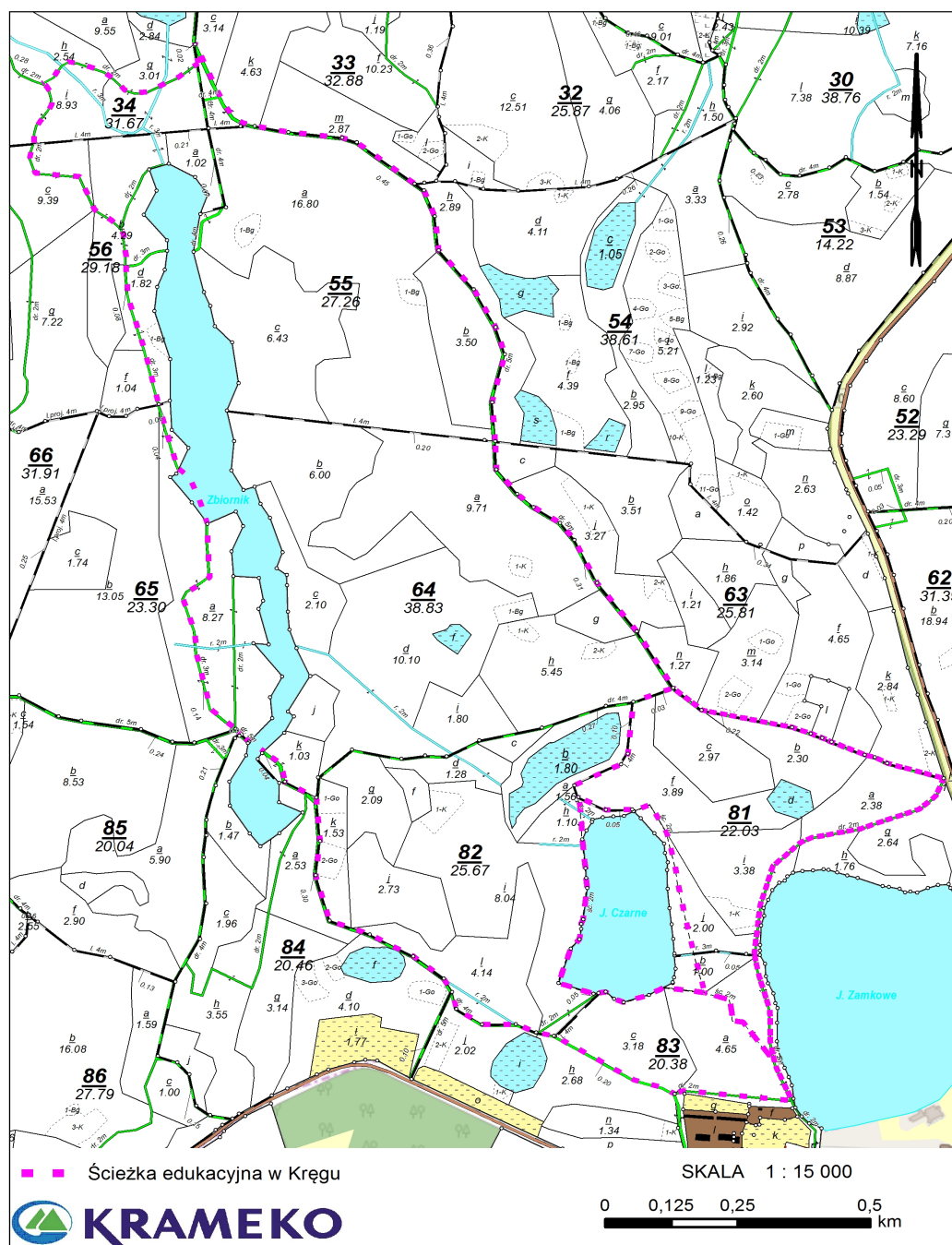
Inną formą edukacyjną są imprezy okolicznościowe organizowane corocznie wspólnie z miejscowymi szkołami i lokalnym samorządem jak np: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Dziecka”, „Dzień Wiosny”, „Barwy Jesieni”, „Plener Plastyczny”, „Marsz Przedszkolaka”, „Marsz Nordic Walking” i inne.

11.3.1. Obiekty edukacyjne

a) Ścieżki dydaktyczne i pieszo-rowerowe będące w zarządzie Nadleśnictwa Polanów

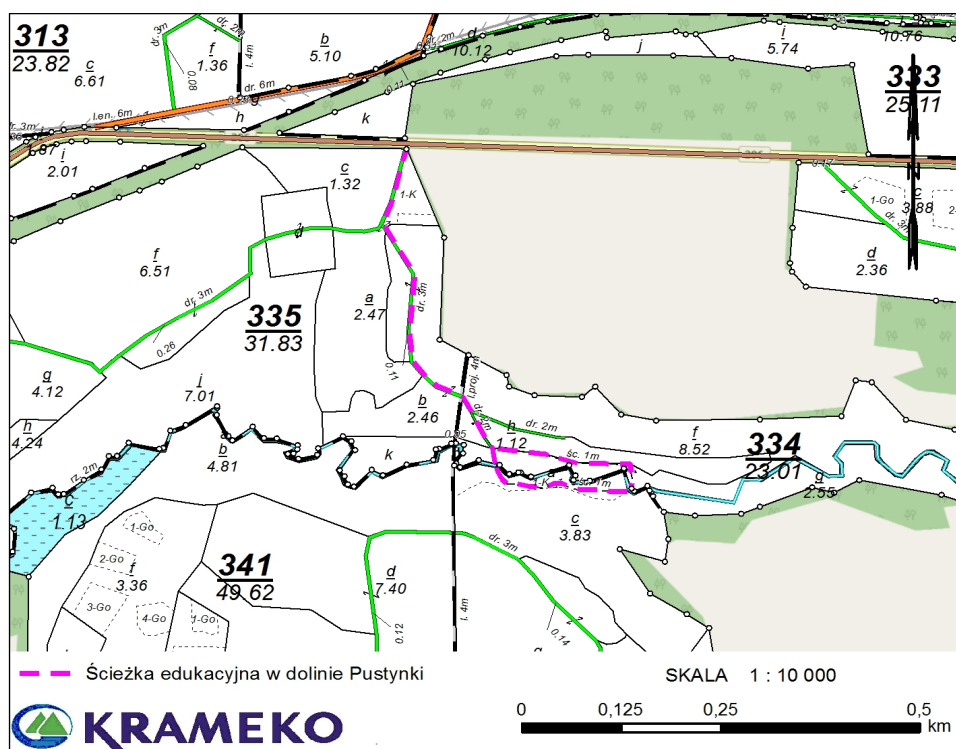
1. **Ścieżka edukacyjna Krąg** – składa się z trzech pętli, które biorą swój początek w jednym miejscu. Pierwsza o długości 1,4 km oznaczona symbolem liścia dębu ma charakter ogrodu botanicznego. Druga pętla o długości 2,7 km oznaczona symbolem kaczki przybliża nam zagadnienia związane z gospodarką leśną. Najdłuższa pętla oznaczona symbolem dzika ma długość około 6,5 km i ma charakter krajoznawczy.

Ilustracja 13: Przebieg ścieżki edukacyjnej Krąg.

2. **Ścieżka zdrowia** – w pobliżu boiska sportowego w Polanowie. Dzięki tablicom edukacyjnym można poznać gatunki drzew, ptaki, ssaki, płazy i gady, rośliny i

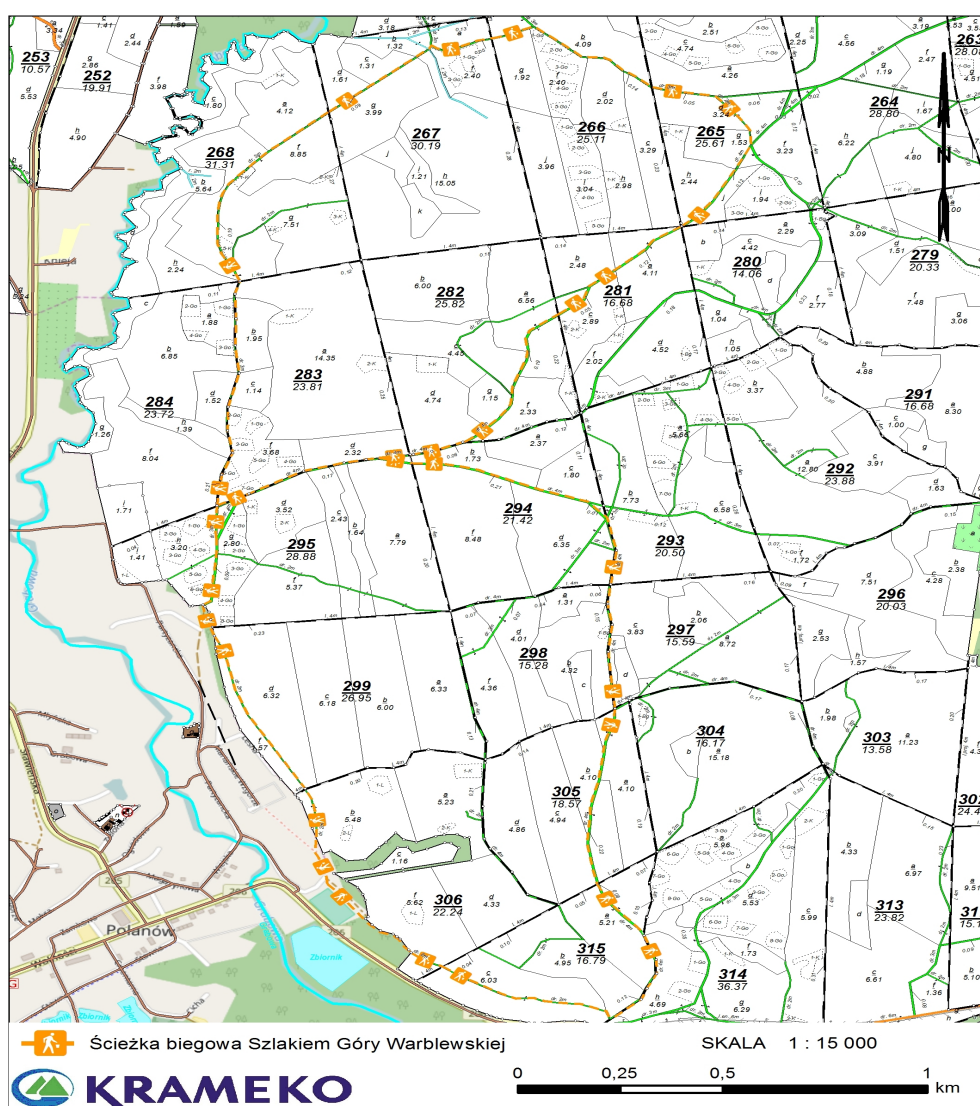
Ilustracja 15: Przebieg ścieżki edukacyjnej w dolinie Pustynki

Obiekty edukacyjne nad rzeką Pustynką (T. Szmalec)

4. **Ścieżka biegowa Szlakiem Góry Warblewskiej** - Trasa biegowa wyznaczona została na terenie Nadleśnictwa Polanów pośród lasów wzgórza Góry Warblewskiej. Szlak przebiega również w zasięgu Obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” i Chronionego Krajobrazu Okolice Polanowa, które utworzono w celu ochrony siedlisk zbiorowisk roślinnych i miejsc pobytu wielu gatunków zwierząt oraz zachowania nieskazitelnej przyrody w strefie ujęć wody. Punktem początkowym trasy jest miejsce postoj i zatrzymania pojazdów (AUL) zlokalizowane przy drodze wojewódzkiej Polanów-Miastko. Uczestnicy biegu będą mogli podziwiać bogactwo krajobrazowo-przyrodnicze polanowskich lasów.

Ilustracja 16: Przebieg ścieżki biegowej Szlakiem Góry Warblewskiej

b) Punkty edukacyjne

- **Zielona Klasa** – punkt edukacyjny zlokalizowany w oddziale 334 g leśnictwa Warblewo, w dolinie rzeki Pustynki, w ciągu ścieżki edukacyjnej;
- **Winniczek** – punkt edukacyjny zlokalizowany w oddziale 609n. Doskonałe miejsce do zajęć edukacyjnych i rekreacji. Wyposażony w tablice edukacyjne i infrastrukturę turystyczną (ławostoly, boisko, huśtawki itp.)

c) Sala edukacyjna - Mieści się w leśniczówce łowieckiej w Rzeczy Małej (oddz. 331 r) . Umożliwia przeprowadzenie zajęć dla 20 osób. Wyposażona jest w mikroskopy i szereg preparatów. Dodatkową atrakcją jest wirtualna strzelnica.

d) Polanowski park petrograficzny - zlokalizowany jest przy drodze wojewódzkiej Polanów – Bobolice, na terenie Leśnictwa Wierzchlas, w oddz. 358Ad. Na ścieżce zostały umieszczone 22 głazy narzutowe zebrane z terenu Nadleśnictwa Polanów. Przy każdym głazie narzutowym usytuowano tablice opisujące jego skład, budowę mikroskopową oraz ewentualne pochodzenie z konkretnych masywów. Dodatkowo na 7 tablicach edukacyjnych zwiedzający mogą zapoznać się z podstawowymi pojęciami odnoszącymi się do pojęcia „głaz narzutowy”, ich pochodzeniem w Polsce i na świecie, zastosowaniem przez człowieka na przestrzeni ostatnich 6 tys. lat, najciekawszymi głazami na świecie. Na ścieżkę zaprasza widoczny z daleka witacz. Na terenie ścieżki zostały przygotowane również miejsca parkingowe na samochody osobowe i stojaki na rowery.

Polanowski park petrograficzny (T. Szmalec)

•

e) Biwakowisko - Jest przystanią na końcu odcinka trasy kajakowej na terenie Nadleśnictwa Polanów biegnącej rzeką Grabową (Oddz. 121i). Obiekt wyposażony jest w wiatę i miejsce na ognisko.

f) Wydawnictwa edukacyjne o Nadleśnictwie Polanów -

- Różnorodność biologiczna leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Warcińsko – Polanowskie Zeszyt 1.(2009)
- Różnorodność biologiczna Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Warcińsko – Polanowskie Zeszyt 2, (2010)
- Trzecie Dni Różnorodności Biologicznej Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Warcińsko – Polanowskie, (2011)
- Czwarte Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie, (2012)
- Piąte Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy

Środkowopomorskie, (2014)

- Szóste Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie, (2015)
- Dni Różnorodności biologicznej w leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie Nadleśnictwo Polanów, Monografia, (2016)
- Wapienny Las Nadleśnictwo Polanów (2011)
- Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Warcińsko – Polanowskie mapa przyrodniczo – turystyczna w skali 1:55 000 (2009)
- Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Środkowopomorskie atlas turystyczny 1: 50 000 (2012)
- Przewodnik turystyczny Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku (2012)

g) Współpraca Nadleśnictwa Polanów i innych instytucji

Wykaz instytucji, które współpracują z Nadleśnictwem Polanów w prowadzeniu badań naukowych i edukacji leśnej społeczeństwa (wg danych z Nadleśnictwa)

Lp.	Nazwa	Adres
1	Szkoła Podstawowa w Polanowie	ul. Wolności 14, 76-010 Polanów
2	Filialna Szkoła Podstawowa w Naclawiu	Naclaw 12, 76-010 Polanów
3	Szkoła Podstawowa w Bukowie	Bukowo 19, 76-010 Polanów
4	Szkoła Podstawowa w Żydowie	Żydowo 91, 76-010 Polanów
5	Szkoła Podstawowa w Lejkowie	Lejkowo 11, 76-142 Malechowo
6	Szkoła Podstawowa w Warcinie	Warcino 21, 77-230 Kępice
7	Zespół Szkół Publicznych w Polanowie	ul. Gradowe Wzgórze 5, 76-010 Polanów
8	Przedszkole Gminne w Polanowie	ul. Dworcowa 12, 76-010 Polanów
9	Polanowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	ul. Polna 4, 76-010 Polanów
10	Urząd Miasta i Gminy w Polanowie	ul. Polna 4, 76-010 Polanów
11	Ochotnicza Straż Pożarna w Polanowie	ul. Magazynowa 20, 76-010 Polanów
12	Radio Koszalin	ul. J. Piłsudskiego 41, 75-502 Koszalin
13	Telewizja Szczecin	ul. M. Niedziałkowskiego 24A, 71-410 Szczecin
14	Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Polanowie	ul. Jana Pawła II 1, 76-010 Polanów
15	CARITAS parafialne w Polanowie	ul. Jana Pawła II 1, 76-010 Polanów
16	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Leśny	ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa
17	Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Wydział Leśny	ul. Aleja 29-go Listopada 46, 31-425 Kraków
18	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny	ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań
19	Akademia Pomorska w Słupsku	ul. Arciszewskiego 22A, 76-200 Słupsk
20	Uniwersytet Gdański	ul. Jana Bażyńskiego 8, 80-309 Gdańsk

Lp.	Nazwa	Adres
21	Uniwersytet Wrocławski	Plac Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław
22	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	ul. Jurija Gagrina 11, 87-100 Toruń
23	Uniwersytet Łódzki	ul. przez. Gabriela Narutowicza, 90-136 Łódź
24	Uniwersytet Szczeciński	Al. Papieża Jana Pawła II 22a, 70-001 Szczecin
25	Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi	ul. Pocztowa 13, 89-500 Tuchola
26	Politechnika Koszalińska	ul. Śniadeckich 2, 75-001 Koszalin
27	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	ul. Poniańskiego 15, 40-055 Katowice
28	Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu	ul. Wojska Polskiego 71B, 60-630 Poznań
29	Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie	ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa
30	Słowiński Park Narodowy	ul. Bohaterów Warszawy 1A. 76-214 Smołdzino
31	Trójmiejski Park Krajobrazowy	ul. Polanki 51, 80-308 Gdańsk
32	Stowarzyszenie Heredias Pomeraniae Dziedzictwo Pomorza	Bukowo 32, 76-010 Polanów
33	Stowarzyszenie Ochrony Sów	ul. Suchedniowska 14, 26-010 Bodzentyn
34	Polskie Towarzystwo Mykologiczne	Al. Ujazdowskie 4, 00-478 Warszawa
35	Kolskie Towarzystwo Przyrodnicze	ul. Garncarska 37, 62-600 Koło
36	Towarzystwo Ekologiczno-Kulturalne w Bobolicach	Leśna 8a, 76-020 Bobolice

11.4. Dni Różnorodności Biologicznej

Opracowano na podstawie materiałów Nadleśnictwa Polanów autorstwa J. Dominik i T. Kurka

Jednym ze sztandarowych projektów realizowanych w Nadleśnictwie Polanów są organizowane corocznie od 2009 roku Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym „Lasy Środkowopomorskie”.

Projekt ten ma w swym założeniu wielozadaniowy charakter. Jego główny trzon stanowią trzydniowe warsztaty terenowe, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele różnych środowisk naukowych. W zrealizowanych dotychczas projektach brali udział naukowcy m.in. z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Koszalińskiej, Akademii Pomorskiej w Słupsku, Instytutu Badawczego Leśnictwa czy też Słowińskiego Parku Narodowego. W zależności od roku wybierana jest wiodąca tematyka oraz fragment nadleśnictwa, na którym prowadzi się badania. Podsumowaniem zajęć terenowych i prowadzonych inwentaryzacji jest corocznie wydawana publikacja, w której szczegółowo można zapoznać się z wynikami prac.

Efektem dotychczasowych wieloletnich prac jest szczegółowe rozpoznanie walorów przyrodniczych wielu fragmentów LKP „Lasy Środkowopomorskie”. Dzięki tym badaniom dokonano odkrycia nowych gatunków grzybów, odkryto wiele nowych, dotąd nie notowanych stanowisk roślin i zwierząt, rozpoznano świat roślin naczyniowych żyznych buczyn niżowych, grądów, torfowisk, mechowisk, zbadano świat mszaków i wątrobowców, porostów epifitycznych, chrząszczy, motyli dziennych i nocnych, dokonano wstępnego rozpoznania awifauny i nietoperzy oraz scharakteryzowano drobne ssaki występujące w LKP. W ramach „Dni ...” wykonano wiele projektów, mających charakter doświadczenia z wykorzystaniem siewu drzew podstawowych gatunków lasotwórczych czy zastosowanie naziemnego scaningu laserowego, w celu inwentaryzacji martwego drewna.

Oprócz tych typowo naukowych przez cały rok prowadzone są zajęcia z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi w ramach m.in. popularyzowania wyników badań. W ramach zajęć edukacyjnych organizowane są: plenery artystyczne (malarskie, rzeźbiarskie), imprezy sportowe (marsze przedszkolaków, biegi, *nordic walking*) pokazy sokolnicze, przedstawienia o tematyce przyrodniczej, warsztaty kuchni myśliwskiej i wiele innych. W trakcie tych imprez w sposób prosty, w formie zabawy, przybliża dzieciom i młodzieży

różne aspekty związane z różnorodnością biologiczną lasów Pomorza Środkowego. W latach 2009-2015 odbyło się w sumie ponad 50 takich przedsięwzięć o charakterze naukowym i edukacyjnym. Tylko w Nadleśnictwie Polanów wzięło w nich udział ponad 2500 osób.

Organizowane Dni Różnorodności Biologicznej znakomicie realizują jeden z głównych celów dla którego został ustanowiony LKP „Lasy Środkowopomorskie”. Jest nim wszechstronne rozpoznanie stanu biocenoz leśnych oraz kierunków zachodzących w nich zmian, szczegółowe rozpoznanie warunków geologicznych, glebowych i siedliskowych oraz edukacji leśnej społeczeństwa, z wykorzystaniem tworzonej w nich infrastruktury.

12. ŹRÓDŁA DANYCH

12.1. Literatura

- Cieśliński S., Ronikier W., Stojanowska W. 2006. Czerwona lista porostów w Polsce. [w:] Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., SzelaŃ Z. (red.). Red list of plants and fungi in Poland. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków.
- Paczyński B., Sadurski A. Hydrogeologia regionalna Polski” tom I - Wody słodkie, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007r.
- Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.
- Głowaciński Z. (red.). 2002. Czerwona Lista zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem. Red list of threaten and endangered animals. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków
- Głowaciński Z., Nowacki J. (red.), 2004. Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Kraków.
- Gromadzki M. (red.) 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7 (część I), s. 314. T. 8 (część II), s. 447.
- Haze M. (red.) 2012. Zasady Hodowli Lasu. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Herbich J. (red.). 2004. Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5, s. 344.
- Herbich J. (red.). 2004. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 3., s. 101.
- Herbich J. (red.). 2004. Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2., s. 220.
- Informacja o stanie środowiska w powiecie koszalińskim w 2014 roku. Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Szczecin 2015.
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu. 2012. Centrum Informacyjne Lasów

Państwowych, Warszawa

- Instrukcja Urządzania Lasu część I, II, III. 2012. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa
- Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., Mirek Z. (red.). 2014. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Polish Red Data Book of Plants. Pteridophytes and flowering plants. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- Kondracki J. 2013. Wyd. 3 uzupeł., Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa.
- Kryteria wyznaczania w Polsce lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (High Conservation Value Forests) w Polsce. Adaptacja do warunków Polski, lipiec 2006. Związek Stowarzyszeń „Grupa robocza FSC-Polska”.
- Lidzbarski M., 2001 – Główne zbiorniki wód podziemnych na obszarze województwa pomorskiego. Wybrane problemy ochrony środowiska gruntowo-wodnego w województwie pomorskim. Arch. Państw. Inst. Geol., Ekokonsult. Gdańsk.
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski) IGiPZ PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Matuszkiewicz J., M. 2008. Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski). IGiPZ PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz W., Faliński J. B., Kostrowicki A. S., Matuszkiewicz J. M., Olaczek R., Wojterski T., 1995. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000. Arkusze 1-12, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz W., Sikorski P., Szwed W., Wierzba M. 2012. Lasy i zarośla. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. 2006. Red list of plants and fungi in Poland; Czerwona lista roślin i grzybów Polski. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences Kraków.
- N2000 – Standardowy formularz danych Ostoja Drawska PLB320019.
- N2000 – Standardowy formularz danych PLH320003 Dolina Grabowej
- N2000 – Standardowy formularz danych PLH320022 Dolina Radwi, Chotli i Chocieli

- N2000 – Standardowy formularz danych PLH320040 Jezioro Bobiecińskie
- Ochyra R. 1992. Czerwona lista mchów zagrożonych w Polsce, s. 79-85 [w:] Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. Lista roślin zagrożonych w Polsce. Instytut Botaniki PAN, Kraków.
- Opracowanie fitytosocjologiczne zbiorowisk roślinnych dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”. KRAMEKO Sp. z o.o. 2014r.
- Pawlaczyk P. i in. 2010. Leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 mogące występować w Lasach Państwowych.
- Pawlaczyk P., Jermaczek A. 2009. Natura 2000 - narzędzie ochrony przyrody. WWF Polska, Warszawa.
- Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Polanów; sporządzony na okres gospodarczy od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2016 r.
- Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Polanów; sporządzony na okres gospodarczy od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r.
- Praca zbiorowa. 2010. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, gospodarstwo pomocnicze Regionalne Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.
- Różnorodność biologiczna leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Warcińsko – Polanowskie Zeszyt 1.(2009)
- Różnorodność biologiczna Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Warcińsko – Polanowskie Zeszyt 2, (2010)
- Trzecie Dni Różnorodności Biologicznej Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Warcińsko – Polanowskie, (2011)
- Czwarte Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie, (2012)
- Piąte Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie, (2014)
- Szóste Dni Różnorodności Biologicznej w Leśnym Kompleksie Promocyjnym Lasy Środkowopomorskie, (2015)
- Dni Różnorodności biologicznej w leśnym Kompleksie promocyjnym Lasy Środkowopomorskie Nadleśnictwo Polanów, Monografia, (2016)
- Wapienny Las Nadleśnictwo Polanów (2011)

- Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Warcińsko – Polanowskie mapa przyrodniczo – turystyczna w skali 1:55 000 (2009)
- Leśny Kompleks promocyjny Lasy Środkowopomorskie atlas turystyczny 1: 50 000 (2012)
- Przewodnik turystyczny Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku (2012)
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Polanów (Operat Generalny). Praca zbiorowa. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. 2001
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Polanów (Operat Generalny). Praca zbiorowa. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. 2002
- Wojewoda W., Ławrynów M. 2006. Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce. [w:] Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.). Red list of plants and fungi in Poland. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków.
- Woś A. 1999. Klimat Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Zajączkowski G., Jabłoński M., Jabłoński T., Małecka M., Kowalska A., Małachowska J., Piwnicki J. 2015. Raport o stanie lasów w Polsce 2014. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa
- Zarzycki K., Szeląg Z. 2006. Czerwona lista roślin naczyniowych w Polsce. [w:] Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (red.). Red list of plants and fungi in Poland. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków.
- Zasady, Kryteria i Wskaźniki Dobrej Gospodarki Leśnej w Polsce. Uchwalone podczas Walnego Zebrania członków Związku Stowarzyszeń „Grupa Robocza FSC-Polska” w dniu 25 listopada 2005 roku.
- Zielony R., Kliczkowska A. 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
-

12.2. Strony internetowe

- <http://bip.lasy.gov.pl>
- <http://www.czaswlas.pl>
- <http://dokumenty.rcl.gov.pl>

- <http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl>
- <http://isap.sejm.gov.pl>
- <http://natura2000.gdos.gov.pl>
- <http://obszary.natura2000.org.pl>
- <http://old.eur-lex.europa.eu>
- <http://ptaki.info>
- <http://pzo.gdos.gov.pl>
- <http://siedliska.gios.gov.pl>
- <http://szczecin.rdos.gov.pl>
- <http://www.bestpractice-life.pl>
- <http://www.gdos.gov.pl>
- <http://www.geoprzyroda.pl>
- <http://www.igipz.pan.pl>
- <http://mojrower.pl>
- <http://www.otop.org.pl>
- <http://www.szczecinek.lasy.gov.pl>
- <http://ptaki.ovh.org>
- <http://www.szczecin.uw.gov.pl>
- <http://www.zabytek.gov.pl>

13. WYKAZ INSTYTUCJI I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ PRZYRODY, ISTOTNYCH DLA NADLEŚNICTWA

Ochrona przyrody wymaga współdziałania organów, jednostek i organizacji społecznych, dla których szeroko pojęte dobro przyrody jest sprawą istotną. Poniżej podaje się pomocniczy wykaz wybranych instytucji i organizacji zajmujących się ochroną przyrody oraz dziedzictwa kulturowego istotnych dla Nadleśnictwa Polanów.

URZĘDY - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

- ZACHODNIOPOMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W SZCZECINIE
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin
tel. 91 43 03 500
- WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin
tel. 91 43 03 725
- WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT INSPEKCJI OCHRONY ROSLIN I NASIENNICTWA
ul. Partyzantów 7/9
75-441 Koszalin
tel. 94 34 32 639
- WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W SZCZECINIE
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin
tel. 91 43 37 066
- WOJEWÓDZKA INSPEKCJA GEODEZYJNA I KARTOGRAFICZNA W SZCZECINIE
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin
tel. 91 43 03 611, 91 43 45 362
- WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT WETERYNARII W SZCZECINIE
ul. Ostrawicka 2
71-337 Szczecin
tel. 91 48 98 200, 91 48 98 255
- WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO W SZCZECINIE

ul. Wały Chrobrego 4

70-502 Szczecin

tel. 91 43 03 250

- KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI W SZCZECINIE

ul. Małopolska 47

70-515 Szczecin

tel. 91 82 15 100, 91 82 15 205

- KOMENDA WOJEWÓDZKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W SZCZECINIE

ul. Firlika 9/14

71-637 Szczecin

tel. 91 48 08 800, 91 48 08 801

- WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W SZCZECINIE

ul. Solskiego 3

71-323 Szczecin

tel. 91 48 61 556, 91 48 61 558

- REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

ul. Teofila Firlika 20

71-637 Szczecin

tel. 91 43 05 200

- WYDZIAŁ SPRAW TERENOWYCH W ZŁOCIEŃCU

ul. Dworcowa 13, 78-520 Złocieniec

tel.: 94 36-70-920

URZĘDY - POWIATY

- STAROSTWO POWIATOWE W KOSZALINIE

ul. Raławicka 13

75-620 Koszalin

- STAROSTWO POWIATOWE W SŁUPSKU

ul. Szarych Szeregów 14

76-200 Słupsk

- STAROSTWO POWIATOWE W SŁAWNIE

ul. Sempołowskiej 2a

76-100 Sławno

- KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W SŁAWNIE

ul. Wojska Polskiego 19

76-100 Sławno

- KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W KOSZALINIE

ul. Strażacka 8
75-738 Koszalin

- KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KOSZALINIE

ul. Słowackiego 11
75-950 Koszalin

URZĘDY - GMINY

- URZĄD MIEJSKI W POLANOWIE

ul. Wolności 4
76-010 Polanów

- URZĄD MIEJSKI W KĘPICACH

ul. Niepodległości 6
77-230 Kępice

- URZĄD GMINY MALECHOWO

Malechowo 22a
76-142 Malechowo

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

- LIGA OCHRONY PRZYRODY

Zarząd Okręgu
ul. Żubrów 1
71-617 Szczecin
tel. 91 422 46 91

- POLSKIE TOWARZYSTWO OCHRONY PRZYRODY „SALAMANDRA”

ul. Szamarzewskiego 11/6
60-514 Poznań
tel. 61 843 21 60

- ZACHODNIOPOMORSKIE TOWARZYSTWO PRZYRODNICZE

ul. Wąska 13
71-415 Szczecin

- OGÓLNOPOLSKIE TOWARZYSTWO OCHRONY PTAKÓW

ul. 1 Maja 5A
72-603 Świnoujście
tel. 503036977

- STOWARZYSZENIE EKOLOGICZNO - KULTURALNE KLUB GAJA

ul. Parkowa 10

43-365 Wilkowice

tel. 33 812 36 94

- KLUB PRZYRODNIKÓW

ul. 1-go Maja 22

66-200 Świebodzin

tel. 68 382 82 36

- STUDIO HISTORYCZNE HUZAR ŁUKASZ GŁADYSIAK

ul. Tatrzańska 3

78-200 Białogard

- STOWARZYSZENIE NA RZECZ WSPIERANIA BIORÓŻNORODNOŚCI „MATECZNIK”

ul. 28 lutego 54a

78-400 Szczecinek.

- TOWARZYSTWO EKOLOGICZNO-KULTURALNE W BOBOLICACH

ul. Leśna 8a

76-020 Bobolice

- STOWARZYSZENIE „HEREDIAS POMERANIAE – DZIEDZICTWO POMORZA”

Bukowo 32

76-010 Bukowo

- OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W POLANOWIE

ul. Magazynowa 12

76-010 Polanów

- OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŻYDOWIE

76-012 Żydowo.

- FUNDACJA WWF POLSKA

ul. Wiśniowa 38

02-520 Warszawa

- FUNDACJA GREENPEACE POLSKA

ul. Lirowa 13

02-387 Warszawa

- STOWARZYSZENIE PRACOWNIA NA RZECZ WSZYSTKICH ISTOT

ul. Jasna 17

43-360 Bystra

14. ZAŁĄCZNIKI

14.1. Wykaz siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie

Tabela nr 66. Szczegółowy wykaz siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026

PLH320003 Dolina Grabowej

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
1	PLH320003	01	1 g	9160	B	1,06
2	PLH320003	01	1 j	9160	B	0,58
3	PLH320003	01	4 g	6510		0,26
4	PLH320003	01	4 h	9160	C	2,21
5	PLH320003	01	7 k	9160	A	0,81
6	PLH320003	01	7 m	91E0	A	0,69
7	PLH320003	01	8 g	6510		0,52
8	PLH320003	01	8 h	6510	C	2,16
9	PLH320003	01	8 i	9160	B	0,3
10	PLH320003	01	8 m	6510		1,12
11	PLH320003	01	8 o	91E0	A	0,2
12	PLH320003	01	8 r	6510	B	0,24
13	PLH320003	01	8 t	91E0	A	0,1
14	PLH320003	01	8 x	91E0	A	0,54
15	PLH320003	01	8 y	6510		0,83
16	PLH320003	01	8 z	91E0	A	0,66
17	PLH320003	01	8 ax	9160	A	0,78
18	PLH320003	01	10 a	91E0	A	1,08
19	PLH320003	01	10 f	91E0	A	1,1
20	PLH320003	01	12 j	91E0	A	1,19
21	PLH320003	01	12 k	91E0	A	3,52
22	PLH320003	01	13 b	91E0	A	1,93
23	PLH320003	01	13 d	91E0	C	3,06
24	PLH320003	01	13 f	91D0	A	5,95
25	PLH320003	01	13 h	9110	A	2,27
26	PLH320003	01	14 b	91E0	A	1,16
27	PLH320003	01	14 k	9130	A	3,29
28	PLH320003	01	15 a	91E0	B	1,21
29	PLH320003	01	15 g	91E0	A	3,45
30	PLH320003	01	16 b	9160	B	1
31	PLH320003	01	16 c	9130	C	1,56

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
32	PLH320003	01	16 d	91E0	A	3,02
33	PLH320003	01	16 f	91E0	A	1,7
34	PLH320003	01	16 g	9160	A	1,05
35	PLH320003	01	16 h	9160	A	0,41
36	PLH320003	01	16 i	91E0	A	0,62
37	PLH320003	01	16 k	9160	C	0,72
38	PLH320003	01	16 m	3150		0,94
39	PLH320003	01	16 p	9160	C	2,66
40	PLH320003	01	17 f	3150	B	2,31
41	PLH320003	01	17 i	9190	B	0,87
42	PLH320003	01	17 l	6510		0,18
43	PLH320003	01	19 d	91E0	B	0,68
44	PLH320003	01	19 g	9160	A	0,91
45	PLH320003	01	20 a	91E0	A	3,31
46	PLH320003	01	20 c	91E0	A	0,58
47	PLH320003	01	20 t	9160	A	1,28
48	PLH320003	01	20 ax	91E0	A	0,16
49	PLH320003	01	22 f	91E0	A	1,77
50	PLH320003	01	22 g	9160	A	0,67
51	PLH320003	01	22 l	9160	A	2,34
52	PLH320003	01	22 m	9160	C	8,36
53	PLH320003	01	22 o	9160	B	5,04
54	PLH320003	01	22 p	9160	C	0,5
55	PLH320003	01	24 d	9130	A	1,32
56	PLH320003	01	24 h	9130	A	4,27
57	PLH320003	01	24 i	91E0	A	5,74
58	PLH320003	01	24 j	91E0	A	3,65
59	PLH320003	01	24 k	9160	A	1,29
60	PLH320003	01	24 l	91E0	A	1,66
61	PLH320003	01	25 i	9160	B	0,75
62	PLH320003	01	25 j	6510	B	0,24
63	PLH320003	01	25 l	91E0	A	0,2
64	PLH320003	01	27 c	9160	A	2,67
65	PLH320003	01	27 g	9160	A	1,44
66	PLH320003	01	29 f	3110		2,49
67	PLH320003	01	29 h	9110	B	4,26
68	PLH320003	01	30 b	91E0	B	0,69
69	PLH320003	01	30 c	91E0	B	0,92

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
70	PLH320003	01	30 g	91E0	A	0,63
71	PLH320003	01	30 i	9110	B	10,39
72	PLH320003	01	30 j	9110	C	2,43
73	PLH320003	01	30 k	9110	B	7,16
74	PLH320003	01	30 m	91E0	B	0,72
75	PLH320003	01	32 b	9110	C	2
76	PLH320003	01	32 c	9110	C	12,51
77	PLH320003	01	32 d	91D0	C	0,7
78	PLH320003	01	32 i	9110	A	0,82
79	PLH320003	01	33 a	9110	C	1,59
80	PLH320003	01	33 b	9110	A	4,45
81	PLH320003	01	33 h	9110	C	0,93
82	PLH320003	01	33 k	9110	A	4,63
83	PLH320003	01	33 l	9110	A	0,65
84	PLH320003	01	34 b	91E0	A	1,49
85	PLH320003	01	34 f	7110	B	1,75
86	PLH320003	01	34 i	9110	A	8,93
87	PLH320003	01	35 c	9110	A	5,2
88	PLH320003	01	35 g	9190	B	15,23
89	PLH320003	01	36 d	7140	B	0,6
90	PLH320003	01	36 g	9110	B	2,68
91	PLH320003	01	38 g	7110	B	1,69
92	PLH320003	01	38 i	9110	A	0,89
93	PLH320003	01	39 a	9110	A	2,29
94	PLH320003	01	39 b	91E0	A	1,16
95	PLH320003	03	48 a	9110	A	0,8
96	PLH320003	03	48 h	9110	A	1,28
97	PLH320003	03	48 i	91E0	A	3,74
98	PLH320003	03	48 j	91E0	C	5,48
99	PLH320003	03	49 a	9110	A	0,78
100	PLH320003	03	49 h	91E0	A	1,04
101	PLH320003	03	49 i	91D0	A	1,04
102	PLH320003	03	50 d	91D0	A	0,79
103	PLH320003	03	50 n	91D0	A	2,41
104	PLH320003	03	51 d	91E0	A	0,57
105	PLH320003	03	51 f	9110	C	10,52
106	PLH320003	03	51 h	9110	C	3,45
107	PLH320003	03	51 m	9110	C	0,45

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
108	PLH320003	03	52 f	9110	C	1,01
109	PLH320003	03	52 g	9110	A	7,31
110	PLH320003	01	53 a	9130	B	0,8
111	PLH320003	01	53 c	9110	B	2,78
112	PLH320003	01	54 a	9110	A	3,33
113	PLH320003	01	54 b	91E0	B	2,95
114	PLH320003	01	54 c	7140	C	1,05
115	PLH320003	01	54 k	9130	A	2,6
116	PLH320003	01	54 p	9130	B	0,69
117	PLH320003	01	55 a	9110	C	16,8
118	PLH320003	01	55 c	9110	A	6,43
119	PLH320003	01	56 b	9110	C	4,29
120	PLH320003	01	56 c	9110	A	9,39
121	PLH320003	01	56 g	9110	A	7,22
122	PLH320003	01	56 j	9110	B	0,79
123	PLH320003	03	57 d	9110	C	1,48
124	PLH320003	03	57 f	91D0	A	1,67
125	PLH320003	03	57 j	91E0	A	1,17
126	PLH320003	03	57 l	91E0	A	0,56
127	PLH320003	03	57 n	91E0	A	0,31
128	PLH320003	03	58 a	91D0	A	1,82
129	PLH320003	03	58 b	91D0	A	1,77
130	PLH320003	03	59 d	9110	C	1,33
131	PLH320003	03	59 h	9110	C	12,04
132	PLH320003	03	60 f	91E0	B	1,16
133	PLH320003	03	61 b	9110	C	1,86
134	PLH320003	03	61 c	9110	C	3,15
135	PLH320003	03	61 f	9110	A	0,97
136	PLH320003	03	61 g	9110	A	4,84
137	PLH320003	03	61 i	9110	B	7,17
138	PLH320003	03	62 a	9110	C	1,43
139	PLH320003	03	62 b	9110	A	18,94
140	PLH320003	03	62 h	9160	B	1,11
141	PLH320003	03	62 i	6510	B	0,19
142	PLH320003	03	63 b	91D0	A	3,51
143	PLH320003	03	63 f	9110	B	4,65
144	PLH320003	03	63 g	9130	C	0,45
145	PLH320003	03	63 j	9130	C	3,27

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
146	PLH320003	03	63 m	9110	B	3,14
147	PLH320003	03	64 a	9110	C	9,71
148	PLH320003	03	64 b	9110	A	6
149	PLH320003	03	64 c	9110	A	2,1
150	PLH320003	03	64 d	9110	A	10,1
151	PLH320003	03	64 g	9130	C	0,95
152	PLH320003	03	64 j	91E0	A	0,88
153	PLH320003	03	64 k	9110	A	1,03
154	PLH320003	03	65 b	9110	A	13,05
155	PLH320003	03	65 c	9110	A	1,74
156	PLH320003	03	66 a	9110	A	15,53
157	PLH320003	03	66 g	9110	A	1,16
158	PLH320003	03	67 b	9110	A	17,37
159	PLH320003	03	68 h	9110	A	6,28
160	PLH320003	03	69 c	9190	A	1,2
161	PLH320003	03	69 d	9110	A	5,22
162	PLH320003	03	70 c	9190	B	5,46
163	PLH320003	03	70 f	9110	B	5,99
164	PLH320003	03	70 k	9110	B	5,12
165	PLH320003	03	70 l	9110	B	3,1
166	PLH320003	03	70 m	9110	C	0,85
167	PLH320003	03	71 a	9110	B	6,75
168	PLH320003	03	71 d	9110	B	5,86
169	PLH320003	03	73 a	9110	A	1,94
170	PLH320003	03	81 j	9160	B	2
171	PLH320003	03	82 a	9110	B	1,56
172	PLH320003	03	82 b	7110	C	1,8
173	PLH320003	03	82 d	9110	B	1,28
174	PLH320003	03	82 f	91D0	B	0,47
175	PLH320003	03	82 h	9110	B	1,1
176	PLH320003	03	82 i	9110	B	8,04
177	PLH320003	03	82 j	9110	B	2,73
178	PLH320003	03	82 l	9110	B	4,14
179	PLH320003	03	83 a	9160	A	4,65
180	PLH320003	03	83 b	9160	B	1
181	PLH320003	03	83 i	7110	C	0,9
182	PLH320003	03	84 c	9110	C	1,96
183	PLH320003	03	84 f	7110	B	0,69

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
184	PLH320003	03	84 j	9190	C	0,84
185	PLH320003	03	85 a	9110	C	5,9
186	PLH320003	03	85 b	9110	B	8,53
187	PLH320003	03	85 c	9110	C	1,54
188	PLH320003	03	85 f	9110	B	2,9
189	PLH320003	03	86 b	9110	C	16,08
190	PLH320003	03	86 c	9190	C	1
191	PLH320003	03	86 d	9110	A	2,86
192	PLH320003	03	86 f	9110	A	3,5
193	PLH320003	03	86 g	9160	B	2,31
194	PLH320003	03	87 b	9110	A	2,55
195	PLH320003	03	87 c	9110	A	15,54
196	PLH320003	03	87 d	9110	C	4,15
197	PLH320003	03	88 a	9110	C	11,26
198	PLH320003	03	88 b	9110	A	20,7
199	PLH320003	03	89 a	9110	A	5,75
200	PLH320003	03	89 b	9110	C	12,29
201	PLH320003	03	90 b	9110	B	2,14
202	PLH320003	03	96 a	9110	C	3,81
203	PLH320003	03	96 b	9110	A	4,8
204	PLH320003	03	96 f	9110	A	3,34
205	PLH320003	04	110A a	9160	A	1,58
206	PLH320003	04	110A b	91E0	A	0,72
207	PLH320003	04	110A c	9160	A	1,74
208	PLH320003	04	110A d	9160	A	0,48
209	PLH320003	04	110A f	9160	A	0,47
210	PLH320003	04	114 b	91E0	A	1,35
211	PLH320003	04	114 f	9110	C	0,88
212	PLH320003	04	120 p	9110	C	2
213	PLH320003	04	121 a	91E0	A	0,48
214	PLH320003	04	121 i	91E0	C	0,47
215	PLH320003	04	121 k	6510		0,37
216	PLH320003	04	121 w	91E0	A	0,64
217	PLH320003	04	132 a	9110	C	2,12
218	PLH320003	04	132 h	9110	C	1,93
219	PLH320003	04	133 c	7140	B	0,75
220	PLH320003	04	133 d	9110	C	6,16
221	PLH320003	04	134 a	91E0	B	2,85

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
222	PLH320003	04	134 c	9110	C	16,79
223	PLH320003	04	134 g	9110	A	5
224	PLH320003	04	135 b	91E0	A	2,83
225	PLH320003	04	135 h	7140	B	0,75
226	PLH320003	04	135 i	91E0	A	0,54
227	PLH320003	04	135 j	9110	A	5
228	PLH320003	04	135 k	91E0	A	1,21
229	PLH320003	04	135 l	6510		0,4
230	PLH320003	04	135 m	6510		0,63
231	PLH320003	04	135 n	91E0	C	0,99
232	PLH320003	04	135 p	9160	C	2,7
233	PLH320003	04	135 r	91E0	A	0,98
234	PLH320003	04	135 s	91E0	A	0,84
235	PLH320003	04	146 g	9110	B	4,4
236	PLH320003	04	146 h	9160	C	0,71
237	PLH320003	04	146 i	9110	C	4,56
238	PLH320003	04	146 k	9110	C	4,79
239	PLH320003	04	147 a	9110	A	5,17
240	PLH320003	04	147 i	9110	C	3,26
241	PLH320003	04	148 g	91D0	B	5,05
242	PLH320003	04	148 k	91D0	A	0,55
243	PLH320003	04	149 d	9110	A	4,49
244	PLH320003	04	150 a	9110	C	11,8
245	PLH320003	04	150 g	9110	C	1,58
246	PLH320003	04	150 h	9110	C	3,2
247	PLH320003	04	151 a	9110	A	2,5
248	PLH320003	04	151 c	91E0	A	0,58
249	PLH320003	04	151 g	91E0	A	1,97
250	PLH320003	04	151 h	91E0	A	0,69
251	PLH320003	04	151 i	91E0	A	0,32
252	PLH320003	04	166 c	9130	C	0,93
253	PLH320003	04	166 i	9110	A	11,52
254	PLH320003	04	166 j	9110	A	5
255	PLH320003	04	167 a	9110	C	2,36
256	PLH320003	04	167 b	9110	C	1,58
257	PLH320003	04	167 g	9110	C	1,94
258	PLH320003	04	167 j	9110	C	7,83
259	PLH320003	04	167 k	9110	C	1,78

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
260	PLH320003	04	168 b	91D0	A	2,79
261	PLH320003	04	168 d	91D0	A	2,06
262	PLH320003	04	169 a	9110	C	6,5
263	PLH320003	04	169 c	9190	C	1,09
264	PLH320003	04	170 b	9110	A	4,81
265	PLH320003	04	170 f	9110	A	2,48
266	PLH320003	04	170 g	9110	A	1,14
267	PLH320003	04	171 f	91E0	A	0,44
268	PLH320003	04	171 g	91E0	A	0,3
269	PLH320003	04	171 h	91E0	A	1,54
270	PLH320003	04	171 i	91E0	A	0,46
271	PLH320003	04	171 k	91E0	A	0,16
272	PLH320003	06	186A b	91D0	A	0,59
273	PLH320003	06	186A c	9110	C	3,75
274	PLH320003	06	186A j	9160	B	0,71
275	PLH320003	06	187B c	9160	A	1,16
276	PLH320003	06	194 a	9110	A	2,74
277	PLH320003	06	194 d	9110	C	1,81
278	PLH320003	06	195 c	91D0	A	2,17
279	PLH320003	06	195 d	91D0	A	2,68
280	PLH320003	06	195 g	9110	A	1,86
281	PLH320003	06	196 g	9110	C	10,29
282	PLH320003	06	197 c	9110	A	16,5
283	PLH320003	06	197 f	91E0	B	2,18
284	PLH320003	04	198 a	91E0		6,36
285	PLH320003	06	208 a	9110	C	4,28
286	PLH320003	06	209 b	9110	C	10,24
287	PLH320003	06	210 a	9110	A	5,94
288	PLH320003	06	210 c	9110	A	4,32
289	PLH320003	06	210 d	9110	C	2,79
290	PLH320003	06	211 d	9110	A	3,41
291	PLH320003	06	211 f	9110	A	5,69
292	PLH320003	06	212 a	7140	C	4,87
293	PLH320003	06	212 h	7140	C	3,2
294	PLH320003	04	214 a	91E0	A	1,05
295	PLH320003	06	222 c	9130	C	11,28
296	PLH320003	06	222 l	9110	C	7,74
297	PLH320003	06	222 n	9160	B	0,57

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
298	PLH320003	06	223 a	9160	C	0,89
299	PLH320003	06	223 g	9110	C	0,81
300	PLH320003	06	223 h	9110	C	6,23
301	PLH320003	06	223 i	9110	A	0,4
302	PLH320003	06	223 m	9110	B	0,45
303	PLH320003	07	224 b	7140	C	4,08
304	PLH320003	07	224 d	91E0	A	0,24
305	PLH320003	07	224 i	91E0	A	0,21
306	PLH320003	06	233 a	9130	A	4,17
307	PLH320003	06	233 b	9130	A	0,5
308	PLH320003	06	233 c	9110	A	1,5
309	PLH320003	06	233 f	9110	B	1,79
310	PLH320003	06	234 a	9130	A	5,81
311	PLH320003	06	235 c	9130	A	5
312	PLH320003	06	236 a	9130	A	6,68
313	PLH320003	06	250 b	9110	C	1,05
314	PLH320003	06	267 h	9110	A	15,05
315	PLH320003	06	267 i	9110	A	1,21
316	PLH320003	06	268 b	9110	A	5,64
317	PLH320003	06	268 c	91E0	B	1,8
318	PLH320003	06	268 d	91E0	B	0,69
319	PLH320003	06	268 g	9110	C	7,51
320	PLH320003	06	268 h	9110	C	2,24
321	PLH320003	06	281 b	9110	A	2,48
322	PLH320003	06	281 c	9110	C	2,89
323	PLH320003	06	282 a	9110	C	6,56
324	PLH320003	06	282 b	9110	A	6
325	PLH320003	06	282 c	9110	B	4,45
326	PLH320003	06	282 d	9110	A	4,74
327	PLH320003	06	283 a	9110	A	14,35
328	PLH320003	06	284 b	9110	A	6,85
329	PLH320003	06	284 c	9110	A	0,75
330	PLH320003	06	284 g	9110	A	1,26
331	PLH320003	06	284 h	9110	A	1,39
332	PLH320003	09	295 b	9110	C	1,64
333	PLH320003	09	295 f	9110	A	5,37
334	PLH320003	09	298 c	9110	B	0,89
335	PLH320003	09	299 a	9110	C	6,33

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
336	PLH320003	09	299 b	9130	B	6
337	PLH320003	09	299 c	9130	B	6,18
338	PLH320003	09	299 d	9110	A	6,32
339	PLH320003	09	305 b	9110	C	4,1
340	PLH320003	09	305 c	9110	A	4,94
341	PLH320003	09	305 d	9130	A	4,86
342	PLH320003	09	306 a	9130	C	5,23
343	PLH320003	09	306 b	9110	A	5,48
344	PLH320003	09	306 c	9110	A	1,16
345	PLH320003	09	306 d	9130	A	4,33
346	PLH320003	09	306 f	9110	B	5,62
347	PLH320003	09	315 a	9110	B	5,21
348	PLH320003	09	315 b	9110	B	4,95
349	PLH320003	09	315 c	9110	B	6,03
350	PLH320003	09	334 f	9110	A	8,52
351	PLH320003	09	334 g	9110	A	2,55
352	PLH320003	09	335 b	9110	A	2,46
353	PLH320003	09	335 j	9130	A	7,01
354	PLH320003	10	340 c	9110	A	3,83
355	PLH320003	10	341 o	9190	A	0,4
356	PLH320003	12	343 b	91E0	A	1,98
357	PLH320003	10	352 l	91E0	B	0,8
358	PLH320003	10	356 f	9160	A	2,89
359	PLH320003	12	357 f	9160	A	4,44
360	PLH320003	10	415 g	9190	B	4,55
361	PLH320003	10	416 d	9110	B	7,29
362	PLH320003	10	417 b	9110	A	31,71
363	PLH320003	10	417 f	9110	A	0,75
364	PLH320003	10	417 g	91E0	A	0,93
365	PLH320003	10	417 j	9130	B	0,75
366	PLH320003	10	418 c	91E0	A	8,59
367	PLH320003	10	418 h	91E0	A	0,59
368	PLH320003	12	420 d	91E0	A	1,23
369	PLH320003	12	420 f	9110	C	1,54
370	PLH320003	12	420 g	91E0	A	2,08
371	PLH320003	12	420 i	9130	A	3,7
372	PLH320003	12	420 j	91E0	C	0,64
373	PLH320003	12	421 b	6510	B	0,24

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
374	PLH320003	12	421 c	9160	A	1,46
375	PLH320003	12	421 d	9160	B	0,56
376	PLH320003	12	421 f	91E0	A	0,59
377	PLH320003	12	421 g	9110	C	0,48
378	PLH320003	12	421 h	91E0	C	2,79
379	PLH320003	12	421 i	91E0	A	1,07
380	PLH320003	12	421 k	9130	A	1,06
381	PLH320003	12	422 a	9110	C	1,07
382	PLH320003	12	422 c	91E0	A	2,23
383	PLH320003	12	422 d	9160	A	5,84
384	PLH320003	12	422 f	9130	A	1,38
385	PLH320003	12	422 g	7140		1,62
386	PLH320003	12	423 a	91E0	C	1,2
387	PLH320003	12	423 b	9110	C	1,88
388	PLH320003	12	424 a	9160	C	0,91
389	PLH320003	12	424 c	9160	B	3,94
390	PLH320003	12	424 d	91E0	B	1,93
391	PLH320003	12	424 f	9110	C	4,15
392	PLH320003	12	424 g	9110	A	1,72
393	PLH320003	12	424 o	9160	B	0,61
394	PLH320003	12	424 p	9160	B	0,43
395	PLH320003	10	458 a	9110	A	0,63
396	PLH320003	10	458 b	9110	A	1,04
397	PLH320003	10	459 a	9110	B	3,98
398	PLH320003	10	459 d	9130	A	2,25
399	PLH320003	10	460 a	9130	B	5,95
400	PLH320003	10	460 b	9130	B	5,29
401	PLH320003	10	460 c	9130	B	8,97
402	PLH320003	10	461 a	9130	A	11,54
403	PLH320003	10	461 b	91E0	A	1,16
404	PLH320003	10	461 f	91E0	A	4,11
405	PLH320003	10	461 h	9110	C	0,7
406	PLH320003	10	462 a	91E0	A	0,99
407	PLH320003	10	462 b	9130	B	2,23
408	PLH320003	10	462 f	9160	A	5,17
409	PLH320003	10	462 i	91E0	A	1,11
410	PLH320003	12	463 a	91E0	A	0,71
411	PLH320003	12	463 d	9130	A	6,87

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
412	PLH320003	12	463 f	91E0	A	0,88
413	PLH320003	12	463 h	9130	A	6,83
414	PLH320003	12	463 i	9130	A	5,07
415	PLH320003	12	463 j	91E0	A	0,49
416	PLH320003	12	464 b	9130	A	4,32
417	PLH320003	12	464 d	9130	C	3,45
418	PLH320003	12	464 g	9130	A	4,21
419	PLH320003	12	464 h	9130	A	8,74
420	PLH320003	12	464 i	91D0	A	0,82
421	PLH320003	12	464 j	91E0	A	0,59
422	PLH320003	12	465 c	9130	A	0,86
423	PLH320003	12	465 d	9130	A	5,63
424	PLH320003	12	465 f	3150		0,79
425	PLH320003	12	467 b	9160	B	1,64
426	PLH320003	10	475 h	7110		0,39
427	PLH320003	10	475 l	91D0	A	0,65
428	PLH320003	10	475 n	91D0	A	0,74
429	PLH320003	10	476 b	9110	B	18,12
430	PLH320003	10	477 c	91D0	A	2,32
431	PLH320003	10	477 d	9130	B	1,66
432	PLH320003	10	478 c	9130	A	2,42
433	PLH320003	10	479 a	9130	A	3,42
434	PLH320003	10	479 d	9130	A	7,67
435	PLH320003	10	479 g	9130	A	1,7
436	PLH320003	10	479 h	9110	A	2,73
437	PLH320003	12	480 a	9130	A	8,61
438	PLH320003	12	481 a	91E0	A	1,14
439	PLH320003	12	481 b	9130	A	4,95
440	PLH320003	12	481 c	9130	A	11,55
441	PLH320003	12	482 a	9130	A	5,7
442	PLH320003	12	482 b	91E0	A	0,7
443	PLH320003	12	482 c	9130	A	9,76
444	PLH320003	12	482 d	9130	C	1,25
445	PLH320003	12	482 f	9130	B	2,17
446	PLH320003	12	483 a	9110	A	17,57
447	PLH320003	12	484 f	9110	C	1,03
448	PLH320003	12	484 j	91D0	B	1,63
449	PLH320003	12	484 k	91D0	B	0,5

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
450	PLH320003	12	486 a	9110	B	10,14
451	PLH320003	12	486 b	91D0	A	1,39
452	PLH320003	10	497 b	7110	B	0,42
453	PLH320003	10	497 d	9110	B	11,82
454	PLH320003	10	498 a	9110	B	8,55
455	PLH320003	10	498 b	9110	A	4,2
456	PLH320003	10	498 c	91D0	A	0,82
457	PLH320003	10	498 d	91D0	A	1,02
458	PLH320003	10	498 f	9110	C	9,9
459	PLH320003	10	499 a	91D0	A	1,34
460	PLH320003	10	499 d	9110	A	4,23
461	PLH320003	10	499 f	9110	A	1,39
462	PLH320003	10	499 g	91D0	A	2,98
463	PLH320003	10	499 h	9110	C	7,23
464	PLH320003	10	499 i	9130	A	2,88
465	PLH320003	10	499 j	9130	C	0,82
466	PLH320003	10	500 f	9130	C	3,16
467	PLH320003	10	500 h	9130	C	5,46
468	PLH320003	10	501 a	9110	B	2,34
469	PLH320003	10	501 c	9130	C	11,62
470	PLH320003	10	501 f	9110	A	1,24
471	PLH320003	10	501 g	9110	A	5,02
472	PLH320003	10	501 h	9110	C	1,05
473	PLH320003	10	501 i	9130	A	1,43
474	PLH320003	10	501 k	9130	A	0,73
475	PLH320003	10	501 l	9160	A	2,62
476	PLH320003	10	501 m	91E0	A	1,12
477	PLH320003	10	501 n	9130	B	1,09
478	PLH320003	10	502 a	9130	C	3,95
479	PLH320003	10	502 c	9160	B	6,58
480	PLH320003	10	502 d	91E0	A	0,92
481	PLH320003	10	502 g	91E0	C	2,04
482	PLH320003	12	503 a	9160	A	1
483	PLH320003	12	503 c	9160	B	2,26
484	PLH320003	12	503 d	91E0	A	1,01
485	PLH320003	12	503 h	9130	B	5,3
486	PLH320003	12	503 i	9130	A	9,46
487	PLH320003	12	504 a	9130	A	7,41

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
488	PLH320003	12	504 b	9130	B	5,58
489	PLH320003	12	504 c	9160	C	7,11
490	PLH320003	12	505 b	9190	B	4,6
491	PLH320003	12	505 f	9110	A	7,67
492	PLH320003	12	506 a	9110	B	10,62
493	PLH320003	12	510 c	7140		0,54
494	PLH320003	10	520 a	9110	C	3,89
495	PLH320003	10	520 f	9110	C	4,45
496	PLH320003	10	520 h	91D0	A	0,62
497	PLH320003	10	520 i	91D0	B	4,68
498	PLH320003	10	520 j	91D0	A	1,03
499	PLH320003	10	520 m	9110	C	3,93
500	PLH320003	10	521 a	9110	C	10,87
501	PLH320003	10	521 b	91D0	A	0,53
502	PLH320003	10	521 d	9110	C	9,61
503	PLH320003	10	522 a	9110	A	4,29
504	PLH320003	10	522 c	9110	A	3
505	PLH320003	12	523 a	9160	B	0,93
506	PLH320003	12	523 b	9130	B	12,49
507	PLH320003	12	523 f	9130	B	2,53
508	PLH320003	12	524 a	9130	B	8,62
509	PLH320003	12	524 c	9110	A	3,22
510	PLH320003	12	525 b	9110	A	5,77
511	PLH320003	12	525 d	9130	B	9,11
512	PLH320003	12	526 b	9110	B	5,58
513	PLH320003	12	526 c	9110	B	13,05
514	PLH320003	12	528 h	91D0	B	1,32
515	PLH320003	12	529 b	9110	A	1,04
516	PLH320003	12	529 i	9190	A	3,61
517	PLH320003	12	543 b	9160	C	0,15
518	PLH320003	12	543 c	9160	C	0,63
519	PLH320003	12	543 f	9160	B	1,48
520	PLH320003	12	543 i	9160	C	0,12
521	PLH320003	12	543 n	9130	A	7,39
522	PLH320003	12	543 o	9130	A	2,1
523	PLH320003	12	543 t	9130	C	0,99
524	PLH320003	12	543 w	9130	A	1,22
525	PLH320003	12	543 y	9160	A	0,52

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
526	PLH320003	10	544 c	9130	A	1,24
527	PLH320003	12	544A a	91E0	A	0,54
528	PLH320003	12	544A c	9130	A	2,04
529	PLH320003	12	544A f	9130	A	3,23
530	PLH320003	12	544A g	9130	A	1,91
531	PLH320003	12	544A l	9160	B	3,78
532	PLH320003	12	544A m	9110	C	2,34
533	PLH320003	12	545 a	9130	B	1,85
534	PLH320003	12	545 g	9110	B	1,4
535	PLH320003	12	546 c	9110	A	11,47
536	PLH320003	12	546 f	91D0	B	1,72
537	PLH320003	12	546 h	9110	A	0,86
538	PLH320003	12	546 j	91D0	B	0,84
539	PLH320003	12	547 b	9110	C	3,58
540	PLH320003	12	547 c	9110	B	4,34
541	PLH320003	12	547 g	91D0	A	1,49
542	PLH320003	12	548 a	9110	B	7,34
543	PLH320003	12	548 b	91D0	A	1,56
544	PLH320003	12	548 c	91D0	B	3,2
545	PLH320003	12	548 d	9110	A	2,62
546	PLH320003	12	548 h	9110	B	3,2
547	PLH320003	12	549 b	9110	A	14,16
548	PLH320003	12	549 d	91D0	A	0,8
549	PLH320003	12	550 d	9190	A	7,65
550	PLH320003	12	550 f	91D0	A	0,53
551	PLH320003	12	550 g	9110	B	4,39
552	PLH320003	12	551 f	91D0	B	1,86
553	PLH320003	12	551 i	7140		2,09
554	PLH320003	12	551 j	9110	A	3,17
555	PLH320003	12	551 k	9190	A	1,07
556	PLH320003	12	551 l	91D0	A	0,68
557	PLH320003	12	551 m	91D0	B	2,6
558	PLH320003	12	551 n	9110	C	3,94
559	PLH320003	12	551 r	9110	B	1,98
560	PLH320003	12	563 a	9110	C	0,17
561	PLH320003	12	563 b	9110	B	1,2
562	PLH320003	12	563 f	9110	A	0,49
563	PLH320003	12	563 h	9110	A	1,46

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
564	PLH320003	12	563 m	9160	C	0,83
565	PLH320003	12	563 o	9160	A	1,38
566	PLH320003	12	563 r	91E0	A	1
567	PLH320003	12	563 z	9110	A	1,59
568	PLH320003	12	563 bx	6510	B	0,4
569	PLH320003	12	563 ix	7140	B	0,21
570	PLH320003	12	563 kx	9160	A	0,28
571	PLH320003	12	563A a	9110	A	2,95
572	PLH320003	12	563A g	9190	B	0,58
573	PLH320003	12	564 a	9110		5,45
574	PLH320003	12	564 f	9110	C	1,07
575	PLH320003	12	564 i	91D0	B	3,82
576	PLH320003	12	564 m	7140		1,03
577	PLH320003	12	565 a	9190	A	3,4
578	PLH320003	12	565 g	9190	B	0,95
579	PLH320003	12	567 c	7140		2,03
580	PLH320003	12	567 d	6510	B	0,23
581	PLH320003	12	568 a	3150		1,19
582	PLH320003	12	568 c	7140	B	0,52
583	PLH320003	12	568 d	7140		0,21
584	PLH320003	14	593 c	9130	C	0,63
585	PLH320003	14	593 m	91D0	A	0,81
586	PLH320003	14	593 n	9110	C	1,68
587	PLH320003	14	593A i	7140	C	1,99
588	PLH320003	14	593A j	9110	B	0,67
589	PLH320003	14	593A l	7140		0,58
590	PLH320003	14	593A m	91D0	B	1,36
591	PLH320003	14	593A n	91D0	B	3,34
592	PLH320003	14	593A o	3160		0,33
593	PLH320003	14	593A s	9110	C	7,33
594	PLH320003	14	594 g	9110	B	1,39
595	PLH320003	14	594 h	9160	A	3,2
596	PLH320003	14	594 i	9160	A	4,42
597	PLH320003	14	594 j	9160	A	0,41
598	PLH320003	14	594 k	91D0	A	2,71
599	PLH320003	14	594 l	9130	A	0,49
600	PLH320003	14	594 n	9160	A	2,62
601	PLH320003	14	594 s	7140		0,51

Lp	Obszar	L-ctwo	Oddz_wydz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
602	PLH320003	14	594A j	6510		0,17
603	PLH320003	14	594A n	91D0	A	3,42
604	PLH320003	14	594A x	7140		0,65
605	PLH320003	14	595 a	9110	B	0,92
606	PLH320003	14	595 b	91D0	B	12,58
607	PLH320003	14	595 d	9110	A	0,94
608	PLH320003	14	595 f	9110	B	1,61
609	PLH320003	14	595 g	91D0	A	1,44
610	PLH320003	14	596 b	9110	A	5,68
611	PLH320003	14	596 d	9110	A	2,18
612	PLH320003	14	596 g	91D0	C	0,64
613	PLH320003	14	596 h	91D0	B	8,85
614	PLH320003	14	596 i	9110	C	1,2
615	PLH320003	14	596 k	9160	A	0,94
616	PLH320003	14	596 n	9110	A	1,96
617	PLH320003	14	597 d	9110	B	0,74
618	PLH320003	14	598 a	9110	C	10,4
619	PLH320003	14	598 d	9110	B	0,72
620	PLH320003	14	598 g	91D0	B	2,08
621	PLH320003	14	598A l	7140		0,56
622	PLH320003	14	598A bx	6410		0,71
623	PLH320003	14	598A dx	7140	B	0,17
624	PLH320003	14	598A gx	7140	B	0,07
625	PLH320003	14	598A ix	7140		1,84
626	PLH320003	14	599 a	9110	C	7,23
627	PLH320003	14	599 c	91D0	A	0,55
628	PLH320003	14	599 d	9110	A	4,38
629	PLH320003	14	599 f	91D0	A	1,01
630	PLH320003	14	599 h	9130	A	1,06
631	PLH320003	14	599 i	9130	A	1,21
632	PLH320003	14	599 j	9130	A	2,43
633	PLH320003	14	599 k	91D0	B	4,43
634	PLH320003	14	600 a	9110	A	4,3
635	PLH320003	14	600 c	91D0	A	2,5
636	PLH320003	14	600 f	9110	A	2,46
637	PLH320003	14	600 k	7140		0,89
638	PLH320003	14	601 b	91D0	A	1,1
639	PLH320003	14	601 f	9160	B	5,06

PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
1	PLH 320022	11	470 a	9110	C	1,1
2	PLH 320022	11	471 b	9190	B	1,69
3	PLH 320022	11	471 d	9130	A	1,09
4	PLH 320022	11	471 h	9110	C	2,12
5	PLH 320022	11	471 j	9190	A	4,81
6	PLH 320022	11	491 a	9110	A	5,8
7	PLH 320022	11	491 b	9110	A	3,85
8	PLH 320022	11	491 c	7140	C	0,38
9	PLH 320022	11	491 f	9110	C	3,84
10	PLH 320022	11	492 b	9110	C	5,65
11	PLH 320022	11	493 c	9130	B	4,22
12	PLH 320022	11	493 d	9130	B	3,28
13	PLH 320022	11	493 f	9130		9,38
14	PLH 320022	11	493 i	9160	A	1,46
15	PLH 320022	11	494 d	9110	B	3,15
16	PLH 320022	11	494 f	9130	B	0,77
17	PLH 320022	11	494 j	9190	B	1,11
18	PLH 320022	11	495 a	9130	C	16,64
19	PLH 320022	11	496 a	9130	A	3,29
20	PLH 320022	11	512 a	9130	C	13,9
21	PLH 320022	11	512 d	9130	C	8,48
22	PLH 320022	11	512 f	9130	C	3,96
23	PLH 320022	11	512 g	9130	C	1,1
24	PLH 320022	11	513 c	9130	C	4,93
25	PLH 320022	11	513 d	9130	C	3,49
26	PLH 320022	11	513 j	9130	A	6,73
27	PLH 320022	11	513 k	9130	B	0,99
28	PLH 320022	11	514 a	9110	B	3,84
29	PLH 320022	11	514 c	9130	A	1,85
30	PLH 320022	11	514 f	91D0	B	1,02
31	PLH 320022	11	514 g	9110	A	0,9
32	PLH 320022	11	514 h	9130	C	0,88
33	PLH 320022	11	514 j	9110	C	8,88
34	PLH 320022	11	515 c	9110	B	0,61

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
35	PLH 320022	11	515 d	9160	A	1,19
36	PLH 320022	11	515 f	9110	C	10,93
37	PLH 320022	11	516 a	9160	A	1,68
38	PLH 320022	11	516 c	9110	C	2,87
39	PLH 320022	11	516 d	9160	B	6,1
40	PLH 320022	11	517 a	9160	C	1,45
41	PLH 320022	11	517 b	9110	A	4,6
42	PLH 320022	11	517 d	9110	B	3,61
43	PLH 320022	11	518 f	9110	C	2,02
44	PLH 320022	11	518 h	9110	C	2,97
45	PLH 320022	15	531 d	9130	C	1,08
46	PLH 320022	15	531 f	9130	C	1,71
47	PLH 320022	15	531 j	9130	C	2,22
48	PLH 320022	15	532 a	9110	C	7,62
49	PLH 320022	15	532 c	91D0	B	1,35
50	PLH 320022	15	532 d	91D0	A	2,15
51	PLH 320022	15	532 f	9110	A	9,51
52	PLH 320022	15	532 g	9130	A	0,53
53	PLH 320022	15	532 h	9130	A	3,97
54	PLH 320022	15	532 i	9110	C	2,29
55	PLH 320022	15	533 a	9110	C	2,23
56	PLH 320022	15	533 c	9110	C	7,89
57	PLH 320022	15	533 f	9110	C	3,8
58	PLH 320022	15	533 g	9110	C	11,95
59	PLH 320022	15	534 a	9110	A	2,14
60	PLH 320022	15	534 b	9110	C	2,35
61	PLH 320022	15	534 c	9110	A	1,59
62	PLH 320022	15	534 d	9110	C	0,54
63	PLH 320022	11	535 a	9110	B	11,07
64	PLH 320022	11	536 a	9110	B	5,53
65	PLH 320022	11	536 b	9190	B	2,22
66	PLH 320022	11	536 c	9110	C	1,75
67	PLH 320022	11	537 b	9110	A	1,39
68	PLH 320022	11	537 c	9110	A	5,27
69	PLH 320022	11	537 d	9110	A	4,59
70	PLH 320022	15	538 c	9110	B	3,7
71	PLH 320022	15	539 h	9110	C	2,94
72	PLH 320022	15	539 j	9130	A	14,54

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
73	PLH 320022	15	539 I	9160	B	2,84
74	PLH 320022	15	540 b	6510	B	1,73
75	PLH 320022	15	540 d	91E0	A	0,5
76	PLH 320022	15	540 g	91E0	A	2,4
77	PLH 320022	15	540 h	91E0	A	2,49
78	PLH 320022	15	540 j	9130	A	1,57
79	PLH 320022	15	540 I	9110	A	8,27
80	PLH 320022	15	541 a	9130	A	2,86
81	PLH 320022	15	541 f	9130	A	4,05
82	PLH 320022	15	542 d	9160	A	0,87
83	PLH 320022	15	542 f	9110	A	3,43
84	PLH 320022	15	542 h	9160	B	1,17
85	PLH 320022	15	542 k	9130	A	1,99
86	PLH 320022	15	542 I	9130	B	5,04
87	PLH 320022	15	542 m	9130	B	3,68
88	PLH 320022	15	552 a	9130	C	8,23
89	PLH 320022	15	552 c	7140		0,3
90	PLH 320022	15	552 d	91D0	B	1,44
91	PLH 320022	15	552 f	9130	A	3,19
92	PLH 320022	15	552 h	9130	A	3,72
93	PLH 320022	15	553 a	9130	C	3,17
94	PLH 320022	15	553 c	7140		0,8
95	PLH 320022	15	553 d	9130	C	10,24
96	PLH 320022	15	553 g	9130	C	1,81
97	PLH 320022	15	553 h	9130	C	2,75
98	PLH 320022	15	553 i	9160	C	3,27
99	PLH 320022	15	553 j	9160	A	1,36
100	PLH 320022	15	554 b	9130	C	6,13
101	PLH 320022	15	554 f	9130	C	7,88
102	PLH 320022	15	554 g	9130	A	2,76
103	PLH 320022	15	554 h	9130	C	2
104	PLH 320022	15	554 i	9130	C	2,2
105	PLH 320022	15	554 j	9160	C	2,85
106	PLH 320022	15	554 m	9160	C	1,59
107	PLH 320022	15	555 a	9130	A	23,15
108	PLH 320022	15	555 c	9130		1,42
109	PLH 320022	15	556 b	9130	A	1,88
110	PLH 320022	15	556 c	9130	A	2,45

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
111	PLH 320022	15	556 f	9130	A	1,42
112	PLH 320022	15	556 g	9130	C	11,88
113	PLH 320022	15	556 h	9130	A	1,89
114	PLH 320022	15	557 a	9130	A	0,75
115	PLH 320022	15	557 c	9130	A	2,07
116	PLH 320022	15	557 d	9130	A	12,48
117	PLH 320022	15	557 f	9130	A	1,47
118	PLH 320022	15	557 g	9130	A	1,72
119	PLH 320022	15	557 h	9130	A	2,41
120	PLH 320022	15	558 a	9130	A	7,95
121	PLH 320022	15	558 b	9130		3,92
122	PLH 320022	15	558 c	9130	A	1,61
123	PLH 320022	15	558 d	9130	A	6,92
124	PLH 320022	15	558 g	9130	A	7,14
125	PLH 320022	15	558 h	9130	A	1,46
126	PLH 320022	15	558 k	9130	A	0,88
127	PLH 320022	15	559 h	9130	A	4,05
128	PLH 320022	15	559 i	9130	B	1,84
129	PLH 320022	15	560 h	9130	A	1,87
130	PLH 320022	15	569 a	9130	A	1,18
131	PLH 320022	15	569 d	9130	A	2,47
132	PLH 320022	15	569 f	9130	A	4,39
133	PLH 320022	15	569 g	9130	B	1,48
134	PLH 320022	15	569 h	9130	B	2,14
135	PLH 320022	15	569 i	9130	A	2,39
136	PLH 320022	15	569 j	3160		2,28
137	PLH 320022	15	570 a	9130	A	1,2
138	PLH 320022	15	570 b	9110	C	2,67
139	PLH 320022	15	570 c	9130	A	1,74
140	PLH 320022	15	570 f	9130	B	3,08
141	PLH 320022	15	570 h	9130	A	2,5
142	PLH 320022	15	570 j	9130	A	3,18
143	PLH 320022	15	571 a	9130	A	9,02
144	PLH 320022	15	571 c	9110	C	4,61
145	PLH 320022	15	571 d	9130	B	6,54
146	PLH 320022	15	572 a	9110	B	0,99
147	PLH 320022	15	573 b	9130	A	14,2
148	PLH 320022	15	573 c	9130	B	2,4

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
149	PLH 320022	15	573 d	9130	A	3,21
150	PLH 320022	15	573 f	9130	A	1,15
151	PLH 320022	15	574 a	9130	A	7,72
152	PLH 320022	15	574 b	9130	A	2,27
153	PLH 320022	15	574 c	9130	C	0,67
154	PLH 320022	15	574 g	9130	A	2,76
155	PLH 320022	15	575 d	9110	C	2,4
156	PLH 320022	15	575 f	9130	C	1,96
157	PLH 320022	15	576 d	9110	B	1,15
158	PLH 320022	15	577 b	7140		1,35
159	PLH 320022	15	578 a	9130	A	20,92
160	PLH 320022	15	578 c	9130	A	3,62
161	PLH 320022	15	578 d	9130	B	1,5
162	PLH 320022	15	579 a	9130	C	2,18
163	PLH 320022	15	579 f	9130	C	1,85
164	PLH 320022	15	579 g	9130	A	2,45
165	PLH 320022	15	579 h	9130	C	4,8
166	PLH 320022	15	580 a	9130	B	2,5
167	PLH 320022	15	580 b	9130	C	1,85
168	PLH 320022	15	580 c	9110	A	5,65
169	PLH 320022	15	580 d	9130	A	2,02
170	PLH 320022	15	580 g	9110	B	5,09
171	PLH 320022	15	583 d	9130	B	5,64
172	PLH 320022	15	583 f	3160		1,99
173	PLH 320022	15	591 b	6410	C	5,61
174	PLH 320022	15	607 b	9160	B	2,5
175	PLH 320022	15	607 d	9160	C	0,67
176	PLH 320022	15	607 i	9160	A	1,5
177	PLH 320022	15	608 b	9160	A	1,09
178	PLH 320022	15	608 f	9160	B	2,54
179	PLH 320022	15	608 h	9160	A	1,46
180	PLH 320022	15	608 n	6510		1,03
181	PLH 320022	15	609 c	9160	A	2,4
182	PLH 320022	15	609 d	9160	C	4,36
183	PLH 320022	15	609 h	9160	B	1,9
184	PLH 320022	15	609 i	91E0	A	1,47
185	PLH 320022	15	609 m	6510		1,67
186	PLH 320022	15	610 b	9160	A	0,78

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
187	PLH 320022	15	611 a	9160	A	1,74
188	PLH 320022	15	611 i	7110	B	1,18
189	PLH 320022	15	611 k	7140	B	2,99
190	PLH 320022	15	611 m	9110	C	0,94
191	PLH 320022	15	611 o	7110	B	0,74
192	PLH 320022	15	612 c	91D0	A	0,83
193	PLH 320022	15	612 h	9110	C	0,99
194	PLH 320022	15	613 d	9110	B	6,24
195	PLH 320022	15	613 f	9160	A	3,4
196	PLH 320022	14	616 d	9130	C	5,24
197	PLH 320022	14	616 f	9160	B	0,81
198	PLH 320022	14	616 g	9130	A	1,85
199	PLH 320022	14	616 i	9160	B	0,65
200	PLH 320022	14	616 n	9110	C	1,33
201	PLH 320022	14	616 p	9160	B	3,59
202	PLH 320022	14	616 s	91E0	B	2,13
203	PLH 320022	15	617 b	7110		0,98
204	PLH 320022	15	618 d	3110		2,74
205	PLH 320022	15	618 h	7110	B	0,46
206	PLH 320022	15	619 c	91D0	A	1,74
207	PLH 320022	15	620 f	9160	B	0,86
208	PLH 320022	15	620 g	9160	B	0,75
209	PLH 320022	14	621 b	9130	C	3,1
210	PLH 320022	14	621 c	91E0	A	3,7
211	PLH 320022	14	621 d	9130	C	3,76
212	PLH 320022	14	621 f	9130	C	2,72
213	PLH 320022	14	621 h	91E0	A	0,31
214	PLH 320022	14	622 a	91E0	A	0,49
215	PLH 320022	14	622 c	91E0	A	0,56
216	PLH 320022	14	622 g	91E0	A	1,08
217	PLH 320022	14	622 l	6510		1,75
218	PLH 320022	15	623 d	91E0	A	3,46
219	PLH 320022	15	623 l	91E0	A	2,92
220	PLH 320022	15	624 b	91E0	A	2,38
221	PLH 320022	15	624 h	9130	A	1,03
222	PLH 320022	15	624 i	91E0	A	1,31
223	PLH 320022	15	625 m	91E0	A	2,57
224	PLH 320022	15	625 p	9130	B	1,67

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
225	PLH 320022	15	625 t	9130	A	1,82
226	PLH 320022	15	625 x	9130	A	3,7
227	PLH 320022	15	626 a	9130	A	1,05
228	PLH 320022	15	626 f	91E0	A	13,71
229	PLH 320022	15	626 k	91E0	A	1,27
230	PLH 320022	15	626 l	9130	A	2,5
231	PLH 320022	14	642 i	9130	A	0,77
232	PLH 320022	14	642 j	9130	A	2,4
233	PLH 320022	14	642 l	9130	A	1,29
234	PLH 320022	14	643 a	9130	A	1,02
235	PLH 320022	14	643 b	9130	A	1,42
236	PLH 320022	14	643 c	9130	B	10,99
237	PLH 320022	14	644 a	91E0	A	2,36
238	PLH 320022	14	644 b	9130	A	3,85
239	PLH 320022	14	644 c	91E0	A	1,78
240	PLH 320022	14	644 i	9130	A	1,21
241	PLH 320022	14	644 j	9130	C	1,62
242	PLH 320022	14	644 k	91E0	A	2,25
243	PLH 320022	14	644 l	9130	A	4,19
244	PLH 320022	14	644 m	91E0	A	3,84
245	PLH 320022	14	644 n	9130	A	1,58
246	PLH 320022	14	647 a	9130	B	6,69
247	PLH 320022	14	647 b	9130	B	7,29

PLH320040 Jezioro Bobięcińskie

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz.	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
1	PLH320040	14	628 a	9110	C	0,41
2	PLH320040	14	634 c	9110	B	2,1
3	PLH320040	14	634 f	9110	C	1,44
4	PLH320040	14	634 g	9110	C	6,95
5	PLH320040	14	648 c	9130	A	3,03
6	PLH320040	14	649 b	9110	A	2,75
7	PLH320040	14	649 h	9190	C	1,1
8	PLH320040	14	650 b	9110	B	3,92
9	PLH320040	14	650 d	9160	C	1,91
10	PLH320040	14	650 g	9110	C	3,99
11	PLH320040	14	650 i	9110	C	0,47
12	PLH320040	14	650 l	3150		0,94
13	PLH320040	14	651 b	9110	B	7,45
14	PLH320040	14	651 c	9110	A	4,99
15	PLH320040	14	651 d	9110	C	0,57
16	PLH320040	14	651 g	9110	B	2,24
17	PLH320040	14	651 h	9110	A	4,1
18	PLH320040	14	651 i	9110	C	0,76
19	PLH320040	14	651 k	9110	C	0,79
20	PLH320040	14	652 a	3160		3,99
21	PLH320040	14	652 b	91D0	B	6,18
22	PLH320040	14	652 d	9110	B	14,45
23	PLH320040	14	652 i	9190	C	0,96
24	PLH320040	14	652 j	91D0	B	0,95
25	PLH320040	14	653 b	91D0	B	2,75
26	PLH320040	14	653 c	9130	C	1,39
27	PLH320040	14	653 h	9190	C	0,64
28	PLH320040	14	654 c	9160		0,37
29	PLH320040	14	654 i	9110	B	2,35
30	PLH320040	14	654 k	9160	C	1,18
31	PLH320040	14	654 l	9110	C	1,31
32	PLH320040	14	655 b	9130	C	3,8
33	PLH320040	14	655 c	9110	C	3,7
34	PLH320040	14	655 h	9110	C	8,57
35	PLH320040	14	655 i	9110	C	1,2

L.p.	Obszar	Leśnictwo	Oddz, poddz.	Siedlisko	Stan	Pow. (ha)
36	PLH320040	14	656 b	9130	C	5,93
37	PLH320040	14	656 c	6510	C	0,54
38	PLH320040	14	656 d	9110	C	4,43
39	PLH320040	14	656 f	9110	C	1,37
40	PLH320040	14	656 h	9110	C	3,83
41	PLH320040	14	656 i	91D0	A	2,38
42	PLH320040	14	656 l	9110	C	0,83
43	PLH320040	14	657 a	9160	A	4,14
44	PLH320040	14	657 f	9110	B	2,97
45	PLH320040	14	657 i	9160	A	1,4
46	PLH320040	14	657 l	7140		1,08
47	PLH320040	14	658 a	91D0	B	2,62
48	PLH320040	14	658 d	9130	A	0,97
49	PLH320040	14	658 f	9160	B	2,87
50	PLH320040	14	659 c	9130	A	7,6
51	PLH320040	14	659 j	91D0	A	1,22
52	PLH320040	14	659 k	9110	B	5,99
53	PLH320040	14	659 n	91D0	B	1,16

Tabela nr 67. Szczegółowy wykaz siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026

L-ctwo	Oddz. wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
01	23 b	9190	A	3,35
01	23 c	9110	C	6,85
01	23 f	9160	A	2,01
01	23 g	9160	B	2,22
01	25 f	9160	B	2,39
01	25 g	9160	B	2,80
01	26 b	9160	C	3,10
01	26 f	9160	B	1,65
01	26 k	9160	B	0,63
01	26 m	9160	B	0,98
01	27 m	9190	A	1,33
01	39 i	9110	C	3,10
01	40 b	9160	A	1,01
01	43 f	9190	A	1,51
03	57 m	91E0	A	1,43
03	74 i	9190	C	4,75
05	76 f	9110	A	1,83
05	79 d	9190	B	2,46
05	80 h	9130	B	3,96
03	81 g	9160	B	2,64
03	81 h	9160	B	1,76
03	83 d	9160	B	0,23

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
03	91 a	9190	B	10,02
03	91 f	9190	A	5,85
05	95 a	9190	A	6,91
03	97 b	9110	C	4,53
03	97 f	7140	C	2,32
03	98 g	9160	C	1,43
03	98 h	7110		1,30
03	99 c	7110		0,27
03	100 c	9190	B	10,43
03	102 d	9190	B	4,2
05	103 c	9110	B	3,94
05	104 c	9130	B	6,57
05	105 a	9110	A	13,9
05	105 b	9110	A	1,36
05	105 c	9110	C	5,86
05	108 a	9160	A	1,81
05	108 c	9110	B	1,32
05	108 d	9160	B	2,27
05	108 f	9160	C	1,34
05	108 h	9160	A	2,31
05	108 i	9160	B	2,49
05	108 j	9160	A	2,48
04	109 a	9160	B	1,57
04	109 b	9160	C	2,34
04	109 f	9160	B	1,61
04	109 m	9130	C	2,64
04	110 b	9130	A	4,25
04	110 f	9110	B	2,00
04	110 i	9130	A	1,83
04	112 f	9130	C	11,06
04	112 h	9110	C	0,89
04	113 c	9190	A	1,37
04	113 d	9190	A	3,70
04	118 b	9190	B	1,22
04	119 c	9110	C	0,90
04	119 l	9110	C	2,31
04	123 b	7140	B	0,38
04	127 h	9110	C	1,57
05	130 l	9110	C	4,63
04	131 c	9110	C	1,43
04	131 l	9110	A	3,80
05	143 a	9190	C	1,68
05	145 h	9190	A	3,58
05	159 a	9190	B	2,68
05	159 b	9190	B	0,99
05	159 f	9110	C	0,72
05	159 g	9110	C	2,47
05	160 a	9190	B	2,90
05	160 b	9190	B	4,66
05	160 c	9110	C	1,69
05	160 d	9190	B	0,56
05	160 g	9110	B	1,52

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
05	160 j	9190	B	3,52
05	160 n	3150	B	0,75
05	161 a	9110	C	7,90
05	161 i	9110	C	0,48
05	161 l	3150	B	1,01
05	162 a	9110	B	2,02
05	162 b	9110	C	4,71
05	162 g	9110	C	2,68
05	162 i	9190	B	1,37
05	162 j	3150	B	0,76
05	163 c	9110	A	2,39
05	163 d	9110	C	3,17
05	163A b	9110	C	1,22
05	163A c	9110	C	3,23
05	164 k	9110	C	3,05
05	165 b	9110	C	1,14
05	165 k	9110	C	9,00
04	166 a	9160	A	0,65
04	174 a	9190	A	3,78
04	174 c	9190	A	2,97
04	174 f	7110		1,18
05	175 f	91D0	A	0,65
05	175 g	3160		0,6
05	177 b	9190	A	5,07
05	178 b	9110	C	5,00
05	179 f	9190	A	2,55
05	181 b	9110	A	6,53
05	181 c	9110	A	4,62
05	181 f	9110	A	8,58
05	182 a	9110	C	7,10
05	182 d	9110	A	8,40
05	183 c	9110	C	5,44
05	183 d	9110	C	7,40
05	184 a	9110	C	11,8
05	184 b	9190	A	2,31
05	184 f	9190	C	2,26
05	185 a	9110	C	1,74
05	185 b	9190	C	0,82
05	185 c	9110	A	1,61
05	185 d	9160	B	2,46
06	186 a	9160	C	1,29
06	186 c	9130	A	11,52
06	186 d	9130	A	4,99
06	187 c	9160	B	1,74
06	187 f	9110	C	3,50
06	187 j	9110	B	2,86
06	187 k	9130	A	9,70
06	187 m	9160	A	2,34
06	187 n	9160	A	2,30
06	187 o	91D0	B	0,61
06	187 p	9160	A	2,47
06	187A f	9160	A	0,90

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
06	188 a	9190	A	2,20
06	188 b	9190	A	16,66
06	188 c	9160	A	0,82
06	188 h	7140		3,08
06	188 i	9160	B	3,12
06	188 j	9160	B	1,23
06	188A a	9130	A	2,02
06	188A c	9110	B	5,12
06	188B a	9160	A	5,60
06	188B i	91D0	B	2,24
06	189 a	9130	A	8,89
06	189 b	9110	C	0,50
06	189 c	9110	A	5,58
06	189 f	7140		1,26
06	189 g	9160	A	0,31
06	190 a	9130	A	3,03
06	190 h	9130	A	0,94
06	191 b	7140		1,69
06	191 c	9110	A	12,60
06	192 a	9110	A	18,40
06	192 b	91D0	A	1,32
06	193 a	9160	B	3,65
06	193 d	9160	C	1,81
06	193 j	9130	A	14,46
04	201 a	7110		1,24
04	201 i	9160	B	0,68
05	202 b	7110		0,87
05	206 a	9190	B	4,33
05	206 c	9190	B	4,74
05	207 c	9110	A	4,95
05	207 d	9110	A	1,52
05	207 f	9160	C	3,12
04	216 b	9160	B	2,53
07	221 a	9190	B	3,66
07	221 g	9110	B	0,51
07	227 a	9160	C	2,23
07	227 b	7140	C	13,5
07	227 i	9160	B	0,54
07	231 f	9190	B	5,31
07	232 b	9110	B	1,35
07	232 d	9110	A	4,56
07	232 g	9110	A	3,25
07	243 a	9110	C	3,18
07	243 b	9190	B	5,01
07	243 c	9190	B	3,43
07	244 a	9110	B	2,34
07	244 c	9110	B	0,86
07	245 c	9190	B	1,31
06	246 j	91D0	A	1,54
07	253 c	9190	A	0,99
07	254 d	7110		0,77
07	254 i	7140		1,59

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
07	257 a	9110	B	3,37
06	262 f	6510	B	0,31
06	262 i	9110	C	4,82
06	262 k	9130	C	0,73
06	262 n	9110	C	1,28
06	263 h	9110	C	7,18
06	264 j	9110	C	4,80
07	270 j	9160	B	0,51
07	274 g	9110	B	1,50
07	275 g	9110	A	1,24
07	275 h	9110	C	10,88
07	276 a	9110	C	0,97
07	276 c	9110	A	14,41
07	276 h	9110	C	0,55
07	277 c	9110	A	13,10
07	277 d	9110	A	9,18
07	277 f	6510		0,19
07	277 h	9110	C	2,26
07	277 k	9110	B	1,27
06	278 g	9110	A	5,80
06	279 a	9110	A	4,00
06	279 d	9190	A	1,51
06	280 c	9110	C	4,42
07	285 l	9160	A	1,04
09	291 c	9160	A	1,00
09	292 a	9110	B	12,8
09	292 f	9190	B	1,72
09	296 a	6510	B	0,84
09	296 d	9110	B	7,51
09	296 g	9110	C	2,53
09	302 c	9110	B	11,12
09	302 f	9110	B	4,32
09	303 a	9110	B	11,23
09	308 f	9110	C	4,44
09	308 g	9190	B	2,75
09	309 c	9110	A	0,58
09	309 f	9110	C	12,89
09	310 a	9110	C	0,92
09	310 b	9110	A	3,98
09	310 c	9110	A	9,05
09	311 a	9110	A	6,6
09	311 b	9110	A	5,72
09	312 a	9110	B	9,51
09	316 b	9110	C	4,69
09	316 f	9190	B	1,95
09	317 c	9190	B	15,08
09	320 g	9110	B	1,11
09	321 c	9160	C	12,45
09	321 f	7110	B	0,33
09	321 j	9160	A	2,03
09	321 n	9160	B	2,48
09	321 o	9110	B	2,21

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
09	322 a	9160	A	1,33
09	322 d	9160	A	1,48
09	322 g	9110	C	3,75
09	324 b	9160	B	1,68
09	324 c	9190	C	1,91
09	326 a	9160	B	1,41
09	326 b	9160	A	7,17
09	326 c	91E0	A	1,26
09	326 f	9160	C	4,10
09	326 g	9190	C	1,29
09	326 h	9160	A	1,69
09	326 j	9160	B	3,97
09	327 a	9160	C	1,60
09	327 c	9160	C	5,36
09	327 i	9160	C	1,40
09	328 a	9190	C	1,82
09	329 d	9190	B	0,87
09	331 h	9110	C	9,46
09	331 n	6510	B	0,22
09	331 o	3150	A	0,77
09	331 bx	9190	A	1,45
09	334 a	9110	C	0,63
09	335 i	9160	B	1,85
10	338 f	7140		1,07
10	339 g	7140	B	0,64
10	341 b	9110	A	4,81
10	341 i	9190	A	0,83
10	341 k	91E0	A	4,11
10	345A j	9110	A	1,59
10	347 f	9110	B	2,32
10	350 l	9110	A	2,55
10	351 a	9110	A	2,01
10	351 i	9110	A	4,89
12	357 i	3150		2,88
11	361 b	9160	B	3,38
07	372 d	9110	A	6,43
07	372 g	9110	A	1,55
07	372 h	9110	C	0,46
07	372 i	9110	A	3,22
07	372 l	9110	A	3,79
07	373 b	9110	B	4,78
07	373 g	9110	B	4,25
07	373 i	9110	A	5,17
07	373 j	9110	B	1,95
07	373 m	9130	A	1,24
08	373A o	9190	C	0,59
07	374 c	9130	A	1,15
07	374 d	9130	A	1,87
07	375 a	9130	A	8,56
07	377 h	9190	A	1,28
07	378 b	9110	C	1,43
07	378 c	9190	C	1,36

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
07	379 j	9110	C	0,82
07	380 c	9110	C	3,25
07	380 h	9130	C	3,32
08	382 i	9190	C	4,11
08	383 c	9190	B	4,12
08	384 h	9190	B	4,70
08	385 f	9190	A	1,38
08	388 a	9160	C	4,93
08	388 d	9130	A	0,57
08	389 g	9190	B	7,63
08	390 d	9190	B	3,38
08	390 g	9190	B	2,36
08	391 a	9190	B	4,07
08	391 d	9110	B	3,76
08	392 a	9190	A	5,20
08	393 i	9110	A	1,50
08	395 f	9110	C	5,70
08	395 n	7140		0,99
08	397 d	9190	B	1,13
08	398 k	7140		2,12
08	399 d	9110	C	1,59
08	399 g	9160	C	9,16
08	399 i	7110	C	1,21
08	399 k	7110	C	0,35
08	400 a	9110	A	0,84
08	400 g	9190	C	1,20
08	400 j	9190	C	0,76
08	400 k	9110	B	1,48
08	401 a	9190	A	5,99
08	401 b	9190	A	5,54
08	401 i	91D0	A	4,71
08	405 g	7140	C	1,03
08	406 g	7110		1,05
08	407 i	9190	A	2,03
08	408 c	7140		0,57
08	410 b	9110	A	2,13
08	410 c	7110		3,82
08	410 i	9160	B	0,76
08	410 j	9160	B	0,92
08	410 m	9160	A	1,91
08	410 n	91D0	A	1,94
10	411 a	9110	B	6,01
10	411 b	9110	B	15,08
10	412 a	9110	B	2,85
10	412 b	9190	A	10,26
10	412 d	9110	B	0,70
10	412 g	9190	A	1,76
10	413 a	9190	C	1,04
10	413 b	9110	A	16,16
10	413 g	9190	C	0,60
10	414 g	9110	B	6,13
10	414 i	9110	B	6,69

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
11	425 k	9160	C	2,41
11	426 f	9190	C	1,04
11	427 g	9130	C	0,84
08	434 c	9110	A	1,81
08	434 d	9110	C	9,84
08	434 f	9110	B	4,84
08	434 g	9130	C	2,69
08	434 m	9130	C	2,13
08	434 o	9130	C	1,95
08	439 a	9110	A	3,43
11	448 b	9190	A	9,69
11	449 c	9190	A	9,72
11	450 a	9160	A	8,79
11	450 h	9190	A	1,14
08	451 c	91E0	A	1,31
08	451 g	7140		0,48
08	451 i	7140	C	5,41
08	451 k	7140	B	0,36
08	453 c	7140	C	0,64
10	454 a	9110	B	5,38
10	454 b	9110	B	6,02
10	454 c	9110	B	3,08
10	454 f	9110	B	1,79
10	454 g	9190	A	2,11
10	455 a	9190	A	6,29
10	455 b	9190	A	4,93
10	455 d	9110	B	2,03
10	456 b	9130	B	21,13
10	457 d	9110	A	1,40
10	457 f	9130	B	2,64
10	457 i	9110	B	2,61
11	468 b	9110	A	12,95
11	468 d	9110	A	4,24
11	469 a	9110	C	10,36
11	469 d	9190	C	1,38
11	469 k	9110	A	0,44
11	472 f	9130	A	1,37
11	472 g	9130	A	4,22
11	472 h	9130	C	2,59
11	472 i	9130	A	2,74
11	472 j	9130	A	1,93
11	473 j	9110	C	0,84
11	473 k	9110	C	1,02
10	474 a	9110	B	6,47
10	474 b	9110	C	6,10
10	474 c	9110	C	6,86
10	474 f	9110	C	1,53
10	475 a	9110	C	4,26
11	488 f	9110	C	2,39
11	489 a	9110	A	3,20
11	489 b	9110	B	8,58
11	489 h	9110	C	0,73

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
11	490 b	9110	A	8,58
11	490 c	9110	A	11,86
11	490 h	7110		0,25
11	490 i	7110		0,45
11	511 b	9110	C	8,35
15	531 b	9110	A	1,98
12	568 g	3150		1,27
12	568 l	7140		0,44
12	568 o	3150		0,12
14	602 h	7140		0,26
14	602 j	7140		0,10
14	602 l	6510		0,23
14	603 b	9160	B	10,34
14	605 f	9160	C	0,99
14	605 g	9160	B	4,83
14	614 b	9160	A	0,96
14	614 d	9110	A	0,59
14	614 f	9110	A	0,63
14	614 j	9160	B	1,93
15	620 i	9160	A	2,98
14	627 a	91D0	C	0,99
14	627 b	7140		1,14
14	627 f	91D0	B	7,65
14	628 b	9110	C	0,53
14	628 c	9160	B	2,82
14	628 d	9130	A	8,49
14	628 h	9110	C	0,43
14	629 b	91D0	C	1,20
14	629 d	91D0	B	1,66
14	629 j	9110	A	3,37
14	629 l	91D0	A	1,75
14	629 o	91D0	A	1,92
14	630 d	7140	B	0,60
14	630 f	9160	C	4,71
14	630 g	91D0	B	2,09
14	630 h	9160	C	3,57
14	631 a	91D0	A	2,12
14	631 f	91D0	A	0,66
14	631 h	9110	A	9,84
14	632 b	9110	A	0,94
14	633 a	9160	B	0,78
14	633 b	9130	B	1,04
14	633 f	9110	C	0,52
14	633 g	9130	B	1,33
14	633 k	9130	B	1,43
14	633 l	9160	A	0,85
14	635 a	9110	A	3,98
14	635 b	9110	C	0,46
14	635 f	9160	C	0,53
14	636 a	9110	A	7,98
14	636 g	9110	C	1,00
14	636 h	9110	A	4,99

L-ctwo	Oddz_wydz	Kod siedliska	Stan	Pow. (ha)
14	636 j	9110	A	4,96
14	637 b	9110	A	2,72
14	637 c	9110	A	6,15
14	637 f	91E0	C	0,52
14	637 g	9130	C	0,64
14	638 a	9130	C	1,10
14	638 b	9130	A	0,95
14	638 g	9130	A	3,00
14	639 c	9130	B	3,41
14	639 d	9130	A	0,60
14	639 f	9160	A	5,41
14	639 g	9160	B	2,35
14	639 i	9160	B	1,15
14	640 a	9130	A	4,79
14	640 b	9160	C	12,06
14	641 i	9160	C	0,92

14.2. Wykaz wydzieleń z kategoriami HCVF

Tabela nr 68. Wykaz wydzieleń i powierzchni (ha) z kategoriami HCVF w Nadleśnictwie Polanów

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-01-1 -g -00				1,06		
11-24-1-01-1 -j -00				0,58		
11-24-1-01-10 -a -00			1,08			
11-24-1-01-10 -f -00			1,1			
11-24-1-01-12 -j -00			1,19			
11-24-1-01-12 -k -00			3,52			
11-24-1-01-13 -b -00			1,93			
11-24-1-01-13 -d -00			3,06			
11-24-1-01-13 -f -00			5,95			
11-24-1-01-13 -h -00				2,27		
11-24-1-01-14 -b -00			1,16			
11-24-1-01-14 -k -00				3,29		
11-24-1-01-15 -a -00			1,21			
11-24-1-01-15 -g -00			3,45			
11-24-1-01-16 -b -00				1		
11-24-1-01-16 -c -00				1,56		
11-24-1-01-16 -d -00			3,02			
11-24-1-01-16 -f -00			1,7			
11-24-1-01-16 -g -00				1,05		
11-24-1-01-16 -h -00				0,41		
11-24-1-01-16 -i -00			0,62			
11-24-1-01-16 -k -00				0,72		
11-24-1-01-16 -p -00				2,66		
11-24-1-01-17 -i -00				0,87		
11-24-1-01-19 -d -00			0,68			
11-24-1-01-19 -g -00				0,91		
11-24-1-01-20 -a -00			3,31			
11-24-1-01-20 -ax -00			0,16			
11-24-1-01-20 -c -00			0,58			
11-24-1-01-20 -t -00				1,28		
11-24-1-01-22 -f -00			1,77			
11-24-1-01-22 -g -00				0,67		
11-24-1-01-22 -l -00				2,34		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-01-22 -m -00				8,36		
11-24-1-01-22 -o -00				5,04		
11-24-1-01-22 -p -00				0,5		
11-24-1-01-23 -b -00				3,35		
11-24-1-01-23 -c -00				6,85		
11-24-1-01-23 -f -00				2,01		
11-24-1-01-23 -g -00				2,22		
11-24-1-01-24 -d -00				1,32		
11-24-1-01-24 -h -00				4,27		
11-24-1-01-24 -i -00			5,74			
11-24-1-01-24 -j -00			3,65			
11-24-1-01-24 -k -00				1,29		
11-24-1-01-24 -l -00			1,66			
11-24-1-01-25 -f -00				2,39		
11-24-1-01-25 -g -00				2,8		
11-24-1-01-25 -i -00				0,75		
11-24-1-01-25 -l -00			0,2			
11-24-1-01-26 -b -00				3,1		
11-24-1-01-26 -f -00				1,65		
11-24-1-01-26 -k -00				0,63		
11-24-1-01-26 -m -00				0,98		
11-24-1-01-27 -c -00				2,67		
11-24-1-01-27 -g -00				1,44		
11-24-1-01-27 -m -00				1,33		
11-24-1-01-29 -h -00				4,26		
11-24-1-01-30 -b -00			0,69			
11-24-1-01-30 -c -00			0,92			
11-24-1-01-30 -g -00			0,63			
11-24-1-01-30 -i -00				10,39		
11-24-1-01-30 -j -00				2,43		
11-24-1-01-30 -k -00				7,16		
11-24-1-01-30 -m -00			0,72			
11-24-1-01-32 -b -00				2		
11-24-1-01-32 -c -00				12,51		
11-24-1-01-32 -d -00			0,7			
11-24-1-01-32 -i -00				0,82		
11-24-1-01-33 -a -00				1,59		1,59
11-24-1-01-33 -b -00				4,45		4,45

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-01-33 -c -00						3,14
11-24-1-01-33 -d -00						0,99
11-24-1-01-33 -f -00						10,23
11-24-1-01-33 -h -00				0,93		0,93
11-24-1-01-33 -i -00						1,06
11-24-1-01-33 -j -00						1,19
11-24-1-01-33 -k -00				4,63		4,63
11-24-1-01-33 -l -00				0,65		0,65
11-24-1-01-33 -m -00						2,87
11-24-1-01-34 -a -00						9,55
11-24-1-01-34 -b -00			1,49			
11-24-1-01-34 -d -00						2,84
11-24-1-01-34 -g -00						3,01
11-24-1-01-34 -h -00						2,54
11-24-1-01-34 -i -00				8,93		
11-24-1-01-35 -c -00				5,2		
11-24-1-01-35 -g -00				15,23		
11-24-1-01-36 -g -00				2,68		
11-24-1-01-38 -i -00				0,89		
11-24-1-01-39 -a -00				2,29		
11-24-1-01-39 -b -00			1,16			
11-24-1-01-39 -i -00				3,1		
11-24-1-01-4 -h -00				2,21		
11-24-1-01-40 -b -00				1,01		
11-24-1-01-43 -f -00				1,51		
11-24-1-01-53 -a -00				0,8		
11-24-1-01-53 -c -00				2,78		
11-24-1-01-54 -a -00				3,33		
11-24-1-01-54 -b -00			2,95			
11-24-1-01-54 -k -00				2,6		
11-24-1-01-54 -p -00				0,69		
11-24-1-01-55 -a -00				16,8		16,8
11-24-1-01-55 -b -00						3,5
11-24-1-01-55 -c -00				6,43		6,43
11-24-1-01-56 -a -00						1,02
11-24-1-01-56 -b -00				4,29		4,29
11-24-1-01-56 -c -00				9,39		
11-24-1-01-56 -d -00						1,82

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-01-56 -f -00						1,04
11-24-1-01-56 -g -00				7,22		
11-24-1-01-56 -j -00				0,79		
11-24-1-01-7 -k -00				0,81		
11-24-1-01-7 -m -00			0,69			
11-24-1-01-8 -ax -00				0,78		
11-24-1-01-8 -i -00				0,3		
11-24-1-01-8 -o -00			0,2			
11-24-1-01-8 -t -00			0,1			
11-24-1-01-8 -x -00			0,54			
11-24-1-01-8 -z -00			0,66			
11-24-1-03-100 -c -00				10,43		
11-24-1-03-102 -d -00				4,2		
11-24-1-03-48 -a -00				0,8		
11-24-1-03-48 -h -00				1,28		
11-24-1-03-48 -i -00			3,74			
11-24-1-03-48 -j -00			5,48			
11-24-1-03-49 -a -00				0,78	0,78	
11-24-1-03-49 -b -00					1,42	
11-24-1-03-49 -d -00					3,15	
11-24-1-03-49 -h -00			1,04		1,04	
11-24-1-03-49 -i -00			1,04			
11-24-1-03-50 -d -00			0,79			
11-24-1-03-50 -n -00			2,41			
11-24-1-03-51 -d -00			0,57			
11-24-1-03-51 -f -00				10,52		
11-24-1-03-51 -h -00				3,45		
11-24-1-03-51 -m -00				0,45		
11-24-1-03-52 -f -00				1,01		
11-24-1-03-52 -g -00				7,31		
11-24-1-03-57 -d -00				1,48		
11-24-1-03-57 -f -00			1,67			
11-24-1-03-57 -j -00			1,17			
11-24-1-03-57 -l -00			0,56			
11-24-1-03-57 -m -00			1,43			
11-24-1-03-57 -n -00			0,31			
11-24-1-03-58 -a -00			1,82			
11-24-1-03-58 -b -00			1,77			

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-03-59 -d -00				1,33		
11-24-1-03-59 -h -00				12,04		
11-24-1-03-60 -f -00			1,16			
11-24-1-03-61 -b -00				1,86		
11-24-1-03-61 -c -00				3,15		
11-24-1-03-61 -f -00				0,97		
11-24-1-03-61 -g -00				4,84		
11-24-1-03-61 -i -00				7,17		
11-24-1-03-62 -a -00				1,43		
11-24-1-03-62 -b -00				18,94		
11-24-1-03-62 -h -00				1,11		
11-24-1-03-63 -b -00			3,51			
11-24-1-03-63 -f -00				4,65		
11-24-1-03-63 -g -00				0,45		
11-24-1-03-63 -j -00				3,27		
11-24-1-03-63 -m -00				3,14		
11-24-1-03-64 -a -00				9,71		9,71
11-24-1-03-64 -b -00				6		6
11-24-1-03-64 -c -00				2,1		2,1
11-24-1-03-64 -d -00				10,1		10,1
11-24-1-03-64 -g -00				0,95		0,95
11-24-1-03-64 -h -00						5,45
11-24-1-03-64 -i -00						1,8
11-24-1-03-64 -j -00			0,88			0,88
11-24-1-03-64 -k -00				1,03		1,03
11-24-1-03-65 -a -00						8,27
11-24-1-03-65 -b -00				13,05		13,05
11-24-1-03-65 -c -00				1,74		1,74
11-24-1-03-66 -a -00				15,53		
11-24-1-03-66 -g -00				1,16		
11-24-1-03-67 -b -00				17,37		
11-24-1-03-68 -h -00				6,28		
11-24-1-03-69 -c -00				1,2		
11-24-1-03-69 -d -00				5,22		
11-24-1-03-70 -c -00				5,46		
11-24-1-03-70 -f -00				5,99		
11-24-1-03-70 -k -00				5,12		
11-24-1-03-70 -l -00				3,1		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-03-70 -m -00				0,85		
11-24-1-03-71 -a -00				6,75		
11-24-1-03-71 -d -00				5,86		
11-24-1-03-73 -a -00				1,94		
11-24-1-03-74 -i -00				4,75		
11-24-1-03-81 -a -00					2,38	
11-24-1-03-81 -b -00					2,3	
11-24-1-03-81 -c -00					2,97	
11-24-1-03-81 -f -00					3,89	
11-24-1-03-81 -g -00				2,64	2,64	
11-24-1-03-81 -h -00				1,76	1,76	
11-24-1-03-81 -i -00					3,38	
11-24-1-03-81 -j -00				2	2	
11-24-1-03-82 -a -00				1,56	1,56	
11-24-1-03-82 -c -00					0,46	
11-24-1-03-82 -d -00				1,28	1,28	
11-24-1-03-82 -f -00			0,47		0,47	
11-24-1-03-82 -g -00					2,09	
11-24-1-03-82 -h -00				1,1	1,1	
11-24-1-03-82 -i -00				8,04	8,04	
11-24-1-03-82 -j -00				2,73	2,73	
11-24-1-03-82 -k -00					1,53	
11-24-1-03-82 -l -00				4,14	4,14	
11-24-1-03-83 -a -00				4,65	4,65	
11-24-1-03-83 -b -00				1	1	
11-24-1-03-83 -c -00					3,18	
11-24-1-03-83 -d -00				0,23	0,23	
11-24-1-03-83 -h -00					2,68	
11-24-1-03-83 -j -00					2,02	
11-24-1-03-83 -n -00					1,34	
11-24-1-03-83 -p -00					0,68	
11-24-1-03-84 -c -00				1,96		
11-24-1-03-84 -j -00				0,84		
11-24-1-03-85 -a -00				5,9		
11-24-1-03-85 -b -00				8,53		
11-24-1-03-85 -c -00				1,54		
11-24-1-03-85 -f -00				2,9		
11-24-1-03-86 -b -00				16,08		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-03-86 -c -00				1		
11-24-1-03-86 -d -00				2,86		
11-24-1-03-86 -f -00				3,5		
11-24-1-03-86 -g -00				2,31		
11-24-1-03-87 -b -00				2,55		
11-24-1-03-87 -c -00				15,54		
11-24-1-03-87 -d -00				4,15		
11-24-1-03-88 -a -00				11,26		
11-24-1-03-88 -b -00				20,7		
11-24-1-03-89 -a -00				5,75		
11-24-1-03-89 -b -00				12,29		
11-24-1-03-90 -b -00				2,14		
11-24-1-03-91 -a -00				10,02		
11-24-1-03-91 -f -00				5,85		
11-24-1-03-96 -a -00				3,81		
11-24-1-03-96 -b -00				4,8		
11-24-1-03-96 -f -00				3,34		
11-24-1-03-97 -b -00				4,53		
11-24-1-03-98 -g -00				1,43		
11-24-1-04-109 -a -00				1,57	1,57	
11-24-1-04-109 -b -00				2,34	2,34	
11-24-1-04-109 -c -00					2,61	
11-24-1-04-109 -d -00					1,58	
11-24-1-04-109 -f -00				1,61	1,61	
11-24-1-04-109 -m -00				2,64		
11-24-1-04-110 -b -00				4,25		
11-24-1-04-110 -f -00				2		
11-24-1-04-110 -i -00				1,83		
11-24-1-04-110A -a -00				1,58		
11-24-1-04-110A -b -00			0,72			
11-24-1-04-110A -c -00				1,74		
11-24-1-04-110A -d -00				0,48		
11-24-1-04-110A -f -00				0,47		
11-24-1-04-111 -a -00					4,38	
11-24-1-04-111 -c -00					1,88	
11-24-1-04-111 -d -00					0,91	
11-24-1-04-111 -f -00					1,68	
11-24-1-04-111 -g -00					3,81	

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-04-111 -j -00					0,57	
11-24-1-04-111 -k -00					0,58	
11-24-1-04-111 -l -00					1,22	
11-24-1-04-112 -f -00				11,06		
11-24-1-04-112 -h -00				0,89		
11-24-1-04-113 -c -00				1,37		
11-24-1-04-113 -d -00				3,7		
11-24-1-04-114 -b -00			1,35			
11-24-1-04-114 -f -00				0,88		
11-24-1-04-115 -a -00						5,95
11-24-1-04-115 -b -00						3,05
11-24-1-04-115 -c -00						5,37
11-24-1-04-115 -d -00						2,32
11-24-1-04-115 -f -00						5,55
11-24-1-04-115 -g -00						1,18
11-24-1-04-118 -b -00				1,22		
11-24-1-04-119 -c -00				0,9		
11-24-1-04-119 -l -00				2,31		
11-24-1-04-120 -p -00				2		
11-24-1-04-121 -a -00			0,48			
11-24-1-04-121 -i -00			0,47			
11-24-1-04-121 -w -00			0,64			
11-24-1-04-124 -a -00					6,45	
11-24-1-04-124 -b -00					1,86	
11-24-1-04-124 -c -00					1,69	
11-24-1-04-124 -d -00					1,64	
11-24-1-04-124 -f -00					1,32	
11-24-1-04-124 -g -00					5,11	
11-24-1-04-125 -a -00					3,32	
11-24-1-04-125 -b -00					2,44	
11-24-1-04-125 -c -00					3,23	
11-24-1-04-125 -d -00					5,67	
11-24-1-04-125 -f -00					0,82	
11-24-1-04-125 -g -00					5,71	
11-24-1-04-125 -h -00					2,42	
11-24-1-04-126 -a -00						5,39
11-24-1-04-126 -b -00						0,99
11-24-1-04-126 -c -00						2,72

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-04-126 -d -00						0,93
11-24-1-04-126 -f -00						1,9
11-24-1-04-126 -g -00						1,45
11-24-1-04-126 -h -00						1,75
11-24-1-04-126 -i -00						1,26
11-24-1-04-126 -j -00						0,67
11-24-1-04-126 -k -00						3,85
11-24-1-04-126 -l -00						2,66
11-24-1-04-127 -a -00						3,05
11-24-1-04-127 -b -00						2,12
11-24-1-04-127 -c -00						5,61
11-24-1-04-127 -d -00						1,45
11-24-1-04-127 -f -00						1,76
11-24-1-04-127 -g -00						1,06
11-24-1-04-127 -h -00				1,57		1,57
11-24-1-04-127 -i -00						3,49
11-24-1-04-127 -j -00						2,36
11-24-1-04-127 -k -00						1,88
11-24-1-04-127 -l -00						4,76
11-24-1-04-131 -c -00				1,43		
11-24-1-04-131 -l -00				3,8		
11-24-1-04-132 -a -00				2,12		
11-24-1-04-132 -h -00				1,93		
11-24-1-04-133 -d -00				6,16		
11-24-1-04-134 -a -00			2,85			
11-24-1-04-134 -c -00				16,79		
11-24-1-04-134 -g -00				5		
11-24-1-04-135 -a -00						1,04
11-24-1-04-135 -b -00			2,83			2,83
11-24-1-04-135 -c -00						1,68
11-24-1-04-135 -d -00						1,47
11-24-1-04-135 -f -00						1,32
11-24-1-04-135 -g -00						1,25
11-24-1-04-135 -i -00			0,54			0,54
11-24-1-04-135 -j -00				5		5
11-24-1-04-135 -k -00			1,21			1,21
11-24-1-04-135 -n -00			0,99			0,99
11-24-1-04-135 -o -00						0,96

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-04-135 -p -00				2,7		2,7
11-24-1-04-135 -r -00			0,98			0,98
11-24-1-04-135 -s -00			0,84			0,84
11-24-1-04-146 -g -00				4,4		
11-24-1-04-146 -h -00				0,71		
11-24-1-04-146 -i -00				4,56		
11-24-1-04-146 -k -00				4,79		
11-24-1-04-147 -a -00				5,17		
11-24-1-04-147 -i -00				3,26		
11-24-1-04-148 -g -00			5,05			
11-24-1-04-148 -k -00			0,55			
11-24-1-04-149 -d -00				4,49		
11-24-1-04-150 -a -00				11,8		11,8
11-24-1-04-150 -d -00						7,42
11-24-1-04-150 -g -00				1,58		1,58
11-24-1-04-150 -h -00				3,2		3,2
11-24-1-04-151 -a -00				2,5		2,5
11-24-1-04-151 -c -00			0,58			0,58
11-24-1-04-151 -f -00						8,67
11-24-1-04-151 -g -00			1,97			1,97
11-24-1-04-151 -h -00			0,69			0,69
11-24-1-04-151 -i -00			0,32			0,32
11-24-1-04-153 -a -00					8,42	
11-24-1-04-153 -b -00					1,69	
11-24-1-04-153 -c -00					0,9	
11-24-1-04-153 -d -00					2,24	
11-24-1-04-153 -f -00					0,71	
11-24-1-04-153 -g -00					7,08	
11-24-1-04-154 -b -00					2,35	
11-24-1-04-154 -c -00					2	
11-24-1-04-154 -d -00					0,6	
11-24-1-04-154 -f -00					0,95	
11-24-1-04-154 -g -00					2,86	
11-24-1-04-154 -h -00					3,27	
11-24-1-04-154 -i -00					1,43	
11-24-1-04-154 -j -00					0,87	
11-24-1-04-154 -k -00					2,85	
11-24-1-04-166 -a -00				0,65		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-04-166 -c -00				0,93		
11-24-1-04-166 -i -00				11,52		
11-24-1-04-166 -j -00				5		
11-24-1-04-167 -a -00				2,36		
11-24-1-04-167 -b -00				1,58		
11-24-1-04-167 -g -00				1,94		
11-24-1-04-167 -j -00				7,83		
11-24-1-04-167 -k -00				1,78		
11-24-1-04-168 -b -00			2,79			
11-24-1-04-168 -d -00			2,06			
11-24-1-04-169 -a -00				6,5		
11-24-1-04-169 -c -00				1,09		
11-24-1-04-170 -a -00						4,36
11-24-1-04-170 -b -00				4,81		4,81
11-24-1-04-170 -c -00						0,91
11-24-1-04-170 -d -00						3,49
11-24-1-04-170 -f -00				2,48		2,48
11-24-1-04-170 -g -00				1,14		1,14
11-24-1-04-171 -b -00						4,34
11-24-1-04-171 -c -00						1,89
11-24-1-04-171 -f -00			0,44			0,44
11-24-1-04-171 -g -00			0,3			0,3
11-24-1-04-171 -h -00			1,54			1,54
11-24-1-04-171 -i -00			0,46			0,46
11-24-1-04-171 -j -00						2,02
11-24-1-04-171 -k -00			0,16			0,16
11-24-1-04-173 -a -00					3,14	
11-24-1-04-173 -b -00					5,35	
11-24-1-04-173 -c -00					0,68	
11-24-1-04-173 -d -00					3,27	
11-24-1-04-173 -g -00					0,92	
11-24-1-04-174 -a -00				3,78	3,78	
11-24-1-04-174 -b -00					4,34	
11-24-1-04-174 -c -00				2,97	2,97	
11-24-1-04-174 -d -00					0,93	
11-24-1-04-198 -a -00			6,36			
11-24-1-04-201 -i -00				0,68		
11-24-1-04-214 -a -00			1,05			

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-04-216 -a -00					4,94	
11-24-1-04-216 -b -00				2,53	2,53	
11-24-1-04-216 -c -00					2,19	
11-24-1-04-216 -d -00					1,89	
11-24-1-04-216 -f -00					3,98	
11-24-1-04-216 -g -00					3,32	
11-24-1-04-216 -i -00					3,92	
11-24-1-05-103 -c -00				3,94		
11-24-1-05-104 -c -00				6,57		
11-24-1-05-105 -a -00				13,9		
11-24-1-05-105 -b -00				1,36		
11-24-1-05-105 -c -00				5,86		
11-24-1-05-108 -a -00				1,81		
11-24-1-05-108 -c -00				1,32		
11-24-1-05-108 -d -00				2,27		
11-24-1-05-108 -f -00				1,34		
11-24-1-05-108 -h -00				2,31		
11-24-1-05-108 -i -00				2,49		
11-24-1-05-108 -j -00				2,48		
11-24-1-05-130 -l -00				4,63		
11-24-1-05-143 -a -00				1,68		
11-24-1-05-145 -h -00				3,58		
11-24-1-05-159 -a -00				2,68		
11-24-1-05-159 -b -00				0,99		
11-24-1-05-159 -f -00				0,72		
11-24-1-05-159 -g -00				2,47		
11-24-1-05-160 -a -00				2,9		
11-24-1-05-160 -b -00				4,66		
11-24-1-05-160 -c -00				1,69		
11-24-1-05-160 -d -00				0,56		
11-24-1-05-160 -g -00				1,52		
11-24-1-05-160 -j -00				3,52		
11-24-1-05-161 -a -00				7,9		
11-24-1-05-161 -i -00				0,48		
11-24-1-05-162 -a -00				2,02		
11-24-1-05-162 -b -00				4,71		
11-24-1-05-162 -g -00				2,68		
11-24-1-05-162 -i -00				1,37		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-05-163 -c -00				2,39		
11-24-1-05-163 -d -00				3,17		
11-24-1-05-163A -b -00				1,22		
11-24-1-05-163A -c -00				3,23		
11-24-1-05-164 -k -00				3,05		
11-24-1-05-165 -b -00				1,14		
11-24-1-05-165 -k -00				9		
11-24-1-05-175 -f -00			0,65			
11-24-1-05-177 -b -00				5,07		
11-24-1-05-178 -b -00				5		
11-24-1-05-179 -f -00				2,55		
11-24-1-05-181 -b -00				6,53		
11-24-1-05-181 -c -00				4,62		
11-24-1-05-181 -f -00				8,58		
11-24-1-05-182 -a -00				7,1		
11-24-1-05-182 -d -00				8,4		
11-24-1-05-183 -c -00				5,44		
11-24-1-05-183 -d -00				7,4		
11-24-1-05-184 -a -00				11,8		
11-24-1-05-184 -b -00				2,31		
11-24-1-05-184 -f -00				2,26		
11-24-1-05-185 -a -00				1,74		
11-24-1-05-185 -b -00				0,82		
11-24-1-05-185 -c -00				1,61		
11-24-1-05-185 -d -00				2,46		
11-24-1-05-206 -a -00				4,33		
11-24-1-05-206 -c -00				4,74		
11-24-1-05-207 -c -00				4,95		
11-24-1-05-207 -d -00				1,52		
11-24-1-05-207 -f -00				3,12		
11-24-1-05-76 -f -00				1,83		
11-24-1-05-79 -d -00				2,46		
11-24-1-05-80 -h -00				3,96		
11-24-1-05-95 -a -00				6,91		
11-24-1-06-186 -a -00				1,29		
11-24-1-06-186 -c -00				11,52		
11-24-1-06-186 -d -00				4,99		
11-24-1-06-186A -b -00			0,59			

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-06-186A -c -00				3,75		
11-24-1-06-186A -j -00				0,71		
11-24-1-06-187 -c -00				1,74		
11-24-1-06-187 -f -00				3,5		
11-24-1-06-187 -j -00				2,86		
11-24-1-06-187 -k -00				9,7		
11-24-1-06-187 -m -00				2,34		
11-24-1-06-187 -n -00				2,3		
11-24-1-06-187 -o -00			0,61			
11-24-1-06-187 -p -00				2,47		
11-24-1-06-187A -f -00				0,9		
11-24-1-06-187B -a -00						3,19
11-24-1-06-187B -b -00						2,28
11-24-1-06-187B -c -00				1,16		1,16
11-24-1-06-187B -d -00						3,71
11-24-1-06-187B -f -00						0,8
11-24-1-06-187B -g -00						1,42
11-24-1-06-187B -h -00						0,77
11-24-1-06-188 -a -00				2,2	2,2	
11-24-1-06-188 -b -00				16,66	16,66	
11-24-1-06-188 -c -00				0,82	0,82	
11-24-1-06-188 -i -00				3,12	3,12	
11-24-1-06-188 -j -00				1,23	1,23	
11-24-1-06-188A -a -00				2,02		
11-24-1-06-188A -c -00				5,12		
11-24-1-06-188B -a -00				5,6		
11-24-1-06-188B -i -00			2,24			
11-24-1-06-189 -a -00				8,89		
11-24-1-06-189 -b -00				0,5		
11-24-1-06-189 -c -00				5,58		
11-24-1-06-189 -g -00				0,31		
11-24-1-06-190 -a -00				3,03		
11-24-1-06-190 -h -00				0,94		
11-24-1-06-191 -c -00				12,6		
11-24-1-06-192 -a -00				18,4		
11-24-1-06-192 -b -00			1,32			
11-24-1-06-193 -a -00				3,65		
11-24-1-06-193 -d -00				1,81		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-06-193 -j -00				14,46		
11-24-1-06-194 -a -00				2,74		
11-24-1-06-194 -d -00				1,81		
11-24-1-06-195 -c -00			2,17			
11-24-1-06-195 -d -00			2,68			
11-24-1-06-195 -g -00				1,86		
11-24-1-06-196 -g -00				10,29		
11-24-1-06-197 -a -00						2,63
11-24-1-06-197 -b -00						0,79
11-24-1-06-197 -c -00				16,5		16,5
11-24-1-06-197 -f -00			2,18			
11-24-1-06-197 -g -00						8,04
11-24-1-06-208 -a -00				4,28		
11-24-1-06-209 -b -00				10,24		
11-24-1-06-210 -a -00				5,94		
11-24-1-06-210 -c -00				4,32		
11-24-1-06-210 -d -00				2,79		
11-24-1-06-211 -d -00				3,41		
11-24-1-06-211 -f -00				5,69		
11-24-1-06-212 -b -00						2,16
11-24-1-06-212 -c -00						0,68
11-24-1-06-212 -d -00						1,37
11-24-1-06-212 -f -00						2,31
11-24-1-06-212 -g -00						1,07
11-24-1-06-212 -i -00						1,74
11-24-1-06-212 -j -00						1,61
11-24-1-06-213 -b -00						5,6
11-24-1-06-213 -c -00						0,96
11-24-1-06-213 -d -00						0,62
11-24-1-06-213 -f -00						0,65
11-24-1-06-222 -c -00				11,28		
11-24-1-06-222 -l -00				7,74		
11-24-1-06-222 -n -00				0,57		
11-24-1-06-223 -a -00				0,89		0,89
11-24-1-06-223 -b -00						1,24
11-24-1-06-223 -c -00						3,06
11-24-1-06-223 -d -00						1,93
11-24-1-06-223 -f -00						4,11

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-06-223 -g -00				0,81		0,81
11-24-1-06-223 -h -00				6,23		6,23
11-24-1-06-223 -i -00				0,4		0,4
11-24-1-06-223 -j -00						3,93
11-24-1-06-223 -k -00						1,78
11-24-1-06-223 -m -00				0,45		
11-24-1-06-233 -a -00				4,17		
11-24-1-06-233 -b -00	0,5			0,5		
11-24-1-06-233 -c -00	1,5			1,5		
11-24-1-06-233 -f -00				1,79		
11-24-1-06-234 -a -00				5,81		5,81
11-24-1-06-235 -c -00				5		
11-24-1-06-236 -a -00				6,68		
11-24-1-06-246 -a -00					1,97	
11-24-1-06-246 -b -00					4,28	
11-24-1-06-246 -d -00					1,79	
11-24-1-06-246 -f -00					5,56	
11-24-1-06-246 -g -00					1,91	
11-24-1-06-246 -h -00					5,56	
11-24-1-06-246 -i -00					1,28	
11-24-1-06-246 -j -00			1,54		1,54	
11-24-1-06-250 -b -00				1,05		
11-24-1-06-262 -i -00				4,82		
11-24-1-06-262 -k -00				0,73		
11-24-1-06-262 -n -00				1,28		
11-24-1-06-263 -h -00				7,18		
11-24-1-06-264 -j -00				4,8		
11-24-1-06-267 -h -00				15,05		
11-24-1-06-267 -i -00				1,21		
11-24-1-06-268 -b -00				5,64		
11-24-1-06-268 -c -00			1,8			
11-24-1-06-268 -d -00			0,69			
11-24-1-06-268 -g -00				7,51		
11-24-1-06-268 -h -00				2,24		
11-24-1-06-278 -g -00				5,8		
11-24-1-06-279 -a -00				4		
11-24-1-06-279 -d -00				1,51		
11-24-1-06-280 -c -00				4,42		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-06-281 -b -00				2,48		
11-24-1-06-281 -c -00				2,89		
11-24-1-06-282 -a -00				6,56		
11-24-1-06-282 -b -00				6		
11-24-1-06-282 -c -00				4,45		
11-24-1-06-282 -d -00				4,74		
11-24-1-06-283 -a -00				14,35		
11-24-1-06-284 -b -00				6,85		
11-24-1-06-284 -c -00				0,75		
11-24-1-06-284 -g -00				1,26		
11-24-1-06-284 -h -00				1,39		
11-24-1-07-221 -a -00				3,66		
11-24-1-07-221 -g -00				0,51		
11-24-1-07-224 -d -00			0,24			
11-24-1-07-224 -i -00			0,21			
11-24-1-07-226 -a -00					2,31	
11-24-1-07-226 -b -00					0,92	
11-24-1-07-226 -c -00					3,6	
11-24-1-07-226 -d -00					1,32	
11-24-1-07-226 -f -00					1,36	
11-24-1-07-226 -g -00					4,29	
11-24-1-07-226 -h -00					0,58	
11-24-1-07-226 -i -00					1,93	
11-24-1-07-226 -j -00					3,03	
11-24-1-07-226 -k -00					2,73	
11-24-1-07-227 -a -00				2,23	2,23	
11-24-1-07-227 -c -00					1,25	
11-24-1-07-227 -d -00					2,84	
11-24-1-07-227 -f -00					0,72	
11-24-1-07-227 -g -00					1,27	
11-24-1-07-227 -h -00					7,14	
11-24-1-07-227 -i -00				0,54	0,54	
11-24-1-07-227 -j -00					1,16	
11-24-1-07-227 -k -00					1,11	
11-24-1-07-231 -f -00				5,31		
11-24-1-07-232 -b -00				1,35		
11-24-1-07-232 -d -00				4,56		
11-24-1-07-232 -g -00				3,25		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-07-243 -a -00				3,18		
11-24-1-07-243 -b -00				5,01		
11-24-1-07-243 -c -00				3,43		
11-24-1-07-244 -a -00				2,34		
11-24-1-07-244 -c -00				0,86		
11-24-1-07-245 -c -00				1,31		
11-24-1-07-253 -c -00				0,99		
11-24-1-07-257 -a -00				3,37		
11-24-1-07-270 -j -00				0,51		
11-24-1-07-274 -g -00				1,5		
11-24-1-07-275 -g -00				1,24		
11-24-1-07-275 -h -00				10,88		
11-24-1-07-276 -a -00				0,97		
11-24-1-07-276 -c -00				14,41		
11-24-1-07-276 -h -00				0,55		
11-24-1-07-277 -c -00				13,1		
11-24-1-07-277 -d -00				9,18		
11-24-1-07-277 -h -00				2,26		
11-24-1-07-277 -k -00				1,27		
11-24-1-07-285 -l -00				1,04		
11-24-1-07-372 -d -00				6,43		
11-24-1-07-372 -g -00				1,55		
11-24-1-07-372 -h -00				0,46		
11-24-1-07-372 -i -00				3,22		
11-24-1-07-372 -l -00				3,79		
11-24-1-07-373 -b -00				4,78		
11-24-1-07-373 -g -00				4,25		
11-24-1-07-373 -i -00				5,17		
11-24-1-07-373 -j -00				1,95		
11-24-1-07-373 -m -00				1,24		
11-24-1-07-374 -c -00				1,15		
11-24-1-07-374 -d -00				1,87		
11-24-1-07-375 -a -00				8,56		
11-24-1-07-377 -h -00				1,28		
11-24-1-07-378 -b -00				1,43		
11-24-1-07-378 -c -00				1,36		
11-24-1-07-379 -j -00				0,82		
11-24-1-07-380 -c -00				3,25		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-07-380 -h -00				3,32		
11-24-1-08-373A -o -00				0,59		
11-24-1-08-382 -i -00				4,11		
11-24-1-08-383 -c -00				4,12		
11-24-1-08-384 -h -00				4,7		
11-24-1-08-385 -f -00				1,38		
11-24-1-08-388 -a -00				4,93		
11-24-1-08-388 -d -00				0,57		
11-24-1-08-389 -g -00				7,63		
11-24-1-08-390 -d -00				3,38		
11-24-1-08-390 -g -00				2,36		
11-24-1-08-391 -a -00				4,07		
11-24-1-08-391 -d -00				3,76		
11-24-1-08-392 -a -00				5,2		
11-24-1-08-393 -i -00				1,5		
11-24-1-08-395 -f -00				5,7		
11-24-1-08-397 -d -00				1,13		
11-24-1-08-399 -d -00				1,59		
11-24-1-08-399 -g -00				9,16		
11-24-1-08-400 -a -00				0,84		
11-24-1-08-400 -g -00				1,2		
11-24-1-08-400 -j -00				0,76		
11-24-1-08-400 -k -00				1,48		
11-24-1-08-401 -a -00				5,99		
11-24-1-08-401 -b -00				5,54		
11-24-1-08-401 -i -00			4,71			
11-24-1-08-407 -i -00				2,03		
11-24-1-08-410 -b -00				2,13		
11-24-1-08-410 -i -00				0,76		
11-24-1-08-410 -j -00				0,92		
11-24-1-08-410 -m -00				1,91		
11-24-1-08-410 -n -00			1,94			
11-24-1-08-434 -b -00						0,97
11-24-1-08-434 -c -00				1,81		1,81
11-24-1-08-434 -d -00				9,84		9,84
11-24-1-08-434 -f -00				4,84		4,84
11-24-1-08-434 -g -00				2,69		2,69
11-24-1-08-434 -h -00						4,87

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-08-434 -i -00						1,4
11-24-1-08-434 -j -00						2,84
11-24-1-08-434 -k -00						1,22
11-24-1-08-434 -l -00						0,64
11-24-1-08-434 -m -00				2,13		2,13
11-24-1-08-434 -n -00						2,71
11-24-1-08-434 -o -00				1,95		1,95
11-24-1-08-434 -p -00						0,93
11-24-1-08-439 -a -00				3,43		
11-24-1-08-451 -c -00			1,31			
11-24-1-09-291 -c -00				1		
11-24-1-09-292 -a -00				12,8		
11-24-1-09-292 -f -00				1,72		
11-24-1-09-295 -a -00						7,79
11-24-1-09-295 -b -00				1,64		1,64
11-24-1-09-295 -c -00						2,43
11-24-1-09-295 -d -00						3,52
11-24-1-09-295 -f -00				5,37		5,37
11-24-1-09-295 -g -00						2,8
11-24-1-09-295 -h -00						3,2
11-24-1-09-296 -d -00				7,51		
11-24-1-09-296 -g -00				2,53		
11-24-1-09-298 -c -00				0,89		
11-24-1-09-299 -a -00				6,33		6,33
11-24-1-09-299 -b -00				6		6
11-24-1-09-299 -c -00				6,18		6,18
11-24-1-09-299 -d -00				6,32		6,32
11-24-1-09-299 -f -00						1,57
11-24-1-09-301 -a -00						12,89
11-24-1-09-301 -b -00						1,22
11-24-1-09-302 -a -00						4,16
11-24-1-09-302 -b -00						3,62
11-24-1-09-302 -c -00				11,12		11,12
11-24-1-09-302 -d -00						0,87
11-24-1-09-302 -f -00				4,32		4,32
11-24-1-09-303 -a -00				11,23		11,23
11-24-1-09-303 -b -00						1,98
11-24-1-09-304 -a -00						15,18

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-09-304 -b -00						0,73
11-24-1-09-305 -a -00						4,1
11-24-1-09-305 -b -00				4,1		4,1
11-24-1-09-305 -c -00				4,94		4,94
11-24-1-09-305 -d -00				4,86		4,86
11-24-1-09-306 -a -00				5,23		5,23
11-24-1-09-306 -b -00				5,48		5,48
11-24-1-09-306 -c -00				1,16		1,16
11-24-1-09-306 -d -00				4,33		4,33
11-24-1-09-306 -f -00				5,62		5,62
11-24-1-09-307 -a -00						1,67
11-24-1-09-307 -b -00						11,64
11-24-1-09-307 -c -00						4,91
11-24-1-09-307 -d -00						1,96
11-24-1-09-307 -f -00						1,02
11-24-1-09-308 -a -00						2,75
11-24-1-09-308 -b -00						3,28
11-24-1-09-308 -c -00						1,05
11-24-1-09-308 -d -00						1,36
11-24-1-09-308 -f -00				4,44		4,44
11-24-1-09-308 -g -00				2,75		2,75
11-24-1-09-308 -h -00						5,65
11-24-1-09-308 -i -00						2,12
11-24-1-09-309 -a -00						11,95
11-24-1-09-309 -b -00						0,62
11-24-1-09-309 -c -00				0,58		0,58
11-24-1-09-309 -d -00						2,51
11-24-1-09-309 -f -00				12,89		12,89
11-24-1-09-310 -a -00				0,92		0,92
11-24-1-09-310 -b -00				3,98		3,98
11-24-1-09-310 -c -00				9,05		9,05
11-24-1-09-310 -d -00						4,31
11-24-1-09-310 -f -00						0,93
11-24-1-09-310 -g -00						1,58
11-24-1-09-310 -h -00						0,67
11-24-1-09-311 -a -00				6,6		6,6
11-24-1-09-311 -b -00				5,72		5,72
11-24-1-09-312 -a -00				9,51		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-09-315 -a -00				5,21		5,21
11-24-1-09-315 -b -00				4,95		4,95
11-24-1-09-315 -c -00				6,03		6,03
11-24-1-09-316 -b -00				4,69		
11-24-1-09-316 -f -00				1,95		
11-24-1-09-317 -a -00						1,84
11-24-1-09-317 -b -00						2,09
11-24-1-09-317 -c -00				15,08		15,08
11-24-1-09-317 -d -00						2,34
11-24-1-09-317 -f -00						2,37
11-24-1-09-317 -g -00						8,57
11-24-1-09-320 -a -00						0,79
11-24-1-09-320 -b -00						0,8
11-24-1-09-320 -c -00						3,71
11-24-1-09-320 -d -00						0,78
11-24-1-09-320 -f -00						5,99
11-24-1-09-320 -g -00				1,11		1,11
11-24-1-09-321 -c -00				12,45		
11-24-1-09-321 -j -00				2,03		
11-24-1-09-321 -n -00				2,48		
11-24-1-09-321 -o -00				2,21		
11-24-1-09-322 -a -00				1,33		
11-24-1-09-322 -d -00				1,48		
11-24-1-09-322 -g -00				3,75		
11-24-1-09-324 -a -00						6,34
11-24-1-09-324 -b -00				1,68		1,68
11-24-1-09-324 -c -00				1,91		1,91
11-24-1-09-324 -d -00						4,51
11-24-1-09-325 -a -00						3,66
11-24-1-09-325 -b -00						6,71
11-24-1-09-325 -c -00						12,73
11-24-1-09-325 -d -00						0,76
11-24-1-09-325 -f -00						2,82
11-24-1-09-326 -a -00				1,41		
11-24-1-09-326 -b -00				7,17		
11-24-1-09-326 -c -00			1,26			
11-24-1-09-326 -f -00				4,1		
11-24-1-09-326 -g -00				1,29		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-09-326 -h -00				1,69		
11-24-1-09-326 -j -00				3,97		
11-24-1-09-327 -a -00				1,6		1,6
11-24-1-09-327 -b -00						0,93
11-24-1-09-327 -c -00				5,36		5,36
11-24-1-09-327 -d -00						1,45
11-24-1-09-327 -f -00						5,28
11-24-1-09-327 -g -00						2,41
11-24-1-09-327 -h -00						1,37
11-24-1-09-327 -i -00				1,4		1,4
11-24-1-09-327 -j -00						3,6
11-24-1-09-327 -k -00						3,47
11-24-1-09-327 -l -00						7,93
11-24-1-09-328 -a -00				1,82		1,82
11-24-1-09-328 -b -00						1,1
11-24-1-09-328 -c -00						2,88
11-24-1-09-328 -d -00						5,17
11-24-1-09-328 -f -00						5,57
11-24-1-09-328 -g -00						0,04
11-24-1-09-328 -h -00						0,75
11-24-1-09-329 -d -00				0,87		
11-24-1-09-331 -bx -00				1,45		
11-24-1-09-331 -h -00				9,46		
11-24-1-09-334 -a -00				0,63		
11-24-1-09-334 -f -00				8,52	8,52	
11-24-1-09-334 -g -00				2,55	2,55	
11-24-1-09-334 -h -00					1,12	
11-24-1-09-335 -a -00					2,47	
11-24-1-09-335 -b -00				2,46	2,46	
11-24-1-09-335 -c -00					1,32	
11-24-1-09-335 -d -00					0,91	
11-24-1-09-335 -f -00					6,51	
11-24-1-09-335 -g -00					4,12	
11-24-1-09-335 -h -00					4,24	
11-24-1-09-335 -i -00				1,85	1,85	
11-24-1-09-335 -j -00				7,01	7,01	
11-24-1-09-335 -k -00					0,52	
11-24-1-10-340 -c -00				3,83		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-10-341 -b -00				4,81	4,81	
11-24-1-10-341 -d -00					7,4	
11-24-1-10-341 -f -00					3,36	
11-24-1-10-341 -g -00					5,74	
11-24-1-10-341 -h -00					1,28	
11-24-1-10-341 -i -00				0,83	0,83	
11-24-1-10-341 -j -00					13,42	
11-24-1-10-341 -k -00			4,11		4,11	
11-24-1-10-341 -m -00					2,86	
11-24-1-10-341 -n -00					2,49	
11-24-1-10-341 -o -00				0,4	0,4	
11-24-1-10-345A -j -00				1,59		
11-24-1-10-347 -f -00				2,32		
11-24-1-10-350 -l -00				2,55		
11-24-1-10-351 -a -00				2,01		
11-24-1-10-351 -i -00				4,89		4,89
11-24-1-10-352 -l -00			0,8			
11-24-1-10-355 -a -00					2,73	
11-24-1-10-355 -c -00					3,15	
11-24-1-10-355 -d -00					6,95	
11-24-1-10-355 -f -00					3,26	
11-24-1-10-355 -g -00					1,52	
11-24-1-10-355 -h -00					4,97	
11-24-1-10-355 -i -00					3,18	
11-24-1-10-356 -a -00					7,26	
11-24-1-10-356 -b -00					1,45	
11-24-1-10-356 -c -00					2,21	
11-24-1-10-356 -d -00					2,74	
11-24-1-10-356 -f -00				2,89	2,89	
11-24-1-10-411 -a -00				6,01		
11-24-1-10-411 -b -00				15,08		
11-24-1-10-412 -a -00				2,85		
11-24-1-10-412 -b -00				10,26		
11-24-1-10-412 -d -00				0,7		
11-24-1-10-412 -g -00				1,76		
11-24-1-10-413 -a -00				1,04		
11-24-1-10-413 -b -00				16,16		
11-24-1-10-413 -g -00				0,6		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-10-414 -g -00				6,13		
11-24-1-10-414 -i -00				6,69		
11-24-1-10-415 -a -00						2,18
11-24-1-10-415 -b -00						2,87
11-24-1-10-415 -c -00						2,56
11-24-1-10-415 -d -00						4,53
11-24-1-10-415 -f -00						10,22
11-24-1-10-415 -g -00				4,55		4,55
11-24-1-10-416 -a -00						6,29
11-24-1-10-416 -b -00						3,26
11-24-1-10-416 -c -00						3,63
11-24-1-10-416 -d -00				7,29		7,29
11-24-1-10-417 -a -00						6,44
11-24-1-10-417 -b -00				31,71		31,71
11-24-1-10-417 -c -00						1,64
11-24-1-10-417 -d -00						0,9
11-24-1-10-417 -f -00				0,75		0,75
11-24-1-10-417 -g -00			0,93			0,93
11-24-1-10-417 -h -00						3,82
11-24-1-10-417 -i -00						1,04
11-24-1-10-417 -j -00				0,75		0,75
11-24-1-10-418 -a -00					1,11	
11-24-1-10-418 -b -00					2,45	
11-24-1-10-418 -c -00			8,59		8,59	
11-24-1-10-418 -d -00					7,3	
11-24-1-10-418 -f -00					3,4	
11-24-1-10-418 -g -00					1,67	
11-24-1-10-418 -h -00			0,59		0,59	
11-24-1-10-419 -a -00					3,3	
11-24-1-10-419 -b -00					0,53	
11-24-1-10-419 -c -00					2,97	
11-24-1-10-419 -d -00					5,2	
11-24-1-10-419 -f -00					0,79	
11-24-1-10-419 -g -00					1,83	
11-24-1-10-454 -a -00				5,38		
11-24-1-10-454 -b -00				6,02		
11-24-1-10-454 -c -00				3,08		
11-24-1-10-454 -f -00				1,79		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-10-454 -g -00				2,11		
11-24-1-10-455 -a -00				6,29		
11-24-1-10-455 -b -00				4,93		
11-24-1-10-455 -d -00				2,03		
11-24-1-10-456 -b -00				21,13		
11-24-1-10-457 -d -00				1,4		
11-24-1-10-457 -f -00				2,64		
11-24-1-10-457 -i -00				2,61		
11-24-1-10-458 -a -00				0,63		
11-24-1-10-458 -b -00				1,04		
11-24-1-10-459 -a -00				3,98		
11-24-1-10-459 -d -00				2,25		
11-24-1-10-460 -a -00				5,95		
11-24-1-10-460 -b -00				5,29		
11-24-1-10-460 -c -00				8,97		
11-24-1-10-461 -a -00				11,54	11,54	
11-24-1-10-461 -b -00			1,16		1,16	
11-24-1-10-461 -c -00					0,53	
11-24-1-10-461 -d -00					3,55	
11-24-1-10-461 -f -00			4,11		4,11	
11-24-1-10-461 -g -00					5,62	
11-24-1-10-461 -h -00				0,7	0,7	
11-24-1-10-461 -i -00					3,62	
11-24-1-10-462 -a -00			0,99		0,99	
11-24-1-10-462 -b -00				2,23	2,23	
11-24-1-10-462 -c -00					2,02	
11-24-1-10-462 -d -00					0,68	
11-24-1-10-462 -f -00				5,17	5,17	
11-24-1-10-462 -g -00					1,5	
11-24-1-10-462 -h -00					3,02	
11-24-1-10-462 -i -00			1,11		1,11	
11-24-1-10-474 -a -00				6,47		
11-24-1-10-474 -b -00				6,1		
11-24-1-10-474 -c -00				6,86		
11-24-1-10-474 -f -00				1,53		
11-24-1-10-475 -a -00				4,26		
11-24-1-10-475 -l -00			0,65			
11-24-1-10-475 -n -00			0,74			

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-10-476 -b -00				18,12		
11-24-1-10-477 -c -00			2,32			
11-24-1-10-477 -d -00				1,66		
11-24-1-10-478 -c -00				2,42		
11-24-1-10-479 -a -00				3,42	3,42	
11-24-1-10-479 -b -00					2,03	
11-24-1-10-479 -c -00					1,62	
11-24-1-10-479 -d -00				7,67	7,67	
11-24-1-10-479 -f -00					1	
11-24-1-10-479 -g -00				1,7	1,7	
11-24-1-10-479 -h -00				2,73	2,73	
11-24-1-10-479 -i -00					1,82	
11-24-1-10-479 -j -00					4,99	
11-24-1-10-479 -k -00					0,5	
11-24-1-10-497 -d -00				11,82		
11-24-1-10-498 -a -00				8,55		
11-24-1-10-498 -b -00				4,2		
11-24-1-10-498 -c -00			0,82			
11-24-1-10-498 -d -00			1,02			
11-24-1-10-498 -f -00				9,9		
11-24-1-10-499 -a -00			1,34			
11-24-1-10-499 -d -00				4,23		
11-24-1-10-499 -f -00				1,39		
11-24-1-10-499 -g -00			2,98			
11-24-1-10-499 -h -00				7,23		
11-24-1-10-499 -i -00				2,88		
11-24-1-10-499 -j -00				0,82		
11-24-1-10-500 -f -00				3,16		
11-24-1-10-500 -h -00				5,46		
11-24-1-10-501 -a -00				2,34	2,34	
11-24-1-10-501 -b -00					0,68	
11-24-1-10-501 -c -00				11,62	11,62	
11-24-1-10-501 -d -00					0,75	
11-24-1-10-501 -f -00				1,24	1,24	
11-24-1-10-501 -g -00				5,02	5,02	
11-24-1-10-501 -h -00				1,05	1,05	
11-24-1-10-501 -i -00				1,43	1,43	
11-24-1-10-501 -j -00					3,04	

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-10-501 -k -00				0,73	0,73	
11-24-1-10-501 -l -00				2,62	2,62	
11-24-1-10-501 -m -00			1,12		1,12	
11-24-1-10-501 -n -00				1,09	1,09	
11-24-1-10-501 -o -00					1,58	
11-24-1-10-501 -p -00					0,97	
11-24-1-10-502 -a -00				3,95	3,95	
11-24-1-10-502 -b -00					1,69	
11-24-1-10-502 -c -00				6,58	6,58	
11-24-1-10-502 -d -00			0,92		0,92	
11-24-1-10-502 -f -00					2,57	
11-24-1-10-502 -g -00			2,04		2,04	
11-24-1-10-502 -i -00					0,78	
11-24-1-10-520 -a -00				3,89		
11-24-1-10-520 -f -00				4,45		
11-24-1-10-520 -h -00			0,62			
11-24-1-10-520 -i -00			4,68			
11-24-1-10-520 -j -00			1,03			
11-24-1-10-520 -m -00				3,93		
11-24-1-10-521 -a -00				10,87		
11-24-1-10-521 -b -00			0,53			
11-24-1-10-521 -d -00				9,61		
11-24-1-10-522 -a -00				4,29		
11-24-1-10-522 -c -00				3		
11-24-1-10-544 -c -00				1,24		
11-24-1-11-361 -b -00				3,38		
11-24-1-11-425 -k -00				2,41		
11-24-1-11-426 -a -00						2,7
11-24-1-11-426 -b -00						0,78
11-24-1-11-426 -c -00						2,93
11-24-1-11-426 -f -00				1,04		1,04
11-24-1-11-426 -h -00						4,59
11-24-1-11-426 -i -00						0,7
11-24-1-11-426 -j -00						0,8
11-24-1-11-426 -k -00						3,39
11-24-1-11-427 -a -00						0,81
11-24-1-11-427 -b -00						6,2
11-24-1-11-427 -c -00						4,41

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-11-427 -d -00						18,33
11-24-1-11-427 -f -00						0,35
11-24-1-11-427 -g -00				0,84		0,84
11-24-1-11-427 -h -00						0,66
11-24-1-11-436 -a -00						1,73
11-24-1-11-436 -b -00						2,13
11-24-1-11-436 -c -00						2,46
11-24-1-11-436 -d -00						4,87
11-24-1-11-436 -f -00						5,01
11-24-1-11-436 -g -00						5,42
11-24-1-11-437 -a -00						5,91
11-24-1-11-437 -b -00						3,45
11-24-1-11-437 -c -00						0,97
11-24-1-11-437 -d -00						0,68
11-24-1-11-437 -f -00						2,58
11-24-1-11-437 -g -00						1,64
11-24-1-11-448 -b -00				9,69		
11-24-1-11-449 -c -00				9,72		
11-24-1-11-450 -a -00				8,79		8,79
11-24-1-11-450 -b -00						1,11
11-24-1-11-450 -c -00						2,07
11-24-1-11-450 -d -00						4,32
11-24-1-11-450 -f -00						0,28
11-24-1-11-450 -g -00						1,32
11-24-1-11-450 -h -00				1,14		1,14
11-24-1-11-450 -i -00						1,09
11-24-1-11-468 -b -00				12,95		
11-24-1-11-468 -d -00				4,24		
11-24-1-11-469 -a -00				10,36		
11-24-1-11-469 -d -00				1,38		
11-24-1-11-469 -k -00				0,44		
11-24-1-11-470 -a -00				1,1		
11-24-1-11-471 -b -00				1,69		
11-24-1-11-471 -d -00				1,09		
11-24-1-11-471 -h -00				2,12		
11-24-1-11-471 -j -00				4,81		
11-24-1-11-472 -c -00						0,68
11-24-1-11-472 -f -00				1,37		1,37

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-11-472 -g -00				4,22		4,22
11-24-1-11-472 -h -00				2,59		2,59
11-24-1-11-472 -i -00				2,74		2,74
11-24-1-11-472 -j -00				1,93		
11-24-1-11-473 -j -00				0,84		
11-24-1-11-473 -k -00				1,02		
11-24-1-11-488 -f -00				2,39		
11-24-1-11-489 -a -00				3,2		
11-24-1-11-489 -b -00				8,58		
11-24-1-11-489 -h -00				0,73		
11-24-1-11-490 -b -00				8,58		
11-24-1-11-490 -c -00				11,86		
11-24-1-11-491 -a -00				5,8		
11-24-1-11-491 -b -00				3,85		
11-24-1-11-491 -f -00				3,84		
11-24-1-11-492 -b -00				5,65		
11-24-1-11-493 -c -00				4,22		
11-24-1-11-493 -d -00				3,28		
11-24-1-11-493 -f -00				9,38		
11-24-1-11-493 -i -00				1,46		
11-24-1-11-494 -d -00				3,15		
11-24-1-11-494 -f -00				0,77		
11-24-1-11-494 -j -00				1,11		
11-24-1-11-495 -a -00				16,64		
11-24-1-11-496 -a -00				3,29		3,29
11-24-1-11-496 -b -00						0,66
11-24-1-11-496 -c -00						3,25
11-24-1-11-496 -d -00						3,96
11-24-1-11-496 -f -00						8,7
11-24-1-11-511 -b -00				8,35		
11-24-1-11-512 -a -00				13,9		
11-24-1-11-512 -d -00				8,48		
11-24-1-11-512 -f -00				3,96		
11-24-1-11-512 -g -00				1,1		
11-24-1-11-513 -c -00				4,93		
11-24-1-11-513 -d -00				3,49		
11-24-1-11-513 -j -00				6,73		
11-24-1-11-513 -k -00				0,99		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-11-514 -a -00				3,84		
11-24-1-11-514 -c -00				1,85		
11-24-1-11-514 -f -00			1,02			
11-24-1-11-514 -g -00				0,9		
11-24-1-11-514 -h -00				0,88		
11-24-1-11-514 -j -00				8,88		
11-24-1-11-515 -c -00				0,61		
11-24-1-11-515 -d -00				1,19		
11-24-1-11-515 -f -00				10,93		
11-24-1-11-516 -a -00				1,68		
11-24-1-11-516 -c -00				2,87		
11-24-1-11-516 -d -00				6,1		
11-24-1-11-517 -a -00				1,45		
11-24-1-11-517 -b -00				4,6		
11-24-1-11-517 -d -00				3,61		
11-24-1-11-518 -f -00				2,02		
11-24-1-11-518 -h -00				2,97		
11-24-1-11-535 -a -00				11,07		
11-24-1-11-536 -a -00				5,53		
11-24-1-11-536 -b -00				2,22		
11-24-1-11-536 -c -00				1,75		
11-24-1-11-537 -b -00				1,39		
11-24-1-11-537 -c -00				5,27		
11-24-1-11-537 -d -00				4,59		
11-24-1-12-343 -b -00			1,98			
11-24-1-12-357 -a -00					1,72	
11-24-1-12-357 -c -00					23,44	
11-24-1-12-357 -f -00				4,44	4,44	
11-24-1-12-357 -g -00					1,72	
11-24-1-12-357 -j -00					0,99	
11-24-1-12-357 -k -00					0,66	
11-24-1-12-420 -d -00			1,23		1,23	
11-24-1-12-420 -f -00				1,54	1,54	
11-24-1-12-420 -g -00			2,08		2,08	
11-24-1-12-420 -h -00					1,79	
11-24-1-12-420 -i -00				3,7	3,7	
11-24-1-12-420 -j -00			0,64		0,64	
11-24-1-12-421 -c -00				1,46		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-12-421 -d -00				0,56		
11-24-1-12-421 -f -00			0,59			
11-24-1-12-421 -g -00				0,48		
11-24-1-12-421 -h -00			2,79			
11-24-1-12-421 -i -00			1,07			
11-24-1-12-421 -k -00				1,06		
11-24-1-12-422 -a -00				1,07		
11-24-1-12-422 -c -00			2,23			
11-24-1-12-422 -d -00				5,84		
11-24-1-12-422 -f -00				1,38		
11-24-1-12-423 -a -00			1,2			
11-24-1-12-423 -b -00				1,88		
11-24-1-12-424 -a -00				0,91		
11-24-1-12-424 -c -00				3,94		
11-24-1-12-424 -d -00			1,93			
11-24-1-12-424 -f -00				4,15		
11-24-1-12-424 -g -00				1,72		
11-24-1-12-424 -o -00				0,61		
11-24-1-12-424 -p -00				0,43		
11-24-1-12-463 -a -00			0,71		0,71	
11-24-1-12-463 -b -00					1,13	
11-24-1-12-463 -c -00					0,68	
11-24-1-12-463 -d -00				6,87	6,87	
11-24-1-12-463 -f -00			0,88		0,88	
11-24-1-12-463 -h -00				6,83	6,83	
11-24-1-12-463 -i -00				5,07	5,07	
11-24-1-12-463 -j -00			0,49		0,49	
11-24-1-12-464 -b -00				4,32		
11-24-1-12-464 -d -00				3,45		
11-24-1-12-464 -g -00				4,21		
11-24-1-12-464 -h -00				8,74		
11-24-1-12-464 -i -00			0,82			
11-24-1-12-464 -j -00			0,59			
11-24-1-12-465 -c -00				0,86		
11-24-1-12-465 -d -00				5,63		
11-24-1-12-467 -b -00				1,64		
11-24-1-12-480 -a -00				8,61	8,61	
11-24-1-12-481 -a -00			1,14			1,14

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-12-481 -b -00				4,95		4,95
11-24-1-12-481 -c -00				11,55		11,55
11-24-1-12-482 -a -00				5,7		
11-24-1-12-482 -b -00			0,7			
11-24-1-12-482 -c -00				9,76		
11-24-1-12-482 -d -00				1,25		
11-24-1-12-482 -f -00				2,17		
11-24-1-12-483 -a -00				17,57		
11-24-1-12-484 -f -00				1,03		
11-24-1-12-484 -j -00			1,63			
11-24-1-12-484 -k -00			0,5			
11-24-1-12-486 -a -00				10,14		
11-24-1-12-486 -b -00			1,39			
11-24-1-12-503 -a -00				1	1	
11-24-1-12-503 -c -00				2,26	2,26	
11-24-1-12-503 -d -00			1,01		1,01	
11-24-1-12-503 -f -00					1,96	
11-24-1-12-503 -g -00					1,12	
11-24-1-12-503 -h -00				5,3	5,3	
11-24-1-12-503 -i -00				9,46	9,46	
11-24-1-12-504 -a -00				7,41		
11-24-1-12-504 -b -00				5,58		
11-24-1-12-504 -c -00				7,11		
11-24-1-12-505 -b -00				4,6		
11-24-1-12-505 -f -00				7,67		
11-24-1-12-506 -a -00				10,62		
11-24-1-12-523 -a -00				0,93	0,93	0,93
11-24-1-12-523 -b -00				12,49	12,49	12,49
11-24-1-12-523 -f -00				2,53	2,53	2,53
11-24-1-12-524 -a -00				8,62		
11-24-1-12-524 -c -00				3,22		
11-24-1-12-525 -b -00				5,77		
11-24-1-12-525 -d -00				9,11		
11-24-1-12-526 -b -00				5,58		
11-24-1-12-526 -c -00				13,05		
11-24-1-12-528 -h -00			1,32			
11-24-1-12-529 -b -00				1,04		
11-24-1-12-529 -i -00				3,61		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-12-543 -b -00				0,15	0,15	0,15
11-24-1-12-543 -c -00				0,63	0,63	0,63
11-24-1-12-543 -f -00				1,48	1,48	1,48
11-24-1-12-543 -h -00					1,6	1,6
11-24-1-12-543 -i -00				0,12	0,12	0,12
11-24-1-12-543 -m -00					1,12	1,12
11-24-1-12-543 -n -00				7,39	7,39	7,39
11-24-1-12-543 -o -00				2,1	2,1	2,1
11-24-1-12-543 -p -00					3,84	3,84
11-24-1-12-543 -r -00					4,79	4,79
11-24-1-12-543 -s -00					1,63	1,63
11-24-1-12-543 -t -00				0,99	0,99	0,99
11-24-1-12-543 -w -00				1,22	1,22	1,22
11-24-1-12-543 -x -00					1,09	1,09
11-24-1-12-543 -y -00				0,52	0,52	0,52
11-24-1-12-544A -a -00			0,54		0,54	0,54
11-24-1-12-544A -b -00					3,05	3,05
11-24-1-12-544A -c -00				2,04	2,04	2,04
11-24-1-12-544A -d -00					4,54	4,54
11-24-1-12-544A -f -00				3,23	3,23	3,23
11-24-1-12-544A -g -00				1,91	1,91	1,91
11-24-1-12-544A -j -00					0,4	0,4
11-24-1-12-544A -k -00					1,79	1,79
11-24-1-12-544A -l -00				3,78	3,78	3,78
11-24-1-12-544A -m -00				2,34	2,34	2,34
11-24-1-12-545 -a -00				1,85		
11-24-1-12-545 -g -00				1,4		
11-24-1-12-546 -c -00				11,47		
11-24-1-12-546 -f -00			1,72			
11-24-1-12-546 -h -00				0,86		
11-24-1-12-546 -j -00			0,84			
11-24-1-12-547 -b -00				3,58		
11-24-1-12-547 -c -00				4,34		
11-24-1-12-547 -g -00			1,49			
11-24-1-12-548 -a -00				7,34		
11-24-1-12-548 -b -00			1,56			
11-24-1-12-548 -c -00			3,2			
11-24-1-12-548 -d -00				2,62		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-12-548 -h -00				3,2		
11-24-1-12-549 -b -00				14,16		
11-24-1-12-549 -d -00			0,8			
11-24-1-12-550 -d -00				7,65		
11-24-1-12-550 -f -00			0,53			
11-24-1-12-550 -g -00				4,39		
11-24-1-12-551 -f -00			1,86			
11-24-1-12-551 -j -00				3,17		
11-24-1-12-551 -k -00				1,07		
11-24-1-12-551 -l -00			0,68			
11-24-1-12-551 -m -00			2,6			
11-24-1-12-551 -n -00				3,94		
11-24-1-12-551 -r -00				1,98		
11-24-1-12-563 -a -00				0,17		
11-24-1-12-563 -b -00				1,2		
11-24-1-12-563 -f -00				0,49		
11-24-1-12-563 -h -00				1,46		
11-24-1-12-563 -kx -00				0,28		
11-24-1-12-563 -m -00				0,83		
11-24-1-12-563 -o -00				1,38		
11-24-1-12-563 -r -00			1			
11-24-1-12-563 -z -00				1,59		
11-24-1-12-563A -a -00				2,95		
11-24-1-12-563A -g -00				0,58		
11-24-1-12-564 -a -00				5,45		
11-24-1-12-564 -f -00				1,07		
11-24-1-12-564 -i -00			3,82			
11-24-1-12-565 -a -00				3,4		
11-24-1-12-565 -g -00				0,95		
11-24-1-14-592 -a -00					2,07	
11-24-1-14-592 -b -00					1,09	
11-24-1-14-592 -c -00					2,11	
11-24-1-14-592 -d -00					1,21	
11-24-1-14-592 -f -00					0,63	
11-24-1-14-592 -g -00					1,23	
11-24-1-14-592 -h -00					0,54	
11-24-1-14-592 -j -00					2,88	
11-24-1-14-592 -k -00					3,2	

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-593 -a -00					1,18	
11-24-1-14-593 -c -00				0,63	0,63	
11-24-1-14-593 -d -00					1,15	
11-24-1-14-593 -f -00					8,63	
11-24-1-14-593 -m -00			0,81		0,81	
11-24-1-14-593 -n -00				1,68	1,68	
11-24-1-14-593A -j -00				0,67		
11-24-1-14-593A -m -00			1,36			
11-24-1-14-593A -n -00			3,34			
11-24-1-14-593A -s -00				7,33		
11-24-1-14-594 -g -00				1,39		
11-24-1-14-594 -h -00				3,2		
11-24-1-14-594 -i -00				4,42		
11-24-1-14-594 -j -00				0,41		
11-24-1-14-594 -k -00			2,71			
11-24-1-14-594 -l -00				0,49		
11-24-1-14-594 -n -00				2,62		
11-24-1-14-594A -n -00			3,42			
11-24-1-14-595 -a -00				0,92	0,92	
11-24-1-14-595 -b -00			12,58		12,58	
11-24-1-14-595 -c -00					1,85	
11-24-1-14-595 -d -00				0,94	0,94	
11-24-1-14-595 -f -00				1,61	1,61	
11-24-1-14-595 -g -00			1,44		1,44	
11-24-1-14-595 -h -00					0,98	
11-24-1-14-596 -b -00				5,68		
11-24-1-14-596 -d -00				2,18		
11-24-1-14-596 -g -00			0,64			
11-24-1-14-596 -h -00			8,85			
11-24-1-14-596 -i -00				1,2		
11-24-1-14-596 -k -00				0,94		
11-24-1-14-596 -n -00				1,96		
11-24-1-14-597 -d -00				0,74		
11-24-1-14-598 -a -00				10,4		
11-24-1-14-598 -d -00				0,72		
11-24-1-14-598 -g -00			2,08			
11-24-1-14-599 -a -00				7,23		
11-24-1-14-599 -c -00			0,55			

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-599 -d -00				4,38		
11-24-1-14-599 -f -00			1,01			
11-24-1-14-599 -h -00				1,06		
11-24-1-14-599 -i -00				1,21		
11-24-1-14-599 -j -00				2,43		
11-24-1-14-599 -k -00			4,43			
11-24-1-14-600 -a -00				4,3		
11-24-1-14-600 -c -00			2,5			
11-24-1-14-600 -f -00				2,46		
11-24-1-14-601 -b -00			1,1		1,1	
11-24-1-14-601 -c -00					4,5	
11-24-1-14-601 -f -00				5,06	5,06	
11-24-1-14-601 -g -00					2,16	
11-24-1-14-601 -h -00					5,26	
11-24-1-14-603 -a -00					1,56	
11-24-1-14-603 -b -00				10,34	10,34	
11-24-1-14-603 -d -00					1,51	
11-24-1-14-603 -g -00					3,34	
11-24-1-14-603 -h -00					1,28	
11-24-1-14-604 -a -00					15,74	
11-24-1-14-604 -b -00					4,55	
11-24-1-14-604 -g -00					1,2	
11-24-1-14-605 -a -00					0,94	
11-24-1-14-605 -b -00					8,53	
11-24-1-14-605 -c -00					2,98	
11-24-1-14-605 -d -00					2,48	
11-24-1-14-605 -f -00				0,99	0,99	
11-24-1-14-605 -g -00				4,83	4,83	
11-24-1-14-606 -a -00					8,28	
11-24-1-14-606 -c -00					1,34	
11-24-1-14-606 -f -00					0,59	
11-24-1-14-606 -g -00					4,2	
11-24-1-14-606 -h -00					1,46	
11-24-1-14-606 -i -00					2,71	
11-24-1-14-606 -j -00					3,94	
11-24-1-14-606 -k -00					1,6	
11-24-1-14-606 -l -00					2,04	
11-24-1-14-606 -m -00					7,61	

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-606 -n -00					2,25	
11-24-1-14-606 -o -00					0,59	
11-24-1-14-614 -a -00					23,43	
11-24-1-14-614 -b -00				0,96	0,96	
11-24-1-14-614 -c -00					6,31	
11-24-1-14-614 -d -00				0,59	0,59	
11-24-1-14-614 -f -00				0,63	0,63	
11-24-1-14-614 -g -00					2,71	
11-24-1-14-614 -h -00					2,57	
11-24-1-14-614 -i -00					1,55	
11-24-1-14-614 -j -00				1,93	1,93	
11-24-1-14-615 -a -00					7,84	
11-24-1-14-615 -b -00					3,7	
11-24-1-14-615 -c -00					12,06	
11-24-1-14-616 -a -00					2,91	
11-24-1-14-616 -b -00					3,05	
11-24-1-14-616 -c -00					2,15	
11-24-1-14-616 -d -00				5,24	5,24	
11-24-1-14-616 -f -00				0,81	0,81	
11-24-1-14-616 -g -00				1,85	1,85	
11-24-1-14-616 -i -00				0,65	0,65	
11-24-1-14-616 -m -00					3,69	
11-24-1-14-616 -n -00				1,33	1,33	
11-24-1-14-616 -p -00				3,59	3,59	
11-24-1-14-616 -r -00					1,72	
11-24-1-14-616 -s -00			2,13		2,13	
11-24-1-14-621 -a -00					2,29	2,29
11-24-1-14-621 -b -00				3,1	3,1	3,1
11-24-1-14-621 -c -00			3,7		3,7	3,7
11-24-1-14-621 -d -00				3,76	3,76	3,76
11-24-1-14-621 -f -00				2,72	2,72	2,72
11-24-1-14-621 -h -00			0,31		0,31	0,31
11-24-1-14-622 -a -00			0,49			
11-24-1-14-622 -c -00			0,56			
11-24-1-14-622 -g -00			1,08			
11-24-1-14-627 -a -00			0,99			
11-24-1-14-627 -f -00			7,65			
11-24-1-14-628 -a -00				0,41		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-628 -b -00				0,53		
11-24-1-14-628 -c -00				2,82		
11-24-1-14-628 -d -00				8,49		
11-24-1-14-628 -h -00				0,43		
11-24-1-14-629 -b -00			1,2			
11-24-1-14-629 -d -00			1,66			
11-24-1-14-629 -j -00				3,37		
11-24-1-14-629 -l -00			1,75			
11-24-1-14-629 -o -00			1,92			
11-24-1-14-630 -f -00				4,71		
11-24-1-14-630 -g -00			2,09			
11-24-1-14-630 -h -00				3,57		
11-24-1-14-631 -a -00			2,12		2,12	
11-24-1-14-631 -b -00					2,78	
11-24-1-14-631 -c -00					2,56	
11-24-1-14-631 -d -00					2,87	
11-24-1-14-631 -f -00			0,66		0,66	
11-24-1-14-631 -h -00				9,84	9,84	
11-24-1-14-631 -i -00					1,1	
11-24-1-14-632 -b -00				0,94		
11-24-1-14-633 -a -00				0,78		0,78
11-24-1-14-633 -b -00				1,04		1,04
11-24-1-14-633 -c -00						10,45
11-24-1-14-633 -f -00				0,52		0,52
11-24-1-14-633 -g -00				1,33		1,33
11-24-1-14-633 -i -00						2,08
11-24-1-14-633 -j -00						0,91
11-24-1-14-633 -k -00				1,43		1,43
11-24-1-14-633 -l -00				0,85		0,85
11-24-1-14-633 -m -00						4,28
11-24-1-14-633 -o -00						0,89
11-24-1-14-634 -b -00					1,25	
11-24-1-14-634 -c -00				2,1	2,1	
11-24-1-14-634 -d -00					0,72	
11-24-1-14-634 -f -00				1,44	1,44	
11-24-1-14-634 -g -00				6,95	6,95	
11-24-1-14-634 -h -00					0,75	
11-24-1-14-635 -a -00				3,98		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-635 -b -00				0,46		
11-24-1-14-635 -f -00				0,53		
11-24-1-14-636 -a -00				7,98		
11-24-1-14-636 -g -00				1		
11-24-1-14-636 -h -00				4,99		
11-24-1-14-636 -j -00				4,96		
11-24-1-14-637 -a -00					3,87	
11-24-1-14-637 -b -00				2,72	2,72	
11-24-1-14-637 -c -00				6,15	6,15	
11-24-1-14-637 -f -00			0,52		0,52	
11-24-1-14-637 -g -00				0,64	0,64	
11-24-1-14-637 -h -00					4,59	
11-24-1-14-637 -i -00					4,29	
11-24-1-14-638 -a -00				1,1	1,1	1,1
11-24-1-14-638 -b -00				0,95	0,95	0,95
11-24-1-14-638 -c -00					6,25	6,25
11-24-1-14-638 -f -00					11,47	11,47
11-24-1-14-638 -g -00				3	3	3
11-24-1-14-639 -c -00				3,41		
11-24-1-14-639 -d -00				0,6		
11-24-1-14-639 -f -00				5,41		
11-24-1-14-639 -g -00				2,35		
11-24-1-14-639 -i -00				1,15		
11-24-1-14-640 -a -00				4,79		4,79
11-24-1-14-640 -b -00				12,06		12,06
11-24-1-14-640 -d -00						6,29
11-24-1-14-641 -i -00				0,92		
11-24-1-14-642 -i -00				0,77		
11-24-1-14-642 -j -00				2,4		
11-24-1-14-642 -l -00				1,29		
11-24-1-14-643 -a -00				1,02		
11-24-1-14-643 -b -00				1,42		
11-24-1-14-643 -c -00				10,99		
11-24-1-14-644 -a -00			2,36		2,36	2,36
11-24-1-14-644 -b -00				3,85	3,85	3,85
11-24-1-14-644 -c -00			1,78		1,78	1,78
11-24-1-14-644 -f -00					0,27	0,27
11-24-1-14-644 -h -00					2,14	2,14

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-644 -i -00				1,21	1,21	1,21
11-24-1-14-644 -j -00				1,62	1,62	1,62
11-24-1-14-644 -k -00			2,25		2,25	2,25
11-24-1-14-644 -l -00				4,19	4,19	4,19
11-24-1-14-644 -m -00			3,84		3,84	3,84
11-24-1-14-644 -n -00				1,58	1,58	1,58
11-24-1-14-647 -a -00				6,69		
11-24-1-14-647 -b -00				7,29		
11-24-1-14-648 -a -00					2,04	
11-24-1-14-648 -b -00					4,23	
11-24-1-14-648 -c -00				3,03	3,03	
11-24-1-14-648 -d -00					1,18	
11-24-1-14-649 -a -00					2,26	
11-24-1-14-649 -b -00				2,75	2,75	
11-24-1-14-649 -c -00					3,97	
11-24-1-14-649 -d -00					3,29	
11-24-1-14-649 -f -00					1,09	
11-24-1-14-649 -h -00				1,1	1,1	
11-24-1-14-649 -i -00					1,52	
11-24-1-14-649 -j -00					2,09	
11-24-1-14-650 -b -00				3,92		
11-24-1-14-650 -d -00				1,91		
11-24-1-14-650 -g -00				3,99		
11-24-1-14-650 -i -00				0,47		
11-24-1-14-651 -b -00				7,45		
11-24-1-14-651 -c -00				4,99		
11-24-1-14-651 -d -00				0,57		
11-24-1-14-651 -g -00				2,24		
11-24-1-14-651 -h -00				4,1		
11-24-1-14-651 -i -00				0,76		
11-24-1-14-651 -k -00				0,79		
11-24-1-14-652 -b -00			6,18			
11-24-1-14-652 -d -00				14,45		
11-24-1-14-652 -i -00				0,96		
11-24-1-14-652 -j -00			0,95			
11-24-1-14-653 -b -00			2,75			
11-24-1-14-653 -c -00				1,39		
11-24-1-14-653 -h -00				0,64		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-14-654 -c -00				0,37		
11-24-1-14-654 -i -00				2,35		
11-24-1-14-654 -k -00				1,18		
11-24-1-14-654 -l -00				1,31		
11-24-1-14-655 -b -00				3,8		
11-24-1-14-655 -c -00				3,7		
11-24-1-14-655 -h -00				8,57		
11-24-1-14-655 -i -00				1,2		
11-24-1-14-656 -b -00				5,93		
11-24-1-14-656 -d -00				4,43		
11-24-1-14-656 -f -00				1,37		
11-24-1-14-656 -h -00				3,83		
11-24-1-14-656 -i -00			2,38			
11-24-1-14-656 -l -00				0,83		
11-24-1-14-657 -a -00				4,14	4,14	
11-24-1-14-657 -b -00					3,12	
11-24-1-14-657 -c -00					1,96	
11-24-1-14-657 -d -00					5,8	
11-24-1-14-657 -f -00				2,97	2,97	
11-24-1-14-657 -g -00					2,57	
11-24-1-14-657 -h -00					3,13	
11-24-1-14-657 -i -00				1,4	1,4	
11-24-1-14-657 -j -00					5,47	
11-24-1-14-657 -k -00					5,16	
11-24-1-14-658 -a -00			2,62			
11-24-1-14-658 -d -00				0,97		
11-24-1-14-658 -f -00				2,87		
11-24-1-14-659 -c -00				7,6		
11-24-1-14-659 -j -00			1,22			
11-24-1-14-659 -k -00				5,99		
11-24-1-14-659 -n -00			1,16			
11-24-1-15-531 -b -00				1,98		
11-24-1-15-531 -d -00				1,08		
11-24-1-15-531 -f -00				1,71		
11-24-1-15-531 -j -00				2,22		
11-24-1-15-532 -a -00				7,62		
11-24-1-15-532 -c -00			1,35			
11-24-1-15-532 -d -00			2,15			

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-15-532 -f -00				9,51		
11-24-1-15-532 -g -00				0,53		
11-24-1-15-532 -h -00				3,97		
11-24-1-15-532 -i -00				2,29		
11-24-1-15-533 -a -00				2,23		
11-24-1-15-533 -c -00				7,89		
11-24-1-15-533 -f -00				3,8		
11-24-1-15-533 -g -00				11,95		
11-24-1-15-534 -a -00				2,14		
11-24-1-15-534 -b -00				2,35		
11-24-1-15-534 -c -00				1,59		
11-24-1-15-534 -d -00				0,54		
11-24-1-15-538 -c -00				3,7		
11-24-1-15-539 -h -00				2,94		
11-24-1-15-539 -j -00				14,54		
11-24-1-15-539 -l -00				2,84		
11-24-1-15-540 -d -00			0,5			
11-24-1-15-540 -g -00			2,4			
11-24-1-15-540 -h -00			2,49			
11-24-1-15-540 -j -00				1,57		
11-24-1-15-540 -l -00				8,27		
11-24-1-15-541 -a -00				2,86		
11-24-1-15-541 -f -00				4,05		
11-24-1-15-542 -d -00				0,87		
11-24-1-15-542 -f -00				3,43		
11-24-1-15-542 -h -00				1,17		
11-24-1-15-542 -k -00				1,99		
11-24-1-15-542 -l -00				5,04		
11-24-1-15-542 -m -00				3,68		
11-24-1-15-552 -a -00				8,23		
11-24-1-15-552 -d -00			1,44			
11-24-1-15-552 -f -00				3,19		
11-24-1-15-552 -h -00				3,72		
11-24-1-15-553 -a -00				3,17		
11-24-1-15-553 -d -00				10,24		
11-24-1-15-553 -g -00				1,81		
11-24-1-15-553 -h -00				2,75		
11-24-1-15-553 -i -00				3,27		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-15-553 -j -00				1,36		
11-24-1-15-554 -b -00				6,13		
11-24-1-15-554 -f -00				7,88		
11-24-1-15-554 -g -00				2,76		
11-24-1-15-554 -h -00				2		
11-24-1-15-554 -i -00				2,2		
11-24-1-15-554 -j -00				2,85		
11-24-1-15-554 -m -00				1,59		
11-24-1-15-555 -a -00				23,15		
11-24-1-15-555 -c -00				1,42		
11-24-1-15-556 -b -00				1,88		
11-24-1-15-556 -c -00				2,45		
11-24-1-15-556 -f -00				1,42		
11-24-1-15-556 -g -00				11,88		
11-24-1-15-556 -h -00				1,89		
11-24-1-15-557 -a -00				0,75		
11-24-1-15-557 -c -00				2,07		
11-24-1-15-557 -d -00				12,48		
11-24-1-15-557 -f -00				1,47		
11-24-1-15-557 -g -00				1,72		
11-24-1-15-557 -h -00				2,41		
11-24-1-15-558 -a -00				7,95		
11-24-1-15-558 -b -00				3,92		
11-24-1-15-558 -c -00				1,61		
11-24-1-15-558 -d -00				6,92		
11-24-1-15-558 -g -00				7,14		
11-24-1-15-558 -h -00				1,46		
11-24-1-15-558 -k -00				0,88		
11-24-1-15-559 -h -00				4,05		
11-24-1-15-559 -i -00				1,84		
11-24-1-15-560 -h -00				1,87		
11-24-1-15-569 -a -00				1,18		
11-24-1-15-569 -d -00				2,47		
11-24-1-15-569 -f -00				4,39		
11-24-1-15-569 -g -00				1,48		
11-24-1-15-569 -h -00				2,14		
11-24-1-15-569 -i -00				2,39		
11-24-1-15-570 -a -00				1,2		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-15-570 -b -00				2,67		
11-24-1-15-570 -c -00				1,74		
11-24-1-15-570 -f -00				3,08		
11-24-1-15-570 -h -00				2,5		
11-24-1-15-570 -j -00				3,18		
11-24-1-15-571 -a -00				9,02		
11-24-1-15-571 -c -00				4,61		
11-24-1-15-571 -d -00				6,54		
11-24-1-15-572 -a -00				0,99		
11-24-1-15-573 -b -00				14,2		
11-24-1-15-573 -c -00				2,4		
11-24-1-15-573 -d -00				3,21		
11-24-1-15-573 -f -00				1,15		
11-24-1-15-574 -a -00				7,72		
11-24-1-15-574 -b -00				2,27		
11-24-1-15-574 -c -00				0,67		
11-24-1-15-574 -g -00				2,76		
11-24-1-15-575 -d -00				2,4		
11-24-1-15-575 -f -00				1,96		
11-24-1-15-576 -d -00				1,15		
11-24-1-15-578 -a -00				20,92		
11-24-1-15-578 -c -00				3,62		
11-24-1-15-578 -d -00				1,5		
11-24-1-15-579 -a -00				2,18		
11-24-1-15-579 -f -00				1,85		
11-24-1-15-579 -g -00				2,45		
11-24-1-15-579 -h -00				4,8		
11-24-1-15-580 -a -00				2,5		
11-24-1-15-580 -b -00				1,85		
11-24-1-15-580 -c -00				5,65		
11-24-1-15-580 -d -00				2,02		
11-24-1-15-580 -g -00				5,09		
11-24-1-15-583 -d -00				5,64		
11-24-1-15-587 -a -00					0,68	
11-24-1-15-587 -b -00					3,47	
11-24-1-15-587 -c -00					0,92	
11-24-1-15-587 -d -00					4,54	
11-24-1-15-587 -f -00					0,62	

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-15-587 -g -00					2,33	
11-24-1-15-587 -j -00					1,88	
11-24-1-15-587 -k -00					2,36	
11-24-1-15-588 -a -00					13,32	
11-24-1-15-589 -a -00					8,51	
11-24-1-15-589 -b -00					3,85	
11-24-1-15-589 -c -00					0,72	
11-24-1-15-589 -d -00					3,75	
11-24-1-15-590 -a -00					10,8	
11-24-1-15-590 -b -00					8,9	
11-24-1-15-590 -c -00					3,46	
11-24-1-15-591 -a -00					12,07	
11-24-1-15-607 -b -00				2,5		
11-24-1-15-607 -d -00				0,67		
11-24-1-15-607 -i -00				1,5		
11-24-1-15-608 -a -00					5,9	
11-24-1-15-608 -b -00				1,09	1,09	
11-24-1-15-608 -c -00					5,5	
11-24-1-15-608 -d -00					2,38	
11-24-1-15-608 -f -00				2,54	2,54	
11-24-1-15-608 -g -00					8,62	
11-24-1-15-608 -h -00				1,46	1,46	
11-24-1-15-608 -j -00					1,6	
11-24-1-15-609 -a -00					4,27	
11-24-1-15-609 -b -00					3,96	
11-24-1-15-609 -c -00				2,4	2,4	
11-24-1-15-609 -d -00				4,36	4,36	
11-24-1-15-609 -f -00					1,32	
11-24-1-15-609 -h -00				1,9	1,9	
11-24-1-15-609 -i -00			1,47		1,47	
11-24-1-15-610 -a -00					18,57	
11-24-1-15-610 -b -00				0,78	0,78	
11-24-1-15-610 -c -00					0,54	
11-24-1-15-611 -a -00		1,74		1,74	1,74	
11-24-1-15-611 -b -00		3,62			3,62	
11-24-1-15-611 -c -00		5,98			5,98	
11-24-1-15-611 -d -00		2,05			2,05	
11-24-1-15-611 -f -00		2,59			2,59	

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-15-611 -g -00		1,65			1,65	
11-24-1-15-611 -h -00		2,92			2,92	
11-24-1-15-611 -j -00		2,81			2,81	
11-24-1-15-611 -l -00		7,26			7,26	
11-24-1-15-611 -m -00		0,94		0,94	0,94	
11-24-1-15-611 -n -00		2,08			2,08	
11-24-1-15-612 -b -00					1,13	
11-24-1-15-612 -c -00			0,83		0,83	
11-24-1-15-612 -d -00					2,33	
11-24-1-15-612 -g -00		4,9			4,9	
11-24-1-15-612 -h -00		0,99		0,99	0,99	
11-24-1-15-612 -i -00		3,02			3,02	
11-24-1-15-612 -j -00		0,94			0,94	
11-24-1-15-612 -k -00		1,99			1,99	
11-24-1-15-612 -l -00					0,13	
11-24-1-15-612 -m -00		0,98			0,98	
11-24-1-15-612 -n -00		1,79			1,79	
11-24-1-15-612 -o -00					1,21	
11-24-1-15-613 -a -00					5,88	
11-24-1-15-613 -b -00					6,4	
11-24-1-15-613 -c -00					1,09	
11-24-1-15-613 -d -00				6,24	6,24	6,24
11-24-1-15-613 -f -00				3,4	3,4	
11-24-1-15-613 -g -00					0,55	
11-24-1-15-617 -a -00					7,95	
11-24-1-15-617 -c -00					7,17	
11-24-1-15-618 -a -00					20,16	
11-24-1-15-618 -b -00		6,31			6,31	
11-24-1-15-618 -c -00					1,09	
11-24-1-15-618 -f -00					2,86	
11-24-1-15-618 -g -00					0,71	
11-24-1-15-619 -a -00		0,9			0,9	
11-24-1-15-619 -b -00		6,48			6,48	
11-24-1-15-619 -c -00		1,74	1,74		1,74	
11-24-1-15-619 -d -00					5	
11-24-1-15-619 -f -00					1,43	
11-24-1-15-619 -g -00					1,89	
11-24-1-15-620 -f -00				0,86		

ADRES LEŚNY	HCVF 1.1	HCVF 1.2	HCVF 3.1	HCVF 3.2	HCVF 4.1	HCVF 4.2
11-24-1-15-620 -g -00				0,75		
11-24-1-15-620 -i -00				2,98		
11-24-1-15-623 -b -00						1,41
11-24-1-15-623 -c -00						1,55
11-24-1-15-623 -d -00			3,46			3,46
11-24-1-15-623 -f -00						1,36
11-24-1-15-623 -g -00						1,83
11-24-1-15-623 -j -00						2
11-24-1-15-623 -l -00			2,92		2,92	
11-24-1-15-624 -b -00			2,38			
11-24-1-15-624 -h -00				1,03		
11-24-1-15-624 -i -00			1,31			
11-24-1-15-625 -m -00			2,57		2,57	
11-24-1-15-625 -n -00					0,47	0,47
11-24-1-15-625 -p -00				1,67	1,67	1,67
11-24-1-15-625 -t -00				1,82	1,82	1,82
11-24-1-15-625 -w -00					1,53	1,53
11-24-1-15-625 -x -00		3,7		3,7		
11-24-1-15-626 -a -00				1,05		
11-24-1-15-626 -f -00			13,71			
11-24-1-15-626 -k -00			1,27			
11-24-1-15-626 -l -00				2,5		

15. KRONIKA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

KRAMEKO sp. z o.o. opracowuje:

1. Plany ochrony dla parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, pomników przyrody i obszarów Natura 2000.
2. Plany urządzania lasu i uproszczone plany urządzania lasu, opracowania glebowo-siedliskowe i fitosocjologiczne.
3. Strategiczne oceny przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
4. Dokumentacje ekofizjograficzne.
5. Dokumentacje dla zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

KRAMEKO sp. z o.o. :

Projektuje i wdraża programy GIS: Mapan LAS, Mapan M Las, KoMar, Linie i poligony,
Analiza przestrzenna, Analiza zrzutów GPS, Sklejanie warstw, Konfigurator SWDE, ePowiat,
Moduł DREWNO

Wykonuje analizy gleb oraz materiałów roślinnych we własnym laboratorium
Kadrę stanowi ponad 60 pracowników z wykształceniem uniwersyteckim, w tym trzech
z tytułem doktora nauk przyrodniczych

30-023 Kraków, ul. Mazowiecka 108
e-mail: sekretariat@krameko.com.pl tel: +48(12) 294-52-22
fax: +48(12) 376-73-94

KRAMEKO Sp. z o.o.
